BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE ROMA
8
15 — G
49

R. P.

VINCENTII BRVNI, SOCIETATIS IESV,

IN PASSIONEM ET RESVRRECtionem D. N. IESV CHRISTI *Meditationes,*

Quibus Figuras, & Prophetias Veteris Teſtamenti, variaque Documenta ex Euangelijs deſumta appoſuit,

Nunc ex Italico, in Latinum tranſlatæ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
In Officina Birckmannica, ſumptibus Arnoldi Mylij.
ANNO M. D. XCVII.
Cum gratia & priuilegio Sac. Cæſareæ Maieſt.

SERENISSIMO
ET REVERENDISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO, D.

FERDINANDO, *Archiepiſcopatus Colonienſis, & Præpoſituræ Bergteſgadenſis Coadiutori & Adminiſtratori, Comiti Palatino Rheni, vtriuſq; Bauariæ Duci, &c. Domino ſuo clementiſſimo Henricus Putzius, Societatis Ieſu*

S. P. D.

PIAS pij animi, de Chriſto patiente, exercitationes, pius vtique è Societate noſtra Sacerdos, R. P. Bruno, Italis ſuis conſcripſit. Eas Latinè loquẽtes reddidit germanus meus Matthias Putzius. Feliciter, an ſecus nullus iudico. Luce donare eaſdem cùm cogitaret; operi ſacro ſacrum quærebat

Patronum, cuius præſidio viueret, S. V. multis de cauſſis ſibi delegit. Priuatis hæ acceſsére; tum, quod libello pio, Antiſtes gentilitia, patriaq; Bauaricæ ſtirpis pietate nobilis, adſciſcendus omnino videretur; tum quod S. V. his, & id genus commentationibus delectari intelligeret. Atenim huic animi decreto interceſſit Tribunus, nimium quantum violentus, Mors, non improuiſa, ſed, heu, immatura. Succedendum ergo mihi fuit in labores, mei & ſanguinis, & religionis communione fratris, non tam hæreditario iure, quàm Superiorum meorum voluntate; & in lucem producendus partus poſthumus. Eũ ecce nunc profero, & S. V. fidei tutelæque committo. Facti huius cauſſæ mihi multæ, hæ principes; quod frater meus ita decreuit; quod Superiores noſtri ita probârunt. Vale Ser. Princeps, Coloniæ è Collegio Societatis Ieſu.

PROOEMIVM MEDITATIONVM AVTHORIS IN DOMINICAM Paſſionem.

DEVS *iubens ſibi à Moyſe tabernaculum exædificari, illius formam in monte eidem exhibuit contemplandam, dicens:* Inſpice, & fac ſecundum exemplar, quod tibi in monte monſtratũ eſt. *Quæ verba non ſoli Moyſi, ſed & nobis omnibus dicta eſſe voluit, à quibus ſibi ſpirituale tabernaculum, in quo per gratiam habitet, fabricari deſiderat. Quod tabernaculum tanto gratius diuinæ Maieſtati futurum eſt, quanto conformius erit exemplari illi, quod nobis in vnigenito Filio ſuo Chriſto crucifixo imitandum propoſuit, ſupra quem tanquam ſupra firmiſſimam petram ruinoſum animæ noſtræ ædificium fundare debemus, ſicut exhorta-* *Exod. 25.*

1.Pet.2. *tur S.Petrus:* Ad quem accedentes lapidem viuum, & ipſi tanquã lãpides viui ſuperædificamini domus ſpiritualis. *Nam ad Chriſtum tanquam viuũ exemplar omnes vitæ noſtræ actiones conformare debemus; ſicut ſuos diſcipulos ipſe monet, dicens:* Exemplum dedi vobis, vt quemadmodum feci vobis, & vos faciatis. *Qua in re illud primò conſiderãdum eſt quod Deus ad Moyſen dixit, non ſufficere vt intueamur, id eſt mente vitam & actiones Chriſti contẽplemur, ſed & opere imitemur. quod idem ſponſus ad ſponſam ſuam in Canticis plenis amore vocibus aiebat:* Pone me vt ſignaculum ſuper cor tuum. *Vbi Chriſtus poſtquam ſponſæ Eccleſiæ ſuæ, exſtaſin illam caritatis, quam in paſsione & morte ſua demonſtraſſet, in ſignum gratitudinis & compenſationem tãti amoris memoria meritò retineri voluit, iuxta illud Sapientis:* Gratiam fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris; dedit enim pro te animam ſuam. *Iſte eſt*

Ioan.13.

Cant.1.

Eccl.29.

faſci-

faſciculus myrrhæ, quem inter vbera ſua ſponſa commorari deſiderat; inſtruens animam fidelem, Chriſto per fidem deſponſatam vt continuò mente & memoria reuoluat, pio affectu aſsiduè conſiderando & meditando anguſtias, amaritudines Saluatoris ſui, paupertatem, infantiam, fatigationem itinerum, labores prædicationis, vigilias in aſsiduis orationibus, tentationibus, in ieiunijs, in lachrymis compaſsionis, perſecutiones & inſidias ſuorum inimicorum, pericula inter falſos fratres, vt etiam accuſationes, infamias, iniurias, contemptus, ſputa, alapas, irriſiones, percuſsiones, ſpinas, clauos. Adiungendo quoq; huius faſciculi ramus myrrham, qua potatus eſt in monte, fel etiam quod in Cruce oblatum ei fuit. Ex harum rerum quas Chriſtus noſtri cauſſa perpeſſus eſt memoria & conſideratione, erumpet procul dubio flamma amoris, & in nobis ignem illum diuinum ſuccendet, de quo Propheta: In meditatione mea *Pſal 38.*

exardeſcet ignis: *ex quo amore liberatoris & benefactoris noſtri omnes ad eum redamandum inflammati rapiemur. Hoc ipſum verò eſt, quod à nobis inprimis deſiderat, vt conſiderantes qualiter nos amauerit, ſeq́ pro nobis tradiderit, ipſum viciſſim amemus, & inſtar ſignaculi in corde noſtro impreſſi circumferamus. Verũ quoniam, vt inquit* D. Gregorius, *Amor Dei ocioſus non eſt, ſed magna operatur ſi eſt: ſi verò operari recuſat, amor non eſt: quod Saluator ad ſuos diſcipulos dixerat:* Si diligitis me, mandata mea ſeruate: *proinde ſponſus noſter minimè contentus eſt ſola memoria & conſideratione ſuorum beneficiorum ad amorem in nobis excitandum, ſed vult præterea vt inſtar ſignaculi in corde & brachijs noſtris, imò ipſis impreſſum manibus geſtemus. Quod vtiq́ facimus, cùm omnes actiones noſtras, mores, conuerſationemq́ vitæ Chriſti conformamus, quando in quauis re exempla illius, quæ nobis dedit, ſcilicet humilitatis,*

Ioan. 14.

litatis, caritatis, obedientiæ, patientiæ, māſuetudinis cum cæteris omnibus virtutibus, imitari conamur. Ideo namque venit in mundum, & homo factus eſt, vt, quoniā difficile erat nobis Deū in illis diuinis perfectionibus ſequi, ſaltem vt hominem imitari conaremur in operibus humanis. Vitam namque Chriſti dum imitamur, Chriſtum ipſum induimus, ſicut Apoſtolus conſulit: Induimini Dominum Ieſum Chriſtum. *Igitur ad conſequendos hos duos fines, in quibus vniuerſa Chriſtiana perfectio ſita eſt, amorem, inquam, Chriſti, ac eiuſdem imitationem, quamuis omnia vitæ ipſius ſancta myſteria nos magnopere incitare poſſint, efficaciora tamen illa exempla deprehenduntur ad corda noſtra diuino ipſius amore incendenda, ad voluntatem efficacius mouendam, ad deſideria animi noſtri incitanda, quæ in hac ſacra eius paſſione reſplendent. Nam etſi in toto decurſu vitæ Saluator noſter magna & varia virtutum ornamenta oſtenderit, illa* Rom. 13.

tamen quæ in vltimo vitæ termino exhibuit, inſigniora ad vitæ noſtræ perfectionem docendam demonſtrare voluit. Non aliter quàm igni accidit, qui extinguendus naturæ ſuæ vim aliquam vehementiorem exerere velle videtur. Cùm igitur tantæ efficacitatis ſit in hac parte, & ad ſpiritualem progreſſum inprimis neceſſaria vita, Saluatoris noſtri, quamuis plures quidem magna pietate & ſapientia viri magno cum fructu animorum eam ſcribendo aſſequi conati ſint, nihilominus & egomet (licet ex poſtremis infimum me eſſe confitear, & ſimilem ijs qui poſt meſſores, ſpicas, quæ manus illorum effugerunt, colligunt) pro meo deuotionis affectu paſſionis ſacra myſteria perſequi volui, oculos intentos habens ad illud exemplar, quod Moyſi Dominus in monte oſtendit. Atque ita vnumquodque myſterium in tres partes diuiſum exhibere conatus ſum. Videlicet vt in prima

exemplar quod inſpicere ac imitari debemus, in quo actio Chriſti conſiſtit, nempe hiſtoria Euangelica Prophetijs, & Figuris Veteris legis confirmata proponatur: In altera declaretur, qua ratione exemplar iſtud inſpiciendum ſit, quod conſiſtit in aliquibus conſiderationibus, quæ circa propoſitam Euangelij ſententiam adhibentur. Vbi conatus ſum varijs modis non tam intellectum, quàm affectum inſtruere, quo voluntas & cor in Chriſti amorem moueatur: In tertia & vltima parte demonſtretur, qua ratione idem exemplar reipſa imitari debeamus, adhibitis Documentis præcipuis ex Euangelio huic inſtituto ſeruientibus pro noſtra informatione, vt inde vitam noſtram Chriſto Domino conformem agere, & mores actionésque omnes dirigere diſcamus. Nam qui non ambulat ſicut Chriſtus noſter ambulauit, non manet reue-

reuera in Chriſto, nec ex membris eius eſt.
1.Ioan. 2. *Nam vt dicit S. Ioannes:* Qui dicit ſe in Chriſto manere, debet quomodo ille ambulauit, & ipſe ambulare.

ILLV-

ILLVSTRES ALIQVOT SS. PATRVM de Paſſione Chriſti Sententiæ.

D. AVGVSTINI.

INSPICE vulnera pendentis, ſanguinem morientis, pretium redimentis, cicatrices reſurgentis. Caput habet inclinatum, ad oſculandum; cor apertum, ad diligendum; brachia extenſa, ad amplexandum; totum corpus expoſitum, ad redimendum. Hæc quanta ſint cogitate; in ſtatera cordis veſtri appendite, vt totus vobis figatur in corde, qui totus pro vobis fuit fixus in Cruce.

D. AMBROSII.

AVTHOR pietatis in Cruce pendens teſtamentum condidit, ſingulis pietatis opera diſtribuens. Apoſtolis, perſecutionem; Iudæis, corpus; Patri, ſpiritum; Virgini, paranymphum; latroni, paradiſum; peccatori, infernum; Chriſtianis pœnitentibus, Crucem.

D. HIE-

D. HIERONYMI.

OMNIS creatura compatitur Chriſto morienti. Sol obſcuratur, terra mouetur, petræ ſcinduntur, velum templi diuiditur, ſepulcra aperiuntur; Solus miſer homo non compatitur, pro quo Chriſtus patitur.

D. BERNARDI.

QVID tam efficax ad curandum conſcientiæ vulnera, necnon ad purgandam mentis aciem, quàm vulnerum Chriſti ſedula meditatio?

Ego, Fratres, ab ineunte mea conuerſione, pro aceruo meritorum, quæ mihi deeſſe ſciebam, faſciculum hunc colligare, & inter vbera mea collocare curaui, collectum ex omnibus anxietatibus & amaritudinibus Domini mei. Primùm ſcilicet infantilium illarum neceſſitatum: deinde laborum, quos pertulit in prædicando, fatigationũ in diſcurrendo, vigiliarum in orando, tentationũ in ieiunando, lacrymarum in compatiendo, inſidiarum in colloquendo Poſtremò periculorum in falſis fratribus, conuitiorũ. ſputorum, colaphorũ, ſubſannationum, exprobrationum, clauorum, hominumque ſimilium.

Vide nunc opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram, flagellis cæſus, ſpinis coronatus, clauis confoſſus, affixus patibulo, opprobrijs ſatura-

tus;omnium tamen dolorum immemor,ait: PATER ignoſce illis.

O bone Ieſu,quid tibi eſt? Mori nos debuimus, & tu ſoluis? nos peccauimus, & tu luis? Opus ſine exemplo, gratia ſine merito, caritas ſine modo.

Circuire poſſum, Domine, cælum & terram, mare & aridam; at nuſquam te inueniam niſi in cruce. Ibi paſcis, ibi cubas in meridie. Crux enim tua, fides eſt, cuius latitudo caritas; longitudo, longanimitas; altitudo, ſpes; profundum, timor. In hac cruce te inuenit, quicunque te inuenit. In hac cruce anima ſuſpenditur à terra, & dulcia poma de ligno vitæ decerpit.

CHRISTVS PECCATORI loquitur.

NOnne ſatis propter te vulneratus ſum? nunquid non pro iniquitate tua afflictus ſum? cur addis afflictionem afflicto? magis aggrauant me vulnera peccati tui, quàm vulnera corporis mei.

MEDI-

MEDITATIO PRIMA:

DE INGRESSV CHRISTI D. N. *in Hieruſalem.*

EVANGELIVM.

CVM appropinquaſſent Ieroſolymis, & veniſſet Beth-phage ad montem Oliueti, tunc IESVS miſit duos diſcipulos, dicens eis: Ite in caſtellum, quod contra vos eſt, & ſtatim inuenietis aſinam alligatam, & pullum cum ea: ſoluite & adducite mihi: & ſiquis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus his opus habet: & confeſtim dimittet eos. Hoc autem factum eſt, vt adimpleretur quod dictum eſt per Prophetam, dicentem: Dicite filiæ Sion, Ecce Rex tuus venit tibi manſuetus, ſedens ſuper aſinam, & pullum filium ſubiugalis. Euntes autem Diſcipuli, fecerunt ſicut

Matth. 21. *Marc. 11.* *Luc 19.* *Ioan. 12.*

præcepit illis IESVS. Et adduxerunt aſinam & pullum, & impoſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua, & eum deſuper ſedere fecerunt. Plurima autem turba ſtrauerũt veſtimenta ſua in via: Alij autem cædebant ramos de arboribus, & ſternebant in via. Turbæ autem quæ præcedebant, & quę ſequebantur, clamabant, dicentes: Oſanna filio Dauid: Benedictus qui venit in nomine Domini Rex Iſrael: pax in cęlo, & gloria in excelſis.

FIGVRA.

Exod. 12. *PRAECEPIT Dominus filijs Iſraël, vt agnum, qui immolandus eſſet die Paſchæ, quinq; diebus ante, domum ſuam adducerent: ibiq; ſeruarent vſque ad diem ſacrificij.*

PROPHETIAE.

Zach. 9. *EXVLTA ſatis filia Sion, iubila filia Hieruſalem. Ecce Rex tuus venit tibi iuſtus, & ſaluator: ipſe pauper, aſcendens ſuper aſinam & pullum filium aſinæ.*

Iſaiæ 62. *Dicite filiæ Sion: Ecce Saluator tuus venit, ecce merces eius cum eo.*

CON-

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA quomodo appropinquante tempore, quo conſtituerat Saluator noſter Paſſione mundum redimere, diſcedat Bethania, & nouo ac inſolito modo ſe paret, vt Hieroſolymam proficiſcatur: in qua profectione ea, quæ præcipuè Deo tribuuntur, ſibi adeſſe demonſtrauit. Primò potentiam, quæ ipſum probaret eſſe verum Deum, in cuius manu ſunt corda hominũ: Efficit enim, vt domini petitorum animalium, ſimulac audierunt, Dominum his opus habere, paterentur ea confeſtim abduci. Deinde, ita commouet animos populi, vt contemto Phariſæorum & Scribarum edicto, irent illi omnes obuiam, & tanta cum gratulatione ipſum exciperent, vt ſalutarent illum Regem & Meſſiam. Accedit, quod eo tempore ingreſſum hunc inſtituerit, quo penes Romanos in vrbe erat imperium: at horum nemo fuit, qui illum triumphum vel verbo interpellaret. Denique quod Iudæis manus ligârit. Cùm enim illi iam coëgiſſent concilium, quo definitum erat de morte Chriſti: ecce tibi hodie ille in oculis ipſorum triũphans vrbem inuehitur: vt oſtendat ſuam mortem in ſua 1. Punctũ.

manu, non in decretis Iudæorum eſſe. Secundò demonſtrat Sapientiam ſuam: tum quod perfectè impleat figuras & prophetias de ſe ſcriptas: tum quod prædicat illis, quos mittebat, diſcipulis, quæ illis euentura eſſent: tum deniq;, quod iam propius ad vrbē accedens, vaticinatur eius ruinas, prorſus ad eum modum, quo poſtea euenerunt. Poſtremò oſtendit Bonitatem ſuam, & amorem. Venit cum ſumma humilitate, & manſuetudine; inſidens abiectis illis & manſuetis animalibus: & inter voces laudibus & gloria ipſum extollentibus, ipſe lacrymatur, dolet caſum Ciuitatis, miſeretur populi illius ingrati, qui eius & dum viueret, ſanguine ſatiari nequiuit, & mortui nomen infamia, diſcipulos omni genere vexationis perſecuturus eſſet.

2. Conſidera, quomodo ſimul & ambulet, & portetur agnus ille manſuetus ad ſacrificium. Ambulabat, quia ſponte ſe offerebat, & dabat animam ſuam pro ſalute mundi. Vehebatur aſina & pullo, quia hoc ex obedientia Patris, & ex amore noſtræ ſalutis agebat. Ambulabat Hieroſolymam, id eſt ad locum ſacrificij: vt in eadem vrbe & eadem die, quibus agnus ille myſticus immolabatur, perageretur & veri agni ſacrificium.

cium. Ambulabat, vt eſſet inſtar manſueti agni, pro ſuo grege occiſi: & vt lanam ſuam cum vita & ſanguine daret pro ijs ipſis, qui eum his rebus ſpoliabant. Ambulabat denique vt aſſaretur in ſtipite Crucis, igne flagrantiſſimæ caritatis: vt ita fieret cibus ſuauiſſimus & viuificus animarum noſtrarum. O caritas inaudita! O amor fortiſſime, qui tantum potuiſti in pectore Dei, vt ex Leone terribili manſuetiſſimum Agnum effeceris!

Sed quid hoc ſibi vult, ô dulcis IESV, quod cùm intra paucos dies, tam ignominioſam mortem ſubiturus ſis: tamen hodie incedas cum tanta gloria triumphans? Planè non facis hoc alia de cauſſa, quàm, vt quanto maior fuerit huius diei honor & gloria: tanto acerbiora & ignominioſiora ſint quæ paſſurus es poſtea. Nam ab eodem ipſo populo, in eodem ipſo loco, vbi nunc tanto cum triumpho laudibus in cælum tolleris, paucos poſt dies, cum ſumma ignominia in crucem ſublatus es. Erat & illa huius triumphi cauſſa, quòd cuperes oſtẽdere, quanta voluptate & gaudio animus tuus redũdaret, cùm cogitares propè adeſſe iam diem illum tantoperè à te exoptatum, quo pro redemptione noſtra animam po- 3.

 neres.

neres. Denique vt doceres amatores Crucis, tam glorioſum eſſe pati, vt ea lætitia & triumpho eundum ſit ad moleſtias, quo Reges proficiſcuntur ad accipienda publicè diademata.

4. *Lætare & exulta filia* Ieruſalem: *quia Rex tuus venit tibi*. Verè *Rex tuus*, qui non ſua commoda & gloriam, ſed tuam vtilitatem & ſalutem quærãt. *Venit tibi*: quia tibi datus, tibi natus eſt, tibi ſe fatigauit, tibi denique mortem oppetet. *Venit*, non minax, & ad pœnam repoſcendam paratus: ſed manſuetus, ſicut ouis, vt trahat te ad ſe amabilibus funiculis Adam, & dulcibus ſuæ caritatis vinculis ſibi te aſtringat. Quia .n. duritiam cordis tui frangere non potuit magnitudine ſuæ potentiæ; cupit nunc eandẽ ſuperare virib. amoris. Venit deniq; inops, vt ſua pauperta te nos diuites efficiat: vtq; omnib. ſit facilis ad eum aditus, & facilis vitæ morumq; imi tatio. O mira ſubmiſſio! Rex Regũ non dedignatur ingredi vrbem, inſidens abiectis & contemptiſſimis iumentis, inſtratis vilibus ſtragulis, comitantibus aulicis, in quibus nihil inſigne appareret pręter paupertatem.

Oſee 11.

2. *Cor.* 8.

5. Conſidera, quomodo Iudæi, quicquid honoris & gloriæ conferunt hodie in Chriſtum, id paucis poſt diebus totum, in dedecus

cus & infamiã eius conuertãt. Hodie honorem illi exhibent, quod eum cum pompa ipſimet inducãt in vrbem: paullò poſt idem ab ijſdem, crucem humeris baiulans, ex eadem vrbe extruditur. Hodie nihil niſi meras illius laudes & benedictiones ſonant: mox vide quàm malè conſentiant illæ voces: *Benedictus qui venit in nomine Domini*: Et: *Tolle illum, Tolle illum: Crucifige: Crucifige.* **Ioan. 19.** Qui nunc clamant, *Rex Iſraël*; mox muta ta ſententia clamabunt: *Non habemus Regem niſi Cæſarem*. **Ibid.** Qui nunc illum filium Dauid appellant: poſt dicent, *Hunc neſcimus vnde ſit*. **Ioan. 9.** Qui nunc ab illo ſalutem & felicitatem petunt, mox dicent: *Salua temetipsũ, & deſcende de Cruce*. **Marc. 15.** Hodie in ipſius honorem ſparguntur rami Oliuarũ & palmarũ, cum florib. & folijs: ſed heu quantum ab iſtis ramis diuerſi ſunt rami Crucis: & flores ſpinarũ, ab illis floribus: folia clauorum, ab illis folijs: virgę deniq; palmarũ, à flagellis! Poſtremò honorem illi ſtratis in terra præ reuerentia veſtibus exhibent: paulo poſt ſuis illum ſpoliant veſtibus. Neq; ſatis habent ſuas ei abſtuliſſe homines ſcelerati: etiam alienis illum ludificant: nũc per ludibrium ad maiorem eius ignominiam candidum, nunc purpureum amictum circumponentes.

COLLOQVIVM.

PRECABERIS Chriſtum D.N. vt per illum amorem, quo inſidens aſinæ, ſpõte ad ſuam Paſſionem acceſſit, voluitque excipi Hieroſolymis tanta lætitia & honore: per hãc ipſam dignetur animam tuã ingredi; vt poſſis te, ſicut iumentum, cum ſumma humilitate & manſuetudine ſubijcere ſuæ Maieſtati. Simul vt tibi gratiam det, qua, cũ ab eo per SS. Sacramentum inuiſeris, itemque cùm ad tempus mortis ipſe tibi occurrerit, poſſis ire illi obuiam, ornatus Chriſtianarum virtutum floribus: ramos actionum piarum manu præferens, cum palma, quæ indicet te tuarum perturbationum fuiſſe victorem. Vt denique in hac vita guſtum tibi veræ pacis internæ præbeat: in altera, nimirum in cæleſti Hieruſalem, ducat te vſque ad perfectam eiuſdem pacis viſionem.

DOCVMENTA.

1. *NOLVIT Chriſtus inſidere aſino nudo; ſed inſtrato veſtibus Apoſtolorum. Chriſtus in anima nuda ſedem non figit; ſed in ea, quam virtutibus & Apoſtolicis operibus ornatam veſtitamque inuenit.*

2. *Dominus ad vehendum, non ſibi delegit animalia*

malia ſuperba & pompatica; ſed abiecta & manſueta. Curemus in nobis inſint hæ virtutes, vt in anima noſtra conſidere & quieſcere dignetur Chriſtus.

Tunc inſtar Apoſtolorum locum veſtimentis noſtris paramus, in quo Chriſtus ſedeat; cùm pijs exhortationibus delinimus, & flectimus animos & corda hominum, vt in ijs inhabitare poſſit Chriſtus & quieſcere. 3.

Illi ſternunt veſtimenta ſua in via, qui mortificatis affectibus & edomita carne, viam parãt Chriſto, qua ad illorum mentes accedat. Illi item qui ſua virtute, exemplum alijs ad imitandum præbent. 4.

Tunc Chriſto cum ramis oliuarum obuiam imus, cùm exercemus opera miſericordiæ & charitatis: cum palmarum ramis autem, quando de tentatione aliqua victoriam reportamus. 5.

Veſtes noſtras ad pedes Chriſti ſternimus, cùm inopes, qui ſunt quaſi pedes Chriſti, noſtris diuitijs ſubleuamus. 6.

Chriſtum in anima noſtra cum laudibus & benedictionibus tum excipimus; cùm in Confeſſione ſincerè exponimus omnia peccata: itemque cùm pro beneficijs in nos collatis Maieſtati ipſius gratias agimus. 7.

Chriſtus gloriam ſuam voluit miſtam eſſe humilitate: vt qui pullo aſini veheretur, animali ſci- 8.

licet, ad vilia plebis opera deſtinato. Sic & nos, vbi vel externa laude, vel interna tentatione ad vanam gloriam extollimur, reuocemus in memoriam noſtræ conditionis vilitatem, quamq; in rebus omnibus miſeri & imperfecti ſimus.

MEDITATIO SECVNDA.

DE CONSILIO A IVDAEIS contra Chriſtum habito.

EVANGELIVM.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22.

CVM appropinquaret dies feſtus azymorum, qui dicitur Paſcha; dixit IESVS diſcipulis ſuis: Scitis quia poſt biduum Paſcha fiet, & filius hominis tradetur vt crucifigatur. Tunc congregati ſunt Principes Sacerdotum, & ſeniores populi in atrium Principis Sacerdotum, qui dicebatur Caiphas, & conſilium fecerunt, vt IESVM dolo tenerent, & occiderent, timebant verò plebem.

Tunc

Tunc intrauit Satanas in Iudam vnũ de duodecim,& abijt ad Principes Sacerdotum,&ait illis: Quid vultis mihi dare,& ego vobis eum tradam? At illi audientes gauiſi ſunt,& conſtituerunt ei triginta argenteos; Et cùm conueniſſent de precio,ſpopondit. Et exinde quærebat opportunitatem vt eum traderet,ſine turbis.

FIGVRA.

FRATRES Ioſephi,cùm eum ad ſe venientem adſpicerẽt,ſtimulante inuidia de eius nece cogitabant:& conſilio inito dicebant inter ſe: Ecce ſomniator venit, venite occidamus eum. Gen.37.

Fratres Ioſephum Iſmaelitis viginti denarijs vendiderunt. Ibid.

PROPHETIAE.

FODERVNT foueam, vt caperent me, & laqueos abſconderunt pedibus meis. Tu autem Domine ſcis omne cõſilium eorum aduerſum me in mortem. Hier.18.

In eo dum conuenirent ſimul aduerſum me,accipere animam meam conſiliati ſunt. Pſal.30.

Dixe-

Pſal. 70. *Dixerunt inimici mei, et qui cuſtodiebant animam meam, conſilium fecerunt in vnum dicentes; DEVS dereliquit eum, perſequimini & comprehendite eum.*

Zach. 11. *Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos.*

Amos 2. *Vendiderunt Iuſtum pro argento, & pauperem pro calceamento.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. QVO maioribus beneficijs Dominus populum ſuum afficiebat, eò magis illorum malitia & ingratitudo incrementa ſumebant. Vt meritò quondam per Prophetam conqueſtus ſit: *Filios enutriui, & exaltaui: ipſi autem ſpreuerunt me.* (Iſaiæ 8.) Quoties bonus IESVS lacrymas fundebat, quoties noctes integras vigilabat, quibus Deũ Patrem pro ſalute ipſorum rogaret? quoties dies totos conſumebat, in concionibus & eruditione populi, in eijciendis Dæmonibus, in ſanandis illorum infirmis? illi contrà noctes & dies meditantur, & conſilia inter ſe tractant, quomodo illum in ſuam poteſtatem redactum, quàm crudeliſſimè occidant. Cæci & miſeri Iudæi, qui meditantur & quærunt Chriſtum, non vt eum apud

apud ſe habeant, ſed vt occidant! neque vident ſe occidendo Chriſtum, qui vera eſt ipſorum vita, mortem incurrere ſempiternam. Beati, qui meliore conſilio Chriſtum quærunt, vt eum apud ſe habeant & poſſideant. Nam qui IESVM habet, vitam habet, ſalutem habet, omne bonum habet.

Conſidera quanto ſit maior Iudæ ingratitudo, quàm Iudæorum. Cùm enim delectus eſſet à Chriſto, vt in primis ſubſellijs olim in cælo conſideret, vt iudex orbis terrarum: patitur miſer homo, ita ſe ab auaricia cæcari, vt non modò vili precio renunciet tantæ dignitati; ſed ipſum inſuper Chriſtũ vendat. Væ animæ illi, quæ ſemel apud ſe obſtinatè vitio cuicunque det locum: nullum eſt enim tam grande ſcelus, quod data occaſione poſtea refugiat committere. Caueant ſibi hìc ij, qui alto in ſtatu vitæ agunt, Deoque viciniores ſunt. Iſti enim ſi ſemel ſua vocatione excidant, plerumque omnibus poſtea hominibus peiores euadunt. 2.

Vide quàm parui Iudas Chriſtum æſtimet: vt cuius indicationē relinquat arbitrio capitalium ipſius inimicorum Iudæorum, cùm diceret. *Quid vultis mihi dare, & ego vobis illum tradam?* Inauditum eſt, vt mercis pretium venditor in emtoris arbitrio conſtituat, 3.

ſtituat, niſi de re nullius precij agatur. O ſcelerate negotiator, qui ęſtimas eum nũmis, qui æſtimari non poteſt: eum, cuius compa ratione omnia precioſa nullum habent pre cium, eum tu tam vili æſtimas? Non vides, ô miſer, vna gutta ſanguinis ipſius, mũdos infinitos comparari poſſe, & hunc tu ſanguinem totum triginta denarijs vendis? Iuda perdite, non tam vili tuam animam æſti mauit Chriſtus tuus redemptor, quàm tu illius animam vendis. Ille te precio ſanguinis ſui emit, tu illius vitã 30. denarijs vendis.

4. O Mater Sancta, tu accede huc ad auctionem filij tui: fac vt à te emant, quia tuus eſt, non iſtius latronis, qui res alienas venũ exponit, tum appareret, quantum tu adderes ad precium, quantumq́; tua ęſtimatio ab illorum æſtimatione differret. Quod ſi volũtatem tuam formãs in voluntatem Dei, aſſentiris vt ab iſto latrone vendatur: tu ſaltẽ compara: tuum enim te redimere conuenit. Sed tu Iuda infelix, ſi tamen cupiditas nummorum cogit te Chriſtum vendere, quid inimicis vendis? amici longè tibi liberalius precium ſoluent. Quanti putas à te redimeret Lazarus, ne venderes: quantũ tibi Magdalena, quantum Martha largirentur! quantum verò Mater, deſtituta omni ſolatio, ad

quam

quam damnū maximè pertinet;quæ ſi non aliud poſſet,pretio certè infinitarum lacrymarum ſibi eum compararet.Cogita denique,ſi apud Angelos illum venalem proponeres, quæreresq́ue quanti licerentur IESVM, profectò pro ſuo Domino,ſuam tecum felicitatem permutarent.

5 Conſidera manſuetudinem Saluatoris. Sciebat ſe à Iuda tanta cum ignominia venditum; nec tamen illū abigit; ſed inter ſuos familiares tolerat:nō illi claudit,ſed patefacit aditum ad ſuam miſericordiam. Inuitat illum,an velit redire ad pœnitentiam,itaque illum ferè primum inter omnes allōquitur,ſumit cum illo cibū, vſq; eo in amore deſcendit,vt illi pedes lauet. Heu mihi,ꝙ cor tam durum, quæ mens tam obſtinata, quæ non emolliatur, imò rumpatur tanta amoris ſuauitate? Quod ſi IESVS tāto amore proſequitur eos,à quibus tātuli venditur: quid faciet illis,qui illum ſincerè amant, & fideliter ipſi ſeruiunt?O optime IESV,quātum ego tibi debeo? Illū enim qui te ſemel vendiderat,in æterna ſupplicia ruere permiſiſti: at me ſeruū perfidum, qui in ſingulas horas te vendo; adhuc tamen expectas, adhuc toleras, adhuc porrigis mihi manum gratiæ,& ſpatium, vt ad ſalutem reuertar.

COL-

COLLOQVIVM.

ORABIS Chriſtum D.N.per illam manſuetudinem, qua paſſus eſt, ſe ab illo perditorum conſilio morte damnari, & ab vno de numero diſcipulorum tam vili precio inimicis vendi, vt tibi ſimiliter gratia ſua opem ferat. Vt quemadmodum ipſe oſtendit tuæ ſe magis, quàm ſuæ vitæ rationem ducere; ſic etiam tu pro amore ipſius, patienter feras omnia hominum contra te iudicia & conſilia: itemq; vt ſis quaſi venditus & contemptus à mundo, tanquam inutilis & infamis: nec vlla res creata abducat te ad permutationem aut omiſſionem ſummi boni tui: ſed vt poſſis, ſicut par eſt, illum ſolum ſupra omnes res æſtimare, illi ſeruire, illum amare in æternum.

DOCVMENTA.

1. *QVI alijs vel ætate, vel ſcientia, vel dignitate præſtant, ij operam dare debent, vt præſtent etiam ſanctitate & legum obſeruatione: vt poßint non modò conſilio, ſed etiam vitæ exẽplo ſibi creditos adiuuare. Caueant verò ſibi, ne ſuo exemplo cuiquam occaſionẽ dent ruinæ, quod abiſtis Sacerdotibus & Senioribus Iudæorũ commiſſum eſt: qui ſuo iudicio Chriſtum morte dignum pronun-*

nun-

iantes, cauſſam præbuerunt populo, vt peruer dicio ipſorum ſequens authoritatem, contra ſtum inſurgeret.

Iudas Apoſtolus Chriſti, qui cum Chriſto con- abatur, eius doctrinam audiebat, & miracu- ræ oculis habebat: tamen ſola occaſione loculo- , qui erāt ipſi commiſſi, ita per auaritiam ex- atus eſt, vt animum poſſet inducere, vt Domi- n ſuum venderet: quid nobis fiet, ſi non cautè ieamus peccatorum occaſiones? 2.

Qui principio vim ſibi non infert, nec vin- t animi vitioſas inclinationes, magno eſt in pe- culo ruinæ. Diabolus enim in quam partem in- linari nos intelligit, in eam nos ſuis tētationibus & grauius impellit, & facilius proſternit. 3.

Quemcunque ſermone aut exemplo ad pecca- um inducimus, ei Chriſtum vendimus, per eius peccatum iniuria afficiendum, & crucifigendum. 4.

Quot cupiditatibus tenemur rerum terrena- rum, honoris, ſcientiæ, opum, voluptatum corpo- ris, tot loculos cum Iuda circumferimus, id eſt la- queos quibus capiamur, & trahamur ad interi- tum. Omittamus hos loculos, ne pereamus: neque enim Apoſtolorum vllus perijt, niſi qui loculos habuit. 5.

Quoties Dominum offendimus, vt noſtræ cu- piditati faciamus ſatis, aut illius diuinas inſpira- tiones contemnimus: toties Chriſtum vili precio 6.

vendimus, & multo viliori nonnunquam, quàm illum Iudas vendiderit.

MEDITATIO TERTIA.

QVOMODO CHRISTVS DVOS diſcipulos miſerit ad parandam cœnam: & Matri extremum Vale dixerit.

EVANGELIVM.

Matth 26. Marc. 14. Luc.22.

PRIMO die azymorum, mittit IESVS Petrum & Ioannem dicens: Euntes parate nobis Paſcha, vt manducemus. At illi dixerunt: Vbi vis paremus? Et dixit ad eos: Ecce introeuntibus vobis in ciuitatem, occurret vobis homo amphorã aquæ portans, ſequimini eum in domũ in quam intrat, & dicetis patrifamilias domus: dicit tibi Magiſter apud te facio Paſcha cum diſcipulis meis. Et ipſe oſtendet vobis cœnaculum magnũ, ſtra-

ſtratum,& ibi parate nobis. Eũtes autẽ diſcipuli inuenerũt ſicut dixit illis IESVS; & parauerũt paſcha. Veſpere autẽ facto venit IESVS eò cum duodecim.

FIGVRAE.

SAVL cum ſocio dum quærit Samuelem, occurrit in ipſo vrbis ingreſſu pueris, exeuntibus ad hauriendam aquam, à quibus dicit, quo loco eſſet Samuel, qui vtrumque eo die ſolemni adhibuit conuiuio. 1. 1. Reg. 9.

Eliezer miſſus à domino ſuo Abraham, ad inquirendum Laban, in vrbis ingreſſu occurrit Rebeccæ, ferenti in humeris lagenam aquæ; quæ inuitauit eum in domũ patris ſui, locũ dicens eſſe ibi ſpacioſum, cum omnibus rebus ad habitandum neceſſarijs. 2. Gen. 24.

Anna Tobiæ mater, cũ filio, in longinquã peregrinationẽ iuſſu patris abituro, vale dixiſſet, cœpit flere & dicere: baculũ ſenectutis noſtræ tuliſti, & trãſmiſiſti à nobis. 3. Tob. 10.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA Chriſtum, ſicut in tota vita fuerat, ita in ipſo vitæ exitu voluiſſe oſtendere ſe obediẽtiſſimum. Non enim 1. Punctũ.

omittit obſeruare, quicquid lege pręſcriptũ erat, donec omnia perfectè compleuiſſet. Itaque cùm appropinquaret dies Paſchæ, ſcientes diſcipuli, Magiſtrũ ſuum non habere proprium diuerſorium, ne tantum quidem loci, vbi caput reclinaret, accedũt ad illum: Magiſter, inquiunt, vbi vis paremus tibi mãducare Paſcha? O paupertas filij Dei! ô exemplum humilitatis inauditum! Dominus
Iſa.66. vniuerſi, cuius cælum eſt ſedes, & terra ſcabellum pedum ipſius, qui paſcit volucres, &
Pſal.48. dat cibum omni creaturæ in tempore ſuo, cùm in mundum veniſſet, non habet tantum loci, quo peregrinus diuertat: & opus habet, vt alius ei commodet de habitatione, & quaſi pro eleemoſyna illi Agnum det, vt poſſit manducare Paſcha, & vnam horam lætior agere cum diſcipulis.

2. Conſidera viciſſim, quomodo in hac ipſius humilitate, diuinitas tamen eluceſcat: prædicit enim diſcipulis quaſi ad amuſſim omnia, quæ mox euenerunt. Deinde in extrema inopia oſtendit, ſe omnium eſſe Dominum. Immutat enim ſic mentem hominis Iudæi, vt quod cænaculum ſibi ſuæque familiæ apparatè ornauerat, id non modò in illum diem permitteret, ſed in omne deinceps tempus Chriſto conſecraret. Hoc enim

enim ab eo tempore deinceps perfugium & hoſpitium fuit SS. Apoſtolis. Felix cænaculum tam ſublimibus dedicatũ myſterijs! felicior tu ô Paterfamilias, qui tam prompta obedientia & caritate locum hũc demonſtraſti Christo! Excepiſti illum hoſpitio, meruiſti igitur, vt ille aliud præbeat tibi hoſpitium, ſine comparatione præſtantius. Tu illi præbuiſti in terra, ille tibi in cęlo. tu illi temporarium, ille tibi æternum. O Redemptor orbis, quando tam liberaliter ſoluis, & tuos hoſpites tam bene remuneraris, quæſo te, diuerte etiam & quieſce in anima mea: poſtquam in illa, per tuam gratiam, dignam tibi ſedem paraueris, vt ſit inſtar cænaculi mundi & apparati, poſſitque cum Propheta dicere: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.* Tale ſit denique, vt Maieſtas tua, cor mundum ingreſſa, cum ipſo ibi cęnare dignetur: te cibum prębente de teipſo, vt paſcatur de te vero agno, & pane viuo, qui deſcendiſti de cælo, dans vitam hominibus. *Pſal. 56. & 107.*

Sed quid eſt, dulcis IESV, quod cùm ſis modò Bethaniæ in Magdalenæ & Marthæ ædibus, adſit etiam cariſſima Mater tua, vt non cum illis facias hoc vltimum Paſcha? Cur non huius temporis breue hoc ſolatiũ 3.

 præſtas

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

præſtas Matri, cui non poſt multas horas, occaſionem daturus es acerbiſſimorum do lorum? Cur hoc labore diſcipulos oneras, vt quærant locum & apparatum huic cęnę: cùm hîc commodiſſimè iam apparata habeas omnia? Et quod caput eſt, cùm hæc omnia tibi hîc tanto amore & ſuauitate miniſtrentur? vſq; eò, vt ſi hæ dilectæ fæminæ alium locum non haberent, vel in ipſo corde locum facerent, vbi & tu cum diſcipulis & ipſæ tecum dulciter gauderent?

4. Licet hic cogitare, quid non fecerit ignitæ illius Magdalenæ animus, quid non ten tarit, vt ſuum apud ſe magiſtrum retineret. Vbi verò nihil vidit ſe poſſe, plena męrore, conuertit ſe ad matrem deprecatricem adhibendam: quam & ſciebat maiori quàm ſe flagrare deſiderio, & authoritate plurimum apud filium valere. Hanc igitur vt precum ſuarum apud filiũ ſit interpres rogat. Itaq; & illa, partim hoc ſubito Chriſti conſilio anxia, partim aliorum mæſtitia, quam nec Diſcipuli iam diſſimulabant, hæſitans an hæc vltima eſſet profectio, ſuſpenſo animo filium amplectitur, & pro materna libertate ita loqui incipit. Et omnes præſentes, & me in primis Fili mi, maximo perfuderis gaudio, ſi hoc Paſcha nobiſcum manſeris,

& tua

& tua nos pręſentia exhilarau eris, quod ita rarò nobis præſtitiſti, neque iter ſuſcipias Hieroſolymā, vbi in inimicos incidas, qui, vt probè noſti nunc acriore quàm vnquam antea, flagrant in te odio, quod ſola morte tua exſtinguant. Quod ſi alij filij, tametſi procul abſint à parentibus, tamen hoc tempore ſe ad eos conferunt, vt diem ſolennem vnà peragant, quomodo tu cùm in vna mecum ſis domo, ſic me relinques? Reſpice in quibus adhuc miſerijs fuerim, quas tui amoris cauſſa varijs temporibus & ſuſcepi, & pertuli. Tantas corporis fatigationes, tantas animi moleſtias, tanta pericula, paupertatem, & ſolitudinem, quæ tecum vnà toleraui, nunc huc nunc illuc fugiens. Hæc omnia tantum ſaltem apud te valeant, vt tot dolores, hanc vnam habeant pro compenſatione conſolationem.

Cùm hæc dolens mater dixiſſet, & ad finem, non valens ſe vlterius continere, lacrymas addidiſſet, non potuit fieri, quin tenerrimo affectu cor filij emolliretur. Itaque verbis amore & pietate plenis illi reſpondet. Et ego noui cara mater, me tibi verbis meis nouum dolorem & curam allaturum: veruntamen 5.

quia delegi te, non ſolùm vt eſſes mihi Mater; ſed etiam vt ſocia omnium moleſtiarũ & paſſionum, vt ſis poſtea & conſolationũ: hoc tibi planè edico, ſic velle Patrem meũ, vt eam ad Paſſionem & mortem. atque tempus ipſum iam inſtat, quo hoc mihi officium præſtandum eſt, propter quod ab illo miſſus ſum, & hanc à te carnem accepi. Tẽpus iam eſt, quo oporteat pro ſalute mundi impleri in me omnem iuſtitiam. Nec poſſum diutius differre, nedum facere vobiſcum Paſcha, cùm ita à Patre meo ſit conſtitutum, vt in qua vrbe verus agnus eſt immolandus, in eadem myſticus ille & legalis offeratur, & manducetur. Vos igitur cũ pace mea hîc manete, & quemadmodum ego per obedientiam promptè amplector hanc crucem; ſic quæſo & vos prompto animo offerte me paternæ voluntati.

6. Perpende hîc, quæ ſagitta, & quis gladius fuerit ille, qui pijſſimæ Matris animam, ad vltima hæc dilecti filij verba penetrauit. Volebat & optabat aliquid viciſſim reſpondere; ſed crudelis dolor ita illi cor perſtrinxerat, vt non ſineret illam verba formare, ſed tacitas ſolùm ex oculis lacrymas profundere. Potes hic coniecturam facere, quę cogitationes in illo mæſto Virginis pectore

tum

tum verſatæ ſint: qui affectus reſignationis in voluntatem Dei, qui item affectus amoris & caritatis in filium. Hinc erat voluntas obediendi cupidiſſima, quæ illam incendebat, non modò vt filium, ſed etiam vt ſeipſam, ſi ita opus foret, vltro ad mortem offerret. Inde amor in filiũ, ita vt cùm cogitaret illa opprobria, ludibria, ignominias, mortem denique infamem cariſsimi filij, omnia eius viſcera caritate materna commouerentur. Hoc igitur in conflictu cùm media conſiſteret, nihil poterat, niſi flere. Vicit denique deſiderium implendæ voluntatis diuinæ: itaque in vno ſimul momento, & ſe & filium ſuum veluti ſacrificium offerens æterno Patri, hunc in modum reſpondit. Quàm acerbo me dolore afficis, fili mi! Verè ſi ita viſum fuiſſet Patri tuo, morerer ego pro te: aut certè, ſi te mori neceſſe eſt, lubens tecum vnà mortem obirem: quando reliquum vitæ meæ tempus ſine te, nihil erit niſi mors perpetua. Quod ſi nec id poteſt, & fixum eſt hoc Patri, vt ego viuam, tu ad mortem pro ſalute hominum voceris, abi ſanè fili mi, cum bona mea precatione, & benedictione Patris. Abi iam tot annos deſiderate cunctis gentibus, perfice mandata Patris, perfice id officium quod omnes Ange-

li & homines à te exſpectant & optant. Ego interea in mæſtitia & ſolitudine, dies noctesque lacrymando conſumam: donec tu vnicum bonum meum, deſiderato tuo reditu, triſtitiam iterum abſtergas.

7. Vidiſſes iam alias lacrymas B. Virginis, quàm Agar, quum aſpiciens filium ſuum vicinum morti, coram illo lacrymabatur. Vidiſſes in hac acerba diuulſione, talis Matris à tali Filio, tam inter ſe amātium, alios planctus, & amoris ſigna, quàm inter illos duos fideliſsimos amicos Dauid & Ionathan, cū alter ab altero ſepararetur. Vidiſſes ſimiliter in perſona Virginis, magnum illum Patriarchàm Abraham, ſtantem diuina quadam fortitudine, & Vnigenitum filium ſuis manibus ſacrificantem. Sed huius Virginis Sacrificio, fortitudo & conſtantia illius Abrahamici longè ſuperatur, quod & ipſa mulier eſſet, & Mater: filium autem offerebat, non ſolum hominem, qualis Iſaac, ſed qui Deus ſimul eſſet & homo: quemque ipſa non filij tantùm, ſed parentis, & ſponſi loco haberet. Denique vt grauis erat illius dolor, ita & ſociarum, quæ pietate & amore IESV adhærebant. Facilè hîc cogitabis, quot fuderint lacrymas, & quàm acerbum & crudelem omnes puta-

putauerint hūc diſceſſum;in primis afflicta Mater, cùm filius vnicus, quem plus ſeipſa amabat, manibus crudeliſsimorum hoſtium ſe traditurus diſcederet. Intolerabilis erat,cùm ipſi,tum cæteris hæc ſeparatio;&,ſi fieri potuiſſet, deduxiſſent ſanè Chriſtum de hac ſententia. Sed nimirùm plus poterat in corde IESV, zelus honoris paterni,& ſalutis noſtræ, quæ illi ſuadebant vitam pro nobis ponere,quàm vel affectus amicorum & familiarium, vel lacrymæ Matris. Itaque cùm omnibus ad extremum valedixiſſet, ſumpto à Matre oſculo pacis, ad voluntarium mortis ſacrificium, inſtar manſueti agni profectus eſt.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. vt quemadmodum ipſe miſit diſcipulos, ad præparandum Paſcha Hieroſolymis: & Bethaniæ relicta matre cum reliquis amicis,vt Patri obediret profectus eſt, vt inter inimicos Paſcha perageret: ſic per Spiritus Sancti gratiam paret animam tuam, vt ipſius diuino amore, conſumente omnes in te humanos affectus,& creatarum rerum amo-

amores, nihil vnquam vel ſecundis vel aduerſis rebus quæras aut deſideres, niſi vt quicquid illi placet, id in te quàm perfectiſſimè impleatur.

DOCVMENTA.

1. *QVI in illis rebus obedientiam præſtant, in quibus iuſtis de cauſsis ab obedientia liberi erant, idque vt alijs exemplum præbeant, tanto maiore ſunt virtute præditi, quanto ſunt Chriſto ſimiliores; qui cùm nulla lege teneretur, vt tamẽ nobis exemplum relinqueret, voluit ſe ſponte legi ſubijcere.*

2. *In rerum externarum anguſtijs, non nimia eſt capienda ſollicitudo, ſed Deo fidendum: illudque cogitandum, ſi modò nos illi fideliter ſeruiamus, & ante omnia regnum Dei & gloriam eius quæramus, fore, vt ille non deſinat neceſſaria nobis curare. Quemadmodum Chriſto, tametſi nullum apparatum feciſſet ad Paſcha, omnia tamen ad tẽpus præſto fuerunt.*

3. *Miſit Chriſtus Petrum & Ioannem, ad parandum Paſcha Petrus bonam actionem: Ioannes deuotam ſignificat contemplationem. Sic nos ſi cupimus dignum parare in anima locum, quo corpus Chriſti in Sacramento accipiamus, præmittere debemus virtutũ actiones cũ deuotis orationibus.*

Domum,

Domum, quam Chriſtus ad celebrandum Paſcha erat ingreſſurus, prius ingreditur homo, portans lagenam aquæ: vt intelligamus, cùm in SS. Sacramento Dominum recepturi ſumus, lauandam prius purgandamque animam, aquis lacrymarum & contritionis de peccatis. 4.

Si cupimus, vt D.N. in corde noſtro hoſpes eſſe dignetur, efficiamus ex illo cænaculũ grande, ſtratum: grande per magnitudinem fidei, amplitudinem ſpei, caritatis latitudinem: ſtratum varietate virtutum omnium. 5.

Cùm Chriſtus Patris mandato vocaretur, vt Hieroſolymam iret ad crucem, diſceſsit Bethania, relicta Matre, amicis, & omnibus quæ apud illos iucunda eſſe poſſunt. Sic nobis, cùm vt diuinis præceptis obediamus, itemque ſanctis inſpirationibus, ſi quando nos Deus vocet Hieroſolymã, id eſt, ad viſionem pacis, ad ſtatum ſcilicet perfectiorem, vbi vera eſt pax; abijciendus eſt omnis affectus & reſpectus humanus: relictis enim parentibus, amicis, atque omnibus quæ mundo grata ſunt, currendum eſt alacriter, ad amplexandam cum Chriſto crucem obedientiæ. 6.

Parẽtes & amici Chriſti Bethaniæ erant, quod domum afflictionis ſignificat: At verò hoſtes & Crux Hieroſolymis, quæ eſt viſio pacis: quo latenter indicatur, inter parentes, & mundi voluptates, nihil niſi moleſtias Spiritus inueniri: per crucem 7.

cem è contrà perſecutionum & afflictionum, rectà iri ad veram & perfectam pacem.

MEDITATIO QVARTA.

DE VLTIMA CAENA, QVAM *Chriſtus cum diſcipulis inſtituit.*

EVANGELIVM.

Matth.26 Marc.14. Luc.22. ET cùm facta eſſet hora diſcubuit IESVS cum diſcipulis ſuis, & ait illis: Deſiderio deſideraui manducare hoc paſcha vobiſcum, antequam patiar. Dico enim vobis, quia ex hoc, non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. Et accepto calice gratias egit, & dixit: Accipite, & diuidite inter vos. Dico enim quod non bibam de generatione vitis, donec regnum Dei veniat.

PRO-

PROPHETIAE.

SAPIENTIA immolauit victimas ſuas, miſcuit vinum, & propoſuit menſam ſuam. Prou. 9.

Filij tui ſicut nouellæ oliuarũ in circuitu menſæ tuæ. Pſal. 127.

CONSIDERATIONES.

CVM tempus eſſet, diſcubuit IESVS cum duodecim. Vide, vt ſedeat inter ſeruos, Dominus: inter diſcipulos, Magiſter: Pater, cum filijs: & cum dilecto grege ſuo, Paſtor. Erat inter illos non aliter, ac manſuetiſſimus agniculus, inter manſuetas ouiculas: quorum gregi ſe rapax ille lupus, & rabidus canis Iudas proditor quoque immiſcuerat. Mi ſuauiſſime IESV, non fuit ſatis truculentam hanc belluam in tuo contubernio toleraſſe; niſi etiam huic extremæ cænæ, quam inſtitueras ad exiguam tuam cum diſcipulis exhilarationem, intereſſe permittas, vt felle ſuæ improbitatis, dulciſſimę conuerſationi veſtræ, acerbitatẽ áſpergat? Facilè apparet, te, vt nobis puras & liquidas conſolationes dares, voluiſſe, vt tuæ omnes miſtæ eſſent amaritudine. 1. Punctũ.

O San-

2. O Sancti Apoſtoli, ô Principes orbis terræ, qui nunc in tantis gaudijs, cum veſtro Magiſtro conuiuium initis; parate vos, arripite ſcutum, armate vos forti & conſtanti fide. Iam intra paucas horas, in medio armorum hoſtibus cincti ſtabitis. Sed vos tum timore victi fugietis, & bonum illum Paſtorem, inter rictus & vngues furentium luporum deſeretis.

3. Accedamus & nos, anima mea, ad cęnam hanc. Hac ęnim nulla vnquam in orbe nobilior, nulla precioſior. Quanquam enim in ſpeciem minus lauta videatur: tamen intus in illa latet, quicquid opulentum, bonū, iucundum, pulcrum in cælo vel guſtari, vel videri poteſt. Quàm ego me beatum putarē, ſi dignus fuiſſem in hoc conuiuio intereſſe, in aliqua re miniſtrare Domino meo Redemptori, colligere micas, quæ diuinis illis manibus deciderent; aſpicere diuinam illā faciem, in quam deſiderant Angeli proſpicere, audire ex ore Verbi æterni verba dulciora fauo & melle! Prorſus exiſtimo, futurū fuiſſe, vt non poſſem me continere, quin in terram, ad ſanctiſſimos pedes procidere, eosque, quod Magdalena fecit, lacrymis rigarē. Sed & tu benigniſſime Domine, quem admodum non illam, ſic neque me contem-

temſiſti,quamuis propter peccata indignū. Nam cùm me tam inopem vidiſſes, aperui ſti miſericordiæ tuæ viſcera,& mihi nō minus,quàm Diſcipulis tuis præbuiſti cibum aliquem ſpiritalem.

Deſiderio deſideraui, ait ad diſcipulos Chriſtus, *hoc paſcha manducare vobiſcum.* Manducauerat & aliàs non ſemel cum diſcipulis Agnum,& fecerat Paſcha: nunquā tale quid locutus eſt. Iam verò duæ erant cauſſæ, quibus tantùm deſiderium accendebatur:altera propter cibum,quem ſtatuerat illis iam dare: altera propter ſemetipſum,quod ſe illis daturus eſſet.Nam aliàs in peragendo Paſchate, agnum aſſum cum ipſis comederat, & panes Azymos, quæ lege præſcripta erant:in hac cœna iam non vmbras & figuras, ſed ſeipſum verum agnum, figuris indicatum,dare conſtituit. Hoc itaque erat deſiderium Chriſti, vt ceremonijs antiquæ legis finem imponeret, ſimul initium faceret nouo Paſchati, in quo nō iam typicus Agnus,ſed verus ille, qui tollit peccata mundi,ſacrificaretur &manducaretur. Altera erat cauſſa; quod hoc tandem Paſchate,expleturus eſſet plenum illud amoris deſiderium ſuum,quo ſeipſum cùm homine totum, quibuſcumque modis fieri poſ-

 ſet,

ſet, communicaret. Cùm autem vſque eò ſe homini dedisſet, vt carne eius ſe veſtiret, quò commodius inter nos verſari, & ad ſe nos poſſet attrahere, reſtabat aliud nihil, ad perfectam noſtri transformationem, qua vnum ipſi efficeremur, niſi vt ſe etiam nobis daret in cibum. Itaque cùm benigniſſimus IESVS, triginta annis, quaſi ardentiſſimè ſitiens cucurriſſet, vt nos liberaret è poteſtate Diaboli, vt reduceret ad ſuum ouile, vt amiſſam ſalutem reſtitueret; videns tandem aliquando veniſſe diem illum, quo ſitim omnium deſideriorum ſuorum reſtingueret; his vocibus intimam animi ſui lætitiam voluit indicare.

5. Sed, ô benedicte IESV, ij quidem qui mãducaturi ſunt hoc Paſcha, cauſſam habent maximorum gaudiorum, dum in memoriam reuocant ſingulare illis à te pręſtitum beneficium: tibi verò, qui Agnus ipſe es, cũ tanta crudelitate, pro ſalute mundi mactandus & occidendus, doloris potius & triſtitiæ debet eſſe cauſſa. Nimirum video, mi ſuauiſſime Domine, hoc tuum deſiderium, ex vehementia amoris ergà me naſci: quò fit vt magis ſit tibi cordi, & acrius te premat meum bonum, quàm tuum malum, vt plus voluptatis capias ex mea ſalute, quam tua

morte

morte effecturus es, q̃ doloris ex ipſa morte,quam ſubiturus es. O deſiderate cunctis gentibus, quantum inter tua & noſtra deſideria intereſt! quàm longè omnes omnium amores tua caritas antecellit! Beatæ in cælo mentes,deſiderant aſpicere in faciem tuam,ſed vt ex hoc adſpectu gaudium capiant & felicitatem: Patres antiqui deſiderabant aduentum tuum, ſed vt ſalutem & vitã à te acciperent: tu verò deſideras nobiſcum eſſe,non commodi alicuius tui gratia, ſed tantùm vt pro ſalute ñoſtra ſupplicia & mortem perferas.

Deinde addit Dominus,non ſe amplius cum diſcipulis manducaturum hoc Paſcha cæremoniale,in quo Agnus ederetur, & vinum biberetur tantum in figuram, donec adimpleretur in regno Dei,id eſt,donec ſua morte deuicto peccato,& reſurrectione ſua iuſtificatis nobis, inciperet in ſua Eccleſia regnare.Tum enim celebraturus eſt cum illis,nouum illud & perfectũ Paſcha,quo paſcet illos vero agno, ſuo ſcilicet precioſo corpore & ſanguine. Tum vmbræ in lucẽ, figuræ in veritatem,lex in Euangelium cõmutabitur.Tum demiſſo cælitus Spiritu S. incipiet mundus apertè intelligere,Chriſtũ fuiſſe verum filium Dei,Regẽ cæli & terrę. 7.

tum regnũ ei⁹ ſpirituale incipiet amplificare, & ſuis finibus totum orbem terrarũ amplecti:quo tempore fidelis populus(vt eſt in Actis Apoſtolorum)cœpit cum ſingulari alacritate & ſimplicitate,frequenter hunc viuificum panem,in SS. Sacramento ſumere. O felix regnum ! ò beatos,quorum Dominus eſt Deus,& Rex ipſorum! qui digni sũt habiti aſſidere ad illam menſam , in qua cum ſuo dilecto IESV faciant Paſcha , in quo ipſe eſt qui inuitat, ipſe qui ſuis manibus miniſtrat,ipſe cibus,qui nos paſcit,ipſe denique,qui per hunc cibum ſe nobis vniendo vnà nobiſcum epulatur. Agnoſce homo dignitatem tuam,agnoſce verum amatorem tuum,& redemptorem tuum ; & caue,ne tantis beneficijs ſis ingratus. Quod ſi nihil habes aliud, quo reſpondeas huic benignitati, gratias ſaltem age, & tantum amatorem tui viciſſim ama.

COLLOQVIVM.

ORABIS Chriſtũ D.N. vt quẽadmodum in illo cænaculo cum diſcipulis cænã inſtituit, ſic in tua anima donis Spiritus S. velit cænaculum parare grande, ſtratum; quo ipſe venire ad habitandum , & tecum cænare dignetur. Vt cum illo vinculis cari-

tatis coniunctus, poſſis adiuuante ipſius gratia ſemper cogitare & facere omnia, quę Maieſtati ipſius grata ſint; quæ ijs contraria odio perſequi, & vitare: vt denique in his rebus ad mortem vſque perſiſtens, dignus habearis beata illa cæna nuptiarum agni, ad quam electi omnes vocati ſunt.

DOCVMENTA.

CHRISTVS dum cænat, & diſcipulis ſuam caritatem oſtendit, Iudam non excludit, à quo ſe venditum ſciebat. Sic nos à beneficentia noſtra neminem omninò proximorum debemus excludere, ſed bene facere omnibus: & non minus pro ijs, qui nos odio, quàm qui nos amore proſequuntur, orare. 1.

Non abijciendus eſt animus, ſi quando deſiderijs noſtris continuò Dominus non ſatisfacit etiamſi bona illa & ſancta ſint. Nam & ipſe Chriſtus tot annos expectauit, antequam ſalutem noſtram, cuius tanto æſtuabat deſiderio, nobis conficeret. 2.

Chriſtus non ignarus, vel quàm miſera eſſet hæc vita, vel quā optabilis ipſi & precioſa mors: ſemper vitam faſtidiebat, mortem exoptabat: At nos cæci, qui nihil aliud dulce aut præſtans iudicamus, niſi quod oculis cernimus, & nimium 3.

horremus mortem, & vitæ cupiditatem immenſam fouemus.

4. *Porrexit diſcipulis calicem Chriſtus, vt eum inter ſe diuiderent. Calix hic moleſtias & res aduerſas huius vitæ indicat, qui voluntate Chriſti inter nos diuidendus eſt. Vt ſcilicet alter alterius mala doleat, alter alterius onera portet, alter alteri, cùm res poſtulat, ſit ſubſidio. Ita ſi faciamus, im-*
Gal. 5. *plebimus legem Chriſti, qua de re Apoſtolus;* Alter alterius onera portate, & ſic adimplebitis legem Chriſti.

5. *Promiſit Chriſtus Apoſtolis; tum ſe perfectè manducaturum cum ipſis Paſcha, cùm in ſua Eccleſia regnum obtineret, quod nunc omnibus fidelibus præſtat: cùm enim dignè ſacra myſteria ſumunt, epulatur ipſe cum illis tanquam membris ſuis. Quod ſi igitur tanta hominis Chriſtiani dignitas, quanta eſt manducare Chriſtum, non mouet nos ad huius menſæ frequentationem: moueat ſaltem quod Chriſtus nobiſcum manducet: vt die illa*
Matth. 25. *iudicij extrema poſſit dicere:* Venite benedicti, quoniã eſuriui & dediſtis mihi mãducare.

6. *Verus Paſchæ agnus, id eſt, Chriſtus in Sacr. eo modo ſumi debet, quo ille myſticus. Principiò cũ pane azymo ſine fermento, id eſt, conſcientia expurgata ab omni malitia & peccandi voluntate. Deinde cum lactucis agreſtibus, id eſt, cum acerbo dolore peccatorum. Tertiò, ſuccinctis lumbis,*

per

per continentiam carnis. Quartò calceatis pedibus, id eſt affectibus liberis à rebus terrenis. Quintò cum baculis in manibus, id eſt, accurata cuſtodia noſtri ipſorum.

MEDITATIO QVINTA.

DE LOTIONE PEDVM.

EVANGELIVM.

ANTE diem feſtum Paſchæ, ſciens IESVS quia venit hora eius, vt tranſeat de hoc mundo ad Patrẽ, cùm dilexiſſet ſuos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et cæna facta, ſciens quia à Deo exiuit, & ad DEVM vadit: ſurgit à Cæna, & ponit veſtimenta ſua. Et cùm accepiſſet linteum præcinxit ſe. Deinde miſit aquam in peluim, & cœpit lauare pedes diſcipulorum ſuorum, & extergere linteo, quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum, & dixit ei Petrus: Domine, Tu *Ioan. 13.*

mihi lauas pedes? Reſpondit IESVS, & dixit ei. Quod ego facio, tu neſcis modò, ſcies aũt poſtea. Dicit ei Petrus: Non lauabis mihi pedes in æternũ. Reſpondit ei IESVS: Si non lauero te, non habebis partē mecũ. Dicit ei Simon Petrus: Domine non tantùm pedes meos, ſed & manus, & caput. Dicit ei IESVS: Qui lotus eſt non indiget niſi vt pedes lauet, ſed eſt mundus totus. Et vos mũdi eſtis, ſed non omnes. Poſtquam ergo lauit pedes eorum, & accepit veſtimenta ſua cùm recubuiſſet iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me Magiſter & Domine, & bene dicitis, ſum etenim. Si ergo ego laui pedes veſtros Dominus & Magiſter, & vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi vobis, vt quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.

FIGV-

FIGVRAE.

FRATRIBVS Ioſephi in Aegypto, cùm ab ipſo ad conuiuium inuitati eſſent, præbita eſt prius aqua pedibus lauandis. Gen. 43.

Moyſes Aaronem & filios prius aqua lauit, quàm eos indueret ſacris Sacerdotum veſtibus. Leu. 8.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo Chriſtus verè ſuos amauerit vſque in finem, & vide illum ſtantem in modum magni Patris Abraham, qui Sole maximè vrente, conſiſtebat in oſtio tabernaculi. Stat & Chriſtus in oſtio, in ipſo vitæ exitu, totus amore accenſus: quamquam enim ſemper in illo arſerat amor infinitus, tamen elucebant eius quaſi ſcintillæ magis ſub vitę finem. Atque hi ſunt illi exceſſus amoris, de quibus inter ſe Moyſes & Elias, in monte Thabor colloquebantur, quos completurus erat in Hieruſalem. Planè magnus fuit exceſſus, quòd Deus ſe ad hominum pedes lauandos demitteret. magnus exceſſus, quod Creator ſe

1. Punct. Gen. 18. Luc. 9.

cibum dederit Creaturæ. magnus denique exceſſus, quod omnium Dominus, vt viliſſimis ſeruis vitam reſtitueret, mortem in in cruce ſuſtinuerit. Amauit ergo diſcipulos ſuos in fine, quia in fine manifeſtiora dedit amoris indicia: amauit in fine, quia conſtanter ad finem vſq; in amore perſtitit: amauit in fine, quia illorum amore impulſus eſt, vt in cruce finem viuendi faceret.

2. Vide, vt diſcipuli, ſerui videlicet, in orbem conſideant: Dominus dominorum, in cuius nomine flectitur omne genu, obeat cũ tanta humilitate & amoris affectu, nunc ad huius, nunc ad illius pedes, ſacra inflectẽs genua, & ſordes immundis pedibus abluẽs, denique exſiccatos magna ſuauitate exoſculans. O beati diſcipuli, quàm optaſſet anima mea eò reponere oculos & ora, quò vos tum repoſuiſtis pedes. In illas ſcilicet manus, in quibus beatæ mentes & cælum ipsũ erat. Anima mea, quandoquidem tam benignè Saluator nos noſter inuitat, accede & tu, & deliteſce in angulo aliquo à tergo alicuius Apoſtolorum, ibi ad extremũ expecta, tum porrige & tu bene abluendos pedes immũdarum affectionum. Si enim ille te non lauerit, non habebis partẽ cum ipſo.

3. Conſidera, quàm attoniti ſederint ſimplices

plices diſcipuli, cùm viderent Dominum ſuum & Magiſtrum, de quo propter eximiã ſanctitatem & diuina opera, tam ſublimiter ſentiebãt, ſeruili more ſordes à pedibus ipſorum abluere. In primis verò humillimus Simon Petrus, cuius tãta fuit humilitas, vt viſo primùm illo, de multitudine captorum piſcium, miraculo, indignum ſe iudicaret, qui tam ſanctum virum in ſua haberet nauicula, atq; ideò exclamaret: *Exi à me, quia homo peccator ego ſum*. Atq; idem diuinitus tã illuſtratus erat, cognitione diuinitatis Chriſti, vt cùm idem Dominus rogaret Apoſtolos, quid ipſi de ſe ſentirent, ſolus Petrus intrepidè reſpõderit: *Tu es Chriſtus filius Dei viui.* Quid ergo mirũ, ſi modò, illũ ſibi ad pedes iacentẽ vidẽs, plenus ſtuporis & timoris recuſet, & exclamet: *Domine tu mihi lauas pedes*? quaſi dicat. Tu filius Altiſſimi, tu Dominus mundi, Deus viuus & verus, cui meritò curuatur omne genu cæleſtiũ, terreſtriũ, & infernorũ, mihi homini miſero & peccatori, mihi indigniſſimo & infimo ſeruo tuo te inclinas? Indignũ planè, indignum eſt, vt manus illa, q̃ cælũ creauit, in cui' poteſtate repoſuit omnia Pater cæleſtis, demittat ſe ad pedes cuiuſquã mortalis. Nõ ſinit tua excellẽs dignitas, & profunda mea miſeria, vt

ego vnquã huic rei aſſentiar. Bone Simon, quid vſq; adeò demiraris? Certè ſi, quomodo dignitatem & diuinitatẽ Filij Dei cognitã habes; ſic magnitudinẽ amoris illius, & infinitum ſalutis tuæ deſiderium cognoſcas; fortè non videatur tam magnum, ſi is qui noſtri amore deſcendit, ad formam ſerui accipiendam, nunc more ſeruili non dedignetur hominum pedes lauare. Sed non eſt hic finis caritatis, non ſatiatur tam exiguo officio tam cupidus amor. Hũc ipſum IESVM, quem nunc vides ſe demittere ad pedes aqua abluendos, mox videbis longè maiore humilitate, & cum tuo maiori ſtupore, inter duos latrones in ſtipite infami, ſe conſtituere medium, vt tibi ſuo ſanguine balneum paret, & ſua morte tibi, totique mundo vitam largiatur. Quod ſi & tibi, anima mea, ſicut Petro, indigna hæc videntur tanta maieſtate, putaſque nimiam eſſe hãc demiſſionem: æſtima culpæ tuæ inſignem grauitatem, quę Deum & Creatorem tuum ad tantam indignitatem & humilitatem deduxit.

4 Conſidera, quomodo, dum Chriſtus lauat pedes diſcipulis, ipſi magno animorum ſenſu & pietate, ſuas lauerint facies profuſiſſimis lacrymis, quibus ſimul animas ſuas

lauа-

lauabant, purgabantque. Solus Iudas oculis defixis & ſiccis aderat, quando & ſolus illius animus nullo mouebatur pietatis ſenſu. IESV benedicte, quid iniuriæ feciſti huic tuo proditori, quòd tantoperè te illi ſubmittis. Sanè dum manibus illis diuinis ſordidos illius pedes amplecteris, & cum tanta demiſſione lauas, veniam ab illo offenſæ alicuius petere videris. O improbiſſime Iuda, ô cor ſaxeum, qui cùm videas Magiſtrum tuum ad pedes tuos ſtratum tibi ſeruire, tamen à crudelitate & duritia tua non diſcedis: & plus ſinis apud te valere infamem auaritiam, quàm tantæ benignitatis & humilitatis exemplum.

Quàm admirandum erat ſpectaculum, aſpicere Regem Cælorum, quem tremunt Angelicæ poteſtates, & cui ſe inclinant ij qui mundum ſuſtinent, humi ſtratum ad pedes viliſſimi Piſcatoris iacentē, &, quod omnia ſigna amoris & humilitatis longiſſimè ſuperat, eundem videre lauantem atq; extergentem, cum tanta amoris ſuauitate pedes ſui proditoris! Omnino, Domine, nō erat aptior medicina ad curandam vanitatem & ſuperbiam noſtram, quàm tam inuſitata tua demiſſio. Et quî fieri poteſt, vt iam homo quiſquam audeat tollere animos, & 5.

ſe a-

ſe alijs præferre, cùm videat Deum Maieſtatis, inſtar ſerui, abiectum ad pedes peccatorum?

6. Tũc Chriſtus ſurrexit à cęna, & poſuit veſtimenta ſua, cũ diſcedens ex illo cæleſti cõuiuio, vbi illi in ſua infinita beatitudine, ab Angelis ſimul cũ Patre & Spiritu S. miniſteria & honores exhibebantur, depoſuit regiam gloriæ ſuæ veſtem, & exinaniuit ſemetipſum in ventrem virginis ſe demittens. Tũ verò præcinxit ſe linteo, cùm aſſumpta ſerui forma, noſtram induit humanitatem. tunc miſit aquam in peluim, cùm ſanguinem, quo fęditatem criminum noſtrorum abluit, effudit in terram. tum denique extersit linteo pedes noſtros, cùm in mundiſſimam illam naturæ ſuæ humanæ ſyndonẽ, collegit maculas omnes peccatorum no-

Iſaiæ 53. ſtrorum, vt à Propheta fuerat prædictum: *Et poſuit Dominus in eo iniquitatem omnium noſtrum.* Itaque cùm nos bene mundos & nitidos reddidiſſet, factus eſt ipſe, vt in Cruce videre eſt, plenus maculis & deformitate, vt meritò admirantes Angeli dixerint:

Iſaiæ 63. *Quare rubrum eſt indumentum tuum, & veſtimentum tuum, ſicut calcantium in torculari?* Immenſa planè fuit caritas tua, Domine, qui munditiem & puritatem anima-

rum noſtrarum, precio tui ſanguinis comparandam putaſti.

Exemplum dedi vobis, inquit, *vt quemadmodum ego feci, & vos faciatis*. Quid, amabiliſſime Domine, quid feciſti, aut in quo meam imitationē requiris? Amaſti me ardore quodam amoris; vis nimirum vt ego in vicem amem te. Surrexiſti de cæna, ad pedes diſcipulorum lauandos: vt ego meas voluptates & commoda poſthabeam officijs & auxilijs proximorum. Poſuiſti veſtem: vt pudeat me ſuperbia, & cupiditatibus rationis imperium contemnentibus veſtitum eſſe, cùm te ad tantæ humilitatis opus, depoſitis veſtibus videam apparari. Pręcinxiſti te linteo candido: vt ego lumbos animæ linteo caſtitatis & munditiæ cordis habeam præcinctos. Denique, vt te prorſus exprimam, lauandi ſunt & mihi pedes Diſcipulorum meorum, ſenſuum videlicet & perturbationum, vt quemadmodum antea ſeruierunt carni: ſic in poſterum ſeruiant ſpiritui. Hæc ego, ſi vt par eſt fecero, confido facturum te pro caritate tua, vt & ego ad ſuauiſſimum Apoſtolorum conuiuium admittar.

COL-

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum, vt quoniam ille, præbiturus nobis humilitatis exemplum, abiecit ſe ad pedes diſcipulorum lauandos, gratiam tibi conferat, qua deſideres & gaudeas ſeruus eſſe omnium, & omnium vel maleuolorum pedibus ſubiectū. Rogabis item per merita altiſſimæ huius demiſſionis, vt tuos affectus ſic dignetur expurgare, vt nitidè vtroque amoris pede, altero aduerſus Deum; altero aduerſus proximum emundato, poſſis cum maiori puritate viam ſeruiendi Deo, & adiuuandi proximos inſiſtere.

DOCVMENTA.

1. *MANVS & caput vt munda ſint, inſtar Apoſtolorum, curare debemus, id eſt vt in operibus & moribus ſit ſanctitas, puritas, & rectitudo in intentione.*

2. *Sæpe pœnitentia & confeſſione trebra, abluendæ ſunt ſordes cupiditatum & amoris terreni à pedibus animæ, vt poßimus partem habere cum Chriſto.*

3. *Chriſtus de humilitate nos erudituros, primum exemplo, tum verbis docet: prius enim lauit, quã docuit.*

docuit: vt intelligeremus eos, qui alijs Superiores ſunt, aut eorum curam gerunt, debere ſuos primùm ſuo exemplo, deinde oratione ad virtutem adducere.

Pedes fratrum & proximorum cum Chriſto lauamus, cùm pro ijs, qui in peccatis hærent, preces fundimus, cùm iniurias nobis illatas vltrò donamus, cum noſtris ſanctis moribus & cohortationibus pijs illos ad peccata & imperfectiones fugiendas inducimus. 4.

Quæcunque actiones à caritate & humilitate proficiſcuntur, eæ, Chriſti exemplo, ſummo deſiderio & alacritate arripiendæ ſunt. Neque enim verecundari Chriſtianum decet, ſi factum Chriſti ſequatur: nec ſeruum, ſi ijs miniſterijs occupetur, in quibus videt eſſe Dominum. 5.

Pudeat nos, cùm videmus Dominum & Magiſtrum cum diſcipulo contendentem, vt ſibi liceat inferiorem eſſe, & pedes more mancipij lauare. Et nos terræ vermiculi erubeſcimus ſeruire aut obedire ijs, etiam quibus inferiores ſumus: cupientes honorem & reuerentiam nobis potius exhiberi. 6.

Noluit Chriſtus Petro lotionis cauſſam, niſi abſoluto opere, indicare. Sic nos non decet curioſè rerum, quas Deus in hoc mundo permittit, ſcrutari cauſſas; potius perferre omnia: ad extremum enim omnia cum fructu & voluptate quorſum 7.

 perti-

pertinuerint intelligemus.

8\. *Qui ægrè ferunt, aut certè infructuoſas apud ſe eſſe patiuntur aliorũ reprehenſiones, aut Superiorum, patrumque ſpiritualium monitiones; item qui contemnunt aut repugnant diuinis inſpirationibus: ij ſunt, qui à Chriſto lauari, & , quod ſequitur, partem habere cum illo recuſant.*

MEDITATIO SEXTA.

DE INSTITVTIONE SS. *Sacramenti.*

EVANGELIVM.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. CAENANTIBVS illis, accepit IESVS panem, & gratias agens benedixit, ac fregit, deditque Diſcipulis ſuis, & ait: Accipite, & comedite: Hoc eſt corpus meũ, quod pro vobis tradetur. Hoc facite in meam commemorationem. Similiter, poſtquam cœnauit, accepto Calice gratias

tias egit,& dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes: Hic eſt ſanguis meus noui teſtamẽti,qui pro vobis & pro multis effundetur in remiſsionem peccatorum. Dico autem vobis,quia non bibã amodo de hoc genimine vitis, vſq; in diem illum cùm illud bibã nouum vobiſcum in regno Patris mei.

FIGVRAE.

MELCHISEDECH Sacerdos Dei altiſsimi obtulit panem & vinum. 1. Gen.14.

Præcepit Dominus populo Iſraël,vt ad ſuum Paſcha,ſumerent agnum ſine macula,& aſſum igni comederent,cum pane azymo,& lactucis agreſtibus. 2. Exod.12.

Pluit Deus manna de cælo, ad cibum populi ſui in deſerto. 3. Exod.13.

PROPHETIAE.

PANEM Cæli dedit eis,panem Angelorum manducauit homo. Pſal.77.

Paraſti in conſpectu meo menſam,aduerſus eos, qui tribulant me. Pſal. 22.

*Pſal.*110. *Memoriam fecit mirabilium ſuorum miſericors & miſerator Dominus, eſcam dedit timentibus ſe.*

Iſaiæ 25. *Faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc, conuiuium pinguium, conuiuiũ vindemiæ.*

Zach. 9. *Quid enim bonum eſt eius, & quid pulchrum eius, niſi frumentum electorum, & vinum germinans virgines?*

*Prou.*9. *Venite cõmedite panem meum, & bibite vinum, quod miſcui vobis.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. AMICI qui tenerè inter ſe amant, ſi quando alter ab altero diſceſſuri ſunt, cõnſueuerunt vnum diem inter ſe læti agere. Sic Saluator noſter, cùm è mundo eſſet abiturus, deſiderabat, vt ipſe dixit, hoc vltimum Paſcha manducare cum ſuis diſcipulis, vt cum ijs lætior eſſet: ac deinde pignus ſui amoris & æternum ſui ipſius memoriale relinqueret.

2. Conſidera Chriſtum iam morti vicinũ, quanto cum amore, quaſi aliquis Paterfamilias moriturus, conficiat teſtamentum, & precioſam hæreditatem corporis & ſanguinis ſui dilectis filijs diuidat. Vide, vt & æqua-

æquales omnibus partes, & ſingulis totum largiatur. Cùm enim dat illis ſuum corpus, ſimul dat omnes diuinos theſauros in eo latentes. Atque interim, dum bonus paſtor inaudita caritate gregem paſcit: non iam cibo mannæ veteris, neque aqua de petra, quod Moyſes fecit: ſed vero pane viuifici ſui corporis, & vero potu ſanguinis: ipſe viciſſim paſcitur animas illorum, quas per hoc Sacramentum in ſe tranſmutat, ſecumque vnit, vt ſint vnum cor, & anima vna cum ipſo.

Vide quo amore arſerit potentiſſimus ille Rex gloriæ, Dominus Maieſtatis, in nos viliſſima ſua opera. Ille nobis, pulueri & cineri, cùm condidiſſet & donaſſet donum omnium rerum creatarum, ipſos ideo Angelos in nobis cuſtodiendis occupaſſet: nihilque poſſet iam paternum ipſius & amantiſſimum cor aliud imaginari melius atque ſublimius, quo demonſtraret immenſam & beneficentiam, & flagrantiſſimum ſuum amorem: denique inuenit vt ſeipſum daret. Verè grande & liberale donum eſt, Domine, ſeipſum dare: ſed ita dare, vt tu dediſti, id omnem liberalitatis modum excedit. Non fuit tibi ſatis, dediſſe te nobis vt Regem & Dominum, quod tanti faciebat Propheta, 3.

Pſal.143. cùm diceret. *Beatus populus, cuius Dominus Deus eius*; Sed dediſti te pro patre, pro fratre, pro ſodali, pro ſponſo, pro aduocato, denique quod nulla hominum intelligentia comprehendere, nullum cor optare potuit: dediſti te pro cibo, dediſti pro hominis precio, vt dares te aliquando etiã pro præmio, vbi ſatiatus homo æternæ tuæ dulcedinis vbertate, nihil iã amplius poſſit deſiderare.

4. Quod ad tempus attinet, ex eo ſimiliter collige magnitudinem amoris Chriſti, in hoc Sacramento inſtituendo. Dum enim homines inter ſe agitant, quomodo maximos illi cruciatus parent; ipſe totus in eo eſt, vt ipſis paret hunc dulciſſimum & delicatiſſimum cibum: ab illis abſynthium & fel illi, ab illo nobis dulciſſimum mel & manna ſuauiſſimum apparatur. Quàm meritò ſcriptum eſt, dulcis IESV, quia fortis vt mors eſt dilectio! Omnes aquæ torrentes acerbiſsimæ tuæ paſsionis, non poterant exſtinguere, imò nec teporis quicquam inferre, flãmæ amoris tui. Poterat ergo mortis imago in agonia obſeruari, poterat exprimere ſanguinem: cor occupare non potuit, quo minus tu grandi illo & pleno amoris dono nos donares.

5. Verè propheta ille tuus cecinit, te ex magna

gna miſericordia tua, diuinum hoc inſtituiſſe myſterium: vt ſit Memoriale, & quaſi compendium omnium mirabilium operum tuorum. In omnibus enim rebus creatis elucent ſeparatim, alibi tua poteſtas, alibi ſapientia, bonitas alibi: In hoc oſtendiſti ſimul potentiam infinitam, admirabilem ſapientiam, incomprehenſam bonitatem. Potentiam, quod ſub ſpecie panis, mortalibus omnibus in cibum dare potuiſti, ſacrũ tuum corpus integrè, vnà cum ſanctiſsima anima, & ſumma diuinitate. Sapiẽtiã, quod reperire potuiſti tã ſuauem rationem, tãq́; aptam & congruentem, quo teipſum homini donares, & eum tibi vinculis amoris aſtringeres. Bonitatẽ, quod tã ſingulare beneficium, & tantæ caritatis donũ in nos contuliſti. O ſalutaris cibus, per quem filij hominum, efficiuntur filij Dei! O ſacer & adorande panis, qui reficis hominum mentes, confirmas corda & ſpiritum exhilaras! O panis viue & ſuperſubſtãtialis, verè panis angelorũ, quis mihi det, vt dignè te ſumã, & vel ſemel famelicũ cordis mei deſiderium exſaturem? Duc me, ſuauis Domine, in cellã vinariam tuã, ordina in me caritatẽ, deficit enim anima mea, niſi viuifica hac & ſalutifera potione refocilletur. Can.2.

6. Omnes ſitientes venite ad aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite, & comedite. Venite, emite abſque argento, & abſque vlla commutatione vinum & lac. Omnes, inquit, ſitientes iuſtitiam, ſalutem, amorem Dei veſtri, venite ad dulces has & ſalutares aquas: & quæ illæ ſunt aquæ, niſi tu ipſe, bone IESV fons aquæ viuæ, de qua aqua Prophetæ ore prædixiſti: *Effuſus ſum ſicut aqua*. Tum enim ſicut aqua effuſus es: cùm exinaniuiſti teipſum, formam ſerui accipiens: cùm plenitudo diuinitatis tuæ noſtri amore liquefacta diffuſa eſt, & ſe cum hominibus in hoc Sacramento mirabili communicauit. Tu es ille ros cœleſtis, illa deſiderata pluuia, quam tantopere optabat Propheta: cùm diceret, *Rorate Cæli deſuper, & nubes pluant iuſtum*. Tu pluuia voluntaria, tu manna ſuauiſſimum, quod Dominus de cælo pluit ſuper hæreditatem ſuam, ſuper nos, qui fame deficientes, vagi errabamus per huius mundi ſolitudinem. tu denique aqua illa, quæ animarum ſordes eluit & expurgat, ſitim deſideriorum noſtrorum leuat, & cupiditatum ardores temperat. Venite igitur omnes, & vt Propheta hortatur, Hauriamus aquas cum gaudio de fontibus Saluatoris. vnde ſcilicet oritur a-

qua

qua illa viua diuinæ gratiæ,quæ facit,vt aſcendat anima ad vitam æternam: vnde oriuntur.flumina omnia virtutum & donorum cæleſtium. etſi autem non habetis argentum, id eſt vires perfectas & ſufficientes, ad reſtinguendos ignes tentationum; venite tamen & emite, liberaliter enim ſine vllo precio dabitur vobis vinum & lac. Hoc eſt vinum illud & lac, ad quod nos ſponſus inuitat. Bibite vinum meum,cum lacte meo. Comedite amici & bibite,& inebriamini cariſſimi. Quàm ſuaue eſt,mi IESV,lac iſtud! quàm magna multitudo gaudij & dulcedinis ſpiritualis, quā abſcondiſti ſub hoc cæleſti cibo! quàm dulciter & ſobriè facit ebrios vinum caritatis tuæ, quo ſe inflammari ſentiunt omnes, quotquot piè ad altare tuum accedentes,ori admouent hunc amoris calicem! vinum quod verè ebrietatem afferat. nam & lætificat cor hominis, & in anima, rerum omnium,quæ mundi ſunt,æternam quandam obliuionem efficit.O ſi placeat tibi, Domine mi,meæ quoque animæ, guſtandam dare vnicam ſaltem guttulam, huius vini & lactis cæleſtis! quàm ſubitò deſiperent mihi omnes vanæ conſolationes, & amariſſimæ mundi voluptates! quomodo cor hoc

dulcedine dilatatum curreret velociter viã mandatorum tuorum, vſque dum eò perue niens, vbi manifeſta eſt gloria tua, quæ nũc huius Sacramenti velo tegitur, planè ſitim deſiderij ſui exſtingueret?

7. Conſurge anima mea, exi de puluere hu milis conditionis, & de tui ipſius profunda conſideratione: & conſidera quomodo ope huius arcani Sacramenti, diuinæ ſuauitatis facta ſis particeps, & iam ſis ſponſa vnigeniti filij Dei. Hic miſer homo menſæ aſsidet Angelorum, in eandem patinam in quam Deus, manum immittit: paſcitur & veſcitur cum ipſomet Deo. Hic ſumma iun guntur infimis, terrena cæleſtibus: creator mundi caritatis vinculo creaturæ ſe colligat, homo mortalis mutatur in Deum.

COLLOQVIVM.

INFINITAS age Domino gratias, pro hoc inæſtimabili beneficio, quo voluit manere tecum in hoc Sacramento, vt eſſet tibi cibus, medicina, & animi ſolamen. Petè quoque gratiam, vt quàm maxima puritate & pietate accedas & fruaris cæleſti hoc cibo, vt efficiente eo mira illa in te, quæ in ani mis dignè accipientium ſolet, in dies augea ris

ris illius amore,& in virtute huius cibi ambules maiori ardore & perfectione viam diuini ſeruitij.

DOCVMENTA.

CHRISTVS accipiens panem prius gratias egit Deo Patri: ita & nobis antequam venerandum hoc Sacramentum ſumamus, precibus animus præparandus eſt, & de tanto beneficio cœleſti datori agendæ gratiæ. 1.

Vt Chriſtum imitemur, opus eſt, vt ante initia bonarum actionum gratijs actis Deum honoremus. 2.

Nos ipſos comminuere affectuum mortificatione debemus, & propriæ voluntatis abnegatione, noſque ipſos Chriſto cibum dare: quemadmodum ille exinaniuit ſe, vt animæ noſtræ fieret cibus. 3.

In rebus huius vitæ aduerſis gratiæ & laudes dicendæ ſunt Deo Sicut Chriſtus cùm accepiſſet calicem, quo ſupplicia ipſius indicabantur, gratias egit, & benedixit. 4.

Poſtquam Chriſtus Apoſtolis dederat ex ſuo calice bibere, promiſit, fore, vt vinum cum ipſo nouum in regno ſuo bibant. Nos item ſi in hac vita bibamus rerum aduerſarum calicem, qui nos aſſimilat Chriſto; in altera diuinorum ipſius gaudiorum participes erimus. 5.

Quoniam in hoc Sacramento ſe Chriſtus Panem Angelorum appellat, laborandum nobis 6.

eſt,

eſt, ſi quidem, vt par eſt, hoc pane veſci optamus, vt Angelorum in nobis puritas & mundities eniteſcat.

7. *Corpus & ſanguinem ſuum reliquit nobis Chriſtus panis & vini ſpecie; vt quemadmodum ex pluribus granis frumenti panis vnus, ex pluribus vuarum granis vinum conficitur: ſic Chriſtiani omnes, qui huius myſterij participatione ſe dignos exhiberent, omnes vno huius Sacramento vinculo iungerentur, ea caritate, quam in primitijs Chriſtianorum floruiſſe teſtantur Apoſtolorum Acta. Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna.*

ME-

MEDITATIO SEPTIMA:

VT CHRISTVS INTER CAEnam proditionem ſui aperuerit.

EVANGELIVM.

CVM hæc dixiſſet IESVS turbatus eſt ſpiritu, & proteſtatus eſt, & dixit: Amen dico vobis, quia vnus ex vobis me tradet, qui manducat mecum. Aſpiciebant ergo diſcipuli ad inuicem, hæſitantes de quo diceret. Et contriſtati valdè cęperunt ſinguli dicere: Nunquid ego ſum Domine? at ille reſpondens ait: Vnus ex duodecim, qui intingit mecum manum in catino, hic me tradet. Væ autẽ homini illi, per quem filius hominis tradetur. Erat ergo recumbens vnus ex diſcipulis eius in ſinu IESV, quem diligebat IESVS. Innuit ergo huic Simon

Matth.26. Marc.14. Luc.22. Ioan.13.

mon Petrus, & dixit ei: quis eſt, de quo dicit? Itaque cùm recubuiſſet ille ſuper pectus IESV dicit ei: Domine quis eſt? Reſpondit IESVS: ille eſt, cui ego intinctum panem porrexero. Et cùm intinxiſſet panem, dedit Iudæ Simonis Iſcariotis. Et poſt buccellam intrauit in eũ Satanas. Et dicit ei IESVS: quod facis, fac citius. Hoc autem nemo ſciuit diſcumbentium ad quid dixerit ei. Cùm ergo accepiſſet ille; exiuit continuò. Erat autem nox. Cùm ergo exiſſet, dixit IESVS: Nunc clarificatus eſt filius hominis, & DEVS clarificatus eſt in eo; & continuò clarificabit eum.

FIGVRA.

2 Reg 15. & 17. *ACHITOPHEL cùm admiſſus eſſet ad intima Dauidis Regis conſilia, coniuratione contrà illum cum Abſalone inita, autor fuit vt trucidaretur Dauid.*

PRO-

PROPHETIA.

SI inimicus meus maledixiſſet mihi ſuſtinuiſſem vtique, & ſi is qui oderat me, ſuper me magna locutus fuiſſet; abſcondiſſem me forſitan ab eo. TV verò homo vnanimis, Dux meus, & Notus meus, qui ſimul mecum dulces capiebas cibos. *Pſal. 54.*

CONSIDERATIONES.

TVRBATVR hic ille, qui cælum ſerenat, tranquillat mare, ventos pacat, pacem & ſolatium adfert omnibus perturbatis & mærentibus animis. Heu mihi! quàm dura hæc ſunt verba tua, ſuauiſsime Domine, quàm amari cibi, quos diſcipulis tuis ad cænæ finem reſeruaſti! Iam iam lac & mel præbebas; in ſanctiſsimo corpore & ſanguine tuo: nunc cũ intelligunt, dulcem Magiſtrum ſuum, cuſtodem ſuum, Paſtorẽ ſuum ab vno ex ipſis prodendum morti, accipiunt nimirum in hac oratione tua fel & amariſsimum abſynthium. 1. Punctũ.

Miſeros vos, ô diſcipuli, qui nunc tantũ doloris cõcipitis, quod vnum de vobis Magiſtri proditorem fore intelligitis; quanto acerbior eſſet veſter dolor, ſi nunc ſciretis, 2.

quid

quid paullo poſt facturi ſitis. Omnes ad vnum à magiſtro dilabemini, vt ſitis ſolitarij ſicut oues abſque paſtore. heu! quæ vobis in illud tempus paratur cæna, multò acerbior hac ipſa. In illa non cum magiſtro veſtro accumbetis, neque, ſicut modò, ex eodem cibo vnà cum ipſo comedetis: ſed diſperſi, trepidi, cum gemitibus & ſuſpirijs, carentes pane vitæ, quem nunc vobiſcum habetis, manducabitis panem doloris, madefactum aqua lacrymarum. Et tibi, IESV bone, ſcienti omnia, quomodo ſapiebant cibi huius menſæ, cùm videres venenum, quod in corde Iudas fouebat, & improbas impiæ mentis cogitationes? nullum ſanè bolum guſtabas, qui non proditionem, fel, & mortem ſaperet. Sed tanta erat tamen vis manſuetudinis tuæ, vt permitteres manum proditoris tecum in eadem patina & cibo verſari: atque vt illum minus pudore coram alijs perfunderes, diſſimulas & tegis; ſolùm generatim verbis obſcuris admonens, vt reſpiceret ſe aliquando, & ſcelus meditatum relinqueret.

3. Turbatur & dolet benigniſſimus Dominus, nondum timore imminentium ſupplicioru, quæ ſibi apparata nouerat; ſed mero amore & miſericordia diſcipuli, qui ipſum

ipſum proditurus, & quod conſequens eſt, ſe perditurus erat. Vide quibus verbis id factum amplificat, prius ſigna turbationis oſtendens, deinde pronunciat: *Vnus ex vobis me tradet.* Turbatur autem primò, quod vnus pereat. Tam enim angitur vnius interitu, quàm omnium. Bonus planè Paſtor, qui ad vnam ouiculam recuperandam reliquit cæteras omnes in cæleſtibus illis montibus, & cum tanta ſua fatigatione & moleſtia ad vnicam quærendam, in huius mundi loca ſola deſcendit. Altera erat turbationis cauſſa, quod vnus hic eſſet ex ſuis, id eſt, ex ijs quos magis tenerè amabat, & quibus plus fidebat, quibus denique plus gratiæ & donorum cæleſtium impertitus erat. Tertiò turbatur, ſceleris atrocitate, proditionis ſcilicet nefario & horrendo crimine. Quartò ſua qui prodebatur conditione: vt qui eſſet amantiſſimus illius Magiſter, & Dominus, & Deus.

O ſuauiſſime IESV, ſi in tantam perturbationem & mærorem coniecit te vnius diſcipuli tua vna proditio, quantum credibile eſt perturbationis & doloris cordi tuo attuliſſe meas tam multas proditiones, & tot iniurias, quibus per totam vitam affeci Maieſtatem tuam? & ſi interitu vnius tan- 4.

tum doles; quem cruciatũ fuiſſe putabimus illum in anima tua perpetuũ, cùm videres tam raros, quibus profuturus eſſet ſanguis tuus, tam innumeros contrà, qui eo contemto ad æternum ruituri eſſent exitium?

5. Vide quanta ſit in D.N. ſuauitas & bonitas, in quot partes ſe vertat, vt vel vnicam animam ad interitum ruentem ſeruet. Vt enim Iudam auerteret à ſcelere, atque ad pœnitentiam reduceret: tentauit primò beneſactis illum vincere & amore, vt cùm illum ad ſuam menſam admiſit, cùm illi pedes lauit, cùm illum tam familiariter alloquitur. Deinde pudore: cùm indignitatem criminis illi indicat. *Qui mecum mittit manum in catinum, ille me traditurus eſt.* Denique miſcet & minas, & timorem intentat, cùm inquit: *Væ homini illi*, &c. è contra vide perfidiam & duritiam Iudæ, quem neque familiaritas, neque humilitas Chriſti, neque ſuauitas verborum, neque paterna reprehenſio, neque timor denique & horror inſequentis vindictæ, à concepto facinore retardare potuerunt. Væ animæ, quæ incipit locum dare Diabolo, & à Chriſto recedere, ita enim ſeipſam indurat, vt ſalutis ſibi omnem ſpem & rationem ferè præcludat.

COL-

COLLOQVIVM.

PETE à Chriſto D. N. vt quoniam tot modis vſus eſt, bonus ipſe Paſtor, vt à peccato diſcipulum reuocaret ad pœnitentiam; te quoque abſtrahat ab errore defectuum. Simul vires tibi largiatur, vt inimicum, perpetuò ad nos fallendos intentum, & incautos ad præcipitium peccati adducere cupientem, fortiter pugnando vincas, vt ſic ipſius diuina gratia ſubleuatus, ad eam peruenias claritatem, qua electi eius in cælo fulgent.

DOCVMENTA.

CVM indigni ad ſacram menſam accedimus: tum manus tradentis Chriſtum, eſt in menſa cum ipſo. Sic enim in ſpeciem ſimulamus, nos inter amicos cupere cum illo cœnare; reuera lictoribus illum per peccata noſtra ad Crucem tradimus. 1.

Chriſti lenitatem imitabimur, ſi non ſubitò commoueamur, & ad pœnam proximũ & fratrẽ damnemus, cùm vel imperfectionis aliquid in iis videmus, vel iniuriam accipimus. Manſuetus homo potius illum cum amoris ſignificatione ſubleuabit, & preces ad Deum fundet, vt gratia inter ipſos redintegretur. 2.

3. *Miſit primùm Diabolus cogitationem proditionis in cor Iudæ, deinde ingreſſus eſt ipſe ad rem perpetrandam. Principijs cogitationum malarum, & Diabolicarum ſuggeſtionum obſtemus: ne ſi cum delectatione ijs immoremur, paullatim aperiamus illis oſtium conſenſus, quo dæmon ingreſſus omni nos ſpoliet gratia.*

4. *Peragamus opera noſtra luci, non in tenebris nocturnis, quod Iudas fecit. Nihil in abdito faciamus, quod idem coram omnibus non eſſemus facturi. Similiter homines Spiritui dediti & religioſi, caueant, ne quicquam ex actionibus pijs, quas priuatim etiã exercent, occultũ eſſe velint, vt id nec Patribus ſpiritualibus, nec Superioribus aperiant: ne & ipſi, Iudæ inſtar, in fraudem illecti à Diabolo, præcipitium aliquod incurrant.*

5. *Erubeſcamus apud nos; quod tam parum imitemur caritatem Chriſti occultè ille reprehendit, nec proditorem vult prodere: at nos peccata noſtra ignota eſſe cupimus, de alienis & promtè fabulamur, & ea nota eſſe volumus omnibus.*

6. *Ioannes, qui gratiam ſignificat, requieſcebat in ſinu Chriſti, cui Chriſtus, quis eſſet proditor, ſecretò aperuit. Laboremus & nos per cordis puritatem, vt apud Dominum gratioſiſſimus. Sic enim per contemplationem digni erimus, qui & nunc in dulciſſimo Chriſti pectore conquieſcamus, & olim*

olim ad arcana illa cæleſtia admittamur.

Chriſtus paßionem & depreßionem ſuam appellat gloriam & claritatem, qua glorificabit illum Deus. Quàm diuerſa ſunt iudicia Dei & hominum! Homines claritatem ſuam in honoribus, amplitudine, & rebus ſecundis huius vitæ collocant: Deus æterna Sapientia, in contemnendo ſeipſum & patiendo. 7.

MEDITATIO OCTAVA:

VT INTER CAENAM DE *ſcandalo diſcipulorum, & Petri negatione prædixerit.*

EVANGELIVM.

FACTA eſt autem & contentio inter eos, quis eorum videretur eſſe maior. Dixit autem eis IESVS: Reges gentium dominantur eorum, & qui poteſtatem habent benefici vocantur. Vos autem *Luc. 22.*

non ſic:ſed qui maior eſt in vobis, fiat ſicut minor, & qui præceſſor eſt, ſicut miniſtrator; vt ego, qui in medio veſtrum ſum ſicut qui miniſtrat: Vos autem eſtis, qui permanſiſtis mecum in tribulationibus meis. & ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit mihi Pater, regnum, vt edatis & bibatis ſuper mensã meam in regno meo;& ſedeatis in maieſtate ſuper thronos iudicantes duodecim tribus Iſraël.

Ioan. 13. Filioli adhuc modicum vobiſcum ſum. Quæretis me, & ſicut dixi Iudæis, Quò ego vado, vos non poteſtis venire. Et vobis dico modò. Dicit ei Simõ Petrus; Domine quò vadis? Reſpondit IESVS: quò ego vado non potes me ſequi modò. Dicit ei Petrus: Quare nõ poſſum te ſequi modò? Animam meam pro te ponam. Reſpódit ei IESVS:

Luc. 22. Simon, Simon, ecce Satan expetiuit vos, vt cribraret, ſicut triticum. Ego autem rogaui pro te, vt non deficiat fides tua. Et tu aliquando conuerſus confirma fratres tuos. Tunc di-

Matth. 26. xit illis IESVS: Omnes vos ſcandalum patie-

patiemini in me iſta nocte. Reſpondēs autem Petrus ait illi: Etſi omnes ſcandalizati fuerint in te, nunquam ſcandalizabor. tecum paratus ſum in carcerē, & in mortem ire. Reſpondit ei IESVS: *Marc.14.* Amen dico tibi, Petre, in hac nocte, priuſquam gallus bis vocem dederit, ter me es negaturus. At ille amplius loquebatur: Etſi oportuerit me mori tecum, te non negabo. Similiter & omnes diſcipuli dixerunt.

HIS peractis, Dominus Sermonem habuit bene longum, exhortans dulciſſimè Diſcipulos ad ſuum, & mutuum inter ipſos amorem, promittens miſſurum ſe alium paráclctum, qui maneret cum ijs, & doceret eos omnem veritatem. Deinde pacem illis impertiuit, exhortans ad vnitatem in ipſo qualis eſt palmitis in vite, vt maiōrem fructum ferant. Adhæc prædixit illis perſecutiones & aduerſitates, quas pro ipſius nomine eſſent perpeſſuri; ad quorum perpeſſionem eos ſuo exemplo animabat. Poſtremò oratione ad Patrem inſtituit, petens, vt eos cuſtodiret, ſanctificaret, & ab omni malo cuſtodiret, vt ipſi vnum eſſent, ſicut CHRISTVS ipſe cum Patre eſſet.

FIGVRAE.

Gen. 48. & 49. *MORITVRVS Patriarcha Iacob, ſtantibus in orbem omnibus filijs, prætulit minorem fratrem Ephraim, maiori Manaſſi; deinde cùm multa futura prædixiſſet, bene illis precatus eſt.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. VIDE diſcipulorum ineptiam. Tempore alieniſſimo, cùm magiſtro iam ſupplicia & mors immineret, cũ is proditionem machinaretur, qui vnus ex ipſis eſſet; triſtia autem negotia, dolorem & moriendi cum Chriſto deſiderium potius omnibus adferre deberent: illi interim horum omnium obliti, maximeque immemores quo exemplo paullo ante ad altiſſimam humilitatem illos excitaſſet Magiſter, ambitioſis contentionibus inter ſe pugnant, quis illorum eſſet maior. O inanes hominum mentes, quàm parum efficere aut conſiſtere poſſumus, ſi auxilia & fundamenta gratiæ nobis abſint!

2. Conſidera contra Saluatoris benignitatem & lenitatem. Non ſuccenſet diſcipulis,

non

nõ aſperè in eos inuehitur, non exprobrat, quod tam exiguum erga ſe demonſtrarent amorem: ſed monet familiariter, & amiciſſimè illos docet: primò ambitionem vitiũ eſſe hominum ethnicorum, & ſecularium: deinde ſuum exemplum in medium producit, quòd cùm eſſet is, qui erat, tamen demittat ſe ad humilia ſeruorum officia. Tertiò promittit illis honores alios & Regnũ quoddam cæleſte, longè præſtantiſſimum. Ex quibus intelligere eſt, quàm vtilis & neceſſaria ſit humilitas, quando Chriſtus, ipſo vitæ exitu, tantoperè eam verbis, exemplíſque commendat & inculcat.

Conſidera, quàm tener fuerit Chriſti in diſcipulos amor. Etſi enim illi nequaquam in amore paria facerent: tamen, quod ſe fideliter ſecuti, in tentationibus cum ipſo permanſiſſent; promittit illis præmium, nõ amplitudinem, & opes terrenas, vt olim antiquis Patribus; ſed regnum quoddam cæleſte, & regnum illud ipſum, quo ipſe ab Aeterno Patre præmij loco donandus erat. Quid hoc honore maius concipere poteſt mens hominis? quam maiorem potentiam deſiderare, quã vt ipſius præmia æqua ſint pręmijs filij Dei? vt cohæres ſit Chriſti, & comedat de menſa Chriſti cum ipſo? atq; adeò 3.

Rom. 8.

 ſicut

Luc. 12. ſicut ipſe alibi ait, Faciet Dominus ſeruos ſuos diſcumbere, & ipſe ſeruilem in morem cinctus ijs miniſtrabit. O quàm exiguo labore tantum nobis bonum poſſumus comparare! Felix anima, quam ad ſibi ſeruiendum Chriſtus vocat, eamq; ſua gratia iuuat, vt patiatur, & perſeuerat cum illo in tentationibus vſque ad finem: vt poſtea dignam eam efficiat, quæ ſecum gaudijs & regno ſempiterno fruatur.

4. *Omnes vos*, inquit, *hac nocte ſcandalum patiemini in me.* Vide quomodo tacitis incrementis angores in pectore Saluatoris augeantur. Paullò ante turbatus eſt, quòd vnus de ſuis eum proditurus eſſet, iam dolet, quod omnes in eo ſcandalum paſſuri ſint; quodq́ue mordet acrius, is quem reliquis omnibus ipſe præpoſuerat, poſt paullò tam contemtim ipſum negaturus, atque adeò adiuraturus ſit, non noſſe ſe hominem. Vide vt vbique nouas mæroris cauſſas bonus IESVS inueniat. Si ſe conuertit ad Patrem, videt illum exerto iuſtitiæ gladio, vibrare ictum in ſe propter peccata noſtra: ſi ad Matrem, tam videt illam ſui amore mærentem, vt ipſa potius conſolatore indigeat, quàm vt quicquam conſolationis adferat Filio: Si ad amicos & diſcipulos, videt mox

fore,

fore, vt omnes ſcandalizati ipſum deſtituant: ſi denique ad fructum ſuæ paſſionis, vt ſaltem ex ijs, quibus ſalutem daturus eſſet, nonnihil capiat ſolatij, eheu! Domine mi, quàm raros videbas fore, quibus tam acerba ſupplicia prodeſſent: at contrà quanto cum dolore animi tui videbas, tam multos fore, qui paſſionem hanc tuam contemnerent, & pedibus conculcarent.

Etiamſi omnes ſcandalizati fuerint, inquit Petrus, *ego nunquam ſcandalizabor: & ſi neceſſe erit, tecum & in carcerem & in mortem ibo. Similiter & omnes diſcipuli dixerunt.* O Redemtor mundi, quàm grandes tibi oſtentant animos diſcipuli tui; quos mox abijciunt! quantum inter dictum & factum intereſt! Oratio ſanè illorum erecta: facta verò debilitata concidunt. Affirmant mortem pro te obituros, neque vnquam te relicturos: mox ipſi fugiunt, tu pro illis mortem ſuſcipis. Sed ſufficit tibi, Domine benigniſſime, quod quæ modò pollicentur, ea reponas in ſequentia tempora, cũ poſt tuam Aſcenſionem, toto orbe diſperſi, martyres pro te morientur. tum præſtabunt, quæ modò pollicentur: tũ pro amore tuo ad carceres & ad mortem ibunt. at mo- 5.

dò

dò ne exige ab illis promiſſa: omnia enim contra quàm dicunt, facient. Miſeri diſcipuli; imminet hora, hora illa tenebricoſa, quæ in vobis obſcuret lucem fidei, & vos vobis, q̄ ſitis infirmi & imperfecti, aperiat. Ambulatis iā vna ſimul via, mox per multas diuerſi fugietis: ambulatis iam vt fideles diſcipuli cum Magiſtro; mox & fidelitate & Magiſtro carentes reuertemini.

COLLOQVIVM.

PETES à Chriſto per illam benignitatē & patrium amorem, quo miſertus infirmitatis ſuorum diſcipulorum, ſpirituali morbo medicinam fecit, ne ſinat tē vllo vnquam vento ſuperbiæ inflari, neque vlla tētatione à cœpta ipſius ſeruitute depelli: ſed vt cognita tua imbecillitate & inconſtantia, in ſolo ipſo ſpem ponas, illi ſoli adhæreas, vt gratiâ ipſius adiutus & confirmatus, euadere poſſis omnes Diaboli inſidias, & ſecurus ad Regnum illud peruenire, quod parauit iis, qui humiles ſunt corde, & amore ipſius conſtantes in tentationibus & miſerijs huius vitæ perſtiterunt.

DOCVMENTA.

QVANDOQVIDEM non puduit Chriſtum ſuis ſeruire diſcipulis, nos item, ſi pudet alterius cuiuſquam hominis imitari humilitatē, Chriſti ſaltē humilitatē imitari non pudeat. 1.

Apoſtolis promiſit Chriſtus regnum, non quod ipſum ſecuti eſſent, ſed quod ſecum in tentationibus permanſiſſent. Parum eſt bene cœpiſſe, niſi perſeueres; neque is qui tantùm ſequitur Chriſtum, ſed qui patitur & affligitur pro ipſo, afficitur præmijs. 2.

Diabolus cupit tentationibus cribrare omnes homines, ſed imprimis ſeruos Chriſti, ab illo ad aliorum vtilitatem & auxilium deſtinatos. Vigilemus ergo, quia non dormit inimicus. 3.

Chriſtus rogauit pro Petro, vt conuerſus alios confirmaret. Et nos, ſi quam à Domino gratiam conſecuti ſumus, non eam pati debemus ocioſam eſſe, ſed adhibere ad auxilium & ſalutem aliorum. 4.

Ne putemus nos eſſe tutos, quantumcunque in virtutibus proceſſiſſe videamur, ſæpe enim accidit, vt qui reliquos virtute longè antecellere putantur, turpius corruant. 5.

Permiſit Dominus Petrum columnam illam magnam labi, pro noſtra inſtructione. Primùm vt diſceremus non nobis fidere, aut de noſtris viribus 6.

bus magnificè ſentire, noſtra imbecillitate cognita. Deinde vt plus Chriſto, iiſque, qui vice ipſius nobis præſunt, quàm noſtro iudicio credamus. Tertiò vt imprudentem eorum audaciam reprimeret, qui res magnas ſcire, & facere melius quàm alij volunt. Quartò, vt quibus aliorum cura & gubernatio commiſſa eſt ſuo experimento diſcãt, quomodo ſubditorum infirmitatibus, ſi quando labantur, compati debeant.

MEDITATIO NONA:

DE CHRISTI ITINERE AD hortum Gethſemani.

EVANGELIVM.

Matth. 26.
Marc. 14.
Luc. 22.
Ioan. 18.

HAEC cũ dixiſſet Ieſus, egreſſus eſt cum diſcipulis ſuis ſecundùm conſuetudinẽ trãs torrentem Cedron in montẽ Olìueti, & venit in villã cui nomen Gethſemane, vbi erat hortus, in quem intrauit ipſe & diſcipuli eius; quibus ait:

ait:ſedete hic donec vadam illuc & orem:& aſſumpto Petro,& duobus filijs Zebedæi Iacobo & Ioanne, cœpit contriſtari & mœſtus eſſe,pauêre & tædere,& ait illis: Triſtis eſt anima mea vſque ad mortem . Suſtinete hìc & vigilate mecum. & ipſe auulſus eſt ab ijs, progreſſus puſillum, quantum iactus eſt lapidis poſitis genibus procidit in faciem ſuam ſuper terram.

FIGVRA.

IOSAPHAT Rex Iuda,intelligens Moabitas & Ammonitas magnum exercitũ contrà ſe ducere, plenus timoris & pauoris,proſtrauit ſe in oratione coram Domino,obſecrans vt manus hoſtium poſſet euadere. 2.Par. 20.

PROPHETIAE.

COR meum conturbatum eſt in me, & formido mortis cecidit ſuper me. Pſal. 54.

Repleta eſt malis anima mea; & vita mea inferno appropinquauit. Pſalm. 87.

CON-

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. ASPICE anima mea IESVM tuum ſponte, vt agnum manſuetiſſimum, ad ſacrificium ſui proficiſcentem: ſequentes item diſcipulos trepidos cum gemitibus & ſuſpirijs. cogita, quàm ſuauibus modis inter ambulandum eos Dominus hortetur & ſoletur. Heu! quàm durum erat pietati diſcipulorum à ſuauiſſimo Magiſtro ſeparari, quàm amarę illìs oboriebantur lacrymæ. Viciſſim, Chriſtus benigniſſimus Paſtor, cũ ſua cauſſa in tanto angore videret oues ſuas, non poterat, quin lacrymaretur. Accede & tu, anima mea, &, quando aliter non potes, lacrymis ſaltem & ſuſpirijs, Dominum tuum pro te ambulantem ad mortem crucis, proſequere:

2. Conſidera, quanto cum deſiderio, & animi promptitudine viam hanc ad hortum Dominus noſter iniuerit, vt opus illud tantopere à ſe exoptatum noſtræ redemptionis inchoaret. Ad hortum ibat, vt, vbi primus homo per inobedientiam libertatem amiſerat, ibi nobis ipſe eam per obedientiã recuperaret. In horto mundus infirmatus eſt, in horto Chriſtus eidem principium dedit ſalutis. Ibat igitur ſimul Redẽptor mũdi,

di,ſimul impellebatur & portabatur: ibat, quia ſponte ſe neci offerebat. Oblatus eſt, quia ipſe voluit: & quia ſponte ibat, commoditates omnes ſponte præbuit, vt illum reperire,& in poteſtate habere poſſent. Impellebatur etiam, & portabatur partim ab obedientia Patris, quod illis extremis poſt cænam verbis ad diſcipulos indicauit: *Vt ſciat mundus, quia ego amo Patrem, & quod ille mihi mandauit, hoc facio. Surgite eamus hinc*: Ioan. 14.
partim à vehementia amoris in nos ſui, de qua paullò ante dixerat: *Maiorem hac caritatem nemo habet, quàm vt animā ſuam ponat quis pro amicis ſuis*. Ioan. 15.
Sed tua, Domine, caritas, maior hac fuit, qui poſuiſti animam non ſolùm pro amicis; ſed etiam pro inimicis. Huius caritatis ea vis fuit, vt eum non modò perduxerit ad ferendā promto animo mortem; ſed etiam toto vitæ tempore accenderit illum deſiderio, quo optabat aliquando tempus extremum aduenire, quod ipſe his verbis expreſſit: *Baptiſmo habeo baptizari; & quomodo coarctor, vſque dum perficiatur?* Luc. 12.

3. In hac via cœpit Chriſtus ſigna dare timoris & triſtitiæ. *Triſtis eſt*, inquit, *anima mea vſque ad mortem*. Triſtis etiam tu ſis, anima mea cum anxio IESV. Vide vt immutetur diuina illa facies, vt palleſcat, vt acer-

bus animi dolor vix illum loqui permittat. O fortitudo Patris! ó lætitia Angelorum! quid tibi timendum, aut dolendum eſt? Mortem times? at quo fine in mundum veniſti, ſumſiſti nomen ſalutare, niſi vt tua morte perderes noſtram? Quod ſi tu mortem times, quid me fiet? quis ſoluet debita peccatorum meorum? Non ita pridem mortis deſiderium præ te ferebas, vrgebas proditorem vt feſtinaret: iam videris tergiuerſari, & refugere? Nimirum, Domine mi, nō erat tuus hic timor & mæror: ſed noſter, vt contra fortitudo noſtra in rebus difficilibus non noſtra eſt, ſed tua. Tu ea parte triſtitiam ſentis, qua noſtræ naturę es particeps: nos fortes ſumus tuæ diuinitatis virtute. Tu verus Adam, Eccleſiæ ſponſæ tuæ, coſtam tuæ fortitudinis dediſti, & in vicem ſumſiſti carnem noſtræ infirmitatis.

4. Conſidera quanta fuerit vis huius doloris in animo Christi: vt qui non ſolùm doleret, quòd vitam eſſet amiſſurus; ſed etiam de peccatis totius orbis tantum doloris & pęnæ ſibi ſumeret, quantum debebatur peccatis omnium mortalium. Rectè ergo dicebat, triſtem ſe eſſe vſque ad mortem: quod tam eſſet ille dolor vehemens, vt vel ſolus ad mortem inferēdam ſuffecerit. Verè Domine,

mine, magna erat vt mare contritio tua, *Thren 2.*
quia magnum erat & vulnus noſtrum, &
magnus amor tuus, qui te ad vulneris no-
ſtri medicinam, tantum dolorem ſuſcipere
impulit.

Cùm iam propè abeſſet à loco orationi 5.
deſtinato, plenus triſtitiæ procidit in terrã.
Intellige quàm grauia fuerint peccata tua,
quæ cum ſuis humeris impoſuiſſet Chri-
ſtus, ſub onere debuit incuruari, & ad ter-
ram vſque inclinari. Simul vide, quàm elata
fuerit tua ſuperbia, pro qua apud diuinam
iuſtitiam luenda, neceſſe fuit altiſſimi Dei
maieſtatem eo vſque deprimi, vt diuiniſſi-
ma facie in terra iaceret. O bone IESV, ô
ſuauis amator hominum, quàntum mole-
ſtiarum & angorum tibi ſumis, vt nobis di-
uina gaudia pares? quam profunde depri-
mis te, vt nos extollas: quanti maioris oſten
dis te facere noſtros pedes, quam tuum diui
num caput: Paullò ante enim volebas pedes
Apoſtolorum reponi in tuum ſinum, in
quo feliciter conquieſcunt Angeli: at tu
iam humi proſtratus ibi ſacratiſſimum ca-
put reponis, vbi pedes ab hominibus po-
nuntur.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum, vt quoniam propter tua peccata contriſtari, & propter tuam infirmitatem infirmus fieri voluit, gratiam tibi concedat, qua fortiter, & libenter pro ipſius amore toleres omnes dolores & moleſtias, quas illi viſum fuerit permittere, vt tibi eueniant. Simul, vt ex ſuo illo amoris ſenſu nonnihil cum tuo corde communicet, vt & tu cum illo de ipſius triſtitia & anxietate pro te ſuſceptis, dolere & compati poſſis; eundemque dolorem de proximorum & fratrum infirmitate aut indigentia concipias & ſentias.

DOCVMENTA.

1. *NEQVAQVAM ſeruis Dei deſperandū eſt, ſi quando tentationis tempore, etiam ſe timore & animi quadam deiectione impugnari ſentiant. vt enim nobis præberet exemplum, voluit Chriſtus redemtor noſter ipſe timore & triſtitia affici.*

2. *Non tam triſtis eſt Saluator de ſua morte quā cupidè optabat; quàm de nobis. Debemus ergo & nos ipſum imitantes, triſtitia ſimul & miſericordia de proximorum ſpirituali damno aut indigentia moueri.*

Si

Si Chriſtus ex amore noſtri tantum dolorem & anxietatem ſine vllo ſolatio ſentire voluit; decet nos pro amore in ipſum noſtro, proque noſtra ſalute voluptates, & inania mundi gaudia contemnere. 3.

Si cum deuotione cupimus orare, intrandum eſt cordis ſecretum, purgata mente à terrenis affectibus, & à multorum conuerſatione, etiam amicorum diſcedendum: vt Chriſtus à cariſsimis diſcipulis abijt. 4.

Diſcamus exemplo Chriſti fræno rationis coercere exultantes perturbationes, ne vſque ad animam penetrent; ſed maneant in ſolis ſenſibus ſub imperio voluntatis. 5.

Si quando, in actionibus aut laboribus pro Deo ſuſceptis, tædium nobis aliquod obrepat aut triſtitia; ne deſpondeamus animum, neque putemus idcirco noſtros labores merito aut fructu carere. Solemur nos exemplo Chriſti, qui in ipſo opere redemtionis noſtræ tædium & quoddam velut faſtidium ſenſit. 6.

In omnibus moleſtijs & tentationibus ad preces confugiendum eſt; quarum ope conſequemur, vt vel prorſus onere hoc liberemur, vel certè ea nobis virium fiat acceſsio, vt facilius perferre, & fructum ex rebus aduerſis capere poſsimus. 7.

MEDITATIO DECIMA.

DE ORATIONE CHRISTI in horto.

EVANGELIVM.

Matth 26. *Marc.* 14. *Luc.* 22.

ORABAT Ieſus, vt ſi fieri poſſet, tranſiret ab eo hora, & dixit: Abba Pater, ſi poſſibile eſt, transfer hunc calicem à me, veruntamen non mea, ſed tua voluntas fiat. Et ſurgēs ab oratione venit ad diſcipulos ſuos, & inuenit eos dormiētes, & dixit Petro. Simō dormis? ſic non potuiſti vna hora vigilare mecum. Vigilate & orate, vt non intretis in tentationem. Spiritus quidem prōptus eſt, caro autem infirma. Iterum ſecundò abijt, & orauit eundem ſermonem dicens: Pater mi, ſi non poteſt hic calix tranſire niſi bibam illum, fiat voluntas tua,

tua, & venit iterum, & inuenit eos dormientes, erant enim oculi eorum grauati. Et ignorabant quid reſponderent ei. Et relictis illis, iterum abit tertiò, & orauit tertiò eundem ſermonem.

PROPHETIAE.

AEDIFICAVIT in gyro meo, & circundedit me felle, & labore; ſed & cùm clamauero, & rogauero, excluſit orationem meam. Thren 3.

Suſtinui, qui ſimul contriſtaretur, & non fuit: & qui conſolaretur, & non inueni. Pſal. 68.

CONSIDERATIONES.

SALVATOR noſter, vt verus Pontifex, oneratus totius mundi peccatis, accedit ad thronum paternæ gloriæ, & profunda cum humilitate, Patriſque reuerentia, cum clamore valido & lacrymis offert illi ſuas orationes. Sæpe aliàs benigniſſimus IESVS, vt aduocatus noſter, pro nobis orauerat, ſemper exauditus 1. Punctū.

ditus erat:nunc,pro ſe rogans, non auditur à Patre;de quo ſcriptum eſt. Sic illum dile-
Ioan.3. xiſſe mundum, vt Filium ſuum vnigenitũ daret.Quod cùm optimè ſciret Chriſtus, & Patris voluntatem fieri deſideraret, noluit pro ſe exaudiri,vt pro nobis exaudiretur: amauit magis noſtram ſalutẽ, quàm vitam ſuam. Rogat ergo Patrem: *Pater ſi fieri poteſt,transfer à me calicem hunc*. Nollet anima mea apparatam ſibi ſuppliciorum acerbitatem:ſed hæc mea petitio Pater non proficiſcitur à mea volũtate,quæ naturali huic affectioni non aſſentitur:fiat ergo quod ante omnia ſæcula decretum eſt à te,vt patiar, & totam huius calicis amaritudinem exhauriam.

2. O ſingularem obedientiam! ô bonitatẽ noſtri Redemtoris inexplicabilem! quantum tibi pro tanta in nos caritate debemus? Si enim tu non admouiſſes os huic calici tã amaro;nemo vel in cælo vel in terra repertus fuiſſet,qui potuiſſet ebibere. niſi tu admota ſuauitate labiorum tuorum,amaritudinem miſeriarum, dolorum & tentationum,quibus vita noſtra ſcatet, temperaſſes; quæ patientia aut fortitudo ad ea tolerãda ſatis eſſe potuiſſet?

3. In tanto angore non amittit diſcipulorum

lorum ſuorum memoriam, amantiſſimus Magiſter. Sed quodāmodo magis de illis, q̃ de ſe eſt ſollicitus. Surgit ab oratione, inuiſit illos, cùm dormientes inueniret, dicit Petro; qui plus animi & fidei quàm cæteri Domino ſuo promiſerat, *Simon dormis? non potuiſti vna hora vigilare mecum?* quaſi dicat: tu qui ante iactabas vitam pro me ponere paratum eſſe, nunc, cùm in maximis ſum anguſtijs, ſomno vinceris? non ita Iudas proditor meus, qui ſomno excuſſo in hac tota nocte vigilat, vt arma comparet, ſollicitet turbas, quas ad me capiendum ducat. Heu! mi Domine, quanto vigilantiores & cautiores in ſceleribus patrandis ſunt dæmonis mancipia, quàm ſerui tui, in perficiendis tuis mandatis? Anima mea, quàm ſæpe & tu, dum ſomnum teporis & negligentiæ tuæ dormis, audiſti vocem hanc optimi tui IESV, qui dulciter te alloquens: *Simon*, inquit, *dormis?* quaſi dicat: Diabolus aduerſarius tuus, tanquam Leo rugiens quærit te deuorare: ego verò, vt te præſenti morti eriperem, illius crudeliſſimis morſibus meum corpus obieci. dedi dilectam animã meam in manus inimicorum ſuorum: & tu, quaſi tua res non agatur, dormis? nec te excitat vlla, neque de ſalute tua, neque de

meis pro te laborib⁹ & doloribus cogitatio?

4. Conſidera inſignē Chriſti in ſuos indulgentiam, quos inueniens dormientes non aſperè obiurgat, ſed moderatè fert pigritiā & imbecillitatem eorum. Vide item, vt verè fidelis Paſtor oret, & curam gerat ouiū ſuarum. vt hæ ſecurè dormiant, ipſe vigilat: ille ſolus pugnat, vt hæ quieſcant: ille ſe feritati luporū, ſicut agnus innocens, obijcit, vt gregem totū à morte defendat, eiq; ſalutē impertiatur. Quàm præclarè illud ſcriptū eſt de te, Domine, quod in finem nos dilexeris, & in exitu maxima ſigna caritatis edideris?

5. Abit ad orationem Chriſtus, mox ad diſcipulos iterum redit, & inuenit tamen dormientes. Dole anima mea cum dolente Domino tuo. Vide vt pro te tot circumuentus anguſtijs, hîc impugnetur terrore imminentis mortis, illic neminem inuenit, qui ipſum auſcultet, nedum ſoletur aut adiuuet. Abit igitur IESVS plenus mœrore, & redit à diſcipulis ad Patrem, à Patre rurſum ad diſcipulos; & inuenit clauſos omnes aditus conſolationum. vt rectè dixerit per Prophetam conquerens, *Circumſpexi,*
Iſaiæ 63. *& non erat auxiliator: quæſiui, & non fuit, qui adiuuaret.*

6. Ingredere hortum hunc, anima mea, in quo

quo Chriſtus pro te iacet in oratione. Ibi videbis apertum librum vitæ, in quo ſunt omnes theſauri ſapientiæ & ſcientiæ reconditi. ibi videbis illud virtutū omnium ſpeculum, profundiſſimæ humilitatis, caritatis flagrantiſſimæ, ſummæ obedientiæ & patientiæ. Ibi videbis fortiſſimum illū Dauidem Dominum tuum, & Deum tuum, ignito armatum deſiderio, ardentem ſcilicet immittere ſe in locum pugnæ, & pro populo ſuo ſanguinem & vitam ponere. Vide vt amore confirmatus, ſolus deſcendit ante ipſos etiam hoſtes in certaminis locum, vbi priuſquam ſanguinarias in eum Iudęi manus iniſciant, ipſe vltrò tantum ſibi cruciatum aſſumit, vt illius dolori null⁹ vnquam par fuerit. Heu! quibus anguſtijs dulciſſimum Saluatoris tui cor premebatur? quos cruciatus & dolores in illo timoris & amoris torculari ſuſtinuit? Quàm dolenter pars animæ illius ſanctiſſimæ ſuperior, in qua eſt ratio, compatiebatur inferiori, in qua ſenſus! quàm fideliter apud Patrē pro illa deprecabatur, dicens: *Pater, ſi poſsibile eſt, transfer à me calicem hunc.* mox tamen miſeram carnem reconciliās ſpiritui: *Non mea voluntas fiat, ſed tua.* O fortem & magnanimem reſignationem, & oblationē

Salua-

Saluatoris noſtri! Verè, mi Domine, magna caritas tua carnem & ſanguinem vicit.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. per profundam illam humilitatem & reſignationem, qua Patrem orauit: vt tibi ſimiliter gratiã largiatur in omnibus moleſtijs, tentationibus, & rebus aduerſis, humilies te ſub potenti manu illius, & ab omni tui ipſius reſpectu te cohibens, reſignes te in rebus omnibus diuinæ ipſius voluntati. Item, vt gratiam tibi det, qua teporem & ſomnolentiam vincas: vt deinceps maiorẽ diligentia & ardore in via Dei ambulans nõ vincaris; ſed victoriam de omnibus tentationibus reportes.

DOCVMENTA.

1. *NEQVAQVAM ceſſandum aut deſperandum eſt, ſi non repente preces noſtræ exaudiantur perſiſtendum potius & ſæpe ac ſæpius petenda gratia Frequenter enim quod initio negatur, in fine conceditur.*

2. *Orationes noſtræ, quicquid petamus à Deo, ſemper coniunctæ eſſe debent, tum certæ in Deum ſpei,*

ſpei, vt ad ipſum velut Patrem confugiamus; tum obedientiæ & noſtri ipſorum in diuinam voluntatem reſignationi, vt cum Chriſto dicamus : Pater non mea, ſed tua voluntas fiat.

Ita debemus exercitationibus noſtris ſpiritualibus intenti eſſe, vt ſimul de ſalute proximorum ſolliciti ſimus, noſtris cohortationibus alijſque caritatis officijs illos adiuuando, vt Chriſtus fecit Apoſtolis. 3.

Vigilandum eſt in cordis & ſenſuum cuſtodia, & ſæpe orandum, ne tentationibus victi fugiamus, quod diſcipuli Chriſti fecerunt. 4.

Non potuiſti vna hora vigilare mecum? *dicebat Petro Chriſtus. Magnum dedecus & erubeſcendum eorum, qui ſeruitutem Dei profeßi tepidi ſunt & remißi: quando huius ſæculi homines tot annos, imò totam vitam conſumunt in offendendo Deo, vt præmia olim recipiant ſupplicia æterna. At quos Dominus elegit, vt vna hora ſecum laborent, vt olim det illis pro præmio Regnũ cælorum, ſine cura ſunt, ſomnum negligentiæ ſuæ dormientes.* 5.

Quanquam omnes, qui Deo negligenter ſeruiunt, in iuſtam incurrunt reprehenſionem; tamen qui alijs tum ad gubernationem, tum ad exemplũ præpoſiti ſunt, ij & grauius peccant, & acrius à Domino obiurgabuntur. 6.

Cùm oramus, exemplo Chriſti admodum nos depri-

Eccleſ. 35. *deprimere debemus, agnoſcentes indignitatẽ noſtrã. Oratio enim humiliantis ſe nubes penetrabit.*

MEDITATIO VNDECIMA.

DE CHRISTI IN HORTO *agonia.*

EVANGELIVM.

Lu: 22. ET apparuit Angelus de cœlo confortans eum, & factus in agonia prolixius orabat. Et factus eſt ſudor eius ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram.

FIGVRA.

Gen. 32. *IACOB Patriarcha, veniente illi obuiam fratre Eſau, trepidus confugit ad orandum Deum: qui miſit Angelum, à quo confirmatus eſt, cùm diceret: Si contra Deum fortis fuiſti, quanto magis contra hominem praualebis?*

PRO-

PROPHETIAE.

SICVT aqua effuſus ſum, & diſperſa ſunt omnia oſſa mea: factum eſt cor meum tanquam cera liqueſcens; in medio ventris mei, aruit tanquam teſta virtus mea. *Pſal. 21.*

Vidi per noctem, & ecce vir aſcendens ſuper equum rufum, & ipſe ſtabat inter mirteta, quæ erant in profundo. *Zach. 1.*

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo Deus tuus, qui ſolus poſſidet beatitudinẽ, & ſuarum conſolationum copia Angelis lætitiam adfert, & omnes afflictos animos mœrore leuat, cùm aſſumſiſſet ſibi infirmitatem carnis tuæ, & dolores atque acerbitates iniquitatum tuarum, ſic planè ſe hominem oſtendat, vt quaſi oblitus etiam ſe Deum eſſe, non recuſet excitari & confirmari à creatura ſua. O Angele Dei, tune illum confirmas, qui verus & vnicus eſt tuus conſolator? non ſtupes, cùm aſpicis illum infrà te iacentem in terra, quem ſupra vos in cælo collocatum omnes cum tremore adoratis & colitis? Quàm verè de te dixit, Domine, Propheta: quod minor factus ſis *1. Punct.* *Pſal. 8.*

ſis Angelis, quando ab Angelo confortari non dedignatus es! Bone IESV, quantum te demiſiſti pro me, in quam profundum
Iſaiæ 53. locum deſcendiſti! Verè languores noſtros tuliſti, & dolores noſtros ipſe portaſti. Vt enim languori noſtro medereris, tantum pauoris aſſumſiſti, vt etiam ſanguinem ſudares: vt dolores tolleres, tantum tibi cruciatum impoſuiſti, vt mortem oppeteres.

2. Conſidera anima mea angorem Redemtoris tui. Eo enim momento, cùm ſibi ob oculos poneret, crudeliſſima quæ tenerrimo corpori parabantur ſupplicia: ſimul omnia ſcelera & flagitia deteſtanda mortalium omnium: de quibus tanto acriore ſtimulabatur dolore, quanto maior erat in ipſo caritas & zelus honoris paterni: deinde cùm præuideret tot ingratos animos fore, qui non agnoſcerent, nedum ad ſuum fructum acciperent tam grande beneficium, & medicinam tanti precij: denique cùm nefarium & impium crimen præuideret & ſecuturam diſperſionem Populi, qua tam grauiter Deus in illum erat animaduerſurus, ſancta illa anima tantis diſtenta eſt doloribus, vt perturbatis ſenſibus, & viribus ſanctiſſimi corporis eneruatis, tenera caro ex omni parte diduceretur, & ſanguini erumpenti

penti vias aperiret, qua copioſius in terram deflueret.

Dulciſſime IESV, quis fuit ille dolor tam acer, quod onus tã graue, quis tam crudelis morbus, vt tibi pro ſudore exprimat ſanguinem? Certè immenſus amor tuus, & miſericordia mei tantum tibi dolorem inflixit, graue peccatorum meorum onus fuit terribile illud torcular, quo inſtar vuę innocentiſſima caro tua preſſa, precioſum & ſalutarem illum liquorem effudit. noſter denique morbus lethifer te ad tam amaram medicinam adegit. 3.

Compatere anima mea dulci tuo IESV. Vide vt pronus humi iaceat, quòd iam pedes illum non ſuſtineant, à capite ad pedes vſque ſanguinẽ ſtillans. Non eſt, qui illi opem ferat; non eſt qui diuiniſſimam faciem abſtergat, qui veſtem mutet, aut qui in hac extrema neceſſitate minimum illi ſolatij adferat. Tu ſaltem, quia pro te illum ad hos angores veniſſe intelligis, ſi cum ipſo ſanguinem non potes, lacrymas compaſſionis ſparge. quod ſi tanta eſt cordis tui duritia, tanta oculorum ſiccitas, vt lacrymas dare non poſſint, lacrymare tamen deſiderio, & pro lacrymis Saluatori offer hunc ipſum ſudorem ſanguineum. 4.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum Dominum, per illam ſummam triſtitiam, quam in horto aſſumſit, per ſanguinem quem ſudauit, per illas ardentes preces, & ſuper omnia per infinitum amorem illum, quo ad hæc omnia impulſus eſt, vt largiatur tibi donum orationis, vt in omnibus rebus dubijs & aduerſis, ad ipſum confugias, & extremo vitę tuę tempore, cùm terror mortis occupabit animum tuum, det tibi vires, & certam in ipſo fiduciam. atque vt tum dignetur mittere Angelum ſuum, qui te ab inimicorum vi defenſum, ad portum ſalutis tutò perducat.

DOCVMENTA.

DISCAMVS exemplo Chriſti, voluntatem noſtram exuere, & eam penitus transferre in voluntatem Dei Diſcamus & ſenſuum 1. *cupiditates vincere, eaſque ſpiritui ſubijcere Diſcamus in ſpiritualibus neceſſitatibus refugere ad optimum Patrem noſtrum. Diſcamus denique in oratione conſtantes eſſe, vt cum Chriſto digni habeamur conſolatione & confirmatione cæleſti.*

2. *Quantæ molis fuit noſtræ redemptionis opus, quod potuit ſanguinem illi exprimere, qui cælum & terram ſuſtinet: at nos quàm parui illud facimus, quibus pro ſalute, ſæpe moleſtum eſt vel pe-*

dem de terra mouere.

Si cruciatus huius vitæ tanti ſunt, vt illorum cogitatione Chriſto ſudor cruentus effluxerit: quo nos ſudore ſanguineo perfunderemur, ſi ex animo cogitaremus de ijs cruciamentis, quæ vel apud inferos vel in Purgatorio parata ſunt? quorum longè maior eſt acerbitas, quàm omnium mundi cruciatuum. 3.

Tantus debet eſſe noſter in precibus ardor, vt flagranti deſiderio pro Chriſti amore patiendi, & conformandi nos acerbæ illius paßioni, cum ipſo etiam ſudemus ſanguinem. 4.

Si Chriſtus fortitudo Patris, & agnus innocentißimus, de ſua felicitate ſecurus, tamen imminentis mortis cogitatione, in tantas animi anguſtias & agoniam incidit: quos angores, quas agonias, nos in illo momento quo moriemur ſuſtinebimus, cùm ſentiemus nos tam infirmos ſpiritu, tam plenos peccatis, & ſalutis incertos? Agamus ergo precibus quã ardentißimis cum Domino, vt in terribili illo tranſitu ab ipſo adiumentum & ſolatium accipiamus, quemadmodum ipſe accepit à Patre. 5.

Chriſto oranti apparuit Angelus confortans eũ. Sic orantibus cum ſenſu pietatis & ardore, aſſunt Angeli. & quanquam non ſemper quod petunt impetrant, quia fortè non expedit, tamen Angelica conſolatione non carent. 6.

MEDITATIO DVODECIMA.

DE PRODITIONE CHRISTI *per Iudam.*

EVANGELIVM.

Matth.26.
Marc.14.

TVNC venit tertiò ad diſcipulos ſuos,& ait illis: Dormite iam & requieſcite, ſufficit. Surgite eamus: ecce qui me tradet prope eſt. Et adhuc ipſo loquente, ecce Iudas Iſcariotis vnus ex duodecim &cum eo turba multa cum gladijs & fuſtibus miſſi à principibus ſacerdotum &Scribis. Dederat autem traditor ijs ſignum dicens: Quēcunq; oſculatus fuero, ipſe eſt, tenete eū,& ducite cautè.& antecedens eos appropinquauit Ieſu, & dixit, Aue Rabbi,& oſculatus eſt eum. Dixitque ei Ieſus: Amice ad quid veniſti?. Oſculo filium hominis tradis? Sciens itaque Ieſus omnia

quæ

quæ ventura erant ſuper eum, proceſ-
ſit & dixit eis: Quem quæritis? Reſpon
derũt ei. Ieſum Nazarenum. Dixit eis
Ieſus, Ego ſum. Vt ergo hoc dixit ijs Ie
ſus, abierunt retrorſum & ceciderunt
in terram. Iterum ergo eos interroga-
uit; quem quęritis? Illi autem dixerũt,
Ieſum Nazarenum. Reſpondit Ieſus:
dixi vobis quia ego ſum. Si ergo me
quæritis, ſinite hos abire.

FIGVRA.

IOAB princeps militiæ Regis Dauid, ob- 2. Reg 20.
uiam veniens Amaſo, ſalutauit illum di-
cens; Salue mi frater, ſimulq́ alter a ma-
nu apprehendens mentum, quaſi volens
exoſculari; altera pugione latus transfi-
git, illumq́ occidit.

PROPHETIAE.

HOMO pacis meæ, in quo ſperaui, qui edebat Pſal 40.
panes meos, magnificauit ſuper me ſupplan-
tationem.

Oblatus eſt, quia ipſe voluit. Iſaiæ 53.

CONSIDERATIONES.

1.Punct. CONSIDERA Chriſtum, poſtquam longas produxerat ad Patrem preces, tandem aliquando ſanctiſſimum caput humo tollentem, & ſurgentem ab oratione. Heu quàm debilitata & fracta erant ſacra ipſius membra ab illa timoris & angoris violentia, quam in miſero illo conflictu pertulerat! Venit igitur triſtis IESVS oculis ob lacrymarum copiam turgidis, & caligantibus, facie rubente ex orationis ardore, & iã tum etiam guttis ſanguineis, quæ anxietatis præcedentis eſſent indices, ſtillante. vbi verò diſcipulos inuenit dormientes, paterna benignitate motus, inquit: *Dormite iam, & requieſcite.* O bonitas, ô dulcedo Saluatoris. Monuerat diſcipulos benigniſſimus IESVS vt vigilarent, cùm primùm dormientes inuenit, benignè reprehendit; cùm iterũ, patienter tulit imbecillitatem, atq; ne illos maiori ſuffunderet pudore tacens abijt; tertiò denique dormientibus, humanæ infirmitati dans veniam, poteſtatem fecit paullulum quieſcendi. ipſe interim vt bonus Paſtor magno amore pro ſuo paruulo grege agebat excubias.

2. Poſt paullò excitans Diſcipulos, *Sufficit,* inquit,

inquit, *eamus: ecce appropinquauit qui me tradet*. Animaduerte hîc Chriſtũ, vt in oratione carnis infirmitatem oſtenderat, ſic quo tẽpore patiendũ erat, promtitudinem ſpiritus demonſtrare. Videns .n. accedentes iam hoſtes non redit, nõ quærit latebras, vt Mercenarius ſolet; ſed, vt Paſtor bonus, cui plus noſtra, q̃ ſua ſalus cordi eſſet, alacer illis procedit obuiam. O benedicte IESV, vbi iam ille timor, qui te paullo ante occupabat, vbi iam illi gemitus, illi tremores anxij, terribilis ille mortis horror? paullo ante cùm etiã procul eſſent hoſtes, triſtis eras vſq; ad mortem: nunc cùm coram, ante tuos oculos præſentes, tanquam leones rugiunt, tui ſanguinis cupiditate furentes, non exanimaris, nõ times: etiam forti animo vadis obuiam. *Ioan. 10.*

3\. O ſuauis hominũ amator, quantus fuit is amor, qui tuũ tibi cor ita ſurripuit, vt vltrò & prõptè ad mortẽ feſtines? Certè amor immenſus in me id effecit: at quis ſum ego, vt tu Dominus Regũ, & Rex cęli & terrę, pro me abiecto vermiculo offeras, & in medias crudeliſſimorũ hoſtiũ manus te immittas.

4\. Conſidera, quomodo feram illam belluã proditorẽ accedentẽ benigniſſimus IESVS non repellit, ſed conuerſa ad ipsũ amabiliſſima facie; applicat dulce os ſuũ, in quo dol⁹ *Iſaia 53.*

1.Pet.2. nõ eſt inuentus,ori pleno ſpurcitia & fraudibus.denique blandè alloquitur: *Amice,ad quid veniſti*? quaſi dicat. Hoc ego de te merui, Iuda? An te offendi,cùm ante te genua flexi,cùm pedes laui, cùm tibi precioſum meum corpus & ſanguinem dedi? O Iuda, quomodo me viliorẽ triginta denarijs eſtimaſti! Cur receſſiſti à me,reliquiſti me fontem aquæ viuæ, & ſeruis Diaboli te aggregaſti? Redi,Iuda,redi ad cor,vide quid agas; patet adhuc tibi oſtium gratiæ meæ.ego ſto paratus ad excipiendum te,ſi cum ſenſu doloris de lapſu tuo,reuerti velis ad me.

5. Vide quot modis conetur pertinaciam maleuoli animi,ad aliquam humanitatem traducere Dominus.Primò lenitate,præbẽs oſculum:deinde beneuolentiæ ſignificatione,amicum appellans, denique cum caritate,explicans facti turpitudinem,vt ſe colligeret, inquit, *Oſculo filium hominis tradis*? Ah quis iam vltra teneat lacrymas, ſi hanc diuinam penitus benignitatem Chriſti in proditorem ſuum conſideret? quis iam de miſericordia Dei deſperet? O ſuauiſſime Domine, ſi tanta caritate, tanta ſuauitate proditorem, inimicum, ſeruum infidelem & ſceleratum complexus es, quid facies dilectis amicis, ijs qui toto corde te quærunt,

te deſiderant, tibi ſeruiunt?

Vide exercitum illum Satanicum ſtantem coram Chriſto, tantiſper conſternatū, dum ipſe illis apprehendendi ſui faceret poteſtatem: & conſidera, ſi benignæ illæ Chriſti voces, quando ſe morti offerebat, tam formidabiles inimicis fuerunt, vt cum magno omnes timore ſupini in terram corruerent: quid in die iudicij futurū ſit, quādo veniens cū tota ſua poteſtate & Maieſtate, ad puniendos eos, qui ſe offenderunt, terribilem ſuper illos ſententiam tonabit: *Abite maledicti in ignem æternum.* 6. Matth. 25.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. per illum amorem, qui illum permouit, ad accipiendum amplexum & oſculum Iudæ proditoris, & ad offerēdum ſe tam promtè pro te crudeliſsimis hoſtibus; gratiam tibi det, vt & tu eadem animi alacritate crucem excipias, quæcunque tibi ab illo imponetur, & vt eam loco muneris in tuum magnum commodum miſſam agnoſcas: vtque in actionibus quibus ipſi ſeruis, ſemper in veritate & rectitudine ambules, aduerſus proximum autem cum ſuauitate & caritate, reddens ſemper malum pro bono, ijs qui te offendunt.

DOCVMENTA.

1. IN comparandis virtutibus, & in rebus arduis ac difficilibus, ad gloriam Dei & ſalutem animarum ſuſcipiendis, non oportet timidè refugere: ſed animo impauido obuiam ire tentationibus & moleſtijs, & omnia conſtanter perferre, quæ alij contra nos aut factis aut dictis moliuntur, idque exemplo Chriſti.

2. Iudas quia Dominum reliquerat eò ſceleris venit, vt ex Apoſtolo Chriſti, qui titulus ſummã, quæ inter homines eſt, ſanctitatem indicat, Dux euaſerit miniſtrorum Diaboli, & Chriſti ipſius proditor: ſic qui ſemel à vocatione ſua deficit, ad extrema ſcelerum plerunque delabitur.

3. Candidè & ſincerè agendum eſt cum Deo & proximo, ſine ſimulatione, qua Iudas vſus eſt, cũ verbis Chriſtum ſalutaret Magiſtrum, oſculo traderet inimicis.

4. Aequo animo ferendæ ſunt fraudes omnes & iniuriæ, à quocunque inferantur, etiam ab amico, vt Chriſtus tulit à ſuo diſcipulo.

5. Inimicis & calumniatoribus noſtris, nihil imprecandum eſt mali, ne aſperis quidem verbis obiurgandi, ſed ſuauiter, & cum amoris affectu monendi ſunt, quod Chriſtus Iudæis & Iudæ præſtitit.

6. Chriſtum oſculo tradunt, qui ficto animo ad cõfeſſionem, aut indignè ad Communionẽ accedũt.

Cauea-

Caueamus mundum, quia proditor eſt, & amicus falſus. Cùm diui.ijs nos ornat, arridet nobis: cùm voluptates offert & gaudia, oſculatur nos; cùm honores largitur, amplexatur. Atque his modis ſpeciem amici præferens, morti nos tradit ſempiternæ. 7.

MEDITATIO DECIMATERTIA.

DE CAPTIVITATE CHRISTI.

EVANGELIVM.

TVNC acceſſerunt, & manus iniecerũt in Ieſum, & tenuerunt eum. Vidẽtes autem hi, qui cum ipſo erant, quod futurum erat, dixerunt ei. Domine ſi percutimus in gladio. Et ecce vnus de circunſtantibus Simon Petrus, habens gladium, eduxit eum, & percuſsit ſeruum ſummi Sacerdotis, & abſcidit auriculam eius dexterã. Reſpondens autem Ieſus ait: Sinite vſque huc, & cùm tetigiſſet auriculam eius ſanauit eam. Tum dixit Ieſus Petro. Mitte gladium tuum in vaginam. Omnes enim

Matth 26
Marc. 14.
Luc. 22.
Ioan. 18.

qui

qui acceperint gladium gladio peribunt. Calicem quem dedit mihi Pater, non vis vt bibam illum? In illa hora dixit Ieſus ad turbas, principes Sacerdotum, & Magiſtratus templi. Quaſi ad latronem exiſtis cum gladijs & fuſtibus comprehendere me, cùm quotidie fuerim vobiſcum in templo, non extendiſtis manum in me. Sed hæc eſt hora veſtra, & poteſtas tenebrarum. Tūc diſcipuli omnes, relicto eo fugerunt. Cohors autē & Tribunus, & miniſtri Iudęorum ligantes comprehenderunt Ieſum.

FIGVRA.

Iudic.15. *TRIA millia de tribu Iuda, venientes ad Samſonem dixerunt, Ligare te venimus, & tradere in manus Philiſtinorum: ſicq; duobus ligatum funibus abduxerunt.*

PROPHETIAE.

1. Pſalm. 21. *CIRCVMDEDERVNT me vituli multi, & tauri pingues obſederunt me; aperuerunt ſuper me os ſuū, ſicut Leo rapiens & rugiēs.*

Spiri-

Spiritus oris noſtri Chriſtus Dominus captus eſt in peccatis noſtris. 2. Thren 4.

Fili hominis data ſunt ſuper te vincula, & ligabunt te in eis. 3. Ezech. 3.

Percute paſtorem, & diſpergētur oues gregis. 4. Zach. 13.

Fratres meos lōgè feciſti à me, et noti mei quaſi alieni receſſerunt à me. 5. Iob. 19.

Dereliquerunt me propinqui mei, & qui me nouerant, obliti ſunt mei. 6. Ibid.

CONSIDERATIONES.

1. Punctū.

CONSIDERA, quomodo turba illa tartarea, inuadens IESVM truci vultu, minacibus oculis, animo crudeli, vndique illum cingant, & ſceleratas inijciant manus. Vide, vt Dominus ille, quem in cælo circumſtant, & colunt exercitus Angelorū, abdicans ſe quodammodo tanto honore & gloria, patitur ſe circumdari & capi ab hominibus nullius precij aut frugis. Atque id totum facit amore noſtri, vt nos eripiat manibus hoſtium, qui nos cum præſenti periculo obſidione cinctos tenebant: vtq; nos ſecum ad cælum aliquando perducat, vbi ſimul cum Angelis illi æternum cultum & laudes exhibeamus.

Non paſſus eſt Chriſtus, vt à cupientibus diſci-

diſcipulis defenderetur:quin inter ipſas inimicorum manus,cùm non poſſit benignitatis ſuæ obliuiſci, ſanat eorū vulnera, qui ad ſe trucidandum venerant. At contrà hominibus illis belluas feritate,& ſaxa duriſſima duritate vincentibus, non ſufficit ad reſipiſcentiam neque potentia Chriſti, quando vno verbo exanimes ad terram afflicti ſunt: neque potuit illos emollire ſuauiſſima Chriſti caritas beneficia in eos conferentis,& bonum pro malo reddentis: non denique affabilitas & dulcitudo ſermonis: ſed his omnibus rebus magis ingrati,atque infeſti euadebant.

3. Meritò queſtus eſt Saluator, quod ad ſe tanquam ad latronem capiendum veniſſent. Latronum eſt fugere,latebras quærere, alijs nocere,iiſque aliquid auferre: ipſe verò non fugit, ſed vltrò ſe dat in manus illorū. nemini damnoſus eſt, ſed omnes infinitis ornauit beneficijs:nemini quicquam abſtulit,qui nihil vnquā habuit proprium: quin potius in vſus & ſalutem aliorum, res ſuas omnes,doctrinam, gratiam, labores, ſeipſum denique impendit.

4. Contra voluit verè tanquam latro capi vinculiſque conſtringi, venerat enim vt furtum lueret à primo Parente in Paradiſo

diſo commiſſum. Itaque voluit & ex æquo cum Barraba latrone ligatus ſtare, & inter latrones crucifigi, & deniq; pro latronibus mori, ſoluens precio ſanguinis quæ non rapuerat: ſicut ipſe apud Prophetam inquit: *Quæ non rapueram, tunc exſoluebam.* *Pſalm.* 68. 5.

Hæc eſt hora veſtra, & poteſtas tenebrarum. Conſidera quàm profundè ſe depreſſerit, ob noſtram ſuperbiam filius altiſſimi. Cùm enim Dominus eſſet Angelorũ, non ſufficit ei minorem ſe facere Angelis, & hominibus abiectiorem, vt ipſe per Prophetam inquit: *Vermis ego ſum, & non homo*: ſed etiam quod ad ſupplicia de ſe ſumenda, poteſtati ſe Diabolicæ ſubiecit. Vbi vide quæſo, veram illam mundi lucem, illum ſplendorem gloriæ, illum cui à Patre data eſt omnis poteſtas, in cælo & in terra, dari in poteſtatem, non modò hominum improborum, ſed ipſius etiam Principis tenebrarum, Datus eſt quidem & Iob vexãdus Diabolo, ſed cum eo, ne vitam illi tolleret. At tu bone IESV, ſine vlla exceptione, traditus es tartareæ poteſtati, vt in famam ac vitam tuam omnem ſuam effunderet rabiem. Nobis peccatoribus, & millies mortem promeritis, moleſtias immittis, ſed quaſi ad menſuram, & cum miſericordia: tibi innocẽti ſupplicia *Iob.* 2.

plicia & ignominias ſumis nulla menſura vel miſericordia.

6. Hoc ergo modo cùm captus teneretur IESVS, diſcipuli timoris magnitudine ſuperati fugerunt, relicto magiſtro optimo. At quãto dolore paulo poſt completi ſunt animi illorum, cùm ad ſe redeuntes agnouerunt, quàm turpiter in tantis periculis, à ſuo fideliſsimo Magiſtro & Domino deſciuiſſent. quàm triſtes erant, quantum lacrymarum fundebant, quàm dolenter querebantur de doloris ſui acerbitate! Ibant deſtituri, vt oues errãtes ſine paſtore, nũc huc, nunc illuc, nec ipſi ſatis quò irent, ſcientes, nonnunquã cum effuſo fletu pectora manibus plangebant dicentes. ô Magiſter benigniſſime, ô Pater dulciſſime, ô Domine ſuauiſsime, qui tanto nos amore aluiſti, tanta ſollicitudine cuſtodiſti, tanto ſtudio erudiiſti, quomodo fugimus à te vnico bono noſtro, refugio noſtro, vita noſtra? quomodo te deſtituimus? Cur non ad mortem vſque, quod tam conſtanter promiſeramus, te ſecuti ſumus? Heu quàm ſæpe in pectoribus illorum exorta timoris & amoris pugna, dubitarunt an redirent, & de integro ſe Magiſtro adiungerent: ſed aliter viſum erat diuinæ prouidẽtiæ, vt Scripturæ implerẽtur.

Conſi-

Conſidera quemadmodū patiatur Dominus, vt manus illę diuiniſſimæ, quæ omnia crearunt, regunt, & ſeruant, ab ijs conſtringantur, qui ab ipſo vitam & quicquid habent acceperunt. Vide quàm horrendis clamoribus homines diabolici, inſtar fame furentium luporum, manſuetiſſimum agnum inuadant, vt vndique ſimul omnes alius hîc, alius alibi admordeant & dilanient. At ipſe planè promtus omnia fert peccatorum noſtrorum cauſſa. Quàm crudeliter illum tractant, quàm indigna in illum maledicta congerunt, quantis ludibrijs & irriſionibus deducunt. Quæ lingua ſufficiet explicare illa conuitia, illas exprobrationes, & pudēda cognomina, quæ aures Chriſti puriſſimæ tunc audire coactæ ſunt? At modeſtia tamen gratioſiſſimi oris, & diuiniſſimorum oculorum ſerenitas, inter tot iniurias, tot ſcurrilitates nunquam opprimi aut obſcurari potuit. 7.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. per illam clementiam, qua curauit vulnus inimici, perque illam manſuetudinem, qua ſe ab hoſtibus crudeliter paſſus eſt ligari: vt & tuam animam caritatis vinculo ſibi alliget, & ſa-

net vulnera tuarum perturbationum & cupiditatum malarum: vt te perfecte coniuncto ipſi, & captiuas ducente vires ſenſuſque animi in obſequium Maieſtatis ipſius, nihil in te virium habeat neque Diabolus, neque mundus, neque caro, neque vlla huius vitæ aduerſitas, quo te ſeparet à dulci illius caritate.

DOCVMENTA.

1. *CONTRA inimicos nullis niſi precationis armis nobis vtendum eſt, & Chriſti exemplo bona pro malis reddēda, neq; id modò verbis, ſed etiā reipſa Gladio temerarij iudicij nemo feriēdus eſt, ne nos eodem tangamur, vt monet Euāgelium,* Nolite iudicare, & nō iudicabimini.

Matth. 7.

2. *Quandoquidem Chriſtus amore noſtri volens lubensq; ſe capiendum Iudæis tradi dit: decet vt & nos viciſsim amore illius, captiuemus omnes ſenſus noſtros, in illius obſequium. oculos, non aſpiciando illicita: aures, noxia non audiendo: linguam, neque de rebus ocioſis, neque de aliorum fama ſiniſtrè loquendo: manus, abſtinendo actionibus malis: cor, nō admittendo noxias cupiditates: mentem deniq;, cauendo noxias cogitationes.*

3. *Illi manus Chriſto ligant, qui non confidunt fore, vt Deus ipſis res neceſſarias procuret, aut illis in tentationibus & afflictionibus opem ferat. Deinde, qui diuinis inſpirationibus reſiſtentes, non ſinunt*

ſinunt Deũ vt ea in ſe efficiat quæ deſideret. Tertiò ingrati, qui gratiæ non cooperantur, atq; ita ſe ea indignos reddunt. Item tepidi & negligentes, quia ocioſam habent gratiã, nec illa vtuntur. Deniq; qui de ſe, ob gratiam acceptam, magnificè sẽtiunt, aut apud alios iactitant, non abſcondendò occulta dona. Hi enim his donis indigni fiunt.

Chriſtus voluit ligari pro nobis, vt nos ſibi alligaret vinculis caritatis. Laboremus ergo, vt ita nos illi firmiter caritate aſtringamus, vt nulla re facilè ſeparari poſſimus. 4.

Fugiunt à Chriſto, qui pati cum Chriſto refugiunt: deſerunt Chriſtum, qui vel timore aliquo humano, vel tentatione Dæmonis, & cupiditate effrænata victi, à iuſtitia & veritate deflectunt. 5.

Diſcipuli Chriſtum ſecuti ſunt, vſq; ad paſſionis tempus: tum deinde reliquerunt. Sic parentes, amici, & huius mundi bona ſeruient tibi dum viuis; vbi miniſtri mortis te circumdederint, diffugient omnes. Diſcamus ergo non collocare ſpem in hominibus, aut rebus humanis, ſed in ſolo Deo, conſtantiſſimo & fideliſſimo amico. 6.

Ii diſcipulis ſunt ſimiles, qui ſeruiunt Chriſto tantiſper, dum res bene fluunt: neq; vlla moleſtia aut tædio afficiuntur: vbi verò tentatio exoritur, aut neceſſe eſt commoditates & ſuam voluntatẽ relinquere, aut pati quicquam in obſequio Chriſti, ſubitò ſe retrahunt, & illum deſtituunt. 7.

MEDITATIO DECIMAQVARTA.

DE CHRISTI AD ANNAM deductione.

EVANGELIVM.

Ioan.18. ET adducunt Ieſum ad Annam primùm. Erat enim ſocer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Sequebatur autem Ieſum à longè Simon Petrus, & alius diſcipulus. Diſcipulus autem ille erat notus Pontifici, & introiuit cum Ieſu in atriũ Pontificis. Petrus aũt ſtabat ad oſtium foris. Exiuit ergo diſcipulus alius, & dixit oſtiarię, & introdu xit Petrum. Pontifex ergo interrogauit Ieſum de diſcipulis ſuis, & de doctrina eius. Reſpondit ei Ieſus: Ego palam locutus ſum mundo. ego ſemper docui in Synagoga, & in templo, quò omnes Iudæi conueniunt, & in occulto lo-

to locutus ſum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt quid locutus ſim eis. Ecce hi ſciunt, quid dixerim ego. Hæc autem cùm dixiſſet, vnus aſſiſtens miniſtrorum dedit alapam Ieſu, dicens: Sic reſpondes Pontifici? Reſpondit ei Ieſus: Si malè locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo; ſin autem bene, quid me cędis? Et miſit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem.

FIGVRA.

CVM Michaas vera diceret Regi Achab, ſurgens Sedecias pſeudopropheta, inflixit illi alapam, increpans etiam quod ita locutus eſſet. 3. Reg. 22.

PROPHETIAE.

DEDIT percutienti ſe maxillam, ſaturabitur opprobrijs. 1. Thren. 3.

Aperuerunt ſuper me ora ſua, & exprobrantes percuſſerunt maxillam meam. 2. Iob. 16.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. VIDE, quomodo latrones illi geſtiant, de Chriſtĩ captiuitate, nõ aliter, quàm victores capta præda: vide qua feſtinatione illum ad vrbem raptent, & quo maiori viarum compendio vtantur, relicta via per loca aſpera & difficilia ducunt, nunc ad dextram, nunc ad ſiniſtram trahunt, nunc impulſibus, nunc verberibus inſtant vt feſtinet. Heu quot in illo itinere iniurijs affectus eſt Chriſtus! quàm ſæpè, cùm huc illuc traheretur, nec poſſet per vincula ſe commouere, coactus eſt in terram procidere: vnde cùm tam ſubitò erigere ſe non poſſet, crudeliter ab impijs illis humi trahebatur.

2. Habuit Chriſti captiuitas violentiam, ignominiam, & dolorem. Violẽtiam, quia licet iret voluntarius, ſicut ad ſacrificium victima; tamen ob inimicorum furorem & feſtinationem, tractus potius, quàm ductus eſt. Ignominiam & quidem grauiſſimam, quia ducebatur ſemiueſtitus, manibus in modum malefici aut latronis colligatis. Dolorem, tum corporis illius ſanctiſſimi ex verberibus & ludibrijs, quibus afficiebatur: tum cordis dulciſſimi, ex iniurijs, irriſionibus, conuitijs, quæ à Diabolicis illis & vene-

venenatis linguis effundebantur.

Conſideraiam, & quidem cum commiſeratione, quàm humiliter, Dominus ille potens, ab amicis omnibus deſertus, tot inimicis vallatus ſteterit, conſtrictus vinculis, oculis humi deiectis, virginali quadam verecundia, coram tumido & ſuperbo Pontifice, vt ab eo examinaretur & iudicaretur, is cui Pater æternus omne iudicium, & omnem poteſtatem dedit in cælo & in terra. *Matth. 28.* O ſuauis IESV, quomodo tam contemtus & deſertus es? Vbi nunc ſunt Diſcipuli tui? vbi tot alij, magnis à te beneficijs affecti? O vnicum bonum meum, quid mihi faciendum eſt, cùm videam te mea cauſſa in tanta ignominia & vexatione eſſe? Ergóne patiar, vt tu conſtrictus ſis vinculis peccatorum meorum, & ego tuæ caritatis vinculis ſim exſolutus? Non ſic, Domine mi, non ſic; ſed ſedebo & ego tecum in terra, colligabo me tibi, & ſocius ero tuarum ærumnarũ: quando tantam paucitatem eorum video, qui te ament; tantam copiam qui oderint, & qui necem machinentur.

Calumniabantur Iudæi Chriſtum, quod falſa doceret, turbaſq; ſeduceret. Quibus ille ſumma cum modeſtia reſpondẽs, teſteſq; 4.

citans non ſuos diſcipulos, ſed ipſos inimicos, qui ſe audierant, tanquam homo arrogans, ab impio & impudenti miniſtro percutitur. Accipit patientiſſimè manſuetus ille Agnus, alapam illam ignominioſam, non turbatur, non in iram conſurgit, non ſoluit linguam ad maledicta, non ad vindictam extendit manum, non imperat cælo, vt in hominem ſacrilegum ignes demittat,
4 *Reg* 1. quod Elias fecit: non feris, vt illum dilanient, quod Eliſæus: non terræ, vt dehiſcens
4 *Reg*. 2. viuentem abſorbeat, quod Moyſes in Da-
Num. 16. than & Abiron fecit: ſed eximia patientia ferens propter nos ignominiam illam, leniter reſpondet ſcelerato illi, paratus ſcilicet alteram præbere maxillam, ſi illi ita videretur.

5. O IESV Agne manſuetiſſime, quis ſine lacrymis cogitet, tantam tuam benignitatem & patientiam, qua paſſus es, vt decora illa facies, in quam deſiderant Angeli aſpicere, tam ignominioſè verberetur à mancipio infimo? I nunc homo ſuperbe & impatiens, qui ſubitò commoueris, nec potes vel vnum verbulum, & exiguam moleſtiam ferre, inſpice hoc viuum patientiæ exemplum. Diſce ab illo eſſe manſuetus & humi-
Matth. 11. lis corde, & animaduerte totum paſsionis decur-

decurſum: inuenies illum ne ſemel quidem in aduerſarios commotum. Semper illis potius ſermone, aſpectu, factis ipſis amorem & beneuolentiam oſtendiſſe.

Conſidera quàm ſit indignum hoc facinus, quod cælum exhorruit, & obſtupuit terra, cùm viderent hominis audaciam & malignitatem: Dei patientiam & longanimitatem. Percutitur Dominus à ſeruo, Creator à creatura. Dominus vniuerſi, coram quo tremunt cæli, inferorumque poteſtates, verberatur & ignominia afficitur, à verme ſordidiſſimo, & luto terræ. O manus infelix, quæ auſa fuiſti percutere diuinam illam faciem, quam Seraphini & omnis natura creata veneratur. Verùm heu mihi! ſeruus hìc percuſsit Chriſtum obnoxium paſſioni, idque illum non agnoſcens: quanto in grauiore culpa & infelicitate ſunt, qui cognitum ſuum Redemtorem, iamque in cælo regnantem, non ceſſant per continua ſcelera & flagitia, verberibus atque ignominia afficere! 6.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. vt quia permiſit diuiniſsimam faciem à nequiſ-

ſimo ſeruo impiè cædi alapa, det gratiam tibi, ne vnquam vlla tentatione, aut ſuaſu diaboli inducaris ad aliquem afficiendum iniuria, aut ipſius Maieſtatem offendendā, aut proximum. Potius, vt cognoſcas, quantum illi pro tantis donis & beneficijs debeas, quibus te ornauit. Itaque ne ſinat, vt ingrato ſis animo, ſed ſemper illum corde ames, ore laudes, opere ad finem vſque fideliter ſeruias.

DOCVMENTA.

1. *LIGANT & trahunt ignominioſè Chriſtū ad Annam, vbi calumnijs & iniurijs opprimatur, qui cùm ſub obedientia viuant, ſuperioris iuſſa ſuæ voluntati accommodant, aut efficiunt, vt Superior ad ipſorum imperfectiones conniueat.*

2. *Chriſti doctrinam cum Anna excutiunt, vt illam calumnientur: qui inquirunt & iudicant de Superiorum iuſsis: recténe præcipiatur an ſecus, neque ſimpliciter id quod iubentur faciunt.*

3. *Non eſt triſtitiæ cauſſa, aliorum de nobis minus recta exiſtimatio, modò ne accuſet nos conſcientia. Nam & Chriſtus, ipſa veritas & ſapientia, calumniam paſſus eſt.*

4. *Si quando per errorem aliquem aut peccatū à Chriſto diſcedamus, curandum vt quàm primū ad*

ad ipſum per pœnitentiam redeamus, atque de integro ſtatuamus ſequi illum vſq; ad finem, quod Petrus & Ioannes fecerunt.

Chriſtus de diſcipulis interrogatus, cùm laudes, quibus illos admodum prædicaret non haberet, tacere maluit: Sic nobis cordi debet eſſe, quin etiam defendi proximi fama, vt nihil de illis loquamur, niſi quod ad illorum commendationem, aliorum fructum pertinere poſsit 5.

Calumniatoribus modeſtè reſpondendum, curandúmque vt alij potius quàm nos, rerum noſtrarum ſint teſtes: vtque nos vita noſtra non lingua defendat, & claudat ora hominum impudentiũ. quorũ exempla hic videmus in Chriſto. 6.

Qui in nos quocunque modo peccant, poſſumus admonere de ſuo errore & peccato, ſine ira tamẽ & impatientia, animo pacato: ſic vt noſtri ſermonis benignitate, corda eorum emolliamus, iram exſtinguamus potius, quàm excitemus. 7.

Chriſto in faciem damus alapam, cùm vt alicui mortalium placeamus, aut certè ne diſpliceamus, vel malum admittimus vel omittimus bonum, quod ad honorem Dei, aut proximi adiumentum pertinebat 8.

Tunc item percutimus diuinum os IESV, cùm non audire, non accipere volumus veritatem, quã ille nobis per ſanctas inſpirationes tacitè loquitur. Item cùm ægrè ferimus aut contemnimus 9.

admo-

admonitiones & bonas Patrum aut Superiorum cohortationes: quia ipſi in nobis regendis vicem Dei obtinent.

MEDITATIO DECIMAQVINTA.

QVOMODO CHRISTVS AB Anna miſſus ſit ad Caipham.

EVANGELIVM.

Matth.26. Marc.14. TVNC tenentes IESVM duxerunt ad Caipham Principem Sacerdotũ, vbi ſcribæ,& Seniores,& Phariſęi conuenerant. Petrus autem ſequebatur à longè vſque in atrium Principis ſacerdotũ. Et ingreſſus intrò, ſedebat cum miniſtris, vt videret finem. Princeps autem Sacerdotum,& omne concilium, quærebant falſum teſtimonium contra Ieſum, vt eum morti traderent.& non inuenerunt, cùm multi falſi teſtes acceſſiſſent; non enim erant con-

conuenientia teſtimonia. Nouiſſimè autem venerunt duo falſi teſtes, & dixerunt. Quoniam nos audiuimus eum dicẽtem; Ego diſſoluam templum hoc manufactum, & poſt triduum aliud nõ manufactum ædificabo. Et non erat cõueniens teſtimonium illorum. Surgens ergo sũmus ſacerdos interrogauit IESVM dicens: Non reſpondes quicquam ad ea, quæ obijciuntur ab his? IESVS autem tacebat, & nihil reſpondit.

FIGVRA.

PRINCIPES Iezrael mandato Iezabelis, duos produxerunt falſos teſtes, vt Naboth virum iuſtum capitis damnarent. 3. Reg. 21.

PROPHETIAE.

SVRGENTES teſtes iniqui, quæ ignorabam, interrogabant me. 1. Pſal. 34.

Os peccatoris, & os doloſi ſuper me apertum eſt: Loquuti ſunt aduerſum me lingua doloſa. 2. Pſal. 108.

Ego redemi eos, & ipſi locuti ſunt contra me mendacia. 3. Oſee 7.

Factus

4. *Factus ſum tanquam homo non audiens, & non habens in ore ſuo redargutiones*
Pſal. 37.

CONSIDERATIONES.

1.Punctū. ANNAS Chriſtum, tanquam morte dignum, mittit ad Caipham ſummū Pontificē. Sequere anima mea veſtigia ſponſi tui, qui vt te ſibi deſponderet, labores hos & dolores, tuo amore ſuſcepit & ſuſtinuit. Aſpice lugubrem illam pompam, & vide quàm inhumaniter, immò quàm immaniter filij Diaboli ducant, aut potius trahant manſuetum IESVM. Erant in domo Caiphæ congregati, Scribæ, Phariſæi, & improbi Seniores, ardentes ira, ſuperbia tumidi, inflammati inuidia, in Saluatorem. Erat ſanè concilium coactum in nomine Satanæ, ad effundendum innocentem ſanguinem Chriſti: inter medios ipſos verſabatur ſpiritus malignus, q ad omne gen' crudelitatis & immanitatis animos incitaret: Conſidera, cùm iam accederet ad illos Chriſtus, quā contemtim illum acceperint, quàm terribilibus illum oculis aſpexerint: quàm gaudebant ſuperbiſſima capita, cùm viderēt tam humilem & contemtum coram ſe conſiſtere Dominum: non dignabantur ſcilicet illum alloqui, niſi aſpere & contumelioſè.

2. Conſidera, quemadmodum ſtet Deus

Maie-

Maieſtatis, inſtar innocentis agni, in medio conſilij malignantium quaſi inter immaniſſimos lupos: colligatis manibus, funem collo geſtans, facie liuida & deformata ex accepta plaga, oculis terram modeſtè ſpectantibus, omni ex parte contumelijs & cõuitijs appetitus. Quę tametſi omnia manſuetiſſimus IESVS, humillimè & patientiſſimè ferret pro amore noſtri, & cum ſiti auida bibendi amarum illum calicem: non potuit tamen tenerum & dulciſſimum ipſius cor, quin, quãto erat ipſe innocentior, tanto magis Populi ſui malitia & ingratitudine, commoueretur & offenderetur.

Cùm vera contra Chriſtum teſtimonia Iudæos deficerent, (quomodo enim in eo qui ipſa veritas erat aliquid inuenirent falſitatis?) quærunt falſa. Cupiebant homines improbi Chriſtum occidere, non quod in eo quicquam pœna dignũ inueniſſent, ſed quod iam ante certũ haberent illum de medio tollere, quærebãt colorem, quo honeſtè ſuum ſcelus iuſtitiæ nomine obumbrarẽt. Vide hîc primò, quouſq; procedat malitia peccatoris, quando vt ſuum improbum deſiderium modò expleat, audeat vel ipſi Deo manum inijcere, optaretque ſi poſſet, omnino Deum de mundo tollere. 3

Secun-

Secundò, quàm longè aliter Chriſtus cum Iudæis, quàm ipſi cum illo egerint. Illi ardentes inuidia, poſt tanta ab eo beneficia, cauſſam quærunt, qua illum occidant. ipſe ardens amore, poſt tantas ab illis acceptas iniurias, iam cruci affixus, quærit cauſſas apud Patrem, quibus illos liberet, & ad ſalutem reuocet.

4. Vide vt ſe per ſeipſam defendat virtus & veritas. Etſi enim capitali odio Iudæi eſſent in Chriſtum, non fuit tamen tanta quiſquã audacia, (tanta erat innocentia & probitas in vita & moribus Chriſti) qui crimen auderet vllum obijcere. idquod non ſine magno myſterio permiſit Dominus: primò ad ipſorum inimicorum vtilitatem, vt agnoſcentes nullam ſe damnandi illius cauſſam habere, ſuum errorem facilius cognoſcerent, & ad meliora mentem conuerterent: deinde in vſum Eccleſiæ ſuæ, vt probata apertè eius innocentia, (vt de ipſo Propheta
Iſaiæ 53. prædixit: Quod iniquitatem non fecerit, neq; dolus fuerit inuentus in ore eius) confirmaretur in fide, de illius diuinitate, deque myſterio mortis vltrò pro nobis ſuſceptæ.

5. Conſidera artes & ſuperbiam Pontificis; cùm quærendis teſtimonijs parum proficeret,

ceret, irata oratione tentat elicere aliquid à Chriſto, quod in calumniam vertat: ille verò tacet, nec reſpondet. Tacet benedictus IESVS, primò, propter iuſtitiam, neque enim perſonæ, neque res quæ dicebantur, dignæ erant reſponſione. Deinde, propter miſericordiam, ne hominibus in ſua malitia obſtinatis, occaſionem grauius peccandi daret. Tertiò, propter ſapientiã, præclarè enim nouerat, quicquid dixiſſet mox rapiendum ad calumniam, neque defenſioni ſuæ quicquam loci futurum. Tacet etiam propter caritatem, quia enim venerat pro nobis pati, noluit excuſationibus aut defenſionibus vti; ſed patienter ferre omne genus accuſationis, deſpectus, vituperia, quæ noſtra peccata meruerant. Tacet denique vt verus medicus, qui morbos, contraria adhibens remedia, depellit. Adamus enim iuſtè increpitus, excuſauit ſe, & excuſatione culpam auxit: Chriſtus contra innocens accuſatus tacet, nec ſe excuſat, quòd ideò fecit, vt ſua innocentia & accuſatione iniuſta, expiaret Adami culpam: & ſuo ſilentio in accuſatione pro eiuſdem Adami excuſatione ſatisfaceret.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. vt quoniam voluit amore tui calumniam pati, tibi gratiam det, vt ambules ſemper coram ipſo in veritate: neque vnquam aduerſus proximum aut loquendo aut iudicando, aliquā incurras falſitatem. quin potius ita ſit tibi aliorum honor & exiſtimatio cordi, vt tua ipſius. Contrà quæcunque de te ſecius dicantur aut fiant, cū patientia & humilitate ex ipſius amore perferas, agnoſcens te dignum ob tua peccata, omni vituperio & reprehenſione.

DOCVMENTA.

1. *QVI alios dignitate præcellunt, conueniunt inter ſe de morte Chriſti: at turbæ & homines ſimplices eum ſequuntur, & doctrinam eius amplexantur. Vnde intelliges, quanta pericula, et ruinarum occaſiones ſint in ſtatu alto: contrà quāto homines humiles & ſimplices, maiori ſecuritate et facilitate perueniendi ad ſalutem fruantur.*

2. *Exemplo Chriſti patienter ferendæ ſunt calumniæ, quæque falsò in nos dicuntur, ſine vel defenſione noſtri, vel eius, qui falſa de nobis dicit, accuſatione.*

3. *Si rectam eſſe volumus viam noſtram coram Deo,*

Deo, negligendæ ſunt voces ignorantis vulgi, & maledicorum linguæ. potius tacendo reſpondendum, & vincendum ferendo.

Falſos in Chriſtum teſtes quærunt, qui excuſationes inueniunt, ne diuinis obtemperent inſpirationibus, aut ne officium faciant. Similiter qui ſtudioſos virtutis & ad perfectionem aſpirantes accuſant & vituperant. 4.

Cùm à quopiam iracundè & turbulentè inuadimur accuſatione aut obiurgatione, tacere præſtat, quàm excuſare vel defendere. Eadem enim opera & iram hominis ardentis exſtinguemus, & alijs erimus exemplo. 5.

Cùm falsò traducimur aut accuſamur, ſolatio nobis ſit exemplum Chriſti: cogitemus ſententiã illius: Beati vos, cùm maledixerint vobis homines, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos mentientes, propter me. Gaudete & exultate, quia merces veſtra copioſa eſt in cælo. 6. *Matth. 5.*

MEDITATIO DECIMASEXTA.

QVOMODO CHRISTVM *Caiphas adiurauerit, vt diceret, an ipſe eſſet Chriſtus.*

EVANGELIVM.

Matth. 26. Marc. 14.

RVRSVM ſummus Sacerdos interrogabat IESVM, & dixit ei: Adiuro te per Deum viuum, vt dicas nobis ſi tu es Chriſtus filius Dei. Dixit illi Ieſus: Tu dixiſti, ego ſum: veruntamen dico vobis: Amodò videbitis filium hominis ſedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cœli. Tunc Princeps Sacerdotum ſcidit veſtimenta ſua dicens: blaſphemauit. Quid adhuc egemus teſtibus? Ecce nunc audiſtis blaſphemiam. Quid vobis videtur? Qui omnes condemnauerunt eum eſſe reum mortis.

PROPHETIAE.

EXCOECA cor populi huius, & aures eius aggraua, & oculos eius claude, ne fortè vi-deant oculis ſuis, & auribus audiant, & corde in-telligant & conuertantur. 1. Eſaiæ 6.

Circumueniamus iuſtum, quoniam inutilis eſt nobis, & contrarius operibus noſtris Imprope-rat nobis peccata legis, & filium Dei ſe nomi-nat. 2. Sap. 2.

Cauſſa tua quaſi impij iudicata eſt. 3. Iob 36.

CONSIDERATIONES.

VIDE quomodo ſtet humilis IESVS, in medio illo perditorum Concilio ligatus, & tanquam reus accuſatus, ſine di-ctione cauſſæ, ſine patrono. Circùm inimi-ci in modum canum in rabiem actorum ambientes, rictus in illum diducũt. at mor-ſus nuſquam infigi poſſe ſentiunt, quod Chriſtus taceret, ſuum ipſi præ dolore cor edunt. Nec poterat iam amplius faſtuoſus Pontifex rabiem comprimere: ſurgẽs ergo adiurat illum per Deum, vt apertè diceret, Si ipſe eſſet filius Dei. 1. Punctũ.

2. Animaduerte nullam vnquàm in orbe terrarum fuiſſe quæſtionem maiorem, aut

magis illuſtrem quàm ſit iſta. Principio propter eum qui interrogat, Conciliũ nempe Iudæorum, quo nihil erat in terra quod maiore autoritate & religione eſſet prædicum, niſi eos ſuum excæcaſſet ſcelus. Secundò propter eum qui interrogatur, qui erat ipſe Deus, factus homo. Tertiò propter rem, quæ venit in quæſtionem, quæritur enim de diuinitate. Spectatores aderant Angeli ſimul & homines. Itaq; ex reſponſione Chriſti pendebant alterius partis ſummum bonum, alterius ſummum gaudium. Si taceret reuocabat in dubium fidem & ſalutem noſtram; ſin reſponderet, in periculum vitæ ſe conijciebat Deus. Sed Chriſtus, qui ſuam vitam noſtris commodis poſthaberet, non modò rem ipſam diſertis verbis profeſſus eſt; vt omnem quæ incidere poſſet dubitationem aufferret: ſed ſubiunxit etiã, etſi nunc ſe tam contemptum videant, quàm Propheta præſignificauit, *Quaſi abſcõditus vultus eius & deſpectus*; venturum tamen illum diem, quo videant illum ad dextram Maieſtatis Dei ſedentem iudicem, & cum magna gloria venientem in nubibus cæli.

Iſaiæ 53.

3. Hinc licet coniecturam capere, in quantum ſumus Domino noſtro obligati. Sciẽs enim ipſe ſilentio aduerſarijs ſe poſſe omnem

nem anſam ſe damnandi eripere, cùm & teſtimoniſs, & idonea mortis cauſſa deſtituerentur (& tacere poterat, quippe nulli hominum ſubiectus) ſciens præterea ex ea profeſſione, imminere infinitas iniurias, ludibria, mortem denique: tamen *propoſito ſibi gaudio*, vt inquit Apoſtolus, quod ſcilicet amantiſſima ipſius anima ex tot animarū lucris captura eſſet, poſtpoſita vitæ cura, & confuſione contemta, *ſuſtinuit Crucem*. O præclara confeſſio, plena immenſæ cuiuſdam caritatis! confeſſio, ex qua naſcatur Deo ſumma gloria: beatis ſpiritib⁹ gaudiū & inſtauratio ruinarum: mortalibus ſingulare remediū. *Heb. 12.*

4. Vbi diuinam hanc profeſſionem Chriſti audiuit Caiphas, indignus audire tā ſublime reſponſum, luminis huius ſplendore occæcatus, furenter diſcerpit veſtem, & Filium Dei, tanquam blaſphemum damnat. O Pontificem infelicem! non poteſt Chriſtus, qui eſt ipſa veritas, aliud quàm verum loqui. Sed hæc ipſa tua eſt blaſphemia, qui Deo tribuis, quod non eſt Dei, & Dei filium creaturam eſſe exiſtimas. Compatere, anima mea, Redemtori tuo, qui tua cauſſa ſic deprimi voluit. Cùm enim eſſet ipſe *Candor lucis æternæ, ſpeculum ſine macula*, in quem nō poterat cadere peccatum, ille denique, quē *Sap. 7.*

Iſaiæ 6. in cęlis non ceſſant Angeli laudare, dicētes,
Apoc. 4. *Sāctus, Sanctus, Sanctus*: paſſus eſt tamen ſe ab hominibus peccato inquinatis, in terra dānari de blaſphemia. & is qui non quaſi per
Philip. 2. rapinā, ſed ſua natura fuerat ſemper ęqualis Patri, ſinit ſe, tanquam diuinitatis furem & inuaſorem capitis damnari.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. quoniam ipſe æterna veritas, voluit ſibi ob tua mendacia & opera falſa blaſphemiæ crimē inferri, & cum tanta patientia ferre Iudæorum profanas illas voces, quibus reus mortis acclamabatur: vt tibi gratiam impertiat, qua lubens patiaris pro veritate, & ex ipſius amore omnia, quæ de te ſiniſtrè & malè dicuntur, vt & tu pro blaſphemo & digno mille mortibus habearis, quod verè peccata tua merentur, vt diſplicens mundo, tanto magis placeas oculis diuinæ Maieſtatis.

DOCVMENTA.

1. *CHRISTVS iniurijs & falſitate teſtium laceßitus, tacet: adiuratus vt veritatem profiteatur, reſpondet, etſi ſciret hac de cauſſa eſſe plurima patienda: vt doceret nos, vbi Dei honos agitur, non licere nobis vel cum vitæ periculo, veritatis profeßionem omittere.*

Neque-

Nequaquam faciles eſſe debemus in iudicando, aut actionibus ſeu verbis proximorum, in malam potius quàm bonam partem interpretandis; neque in credendo, ſi quid de alijs narretur mali, ne cum Caipha etiam facilè erremus. 2.

Cùm tentatione agitamur, de nulla re pronunciandum, aut certò aliquid in poſterum ſtatuendũ eſt. Perturbatio enim animi, non modò efficit vt res exiguæ magnæ appareant, ſed etiam veras cũ falſis confundit, quod apparet in Caipha. 3.

Proprium eſt mundi, damnare eos qui verum dicunt: laudare, qui adblandiuntur. Itaq; ſi quid rectè & verè locutus, iudicaris blaſphemus, noli turbari, neque ideo à dicenda veritate diſcede, quando idem euenit Chriſto. 4.

Contemnenda ſunt hominũ iudicia: neq; enim illi nos, ſi probi ſimus, efficiẽt improbos: ſed timeamus ne coram Deo rei ſimus, qui de nobis ſententiam laturus eſt, non ex ſententijs hominum, ſed iudicio ſuo. 5.

Linguæ maledicorum & detractorum nihil omnino poſſunt nocere; quin potius, ſi velimus, plurimum nobis prodeſſe poſſunt: ſiquidem cùm humilitatem in nobis augeant, meliores nos faciunt. 6.

MEDITATIO DECIMASEPTIMA.

DE IIS QVAE CHRISTVS in domo Caiphæ paſſus eſt.

EVANGELIVM.

Matth.26. TVNC viri, qui tenebant Ie-
Marc.14. ſum cedẽtes eum colaphis,
Luc.22. expuerunt in faciem eius, & velauerunt eum. Alij autem palmas in faciem eius dederunt, & interrogabant dicentes: Prophetiza nobis Chriſte, quis eſt, qui te percuſſit? & alia multa blaſphemantes dixerunt in eum.

FIGVRA.

Iudic.16. PHILISTAEI *cùm Samſonem luminibus orbaſſent, iuſſerunt illum coram ſe ludere, & in ipſum ſcommata iaciendo ſe recreabant.*

PRO-

PROPHETIAE.

CORPVS meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus. 1. Eſaiæ 50.

Faciem meam non auerti ab increpantibus & conſpuentibus in me. 2. Ibidem.

Faciem tuam velabis, quia portentum dedi te domui Iſrael. 3. Zach. 12.

Abominantur me, & faciem meam conſpuere non verentur. 4. Iob 30.

CONSIDERATIONES.

POSTEAQVAM improbi illi miniſtri 1. Punctũ. reſponſionem Chriſti audierunt, cùm tam altam veritatem non caperent, effundunt furorem ſuum in ipſum, vellentes barbam, faciem conſputantes, dantes illi alapas, blaſphemantes, deridentes, & omni genere injuriarum vexantes. Erat manſuetiſſimus IESVS quaſi ouis, quæ coram tondentibus ſe, non conquereretur, ac ne os quidem dulciſſimum aperiret. Sed cogita quã acer dolor penetrauerit miſericordiſſimũ cor IESV, cùm ſublatis parumper liuidis oculis, & circumſpectans, num quis in tanta turba foret, qui olim affectus aliquo beneficio, vel audita ipſius doctrina ſaltem compateretur ſibi, neminem vidit, niſi dilectum Ioannem ſolum; qui non ſuſti-

ſuſtinens aſpicere iniurias, & illuſiones Magiſtri ſui, ſtabat alicubi in angulo amarè flens. Vidit & Petrum inter miniſtros calefacientem ſe, diſſimulantem ſe eius diſcipulum, & paratum mox ipſum negare. O infinita & verè ignita bonitas, quam nec tot inimicorum iniuriæ, nec frigidiſſima noſtræ ingratitudinis glacies, minuere & tepidiorem efficere potuerunt.

2. Iudæi cùm ad maius ludibrium obligaſſent oculos Saluatoris, vt olim Philiſtæi Samſonem, ſic illi Chriſtum ludos faciebant. Vide vt Sapientia Patris amore noſtri quodammodo ſtulta facta ſit. Vt enim nobiſcum ſapientiæ & ſcientiæ ſuæ theſauros communicaret, noſtram ſibi ſtultitiam aſſumſit. quemadmodum etiam vt nos hæredes faceret æternæ benedictionis, aſſumſit ſibi noſtram maledictionem. *Galat.3.*

3. Vide quomodo Deum amor noſtri excęcauerit: Nam pro amoris in nos ſui immenſitate, nec videre, nec ſcire vult peccata noſtra, ſed cum magna miſericordia diſſimulat expectans pœnitentiam. Vides, vt hinc magnitudo amoris oculos illi claudat, & manus liget, ne nos puniat: inde verò vt videat, & aſperè vindicet, non in nobis, ſed in ſeipſo omnia, quibus nos in ipſum peccauimus.

uimus. O inaudita bonitas! ô verè paternæ viſcera! quis vnquam audiuit, quenquam ſubire mortem pro ipſis, qui eam inferunt? Itaque vt nullum magis horrendum nefas cogitari poteſt, quàm vt eò impietatis homo procedat, vt manus immittat in Deum: ſic nihil illa bonitate & caritate excellentius intelligi poteſt, qua Deus tot ſupplicia perferre voluit, pro ijs ipſis creaturis, à quibus ita cruciabatur.

Aſpice amabiliſſimã illam eximia ſpecie faciem totam liuidã, crudeliſſimarum manuum verbera, veſtigijs impreſſis præferentem, turpiſſimis fœdatam ſputis. Vides illam diuinam faciem, quæ tantis in cælo honoribus afficitur, cuius aſpectus lætificat totam ciuitatem Dei, iam in terris ita deformatam & contemtam, vt impij illi ſatellites, nullum putarent locum aptiorem, ad turpes ſputationes excipiendas, quàm faciẽ Saluatoris. Infelices Iudæi, non horretis cõſpurcare, & tãto contemtui habere illam figuram & imaginem Patris: & conſceleratis manibus inſtar mancipij verberare Dominum mundi? Sed nimirum, mi Domine, non tam illi ſatellites tantorum ludibriorum & contumeliarum autores erant, quã tumida mea ſuperbia, perturbationes immode- 4.

moderatę animi mei, oris murmurationes, opera denique iniqua mearum manuum.

5 Tu verò anima mea, ſi tum coram hos deſpectus & illuſiones tui Redemptoris ſpectaſſes; quid quæſo egiſſes? quo amore illũ amplexatus eſſes? quanto cum pietatis ſenſu, deformatam faciem lacrymis abluiſſes? Spes cordis mei IESV, quis mihi det, vt ego pro te patiar? nam & ego ſum qui peccaui, non tu. O ſpecioſiſſime forma præ filijs hominum, vnde tibi tanta deformitas? Verè, vt Propheta loquitur, factus es ob peccata mea *opprobrium hominum, & abiectio plebis.* Erubeſce ô homo ſuperbe, qui quod ſis compoſitus & amictus exiguo cinere & luto, videris tibi eſſe aliquid, neque pati potes, vt ab aliquo tangaris. Vide quàm propter te ſit factus humilis Filius Dei & gloria cęli: quãtum illa excellens Maieſtas tua cauſſa contemtionis & deſpectus ſuſtineat?

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. quoniam tui amore non recuſauit pati, vt diuina ipſius facies impuris Iudæorum ſputis fædaretur, ſanctiſſimi oculi velarentur, ipſi denique tot tamque indignis modis illuderetur: vt tibi det gratiam, qua [illegible] factam

ad

ad imaginem & ſimilitudinẽ ipſius ita puram & nitidam ſerues, vt nullam ei cogitando, loquendo, agendo maculam aſpergas. Dignetur item à corde tuo remouere velũ ignorantiæ & animi ingrati: vt intelligens quantum pro ijs, quæ tua cauſſa fecit & tulit, ipſius Maieſtati debeas: in poſterum maiori amore & diligentia ipſius honori ſeruias.

DOCVMENTA.

FACIEM Chriſti conſpuunt qui impuris cogitationibus aut cupiditatibus animam ſuã, id eſt, Dei imaginem fœdant. 1.

Idem faciunt, qui Deo ſuam offerente gratiã, aut ſanctis inſpirationibus aliquid imperante, ipſi tamen ne conſuetas imperfectiones deſerere cogantur repugnant, & à ſe reijciunt. 2.

Diuinam quoque faciem Ieſu deturpant, qui ſine reuerentia & ſenſu pietatis, non expurgatis ex animo omnibus peccatorum ſordibus, impuro ore ſanctiſsimum Domini corpus accipiunt. 3.

Illudimus Chriſto cùm vel pauperes, vel alios Dei ſeruos contemtui & ludibrio habemus. 4.

Chriſto per linguam faciunt contumeliam, qui vel non ſatis reuerenter de rebus ſacris loquuntur, vel cùm ſint religioſi, more ſæcularium loquuntur, vel de proximo ea dicunt, quæ nihil ad audientium fructum faciant. 5.

Ocu-

6. *Oculos Chriſto obligant, qui factis excuſationibus ſuas tegunt imperfectiones: quique ſine verecundia & timore Dei tam audacter peccant, ac ſi non videret Deus.*

7. *Tunc item claudimus oculos Chriſto, cùm Superiores noſtros volumus eſſe cæcos, nos ipſos ſcilicet bono lumine præditos id quod facimus, cùm laboramus vt Superiores ſe noſtris, non nos illorum iudicijs noſmet accommodemus.*

MEDITATIO DECIMAOCTAVA.

QVOMODO PETRVS TER *Chriſtum negauerit.*

EVANGELIVM.

Matth.26. Marc.14. Luc.22. Ioan.18.

PETRVS autem erat foris in atrio, quem cùm vidiſſet ancilla oſtiaria calefacientem ſe dixit ei: Nunquid & tu ex diſcipulis es hominis iſtius? At ille negauit coram omnibus dicens: Nō ſum, neque noui illum, neque ſcio quid dicis.

cis: Et exiuit foras in atrium,& gallus cantauit. Et poſt puſillum alius videns eum dixit:& tu de illis es. Et iterum negauit cum iuramento,& dixit: O homo non ſum, nec noui hominem. Et poſt puſillũ, interuallo facto quaſi horæ vnius, alius quidam affirmabat dicens: Verè & hic cum illo erat, nam & Galilæus eſt. Et qui aſtabant, dicebant Petro: Verè & tu ex illis es. Nam & Galilæus es,& loquela tua te manifeſtum facit. Dixit ei vnus ex ſeruis Põtificis, cognatus eius, cuius abſcidit Petrus auriculam: Nõne ego te vidi in horto cũ illo? Et Petrus iterum negauit dicens: O homo neſcio quid dicis, & cœpit anathematizare, deteſtari, & iurare, quia neſcio hominem iſtum quem dicitis. Et continuò gallus iterum cantauit. Et conuerſus Dominus reſpexit Petrum. Et recordatus eſt Petrus verbi, quod dixerat ei Ieſus, priuſquam gallus cantet bis, ter me negabis. Et egreſſus foras Petrus fleuit amarè.

PROPHETIAE.

1. Io.[1] 19. ABOMINATI ſunt me quondam conſiliarij mei, & quem maximè diligebam, auerſatus eſt me.

2. Iidem. Inquilini domus mei, ſicut alienum habuerunt me, & quaſi peregrinus fui in oculis eorum.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA, quemadmodum Petrus, cùm primus ille caritatis ardor in eo refrigeſceret, deniq; totus frigidus inter improbos ſatellites ſtans, ſe calefecerit. Calefaciebat ſe bonus Petrus, ſed non poterat calefieri: etſi enim corpore adſtaret igni, procul tamen aberat à vero illo igne, qui ſolus poteſt frigus diſſoluere, quo conglaciabat anima ipſius. Vide vt Petrus cũ abeſſet à Chriſto, & ſe adminiſtros Diaboli applicuiſſet, tentationibus agitetur, vſque eò, vt ancillæ vnius verbulo tactus, timore mortis vitam neget. Iuſtiſſimè ſanè permiſit Dominus, vt primùm à muliere vinceretur, ad præſumtionem reprimendam, ſimul ad noſtrum exemplum, vt diſcamus humiliter de nobis ſentire, neque nobis admodũ fidere.

2. Conſidera, quantum detrimenti adferat animæ peccatum, quod non ſubitò per pœniten-

nitentiam emendatur. peccatum enim alterum, alterius pondere attrahitur, vt peccator è malo in peius delabatur, quod apparet in Petro. Is primò ſimpliciter negat: mox addit periurium: denique periurium cumulat execrationibus & maledictionibus. Quid facis, Petre? tantane eſt improbitas Chriſti, vt pudeat te eius eſſe diſcipulum, aut vllo modo nouiſſe? Vbi nunc ſunt illa, quæ paullò ante dicebas: *Domine animam meam pro te ponam?* Non vides dum Principes Sacerdotū, falſa teſtimonia ad necem tui Magiſtri quęrunt, te primum eſſe qui tua ſentētia illum condemnes, vt infimum & improbum hominem?

3. Conſidera Chriſto iam non ſolum inimicos, ſed ipſos etiam amicos augere ſupplicia, & addere dolorē ſuper dolorem. Primùm vehementer doluit, cùm ab vno diſcipulorum ſe prodi videret: acceſſit alter dolor, cùm relinqueretur ab omnibus; deniq; dolorem omnē ſuperat, quod nunc videat eum, quem ſupra omnes extulerat, & tot ſingularibus ornamētis affecerat, quaſi parum de ipſo ſollicitū ſtare inter ſuos inimicos: & quaſi dedecori ſibi duceret illius diſcipulum videri; negantem id coram omnibus, cum tanto contemtu & pertinacia.

4. Conſidera quanto cum dolore amantiſſimus IESVS, verticem illum Apoſtolorum, firmiſſimam illam columnam tam miſerè deiectam & proſtratam viderit. Eheu quàm ex intimis viſceribus mouebatur ad miſericordiam infirmitatis & ruinæ ſui diſcipuli. Erat quidem ipſe tot carnificibus cinctus, oculos tamen magis in diſcipulum conijciebat, quo modo illi opem ferret, quàm in ſe, quemadmodum ſe ipſe defenderet. Vt ergo animaduertit iam ruinæ vltimæ proximum eſſe Petrum (admiſſa tertia negatione) benignè faciem ad ipſum vertit, & oculis illum gratiæ adſpiciens, accendit in obſcura mente lucis diuinæ radios, vt Petrus repētè in ſe reuerſus, agnitum crimen amarè fleret.

5. Felices, quos tu Domine ſic tuis oculis reſpicis. Illi videlicet diuinis colluſtrati radijs in ſecreto mentis ſuæ, videre poſſunt vitia ſua & animæ ſuæ maculas. Quàm repentè illi ſe ad te conuertunt, quàm ſubitò corda ante frigida & dura molliuntur, inflammantur, amore liquefiunt, & ſuaues ex oculis voluentes lacrymas, dicunt: *Domine quid me vis facere*? Sanè nihil magnopere eſt admirandum, amarè fleuiſſe Petrum: hoc magis mirum, non diſſilijſſe præ dolore cor

eius,cùm apertis ſibi à Chriſto oculis datũ eſſet videre crimen, & cognoſcere grauitatem iniuriæ,qua ſuauiſſimum ſuique amãtiſſimum Magiſtrum affeciſſet.Placeat tibi, mi bone IESV,vt illos plenos amoribus oculos pauliſper ad animam meam conuertas,quæ toties iam deuicta voce ancillæ, id eſt malignæ carnis, tam ingrata te negauit & offendit.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. quoniam ad eruditionem permiſit ter ſe à fideliſſimo Apoſtolo negari, quem deinde oculis diuinæ miſericordiæ reſpiciens reduxit ad pœnitentiam: dignetur etiam te aſpicere, & cor tuum illuminare: vt cognita grauitate peccatorum,quibus Maieſtatem eius offendiſti,dignè ea deflere poſſis: neque in poſterum vnquam permittat, vt ipſum ſeu verbis ſeu facto neges: neque pudeat te illius ſeruum eſſe, potius laudes ipſius perpetuò prædices, & ad mortem vſque ſanctiſſimũ illius nomen conſtantiſſimè profitearis.

DOCVMENTA.

FVGIENDA eſt noſtri iactantia, neque noſtra virtute fidendum: ſed viuendum in perpetuo timore & humilitate, ne ruamus, vt Pe- 1.

trus ruit, tametſi vertex eſſet Apoſtolorum, omnes etiam caritatis ardore ſuperans.

2. *Loca & conuerſatio hominum, qui occaſionem peccandi præbent, cauendi ſunt. Difficile eſt enim inter improbos eſſe probum. Petrus certè dum inter Apoſtolos agebat, mortem pro Chriſto optabat: inter Iudæos indigniſſimè illum negat.*

3. *Principijs tentationum eundum eſt obuiam, nec permittendum vt imperfectio quantulacunq; in animo confirmetur, ne in grauiora incidamus. Id cùm Petrus negligeret, primò contra Domini conſilium dormiuit. iterum fugit, mox negauit, denique periurium et ſui ipſius exſecrationes adiunxit.*

4. *Lapſi fragilitate in defectum aliquem, non debemus ſpem abijcere, neque in illo hærere: ſed repentè educere nos, & vt Petrus fecit, dolore & pœnitentia, quod commiſſum eſt, emendare.*

5. *Quamdiu in aliqua peccandi occaſione hæremus, ne cogitandum quidem eſt poſſe nos emendari, aut ſpiritu proficere. Vt Petrus interim dum eſt in domo Caiphæ poteſt ſæpe labi in peccatum, emendare ſe & amarè flere, niſi domo egreſſus non poteſt.*

6. *Negant Chriſtum ad exemplum Petri, qui timorè inani, aut vtilitatis vel reſpectu humano ceſſant loqui de ijs quæ decent, aut virtutis ſtudium in aperto habere, quod ſtudium cùm ab omnibus*

Chri-

Chriſtiani nominis officium, tum à religioſis ſua profeſſio exigit Cogitent illi Saluatoris ſententiam: Qui erubeſcit me coram hominibus, e-
rubeſcam & ego eum coram Patre & Angelis. Luc. 9.

Laboremus in eo, vt ſemper nobis ante oculos 7.
verſetur imbecillitas noſtra: neque ſecuri ſimus quod bonæ voluntatis conſcij nobis ſimus Inſtabilis eſt voluntas, et quauis tentatione mutatur, niſi à Deo ſeruetur & confirmetur.

Quamquam è peccato noſtris nos viribus ſine 8.
ope diuina erigere non poſſumus: tamen ſerui Chriſti, qui bona voluntate illi ſeruiunt, ſi fortè in defectum aliquem incidant, ſingulari quodam modo per ſecretas inſpirationes à Spiritu ſancto aſpiciuntur & ſubleuantur, quod videmus in Petro.

MEDITATIO DECIMANONA.

DE COMPASSIONE ET *dolore, quem piiſsima Ieſu Mater nocte qua captus eſt ſenſit.*

PROPHETIAE.

1. Thren 1. *PLORANS ploravit in nocte, & lachrymæ eius in maxillis eius. Non eſt, qui conſoletur eam ex omnibus caris eius.*

2. Thren. 2. *Cui comparabo te, vel cui aſsimilabo te filia Hieruſalem, cui exæquabo te, & conſolabor te virgo filia Sion? Magna eſt enim velut mare contritio tua; quis medebitur tui?*

3. Thren. 3. *Replevit me amaritudinibus, inebriavit me abſynthio.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA nunc, anima mea, quid dolēs Mater egerit, accepto acerbo nuncio de filio ſuo, ab inimicis crudelib⁹ capto, quo modo quieuerit, aut q̃uò iuerit, an fortè &

tè & ipſa quemadmodũ Apoſtoli Chriſtũ deſeruerit. Et quomodo Maria potuiſſet ſuauiſſimum filium ſuum deſerere, vitam vnicam cordis ſui? Certè quamquam in fide vacillarint Apoſtoli, & ſicut oues errantes percuſſo Paſtore, omnes diſperſi ſint: non potuit tamen fieri, vt in animum Mariç tãta gratia & fide plenum, vlla de filio caderet dubitatio, potius acerbus dolor & compaſſio illam occuparant. Etſi autem illa ardentius, quàm vlla vnquam mater, filium amauerit: tamen ita ipſius voluntas diuinam reſpiciebat, eique coniungebatur, vt quemadmodum Chriſtus, non ſuam, ſed Patris voluntatem fieri voluit: Sic Maria non parceret vnigenito Filio, ſed vltrò eum pro ſalute mundi offerret. Non curauit magnanimitas huius Matris, acerbitatem gladij qui pertranſiturus erat animam ipſius: nec cogitabat ſe precioſiſſimum theſaurum amittere, ſed ſe ipſa, & quicquid haberet bonorum, manibus æterni Patris reſignauit.

Conſidera, quantus ille dolor & cruciatus fuerat, quem pijſſimæ parentis cor illa nocte perſenſit, qua dilectum animæ ſuæ, cognouit deſertum à diſcipulis, & ab ipſo quodammodo Patre traditum in manus hominum ſceleratorum. Cogita Virgi-

nem, vt erat plena Spiritu S. vidiſſe in ſpiritu omnes in illa nocte filij dolores, cruciatus, irriſiones. Vt enim ille innocentiſſimo corpori ſuo non pepercit, quin protè illud pro ſalute hominum offerret morti: ſic neque pijſſimo cordi matris pepercit, quin doloris gladio ſecaretur & laceraretur, idq; ex inſigni amore, vt illa quemadmodũ dolorum, ſic etiam meritorum ſuorũ eſſet particeps. vt vberibus eius, plenis omnium meritorũ, poſſet olim effundere lac gratiæ ſuper eos, qui ad ipſam cum pietate confugerent.

3. O Maria verè amara, quàm acerba, quàm mœſta, quàm triſtis, quàm obſcura fuit tibi nox illa: quàm crudeliter ſæuijt in animam tuam gladius ille Simeonis! Cogita anima mea, quas voces miſerit triſte illud os, quæ ſuſpiria, quos gemitus ediderit. quomodo nunc conuerſa ad Patrẽ cæleſtem, illi dilectum filium cõmendârit, nunc ad ipſum filium, acri cum dolore dixerit. Ieſu fili mi, ô fili mi Ieſu, quis te mihi ſic abſtulit? quæ tam crudeles manus, ſuauiſſimum filium à matre cariſſima ſepararunt? O deſiderabile lumen oculorũ meorum, cur te nõ aſpicio amplius, cur dulci aſpectu tuo non exhilaras cor meum? Quis mihi det, fili mi, vt ego pro te patiar, & pro te moriar? Hei mihi, cur

non

non tecum iui ad mortem? cur paſſa te abire, nec ſtatim veſtigia tua ſum inſecuta? O Ieſu dulcis, fili mi optime, vbi agis noctem hanc? in quorũ manus veniſti? quid hac hora pateris? Vtinam libeat Iudæis in me ſolã totum furorem effundere, vt tibi liberè abire liceret, quãto mihi iucundius eſſet mori, quàm te vnicum bonum meum, cum tantis doloribus & moleſtijs conflictari.

Hoc modo Mater triſtiſſima, totam illã noctem cum fletu gemitu & planctu ſeipsã conficiebat, & quemadmodũ crudelitas improborũ non faciebat modũ vexandi filiũ ipſius; ſic gladius doloris nõ deſinebat lacerare & excruciare cor pijſſimę Matris: nemo illi quicquã poterat adferre conſolationis, aberat .n. verus cõſolator, is qui ſola ſua pręſentia perpetuũ illi ſolebat adferre gaudiũ: hunc vocabat, & non reſpondebat illi: hunc quærebat, nec inueniebat. deniq; victa amore, & dolore impulſa, erigit ſe humo vbi iacebat, & comitata pijs illis mulierib. foras egreditur. ambulabat ipſa quò iret ignorans, inſtar vulneratæ ceruæ, nunc in hanc, nunc in illã vrbis partẽ, ſi fortè poſſet incidere, & deſideratã filij faciem alicubi intueri. cùm nõ inueniret, magis etiam ſe excrucians & gemens, ibat per vias & vicos repetens ſecũ voces illas: *Num quem diligit anima mea vidiſtis?* *Can. 3.*

Quæ ex vobis filiæ Ieruſalem vidit, aut oſtendere poteſt mihi dilectum animæ meæ?

COLLOQVIVM.

ROGABIS B. Virginem per illum amorem, quo filium proſequebatur, perque dolorem illum, quem de illo capto perſenſit, vt quamuis tu indignus & cauſſa ſis dolorum tam ipſius quàm filij, patiatur tamē te eſſe ipſi comitem & ſocium, in omnibus mœſtis ſtationibus, in quibus illa acceſſit ad Filium, vt cum oculis interioribus aſpexeris, quanta pro te ferat Redemtor tuus, quamque acerbos dolores mater ipſa patiatur: teipſum ſaltem excites per hos dolores, vt de te ipſo doleas & fleas, & peccata tua, quæ tantis malis cauſam præbuerunt, odio proſequaris.

DOCVMENTA.

1. *MATER Domini appellata fuit Maria, id eſt, amara. Ita & nos amaritudine moleſtiarum, & dolore de peccatis facilius in anima concipiemus Ieſum, quàm multarum conſolationum ſuauitate.*

2. *Quanquam videatur nos Dominus aliquando relinquere, ſubtrahens conſolationes internas: nequaquam tamen cogitandum, amorē illius in nos dimi-*

diminutum eſſe. ſicut Matrem, etſi in tanto dolore & mœrore verſari ſit paſſus, non deſijt tamen plus omnibus rebus creatis amare.

Si B Virgo, quanquam vehementer amaret filium ſuum Ieſum (cùm enim ipſe eſſet ſummum bonum, amorem infinitum merebatur) tamen ne ſua voluntas à Patris æterni voluntate diuerſa eſſet, pro mundi ſalute, lubens paſſa eſt, illum ſibi auferri: maiori multo ratione decet nos ſeu pati ſpoliationem, ſeu impēdere vltrò bona omnia fortunæ, ipſamq́; adeò vitam ſi ita exigat vel diuinorū præceptorū obedientia, vel proximi ſalus. quin & ferendum eſt, vt Chriſto aliquando priuemur, id eſt, conſolationibus ſpiritualibus, idque pro amore ipſius Chriſti, & ad proximos, qui illius mēbra ſunt, adiuuandos. 3.

B. Virgo, cùm captus eſſet Chriſtus filius eius, neque cum Apoſtolis fugit, neque domi hæſit, ſed egreſſa vt illum inueniret, coniunxit ſe illi, non ſine magno animi ſui dolore, manſitque cum illo ad finem vſque. Sic nos in rebus aduerſis & tentationibus, nō debemus fugere quæ moleſta ſunt, aut ea inuiti impatienterq́; ſuſtinere, nedū ceſſare à bonis actionibus, quoquo modo poſsumus exercendis: ſed potius quæſitum ire Chriſtum, atque illius exemplum tamquam ſpeculum intueri, atque vnà cum illo fortiter ad mortem vſque crucem ferre. 4.

Si Do-

5. *Si Domina noſtra, gratia plena, in tantas tamē anxietates & mœrores incidit, vt dolor ipſius compararetur mari: quomodo nos peccatis pleni nihil volumus pati, ſperamuſque nos ſine vlla re aduerſa vitam acturos?*

MEDITATIO VIGESIMA.

QVOMODO CHRISTVS *mortis reus pronunciatus, Pilato ſit traditus.*

EVANGELIVM.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 22. MANE autem facto, conſilium inierunt ſummi Sacerdotes cum Scribis & ſenioribus, & vniuerſo concilio, aduerſus Ieſum, vt illum morti traderent. Et duxerunt eum in concilium ſuum dicentes: Si tu es Chriſtus dic nobis: & ait illis: Si vobis dixero non credetis mihi; ſi autem & interrogauero, non

non reſpondebitis mihi, neque dimittetis. Ex hoc autem erit filius hominis ſedens à dextris virtutis Dei. Dixerunt autem omnes: Tu ergo filius Dei es? qui ait: Vos dicitis quia ego ſum. At illi dixerunt, quid adhuc deſideramus teſtimonium? Ipſi enim audiuimus de ore eius. Et ſurgens omnis multitudo eorum vincientes Ieſum, duxerunt illum mane ad Pilatum. Tunc videns Iudas, qui tradidit eum, quod eſſet condemnatus Ieſus, pœnitentia ductus retulit 30. argenteos principibus Sacerdotum dicens: Peccaui tradens ſanguinem iuſtum. At illi dixerunt. Quid ad nos? tu videris. Et proiectis argenteis in templo abiens laqueo ſe ſuſpendit. Principes autem Sacerdotum conſilio inito emerunt ex illis agrum figuli in ſepulturam peregrinorum.

FIGV-

FIGVRAE.

Iudic.15. FILII Iuda duxerunt Samſonem ligatum, & tradiderunt in manus Philiſtæorum.

2. Reg.17. Achitophel initio conſiliarius, mox proditor Regis ſui Dauidis, cùm ſuum conſilium non procedere intelligeret, domum abiens laqueo ſibi vitam abſtulit.

PROPHETIAE.

1. Gen. 49. SIMEON & Leui fratres vaſa iniquitatis bellantia, in conſilium eorum non veniat anima mea, quia in furore ſuo occiderunt virum. Maledictus furor eorum, quia pertinax, & indignatio illorum, quia dura.

2. Zach 11. Et tulit triginta argenteos, & proiecit illos in domum Domini.

3. Pſal. 108. Dilexit maledictionem & veniet ei, & noluit benedictionem, & elongabitur ab eo, & induit maledictionem ſicut veſtimentum.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA quæ Chriſtus in illa acerba nocte perpeſſus ſit. Improbiſſimi enim ſatellites & miniſtri Dæmonis, cùm

cùm illum columnæ alicui alligaſſent, nō ceſſarunt illudere; & ex eo ſibi quærere modum fallendi tempus, ne ſomno obruerentur, vt variè Dominum maieſtatis ludibrio haberent.

Tacebat ad hæc omnia benignus Ieſus, & pudore ſuffuſus omnia amore noſtri patienter ferebat. O noctem crudelem, & tibi Domine mi, luctuoſam, qua nihil tibi ad requieſcendum ocij concedebant; nec ipſi ſomnum capiebant, qui ex tua vexatione voluptatem quærebant. O beatæ mentes cæleſtes, quomodo ſuſtinuiſtis audire voces illas impias & contumelioſas, aſpicere tam indignis modis eum tractari in terris, quem vos tanto honore colitis in cælo? 2.

Summo mane rurſus conuenit cœtus ille ſanguinarius, ad necem Chriſti. Non dormiunt inimici Ieſu, neq; exſpectāt dum exoriatur dies: neque enim ſeu peſtilens inuidia, ſeu ſtultus furor, quibus animi illorū exardeſcebant, aliquam illis quietis partem concedebant. Erat dies illa tam Iudæis quā Chriſto deſiderata, illis vt malè agerent, & iram ſuam aliquando totam in Dominum effunderent: Chriſto, vt mala ſibi ab inimicis parata, illis ipſis in maius bonum conuerteret. Illi gaudebant in morte Chriſto 3.

afferenda, ipſe in danda vita & ſalute hominibus. Dies obſcura & Iudæis exitioſa: ſed nobis dies ſerena & fortunata, qua author vitæ victoriam inſignem de morte, de diabolo, de peccato relaturus erat. Laborabant aduerſarij Chriſti, vt quantum poſſent, nouarum accuſationum & calumniarum inuenirent, quibus gloriam ipſius obſcurarēt & exſtinguerent: ſed torrens caritatis illius perrumpet omnes obices, & diluuio quodam donorum cæleſtium & gratiæ totum orbem terrarum inundabit.

4. Conſidera, quomodo collecto iā impio concilio, iubeant coram adduci Ieſum, quā cupidi cognoſcendæ veritatis dolo malo interrogent, vt apertè profiteatur, an ipſe ſit Chriſtus; vt hinc calumniandi occaſione arrepta, tanto plus illorum cauſſa apud Pilatum poſtea valeret, quanto plures eſſent qui accuſarēt. Ducitur Ieſus vt agnus manſuetus ad cruentos lupos: apparet coram ijs habitu rei, ligatus, atque etiam vexationibus miſerrimæ illius noctis miserè habitus & deformatus, vt verè, ſicut Propheta loquitur, non eſſet illi ſpecies neque decor. Improbi igitur homines malignis illum aſpicientes oculis, inter ſe inſultando dicebant. Vbi nunc eſt audacia & arrogantia tua, qua in reprehendendo vti ſolebas? vbi miranda

Iſaiæ 53.

illa opera? vbi turbæ quibus falſa tua doctrina faciebas fucum? Tandem aliquando dignas factis tuis pœnas dabis. Ad hæc man ſuetiſſimus Ieſus tacens, & ex amore noſtri illorum conuicia diſſimulans, tanto libentius profeſſus & confirmauit veritatem, quanto eam profeſſionem intelligebat plus valere ad ſui damnationem.

5. Cogita quàm diuerſa fuerit illo Chriſti tempore plebs, ab ea quæ fuerat. Vtinam illo tempore Patribus antiquis inter homines eſſe licuiſſet, qui Saluatoris aduentum tam ardentibus deſiderijs exſpectabant! quales, magnus Patriarcha Abram, qui exultauit vt videret diem eius: manſuetiſſimus Moyſes, qui apud Deum tam vehementer inſtabat, *Mitte, quem miſſurus es*: & alibi, *Si inueni gratiam in oculis tuis, oſtende mihi faciem tuam* Sanctiſſimus Rex Dauid, qui Saluatoris deſiderio flagrans; *Fuerunt*, inquit, *mihi lacrymæ panes die & nocte, dū dicitur mihi quotidie: Vbi eſt Deus tuus?* Item aliâs: *Excita potentiam tuam, & veni, & oſtende nobis faciem tuam, & ſalui erimus.* Propheta magnus Iſaias, qui perinde quaſi longiores moras iam ferre non poſſet, exclamat: *Vtinam dirumperes cælos, & deſcenderes*: & alio loco: *Rorate cæli deſuper, et nubes pluāt iuſtum: aperiatur*

Ioan. 8. *Exod. 4.* *Exod. 33.* *Iſaiæ 22.* *Pſal. 41.* *Iſaiæ 64.* *Iſaiæ 45.*

terra, & germinet Saluatorem. Denique tot alij Prophetæ & viri, ſi in viuis hoc tempore fuiſſent, & ſuis ipſi oculis deſideratam omnibus gentibus faciem contemplati eſſent, ſuis auribus (quod improbis iſtis conceſſum eſt) voces illas ex ipſo ore Chriſti accepiſſent, *Ego ſum*: quomodo, putamus inexplicabili quadam dulcedine animæ eorum liquefactæ eſſent? quomodo deficientibus viribus humi ſtrati venerabundi adoraſſent eum, quem iſti homines cooperti flagitijs & ingrati, vſque adeò ſibi habent contemtui, quem reijciunt, quem denique capitis damnatum Pilato tradunt.

66. Noluit Dominus ſanguinis ſui precium vllos in vſus impendi præterquam caritatis; quemadmodum & totum ſe nobis ex caritate impenderat. Voluit igitur, vt eo compararetur ager figuli, in ſepulturam peregrinorum. Atque hoc loco conſidera quomodo idem ipſe Chriſtus ſit figulus, ager, & precium agri. Principio enim ipſe eſt magnus ille figulus, qui totam hunc mundi machinam effecit; quique mortales omnes tanquam vaſa de terra formauit. ille ager, quia eſt noſtra poſſeſſio, hæreditas noſtra, & omne bonum noſtrum: ille denique precium, quia dando nobis ſeipſum, ſibi nos emit: vt

nos,

nos, quemadmodum peregrini in terra, in ipſo pace ſempiterna dormiamus & requieſcamus. *Pſal. 4.*

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. per illum amorem, quo ab iniquitate Iudæorum tantas paſſus & iniurias & opprobrationes: & per dolorem, quem cordi ipſius, Iudæ deſperatio & interitus attulit, vt tibi gratiam largiatur, qua forti animo & magna animi demiſſione feras, quæcunque tibi à mundo moleſta accident, neue vllo vnquam errore & peccato, fiduciam de infinita ipſius bonitate amittas: ſed mox dolens te lapſum eſſe, humiliter confugias ad ipſum, vt Patrem & Dominum tuum clementiſſimum.

DOCVMENTA.

CONSIDERA exitum infelicis Iudæ, & animaduerte quemadmodum in arbitrio Petri fuit negare Chriſtum, ſic in illius poteſtate fuiſſe illum prodere; ſed in neutrius manu fuiſſe, ad veram pœnitentiam conuerti. Itaque caueat ſibi quiſque ne per negligentiam vſque eò in imperfectionibus et peccatis progrediatur, vt poſtea cùm pedem velit referre; nec per ſe poßit, & multò minus à Deo adiuuari mereatur. 1.

2. *Cùm totam noctem Iudæi duxiſſent in illuden do Chriſto, ſummo mane conueniunt ad eius necem. Vide quãto diligentiores ſint adminiſtri Diaboli, in exſequendis cupiditatibus ſuis, quarum præmium futurum eſt ſuppliciorum æternitas, quàm nos in ſeruitute Chriſti, qui promittit nobis vitam æternam.*

3. *Inter tam multos, qui huic conſilio aderant, non inuenitur vel vnicus, qui Chriſti innocentis patrocinium ſuſcipiat Sic in tanto Chriſtianorum et Religioſorum numero paucos inuenire eſt, qui ſuæ vtilitatis cogitatione planè abiecta ſolam pietatem & honorem Dei purè ſequantur.*

4. *Si quando in aliquo leuiter impingamus, aut ope vel conſilio egemus: eundum eſt ad homines ſecundùm ſpiritum viuentes, qui & nobis compatiantur, & opem afferre, & optimis nos inſtitutionibus conſolari poſſint. Ne imitemur Iudam, qui cùm ad Iudæos confugiſſet, accepta reſponſione aſperiore, deſperans laqueo ſibi vitam abrupit.*

5. *Diaboli hæc eſt conſuetudo, vt hominem efficiat cæcum, ne grauitatem peccati prius videat, quàm admiſerit, quo poſtea facilius in deſperationem præcipitet. Sic nobis multi defectus nunc apparent leues, quos poſt, vbi ad mortem ventum fuerit, grauiores opinione noſtra cognoſcemus, cum periculo fortè deſperationis, niſi maturè reſipiſcamus.*

Qui-

Quicunque ducti amore diuitiarum & tempo- 6.
ralium commodorum, diſcedunt à ſeruitute Chri-
ſti, & ad ſæculum reuertuntur, laqueo tenentur
implicati vt Iudas.

MEDITATIO
VIGESIMAPRIMA.

DE CHRISTI APVD *Pilatum accuſatione.*

EVANGELIVM.

ADDVCVNT ergo Ieſum *Ioan.* 18.
à Caipha in prætorium.
Erat autem mane. Et Iu-
dæi non introierunt in
prætorium, vt non conta
minarentur, ſed manducarent paſcha.
Exiuit ergo Pilatus ad eos foras, & di-
xit eis: Quam accuſationem adfertis
aduerſus hominē hunc? Reſponderũt,
& dixerunt ei Iudæi: Si non eſſet hic *Lucæ* 23.
malefactor, nō tibi tradidiſſemus eum.

Cœperunt autem accuſare eum, dicentes: Hunc inuenimus ſubuertentem gentem noſtram, & prohibentem tributa dari Cæſari, & dicentem ſe Chriſtum Regem eſſe.

FIGVRA.

Dan. 6. *PRINCIPES Regis Darij inuidentes Danieli, quod ſibi prælatus eſſet, calumnijs apud Regem oppreſſerunt, vſque eò dum traderetur ad mortem.*

PROPHETIAE.

1. Pſal. 63. *EXACVERVNT vt gladium linguas ſuas, intenderunt arcum rem amaram, vt ſagittēt in occultis immaculatum.*

2. Pſal. 108. *Locuti ſunt aduerſum me lingua doloſa, & ſermonibus odij circundederunt me, & expugnauerunt me gratis.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. BENE mane adductus eſt IESVS ad tribunal Pilati. Vide, vt Dominus omni tēpore, omni hora aliquid patiatur, à veſpera vſq; ad mane: rurſum à mane ad veſperam vſq;, tota nocte vexatus, tota die ſine intermiſſione cruciatus. Hora prima accuſatur,

tertia

tertia dānatur, ſexta crucifigitur, nona exſpirat in cruce, ad veſperā ſepelitur. O mi bone IESV, magna fuit cauſſa, vt velles in ſingulas horas noua sẽper pro nobis ferre ſupplicia: quando & nos quouis tempore & hora, nouis imperfectionibus & peccatis te laceſſimus. Aequum eſt igitur, vt mutata vice ob tantum beneficium, quouis tempore & hora te laudemus & tibi ſeruiamus.

Conſidera, quomodo ſteterit Dominus mundi ante Pilati tribunal, inſtar ouis innocentis, quæ pro noſtra ſalute ſe offerebat ſacrificio: ſed Pilatus, vt iudex, non ſine ſuperbia & faſtu: circumſtabant hinc improbi lictores & carnifices, parati ad mortem & crucem adferendam, quàm primùm lata eſſet ſententia: inde turba illa furialis Iudæorum aſtabat, vt leones rugientes, & horrendis vocibus contrà Saluatorem perſonantes. Ille verò vt Agnus manſuetiſſimus tacebat, nec aperiebat os ſuum. Defigebant in illum terribiles oculos impij Iudæi, & aſpectu feroci dentibus in eum ſtridebant: at bonus & amabilis Ieſus ſtabat cum modeſto quodam pudore terram intuens, paratus bibere calicem ſibi à Patre deſtinatum. 2.

Vide quanta fuerit in Iudæis cęcitas. Putabant ſe contaminãdos ingreſſu Prætorij, 3.

quod in eo cauſſæ capitis cognoſcerentur: at ſanguinem Chriſti innocentem effundere, quod tum maximè laborabant, id nihil habere ſceleris arbitrabantur. Interrogati ergo à Pilato, quam aduerſus illum afferrent accuſationem. *Si non eſſet,* inquiunt, *hic malefactor, non tibi tradidiſſemus eum.* At ô ingrati & infelices Iudæi, dicite quæ ſunt illa Chriſti malefacta, quibus vos iniurijs aut damnis affecit Saluator, vt illum malefactorem morte dignum iudicetis? An ideò malefactor eſt, quod cæleſtem vobis in terras doctrinam detulit? an quod infirmos veſtros ſanauerit, cæcis lumen, vitam mortuis reſtituerit? Interrogētur ij quos dæmonibus obſeſſos liberauit, à quibus leprā verbo abſterſit, tot muti, tot ſurdi, qui ab ipſo aurium & linguæ vſum recuperarūt, an Ieſus, qui tam in illos beneficus fuit, malefactor ſit. Nimirum omnes vna voce nati il-
Ioan. 9. lius cæci verbis proclamarent. *Niſi eſſet hic homo à Deo, non poſſet facere quicquam.*

4. E contra vide, quàm verè Chriſtus formam ſibi malefactoris aſſumſerit. Si enim cum aſſumpta carne noſtra, ſimilitudinem ſumſit culpæ noſtræ. Erat quidem i-
Gen. 27. pſe ſimpliciſſimus ille Iacob, ſine vlla peccati malitia, ſed quod amore noſtri collo & mani-

manibus pelles noſtras induiſſet, & veſtes haberet reprobi Eſau: eius loco habitus, atq; adeò à Deo perueſtigatus eſt. Hanc ob rem, quoties Saluator noſter ad diuerſos iudices de varijs criminibus accuſatus eſt, neq; defenſionem, neq; excuſationem vllam adhibuit, vt indicaret velle ſe haberi reum, & tãquam reum pœnas & mortem ſubire.

O magna bonitas! ô caritas ineffabilis! 5.
Tu Domine, vt me tuæ iuſtitiæ amictu ornares, tibi meæ vitioſitatis veſtem induis! *Gen. 27.*
Tu vt verus peccator periculo te maledictionis exponis, vt nos hęredes efficias tuæ benedictionis, vt iure per Prophetã dixeris: *In me transierunt iræ tuæ, & terrores tui conturbauerunt me.* *Pſal. 87.* Iuſta enim ira æterni Patris, quæ in nos debebat effundi, & terrores grauium pœnarum, quæ peccatis noſtris debebantur, voluiſti, vt ſimul irruerent in humeros tuos.

Accuſatus eſt Dominus à Iudæis de triplici crimine. Primò quod ſubuertat gentem: deinde quod prohibeat dare tributum: deniq; quod ſe Regẽ faciat. O linguas mendaces! Non venit Chriſtus vt diſſenſiones in populo concitaret, ſed vt vos ſecum coniungeret & congregaret filios veſtros, ſicut *gallina congregat pullos ſuos ſub alis*: non venit *Matth. 23.* 6.
vt tri-

vt tributum Cæſari debitum auferat, vt qui
Luc. 20. ipſe pronunciârit, *Reddite, quæ ſunt Cæſaris, Cæſari*: ſed vt vos tributũ Deo debitum penderetis. atque hac de cauſſa venit, & vobis ſeipſum donauit, vt ipſum æterno Patri offerentes, haberetis vnde Maieſtati diuinę debitũ ſoluere poſſetis. Deniq; non venit vt inſtar Regis vos dominatu opprimeret; ſed relicto ſuo regno, in terris formam ſerui induit, vt vos reges & hæredes cæli conſtitueret.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum Dominum, per humilitatem illam inſignem & patiẽtiam, quibus ipſe iudex viuorum & mortuorum, voluit hábitu rei ſtare coram iudice iniquo, & tot falſa crimina & calumnias audire ab inimicis: vt tibi gratiam concedat, qua poſſis etiam patienter ferre ab hominibus mundi illatas contumelias & conuitia: tollat item à te propenſionem illam excuſandi peccata & imperfectiones tuas, vt dignus ſis, qui à ſua Maieſtate recipias gratiam, quam negat ſuperbis, & concedit humilibus.

DOCV-

DOCVMENTA.

QVOMODO nos Superioribus noſtris non ſubiecti eſſe poſſumus, etiamſi non ſatis probi ſint, cùm videamus filium Dei tanta cum ſubmiſſione ſtare coram Pilato? & quomodo nos terra & cinis æqualibus non cedamus, cùm videamus Chriſtum iudicem cæli & terræ, homini ſe ſubmittere iudici Iudææ? 1.

Patienter ferendum eſt, ſi qui ornati à nobis beneficijs, tamen aduerſantur, & nos apud mundum accuſant: idem enim à Iudæis paſſus eſt Chriſtus: Nunc etiam quotidie patientiſſimè à nobis id patitur, qui cum tot ipſius beneficijs obligati ſimus, tam negligenter tamen illi ſeruiamus, ſæpiſſimè etiam peccatis offendimus. 2.

Si, quod à nobis rectè factum eſt, in malam partem accipiatur: cogitemus & Chriſtum ipſam veritatem, habitum atque appellatum eſſe ſeductorem & malefactorem. 3.

Accuſamus Chriſtum, cùm proximo noſtro aut falſi aliquid imponimus, aut verum exaggeramus, aut ſine cauſſa alijs defectus illius aperimus. 4.

Chriſtum vt ſeductorem accuſant ij, quos pœnitet audiſſe eius inſpirationes, & cœpiſſe illius ſeruituti ſe dare: deſiderantes videlicet redire ad ollas Aegypti. 5.

MEDI-

MEDITATIO VIGESIMASECVNDA.

QVOMODO PILATVS *Chriſtum interrogauerit.*

EVANGELIVM.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioan.* 18.

INGRESSVS eſt ergo iterum Pilatus in prætorium, & interrogauit Ieſum: Tu es Rex Iudæorum? At ille reſpondens ait: Regnum meum non eſt de hoc mundo. Si ex mundo eſſet regnum meum, miniſtri mei vtique decertarent vt non traderer Iudæis. Dixit itaque ei Pilatus: ergo rex es tu? Reſpōdit Ieſus: Tu dicis quia rex ſum ego. Ego in hoc natus ſum, & ad hoc veni in mundum, vt teſtimonium perhibeam veritati. Omnis qui eſt ex veritate audit vocem meā. Dicit ei Pilatus, quid eſt veritas? Et cùm hoc dixiſſet, iterum exiuit Pilatus ad Iudæos, & dicit eis:

Ego nullam inuenio in eo cauſſam. Et cùm accuſaretur à principibus ſacerdotum & ſenioribus, nihil reſpondit. Tunc dixit ei Pilatus: Non reſpondes quicquam? non audis, quāta aduerſum te dicunt teſtimonia? Ieſus autem amplius non reſpondit ei ad vllum verbū, ita vt miraretur Præſes vehementer. At illi inualeſcebant dicentes; Commouit populum, docens per vniuerſam Iudæam, incipiens à Galilæa.

PROPHETIAE.

EGO autem conſtitutus ſum rex ab eo, ſuper Sion montem ſanctum eius, prædicans præceptum eius. 1. *Pſalm.2.*

Teſtem populis dedi eum, ducem ac præceptorem gentibus. 2. *Iſaiæ 55.*

Poſui ori meo cuſtodiam, cùm conſiſteret peccator aduerſum me. 3. *Pſal.38.*

CONSIDERATIONES.

INTERROGAVIT Pilatus Chriſtum, *Quid eſt veritas?* et mox reſponſione non exſpectata, exiuit foras. Infelix Pilate, cur abij- 1. Punctū.

abijſti, nec illud reſponſum expectaſti, quod ſolum tibi ad bene beateque viuendum ſatis eſſe potuiſſet? interrogas nempe quid ſit veritas, at illa ipſa eſt tibi in oculis. neque eam agnoſcis; atque adeò relinquis, vt aures præbeas mendacijs Iudæorum? Facilè apparet Pilatum non egiſſe partes veritatis, qui cùm ab ipſius filij Dei ore accepiſſet, ipſum eſſe regem deſideratum cunctis gentibus, qui ad hoc in mundum veniſſet, vt teſtimonium perhiberet veritati; non meruit tamē audire, quid eſſet veritas. Quamquam quid mirū de Pilato homine impio, qui ſe quendam quaſi mundi Deum conſtituerat, ſi cęleſtem hanc doctrinā tam nihili æſtimauit: nos ipſi, qui Chriſtianum nomen profitemur, ſatis illam in paruo precio habemus. Ah mi Domine, quoties acceſſiſti ad me, imò fugientem curſu perſecutus es impellente amore paterno, vocans me & cohortans: ego verò non audiebam, non obediebam. Quoties apprehendiſti me, brachia collo meo innectens, vt in ſecreto auris meæ loquereris verba veritatis tuæ: & ego fugiebam, & auertebam me ne audirem aut facerem, quæ me ad ſalutem meam docebas.

3. Fatetur Pilatus ſe cauſſam mortis in Chriſto non inuenire. Conſidera quomodo in-

do innocentia Chriſti, qui apud ſuum populum, infinitis beneficijs ipſi deuinctum, nullum miſericordiæ aut defenſionis locũ reperit, eundem inuenit apud Ethnicum hominem, qui illum ante non nouerat. Quàm relictus es bone Ieſu, qui nullum habes qui tuam cauſſam ſuſcipiat, excuſet & defendat te? Sacerdotes & populus Iudæorum, quorum tu de gente es, quique meritò tibi amici & defenſores eſſe debebant, omnes tibi aduerſantur: ſoli qui capitales tecum inimicitias gerere videbantur, te excuſant. & iuſtum pronunciant, Iudas ſcilicet & Pilatus. Nam & Iudas profitetur peccaſſe ſe quod tradidiſſet ſanguinem iuſtum: & Pilatus diſertè ait, ſe non inuenire cauſſam mortis in illo.

Rectè dicis, Pilate, non inuenire te cauſſam mortis in Chriſto. neque enim fieri poterat, vt in eo qui eſſet vera vita, inueniretur cauſſa mortis: ſed ſi quam reperire vis cauſſam, noli eam in Chriſto quærere, ſed in me. ego ſum illi cauſſa mortis, ego ſum pro quo moritur, in me inuenies magnam ſuperbiam, graue ingrati animi vitium, cordis duritiem inſignem, & tot alias mortis illius cauſſas, vt omnes enumerare non poſſim. Eſt & alia cauſſa in ipſo Chriſto, quam 3.

ideò non reperis, quia non quæris, ſi enim rectè quæſiſſes, inueniſſes in ipſo non leuiorē moriendi cauſſam, quàm in me: imò verò etiam grauiorem. Etſi enim grauis eſt culpa mea; longè tamen eſt maior caritas ipſius, quæ cauſſa eſt proxima illi ad moriendum. Ne igitur dixeris non eſſe cauſſam mortis in illo, ſed te non inuenire. Nam ſi cognitam haberes illius caritatem, obedientiam, miſericordiam, deſiderium ſalutis animarum, ſimul ſi nouiſſes meam improbitatē, inuenires vtiq; in me multas & graues cauſſas, in ipſo verò lōgè etiā maiores.

4. Vbi animaduerterunt Iudæi, Pilatum inclinare ad Chriſtum abſoluendum, magnis agunt clamoribus, & nouas prioribus ſuperingerunt calumnias: *Commouit populū*, inquiunt, *incipiens à Galilæa vſque huc.* Vide quid poſſit inuidia, & quas tenebras animis Iudæorum offuderit. benefacta Chriſti malefacta interpretantur, & præclariſſimas actiones criminis loco obijciunt, quaſi ijs mortem ſit meritus. Sanè ſubleuarat & cōmouerat populum Chriſtus, non ad ſeditiones aut rebelliones: ſed ſubleuarat à tenebris ignorantiæ, ad lucem veritatis, à morte peccati ad vitam gratiæ. Commouerat etiam populum, ſed docendo, patrandis miraculis.

culis, curandis infirmis, mortuis ad vitam reuocandis, ijs deniq; rebus efficiendis, quas nullus vnquã mortaliũ fecerat. Hæc nõ crimini, ſed laudi & admirationi eſſe debebãt.

5. Conſidera rarum in Saluatore exemplũ patientiæ. Nam laceſſitus tot falſis criminationibus, inter tot conuitia, tantam clamoris inconditi confuſionem, quibus ad mortem expetebatur, mirum fuit, qua ſit vſus patientia. non exiuit ex ore eius vox vna aſperior aut durior, non ſe abijcit ad deprecandum pro ſua ſalute, non lacrymis inimicorum iram placare conatur, aut iudicem ad miſericordiã ſui mouere, deniq; nihil fecit aut dixit, niſi quod animo forti magnoque dignum eſſet. Quæ tum flãmæ amoris, bone Ieſu, ardebant in tuo pectore, quas tanti torrentes & flumina iniuriarum nõ potuerũt exſtinguere? Hei mihi! quàm procul abſum ego à tanta tua caritate & patientia?

6. Ad extremũ conſidera, miram ipſius humilitatem & manſuetudinem, qua corã Pilato ſtabat. Vide quomodo magn⁹ ille & potens Dominus, iudex cæli & terræ, ſtet ante tribunal impij & viliſſimi mancipij, ligatis manib⁹, demiſſo capite, omnib. calumnijs, iniurijs, & cõuitijs expoſitus. Vide vt aliquã do reſpondeat, plerũq; taceat. cùm reſpon-

 det,

det, tanquam bonus Paſtor docet & inſtruit ſuum gregem: cùm tacet, tanquam manſuetus agnus, qui pro toto grege in ſacrificio mactandus erat, humiliter omnia ſuſtinet.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. vt, quemadmodum ipſe, ſumma veritas, paſſus eſt ſe ex amore tui tam falsò & calumnioſè accuſari, non aperiẽs ſanctiſſimum os ſuum: ſic & tibi gratiam concedat, vt vitam cum virtute agens, libenter pro gloria ſanctiſſimi nominis illius feras omnem ab hominibus infamiam & calumniam, quoniam autem regnum ipſius non eſt de hoc mundo, roga etiam, vt tu quoque honores omnes & fauores humanos contemnas, illud ſolum verum & perpetuum regnum quærens, quod ille ſibi fideliter ſeruientibus præparauit.

DOCVMENTA.

1. *SI regnum Chriſti non eſt in mundo, non defigendus eſt in rebus terrenis animus, neq; hic, ſed cum Chriſto in cælo quærenda ſolatia.*

2. *Ii ſe veritatis patronos profitentur, neq; tamen vt Pilatus, eã audire volunt, qui cùm probitatem*

Chri-

Chriſtianam aut religionem profeßi ſint, oblata exercendæ virtutis occaſione, nihil agunt: aut veritatem ſi quando illis dicatur, reijciunt, nec illi volunt auſcultare.

Aduerſarijs & calũniatoribus noſtris, ſi quando ignorantia peccent, reſpondendum eſt, vt ijs ſatis fiat: at ſi malitia peccent, tacendum et ferendum: ſicut Chriſtus Pilato ſæpius reſpondit. ad calumnias & conuitia Iudæorum ſemper tacuit. 3.

Pilatus, cùm Chriſtum ad omnia crimina tacitum videret, miratus eſt vehementer patientiam eius & virtutem. Sic & nos cùm iniurijs aut contumelia afficimur, plus tacendo apud aliorum animos, quàm reſpondendo & defendendo proficimus. 4.

Si quando in ipſis laboribus pro ſalute animarum ſuſceptis, facta noſtra in calumniam vocentur, ſolamur nos: quando & Chriſtus D. N. poſt tot ærumnas pro ſalute populi ſui toleratas, ſeductor & concitator populi habitus eſt. 5.

PROPHETIAE. 1.

EGO autem tanquam ſurdus non audiebam, & ſicut mutus non aperiens os ſuum. Pſal.37. 2.
Tacui, ſemper ſilui, patiens fui. Iſaiæ 42.

CONSIDERATIONES.

CVM improbi Iudæi viderent, non poſſe à Pilato id quod optabant impetrari, vt qui Chriſtum Herodi tranſmitteret; at dentes videlicet ira, & totũ furorem in manſuetiſſimum Ieſum effundentes, inuadunt illum furibundi; pluribuſq; quàm ante conuitijs & maledictis inceſſantes, raptanteſq; per mediam vrbem ducunt ad Herodem: vbi pertinaciſſimè eadem illi, quæ apud Pilatum, obiectare inſiſtebant. Gauiſus eſt rex impius aſpectu Chriſti, non pietate motus, ſed inani quadam curioſitate: cùm enim eſſet rerum nouarum cupidiſſimus, audiſſetque de miris Chriſti operibus, fingebat ſibi magum aliquem, cuius opera ſperabat ambitioſa & ſuperba deſideria ſua expleri poſſe. 1. Punctũ.

Interrogauit Herodes Chriſtũ multis ſermonibus: at ille prudenter tacendo, inanem curioſitatem ſilentio repreſſit, neque curauit, quod illuderetur & reprobaretur ab 2.

illo, vt nos illius reprobatio liberaret. Non æſtimat Dominus ille, nec quærit amicitias magnorum & potentium in mundo, cuius cum humilibus ſermocinatio eſt & conuerſatio: neque hominum contemtus curat, qui in cælo honoratur ab Angelis. Vtinam ita faciat Maieſtas ipſius, vt omnes penitus intelligamus, veram gloriam & honorem non eſſe in opinione & fauore hominum ſitam, ſed in ſui ipſius rerumque omnium contemptu. Hanc enim Chriſtus elegit, atque in hac nobis imitationis reliquit exemplum.

3. Compatere nunc Redemtori tuo, & vide, quomodo immutabilis ille & altiſſimus Deus, cui millia millium Angelorum aſſiſtunt & ſeruiunt: iam pro te inſtabilis & perpeſſioni obnoxius, ſceleratorum hominum manibus indignis modis hinc inde circumducitur, nunc ad hunc, nunc ad illũ Iudicem, atque apud omnes nouis criminibus falsò inſimulatur. Quænam tibi quæſo cauſſa fuit, mi Ieſu, vt omnia hæc perferres? quæ vincula tam immotum te inter furentes tam impacati maris fluctus tenuerunt? Non ſanè catenæ & funes à Iudæis iniecti, ſed dulces funiculi caritatis. Hæc te cœlo detractum ad terram vſque demiſit: hæc lin-

guam

guam tibi alligauit, ne defenſione impedires tuam. Paſſionem & noſtram redemtionem: hæc tibi aures occluſit, ne audires, aut certè commoueréris conuitijs, & maledictis in te coniectis: hæc in tam acerba irriſione & contemtu, immobilem te ſtitit aduerſus omnes mundi & Diaboli machinas, qui tuam conſtantiam infringere laborabat, & ſanctiſſimæ animæ, ſi poſſet, aliquam impatientiæ notam inurere.

Diſce hinc, anima mea, à Sponſo tuo teipſum abnegare, & mori mundo. quod ſi optas grata eſſe ſponſa, & fidelis eius imitatrix, tam debes tuam ipſius voluntatem & electionem abieciſſe, vt patienter feras, ſi iubearis nunc progredi, nunc regredi; aſcendere, demittere te; ingredi, egredi; ſemperq́; obedias in omnibus, quanquam ea tibi aut potius ſenſualitati tuæ contraria & repugnantia videantur. Sic enim & Chriſtus Dominus tuus, ſponte ſe ad omnes cruciatus obtulit, & lubens paſſus eſt trahi ſe ab hoc ad illum iudicem, ab vno ad aliud ſupplicium, idq́ue tuæ ſalutis cauſſa. 4.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtũ D. N. vt quemadmodũ ipſe interrogat' curioſè, & iuſſus mira

quædam facere, maluit humiliter tacere, quàm ſe defendens, & ſuperbi Regis deſiderio ſatisfaciens ab eo collaudari & abſolui: ſic tibi gratiam det, vt in omnibus dictis factiſque ad ipſius exemplum, omnem laudis & inanis gloriæ captationem refugias: ſolum tibi gaudio ac deſiderio ſit cum ipſo contemni & condemnari, vt dignus habearis veris laudibus & honoribus ijs, quibus ſuos olim Deus coram Angelis afficiet in cælo.

DOCVMENTA.

1. *NIHIL profuit Herodi, cupidum iam diu fuiſſe videndi Chriſtum, quia cupiditas illa non oriebatur ex deſiderio emendandæ vitæ, ſed ex curioſitate, vt ſignum aliquod videret fieri. Sic nobis parum proderit præclara concipere deſideria, niſi in defectibus emendandis ipſi operi ſtrenuè manum admoueamus.*

2. *Si Chriſtus Herodi reſpondiſſet, rex illum ſcilicet laudaſſet, non ipſe ſe emendaſſet. Exemplo fuit ergo nobis Dominus, vt inanem gloriam caueamus: nempe de rebus ex quibus neque gloria Dei, neque proximorum vtilitas, ſed noſtra ſolũ laus exiſtat, planè taceamus, et malimus cum Chriſto à ſuperbis hominibus contemni, quàm inaniter prædicari.*

Noluit

Noluit Herodi curioſè quærenti reſpondere Chriſtus,vt doceret nos in concionibus ac ſermone non hoc ſequi vt curioſorum auditorum intelligentiam paſcamus;illud potius, vt pijs illos ad morum emendationem commoueamus affectibus. 3.

Mors potius præoptanda eſt,quàm in gratiam cuiuſquam mortalis vllum peccatum admittendū,vt Chriſtus maluit ab Herode damnari,quàm curioſè ipſius cupiditati obſequi 4.

Diuina myſteria curioſè ſcrutari non debemus, neque vt Herodes,cum arido corde exiguum habemus pietatis ſenſum,multa cum Deo verba facere:neque enim vlla reſponſione ab illo dignabimur. 5.

Gratia & dona diuinitus communicata, non cuiuis aperienda ſunt;ſed ijs ſolùm à quibus fructus aliquis expectari poteſt. 6.

MEDI-

MEDITATIO VIGESIMAQVARTA.

QVOMODO CHRISTVS tanquam ſtultus ab Herode contemtus & irriſus ſit.

EVANGELIVM.

Luc.23. SPREVIT autem illum Herodes, cum exercitu ſuo, & illuſit indutum veſte alba, & remiſit ad Pilatum. Et facti ſunt amici Herodes & Pilatus, in ipſa die. Nam antea inimici erant ad inuicem.

FIGVRA.

1.Reg.23. *DAVID pro ſtulto habitus & contemtus fuit ab Achis Rege Geth.*

PROPHETIAE.

1. *Pſal. 2.* *ASTITERVNT Reges terræ, & principes conuenerunt in vnum aduerſus Dominum, & aduerſus Chriſtum eius.*

Factus

Factus ſum in deriſum omni populo, canticum eorum tota die. 2. Hier. 3.

CONSIDERATIONES.

SPREVIT Saluatorem noſtrum Herodes, & pro ſtulto habuit. Quanto nobis hoc exemplum deberet eſſe ſolatio; quàm vehementer & nobis optandum eſſet, vt cõtemneremur & ſtulti pro Chriſto haberemur? ipſe enim hæc pro nobis pertulit: neque vllo genere iniuriæ, aut conuitij, aut mendacij ab vllo appeti poſſumus, cuius non ſimile atque adeò maius aliquid ſuſtinuerit Chriſtus. Ille enim dum viueret, habitus eſt homo nationis peruerſæ, & à dæmone occupatus, cùm illi dictum eſt: *Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es, & Dæmonium habes?* Habitus etiam eſt pro Mago: *In Beelzebub*, inquiunt, *principe dæmoniorum eijcit dæmonia* Itemque pro vorace & vinoſo, & malis artibus vtente, cùm dicerent: *Ecce homo vorax, & potator vini, publicanorum & peccatorũ amicus.* Aliâs pro blaſphemo, quia Filium Dei ſe faciebat, & peccata remittebat. Ad extremum captus eſt à Iudæis tanquam latro: in Annæ domo reprehenſus & percuſſus vt arrogans; apud Caipham impoſita fuit illi blaſphemia: tanquam ſcelera-

1. Punctũ. Ioan. 8. Lucæ 11. Matth 11.

leratus Pilato traditus; ibi à Iudæis accuſatus, vt ſeductor, vt rebellis, vt regni affectator, vt ſacrilegus. Nihil iam reſtabat aliud poſt tot ignominiæ genera, niſi vt ſtultus etiam haberetur.

2. Conſidera peruerſum mundi iudicium: Verbum æternum, Sapientia illa increata, quæ fecit & regit totum hoc vniuerſum, ille, *in quo abſconditi ſunt theſauri ſapientiæ & ſcientiæ*, ab Herode atque eius aula iudicatur ſtultus, veſtitur vt ſtultus, irridetur vt ſtultus. O inauditum humilitatis exemplum! ô ſtultitiam & inſaniam mortalium! Bone Ieſu, quis te in hanc induxit ſtultitiam, vt tu pro nobis ſtultis & inſanis ſtultus haberi volueris! Tu ſcilicet es magnus ille Noë, pater ille futuri ſeculi, qui cùm humanam noſtram naturam tamquā vineam electam plantaſſes, deinde vino amoris erga illam ebrius factus es: Oculi ſponſæ tuæ effecerunt, vt ex teipſo exires. Amor noſtri, ſuauiſſime IESV, & pulcritudo Eccleſiæ tuæ, ad hanc te ſtultitiam produxerunt.

3. Iuſſit Herodes indui Dominum veſte alba, ſicut ſtultum, & remiſit illum Pilato: Vbi

Vbi conſidera miſerabilem illam egredientis & progredientis ſpeciem, cùm Redemptor mundi ab Herode ſic ſpretus, ab infimis mancipijs ridetur, pugnis, calcibus, verberibus è palatio protruditur. Vide quanto cum contemtu & ignominia ipſum deducant, quot ſannis illum irrideant: ad ſingulas vias afflicto & fatigato Ieſu noua opprobria & dolores accumulantes. Inuolant in illum rabidi canes non ſine ſtridore & ſtrepitu, atque, quo maior ſit ignominia, ducunt eum vijs celebrioribus, & publicis locis Hieroſolymæ, ſi quis fortè occurrat in via, ei ad illudendum & ſubſannandum eum propinant. Fit concurſus ignaræ plebis, vident omnes habitum, alij ſublato cachinno illum ſibi ludos faciunt, cantant alij, alij conuitiantur, alij luto faciem aſpergunt, alij ſaxis, alij alijs ſordibus illum petentes tanquam ſtultum planè conſpurcāt. erant, qui veſte, erant qui funibus quibus conſtringebatur, nunc huc, nunc illuc indignum in modum raptarent. Atq; his illum iniurijs & hac indignitate tractabant homines ſceleratiſſimi, vt mandata ſcilicet ſuperbi & irati Herodis explerent.

Adſpi-

4. Adſpice nunc cum intimo dolore animi tui dilectum Ieſum: vide vt incedat ærumnoſus, quo pudore ſuffuſa ſit pulcerrima illa facies, quantis doloribus & ſupplicijs cor eius diſtringatur. Vide vt ad hoc nouum & inuſitatum ſpectaculum confluant gentes: audiunt verba contumelioſa in ipſum iacta, vident incedere humilem Ieſum in illo habitu indigno, tanquam agnum ligatum & mutum: ipſum adeò, quaſi omnium horum criminum iam ante cõuictum, rubore inficere faciem, ſputis, ſanguine, ſordibus fœdam, verberibus ſceleratarum manuum liuidam. Atque alij mirantur, alij exultant, nonnulli, vt credibile eſt, non ignari hæc illum immerentem ſuſtinere, ex intimo doloris ſenſu lacrymas fundunt.

5. Conſidera & tu acerbè dolens, anima mea, quomodo Ieſus ſponſus tuus, lætitia cæli, & Rex glorię, tam fuerit contemtus & nihili habitus, vt iam non haberet formam hominis, ſed terreni vermiculi. neque ſolũ vt flagitioſus capitis damnatur, ſed etiam vt ſtultus ab omnibus ludibrio habetur. I nunc homo tumide & ſuperbe, qui coram Deo fœdum exhalas odorem, qui tantum ſtudium in ſacco ſordium, & nido vermiũ, delicatis & precioſis veſtibus exornando con-

conſumis: interim Deus Maieſtatis, tua cauſſa, veſte alba & infami, more ſtulti, ad ludibrium induitur.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum Dominum, vt quoniam ipſe quamuis ſit æterna Sapientia, tamen ad noſtram ignorantiam & ſtultitiam luendam, voluit more ſtulti indui & irrideri: pati etiam vt ex vna via publica ad alterā, ab hoc ad illum iudicē mitteretur & remitteretur: cum tanto pudore & ignominia: det tibi gratiam, qua omnem humanam laudem & exiſtimationem deſpectui habeas, idque ipſius caritate. atque adeò exoptes ab omnibus nihili pendi, & quaſi pede calcari. Simul vt doceat te prudentiam mundi huius fugere, quæ apud ipſum eſt inſignis ſtultitia, vt aliquando peruenias ad ipſum, qui vera eſt, ſapientiſſima, & certiſſima veritas.

DOCVMENTA.

SI à mundo contemnimur, gaudeamus: nam ſi ab eo laudaremur, indicium eſſet improbitatis noſtræ: Is enim mos eſt ſeculi accuſare bonos, improbos laudare, quod Chriſto accidit. 1

Mundus cum ſuis, tum ſermone tum factis vitioſis, virtutem & bonitatem nihili æſtimat, at- 2

que adeò pro ſtultitia habet. Qua ex re colliges, quàm parui opiniones & iudicia mundanorum hominum facere debeamus.

3. *Si deridemur & deſipere putamur, eò quod Deo virtutibus perſequendis ſeruiamus, nihil nobis triſte videatur, ſed lætum potius & iucundũ, quod à ſimilitudine Chriſti propius abſimus.*

4. *Religioſum virum nequaquam abiecti & ſimplicis habitus ſui pudere debet. Chriſtus enim noſtra cauſſa ne fatui quidem habitum recuſauit.*

5. *Quoties aut plurium aut meliorum veſtium, quàm ſtatus noſter exigit, cupiditate tenemur: toties pauperi & humili Ieſu illudimus.*

6. *Quamquam non expleuit votum Herodis Chriſtus, quippe quod nulli bono eſſet: alia tamen parte beneficium contulit, quod non petebat: dum cum Pilato illum reſtituit in gratiam. Sic ſi quando non concedat Dominus quod petimus, nunquam tamen non dat illius loco aliud melius, & aptius ſaluti noſtræ.*

7. *Non ſatis fuit Herodi ſpreuiſſe Chriſtum, ſed remittit etiam indutũ veſte alba & ridicula, vt eũ alijs ſimiliter deridendum præberet. Id nos imitamur, quoties non contenti in animo iudicare de proximo, ſed verbis etiam ad audientes proferimus, vt & apud illos exiſtimationis iacturam facias.*

MEDITATIO VIGESIMAQVINTA.

QVOMODO BARRABAM Chriſto Iudæi prætulerint.

EVANGELIVM.

CONGREGATIS igitur *Luc.23.* principibus Sacerdotum, & magiſtratibus & plebe dixit ad illos Pilatus: Obtuliſtis mihi hunc hominem, quaſi auertentẽ populum; & ecce ego coram vobis interrogans, nullam cauſſam inuenio in eo, ſed neque Herodes. Nam remiſi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte factũ eſt ei: emendatum ergo eũ dimittam. Per diem autem ſolemnem *Matth.27.* conſueuerat Præſes dimittere populo *Marc.15.* vnum vinctum quem voluiſſent. Habe *Ioan.18.* bat autem tunc vnum vinctũ inſignem, qui dicebatur Barrabbas, qui erat propter ſeditionem factam in ciuitate

& homicidium miſſus in carcerē. Congregatis ergo Iudæis, dixit Pilatus. Quem vultis vobis dimittam, Barrabbam an Ieſum, qui dicitur Chriſtus? Sciebat enim quod per inuidiam tradidiſſent eum. Principes autem Sacerdotum perſuaſerunt populo vt peterent Barrabbam; Ieſum verò perderēt. Reſpondens autem Præſes ait illis: Quem vultis vobis de duobus dimitti? Tunc omnes vna voce clamabant dicentes: Tolle hūc, & dimitte nobis Barrabbam. Reſpondit iterū Pilatus: quid igitur faciam de Ieſu, qui dicitur Chriſtus? At illi dixerunt: Crucifige, crucifige eum.

FIGVRA.

Leuit. 14. *LEPROSVS, à lepra curatus duos offerebat paſſeres Sacerdoti, quorum alter offerebatur in ſacrificio pro eius emundatione, alter dimittebatur liber.*

PROPHETIAE.

1. *Pſal. 117.* *LAPIDEM quem reprobauerunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli.*

Id

Id eſt, Chriſtus, quem lapis ille deſignabat, cùm à Iudæis coram Pilato eſſet reprobatus, factus eſt caput duorum populorum: Iudæorum & Gentilium, &c.

Ego autem ſum vermis, & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis. 2. Pſal 22.

Et eligent magis mortem quàm vitam omnes qui reſidui fuerunt de cognatione hac peſſima. 3. Hier. 14.

CONSIDERATIONES.

PILATVS, remiſſum ad ſe Ieſum, tum eius innocẽtia, tum miſericordia; quod ita eum irriſum & miſerè habitum videret, permotus, liberare conatus eſt, idque & primùm iuſtitiæ, deinde miſericordiæ rationem tentans. Principio negat ſe cauſſam mortis inuenire in illo, ne Herodem quidem damnaſſe illum capitis. Deinde, quamquam eſſet in eo aliquid culpæ, tamen cùm eſſet conſuetudo die feſto ſolemni dimitti vnum ex vinctis, egit, vt id Chriſto daretur. quod quo facilius impetraret à Iudæis, vnà cum Ieſu ſceleratiſſimum quemdam proponit, nihil dubitans quin illi præferretur Chriſtus. Vide quanta fuerit Chriſti ſolitudo, in tanta multitudine repertus eſt nemo, quem eius caperet miſericordia, aut qui eũ defenderet: vt neceſſe fuerit Pilatum homi- 1. Punct.

nem impium & idololatram eius patrocinium ſuſcipere.

2. Iudæi accepta à Pilato eligendi poteſtate, vna voce omnes Barrabam potius dimitti poſtulāt. O popule verè ingrate & duræ ceruicis, qui oblitus à Chriſto mortuos tuos ad vitam reuocatos, petis eum dimitti, qui viuos trucidauit, vt latroni. qui alios vita ſpoliat, vita donetur, & innocens Ieſus, qui ſe ſuaque omnia in beneficia tibi collata, tuamque ſalutem impendit, morte multetur. O inſatiabilis feritas Iudæorum! ô commutatio infelix. In eligendo præferunt lupum agno; hominem odio dignum & ſceleribus coopertum, vero iuſto & innocenti: impium denique & cruentum latronem auctori vitæ. Miſeri Iudæi qui mortem vitæ prætuliſtis: certè enim dum repudiatis Chriſtum, qui eſt vita noſtra, elegiſtis vnà cum Barrabba mortem ſempiternam.

3. Conſidera quantum mœroris & acerbiſſimi doloris, fuerit in corde benedicti Ieſu. Etſi enim propter nos contemtum illum lubens ferebat; tamen ſentiebat ingratiſſimos populi ſui animos, nec poterat non dolere, de tam horribili & enormi peccato. Vide Sanctum Sanctorum cum ſcele-

rato

rato latrone componi:& populo iudicium deferri, vter ſit melior aut vita dignior. quo iudicio Chriſtus ab omnibus reiectus & peior habitus: eique nefarius latro prælatus eſt.

Vide quàm acerbo odio atque inuidia cæcati ſint Iudæi, qui ne ſuo quidem nomine dignantur appellare Chriſtum, quod fecerat Pilatus; ſed non hunc, inquiunt, ſed Barrabam. quaſi dicerent: Ignotus eſt nobis hîc homo, hunc quem non nouimus, nolumus. O fatui Iudęi! hîc eſt, qui leproſos morbo liberat, qui ægrotationes alias depellit, qui mortuos luci reſtituit, qui vos docet viam ſalutis, non nouiſtis hunc, & tamen è viuis ſublatum cupitis: eum verò qui innocentes bonis & vita exuit, petitis à morte liberari. Quæ grauior iniuſtitia vnquam ſub Sole eſſe potuit. Sol ipſe, credo, ad tã indignam iniuriam Creatori ſuo illatam radios retraxiſſet, flamma cælo delapſa eſſet, terra diſceſſiſſet, atque impios illos abſorbuiſſet, niſi Dominus ipſe, ne qua parte paſſionem ſuam impediret, naturas coërcuiſſet. Vbi attende profundiſſimam Chriſti humilitatem. voluit enim mori non modò vt reus mortis omnium ignominioſiſſimæ; verùm etiam cum homine illius temporis 4.

omnium ſceleſtiſſimo voluit comparari, & voce publica pronũciari, latrone tali peior & morte dignior.

Sed dic mihi, Domine mi, quamuis lubenter pro nobis mortem ſubires; ideo .n. in mundum veneras: tamen cùm tantam videres in nobis ingratitudinem, tantam malitiam, quæ non ſolos indignos hoc beneficio, ſed etiam ſupplicijs infinitis nos dignos efficeret; quomodo nuuquã tibi in mẽtem venit, vt ſineres nos in noſtris miſerijs volutari: tanquam pœnitens boni, quod nobis facere cogitâras? aut quomodo non aliqua ſaltem ex parte remiſit ſe ardor deſiderij tui, cùm appareret nimium hoc eſſe, vt tanta ferres pro tam indigna & rebelli gentẽ? O dulcis Ieſu, etiam omnes noſtræ in te iniuriæ, ligna erant ardentiſſimæ tuæ flammæ ſuggeſta, & quaſi ventus quidam vehemens, quo ſcapha deſiderij celerius deferretur ad portum. Quare quò maius erat odiũ, rabies, & furor inimicorum in te; eò maius erat gaudium tuum, quod hoc modo videres facilius te expleturum deſiderium tuum moriendi pro gloria Patris, & noſtræ naturæ redemptione. Hic ignis caritatis tam vehementer in te exarſerat, vt omnia flumina ſuppliciorum, iniuriarum, & moleſtiarum

huius mundi cū nō potuerint exſtinguere.

Quodſi alio modo rem perpendamus, nisi Iudæorum propoſitum fuiſſet malū, admodum conueniens erat hæc petitio Iudæorum, & iuſta Pilati ſententia. Vox enim populi huius, Barrabæ dimiſſionē & Chriſti mortem vrgentis, vox erat totius humanæ naturæ, & ſententia à Pilato pronunciata, erat ſententia diuina: ipſa enim veritas inquit, non alio fine ſe veniſſe in mūdum, *niſi vt daret animam ſuam in redemtionem pro multis*. Marc. 10. Barrabas autem latro & homicida nihil indicabat aliud quàm primum noſtrum parentem, qui verus latro fuit, cùm contra Dei voluntatem & iuſſum arboris vetitæ fructum rapuit. fuit & homicida, ſuo enim peccato omnibus poſteris ſentētiam mortis impoſuit. Hæc illa grandis contentio inter iuſtitiam & miſericordiam orta, apud æternum & ſupremum iudicem. Adſerebat Iuſtitia honorem filij Dei rebus omnibus præferendum, hominem, qui iniuſtè diuinam ſapientiam & ſimilitudinem affectârat, in ſua damnatione relinquendum. Miſericordia viciſſim partes agens humanæ naturæ clamabat, & pijſſimum Patrem deprecabatur, vt quoniam neque in cælo, neq; in terris alius eſſet auxilij ferēdi mod⁹,

dignaretur homines dono filij ſui, qui noſtra indutus carne,& anima poſita, pro ſoluendo peccati debito, homini peccatori vitam redderet.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. per inſignem illam demiſſionem, qua à Iudæis reijci voluit, non indignans antelatum ſibi Barrabbam hominem ſceleſtum, ſe verò morte dignum iudicatum: det tibi gratiam, vt quanto tu ipſo inferior es, tanto deſideres ardentius à mundo reijci, teque ipſum nouiſſimum inter omnes agnoſcas, & ſubmittas. neque vllo reſpectu aut timore humano virtutis ſtudium, ipſiusque obedientiam deſeras: ſed ipſum ſemper præter res omnes, præter tuam vitam ames, timeas, & colas.

DOCVMENTA.

1. *SI quando bene agentes in mala ſumus exiſtimatione, peiusque de nobis homines, quàm de ijs, qui nobis longè nequiores ſunt, iudicant; adhibenda eſt patientia: cùm Chriſtus Barrabba ſceleſtior habitus ſit.*

2. *Barrabbam præponimus Chriſto, cùm noſtra iudicia aut voluntates, Superioris ſenſui & voluntati*

tati præferimus. Item cùm virtuti vitium, ſpiritui carnem, honorem mundi honori Chriſti, ſæculum religioni præponimus.

Cùm lentè in aliquas imperfectiones trahimur, vel ne hominibus iniucundi ſimus, vel vt nobis iucundi, ſimiles Pilato ſumus, qui ne quid Iudæos offenderet, ſed eos in gratia conſeruaret, dimiſit Barrabam, & tradidit Chriſtum. 3.

Nos qui profitemur ſequi nos Chriſtum, caritatem eius æmulari debemus, vt vitam, cùm res aut ſalus proximi flagitat, lubentes profundamus. Quemadmodum Chriſtus, vt Barrabam humani generis imaginem liberaret, ipſe ſe condemnandum tradidit. 4.

Quàm ſæpe fit, vt diuina inſpiratio intus loquatur & ſuadeat, vt liberemus Chriſtum, ſiue peccato aliquo omittendo, ſiue occaſione tollenda: at nos vel operis difficultate, vel negligentia vincendi nos ipſos reſpondemus, Viuat Barrabas, & crucifigatur Chriſtus. 5.

Non debet nos paupertatis, vilium officiorum, exiſtimationis apud homines exiguè pudere. neque enim puduit Dominum noſtrum Barrabbæ non modò comparari, verùm etiam poſthaberi. 6.

MEDI-

MEDITATIO VIGESIMASEXTA.

DE FLAGELLATIONE *Chriſti.*

EVANGELIVM.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc* 23 *Ioan.* 19. DIXIT igitur illis tertiò Pilatus: Quid mali fecit homo iſte? Ego nullam cauſſam mortis inuenio in eo. Corripiam ergo illũ, & dimittã. At illi clamabant, vt crucifigeretur; & magis inualeſcebant. Tunc ergo apprehendit Pilatus Ieſum, & flagellauit.

FIGVRA.

Ier. 20. & 37. HIEREMIAS *propheta verberatus, & in carcerem cõiectus eſt, quòd veritatem dixiſſet.*

PROPHETIAE.

1\. *Pſal.* 20. ET *fui flagellatus tota die, & caſtigatio mea in matutinis.*

Corpus

Corpus meum dedi percutientibus. 2.

A planta pedis vſque ad verticem capitis, non Iſaiæ 50.
eſt in eo ſanitas. 3.

Reputauimus eum quaſi leproſum, & percuſ- Iſaiæ 1.
ſum à Deo, & humiliatum. 4.

Ipſe autem vulneratus eſt propter delicta no- Iſaiæ 50.
ſtra: Attritus eſt propter ſcelera noſtra. 5.
Ibid.

CONSIDERATIONES.

1. Punctū.

CVM animaduerteret Pilatus, nō poſſe placari Iudæorum furorem, conſtituit inſigni aliqua pœna animaduertere in Saluatorem, quæ ſatis eſſe videretur ad exſtinguendam furentem rabiem, vſque eò ſaltem, vt hac contenti mortem vrgere non pergerent. Hoc eſt ſpectaculum magnum & admirabile, quale ab orbe condito nullum exſtiterat. Cui enim vnquam veniret in mentem, in humeros Dei flagella caſura: & Dominum cælorum, Creatorem rerum omnium, omnipotentem & glorioſum Deum eò deſcenſurum, vt ad columnam ligaretur, tanquam mancipium & latro grauibus plagis diuerberaretur. Hæc tamen omnia effecit, anima mea, grauitas culpæ tuæ, & immenſitas diuinę in nos caritatis. Tam graue erat vulnus noſtrum, vt ad

illius,

illius curam opus eſſet tam acerbo & crudeli remedio.

2. Conſidera quàm inhumaniter lictores diripiant veſtes de Saluatoris corpore. quomodo ipſe patiatur ſe nudari, nec os aperiat, nec vocem mittat ad tantam inhumanitatem & inuerecundiam. Stat ergo veſtibus nudus, pulcerrimus omnium mortalium. Sed verbis explicari non poteſt, quàm grauis fuerit hic pudor virgineo Chriſti cordi, vt nudus coram tot impudicis & ſceleratis hominibus conſiſteret. Etſi enim ipſe, quod peccato careret, nullam haberet pudoris cauſſam: tamen, quod in ſimilitudine carnis noſtræ eſſet, virtute verecundiæ prædiτus erat, idque tanto excellentius, quanto ſine comparatione cùm aliorum Virginitatem, tum caſtiſſimæ Matris pudicitiā ſua puritate ſuperabat. Vide prçterea quomodo diuina illa brachia, quæ cçlum ſuſtinent, diſtracta ſint, & duris funibus non ſine acri doloris ſenſu ad columnam alligata, quam columnam, pro animæ tuæ redemptione, dulcis Ieſus magno cū amore & deſiderio eſt amplexatus. Ibi impij milites incipiunt virgis, & horribilibus flagellis ſæuire, in carnem manſuetiſſimi illius agni. ſic vt dum ſine miſericordia repeterent verbera, & plagas

gas

gas alias ſuper alias ingererent, & vulnera priora poſterioribus amplificarent, ab illo innocentiſſimo corpore, ſanguinis riui in terram vſque defluerent.

Vide quomodo Dominus Angelorũ ſtet ſolus inter tot crudeles carnifices, nec vllum habeat, qui ſe defendat, aut pro ſe roget. O ſi quis cogitando aſſequi poſſet, delicatiſſimi illius corporis dolores, multoq; magis crudeliores alios, quibus animũ eius lacerabãt peccata, & ingratus animus noſter! Vertebat dolore afflictus Ieſus, dolens caput nunc in hanc, nunc in illam partẽ, circumſpectãs lacrymoſis & miſericordibus oculis nũc hũc, nunc illũ ex crudelib⁹ illis miniſtris, ſi fortè in quoquã illorum reperiret veſtigium aliquod humanitatis & miſericordię. Sed heu! omnes videt ſuis malis gaudere, & exultare ſupplicijs, eumq́ue haberi miſericordiſſimum, qui in ipſum fuiſſet crudeliſſimus. 3.

Conſidera Iudæos, quod vererentur, ne Pilatus flagellatum dimitteret, curaſſe, vt tanta vi à miniſtris verberaretur, vt inter ipſam verberationem exſpiraret. Itaque cogita quo modo benedictus Ieſus fuerit tractatus. Nullus fuit in corpore locus ſine vulnere, nulla pars ſana: ſed quemadmodũ Propheta prædixit: *A planta pedis vſq; ad verticẽ capitis non erat in eo ſanitas.* quod ipſe ita fieri 4. *Iſaiæ 1.*

voluit, eò quod in Eccleſiæ corpore myſtico, pro quo patiebatur, nulla pars ſana atq; integra eſſet. O electe Fili Dei mei, quæ procella te ſublatum immiſit in hoc tantum mare amaritudinis? Quid commiſiſti, vt tantam aſperitatem & ignominiam merereris? Ego ſum homo ille perditus, ego ſum, qui cauſſa fui perditionis tuæ. ego vuam acerbam comedi, & dentes tui obſtupuerunt. ego ille latro, qui manum extendi ad pomum vetitum, & tu pœnam quam nō debebas exſoluis. vt rectè Propheta dixerit:
Iſaiæ 53. *Diſciplina pacis noſtræ ſuper eum:* Et alius alibi:
Pſal. 68. *Quæ non rapui tunc exſoluebam.*

5. Conſidera flagrantiſſimum in nos Redemtoris noſtri amorem; qui quantumcunque noſtra cauſſa pateretur, nunquā tamen tantū potuit pati, quin plura adhuc deſideraret, idque vt reipſa certiſſimum nobis clariſſimumque faceret indicium, ardentiſſimæ & incomprehenſæ in nos caritatis. Itaque cùm iam nulla pars eſſet in eo ſana atque integra, manet tamen integrum & quaſi recens deſideriū maiora patiendi. Crudeliter ſauciauerant & lacerauerant carnifices totum corpus: at cor ipſius amorē integrū & inuictū in patientia conſeruabat. Deficiebant lictores viribus in flagellādo; in Chriſto ve-

ſto verò non fatigabatur affectus plura patiendi. Iam precioſa eius caro & ſanguis paullatim in terram decidebant, & planè conſumebantur: ſed ipſe ardentia ad cęlum emittens ſuſpiria, formoſiſſimum & innocentiſſimum corpus ſuum, offerebat patri cæleſti hoſtiam viuentem Et quanquam omni ex parte crudeliſſimis doloribus vexaretur (ſingulæ enim plagæ, quod temperamentum corporis eius tenerrimum eſſet, ad ipſum cor vſque penetrabant) nihilominus tanto flagrabat deſiderio ſatisfaciendi Patri, & hominis redimendi, vt amor quaſi dominans in toto ipſius animo dolores, gemitus & querelas omnes ſuppreſſerit, nec poſſet aliud quàm amare, & ex amore pati.

COLLOQVIVM.

PETE à Chriſto, quoniam ipſe amore noſtri non recuſauit columnæ nudus alligari, & tam crudeliter, in morem nouiſſimi ſerui pulſari verberibus & flagris: vt te confirmet gratia, qua patienter & moderatè omnia flagella, ab illo tibi peccatorum cauſſa impoſita, feras. & quando ille ex ſua virginea carne diſſoluere voluit æs alienũ, delectationum & ſuperfluarum volupta-

tum,quod tu ſeruus viliſſimus tuo corpore contraxeras:doceat te poſt hæc caſtigare & frænum adhibere carni tuæ, vt iuſta aſperitate & duritia vitæ eam coërceas, ne quid poſſit aduerſus ſpiritum.

DOCVMENTA.

1. *QVI fieri poteſt, vt vnquam nos efferamus ſuperbia, aut veſtium ſplendore capiamur, aut deſideremus magni fieri & alijs eſſe venerationi, cùm videamus Deum noſtrum cum maximo pudore noſtra gratia nudatum palam conſiſtere?*

2. *Non defenſionem, non appellationem à Pilati ſententia Chriſtus adfert: vt doceat nos veri amatoris eſſe, promtum ſe exhibere ad perferendas etiam cùm culpa vacat, non verborum tantùm, ſed etiam verberum iniurias.*

3. *Vt Chriſtus amore noſtri voluit nudari, ita nos animos noſtros ſpiritualibus Patribus debemus aperire: ne ignominia noſtra, extremo iudicij die, coram Chriſto & Angelis appareat.*

4. *Diſcamus à Chriſto rationem tractandæ carnis: non illi ſcilicet aſſentiendum, ſed rigore & aſperitate continendam, & immoderatos appetitus fræno regendos.*

5. *Si Chriſtus paſſus eſt flagellari ſe ab inimicis, quanto magis decet nos lubenter accipere Superiorum*

riorum reprehenſiones, & moleſtias, quas nonnũquam Deus nobis immittit, cùm ab his ſciamus amari nos, & ſalutem noſtram ab ipſis quæri.

Si tanta fuit Chriſti in nos liberalitas in ſanguine donando, etiamne iniquum eſt nos erga ipſum res noſtras, & nos ipſos largiendo non eſſe liberales? 6.

Si, vt Chriſti exemplum docet, in hac vita flagellari, ſignum eſt in altera ſecuturæ gloriæ; nec poſſumus ſolatijs frui ſimul, hic & in futuro: gaudeamus & expetamus in hac vita cum Chriſto, flagris cædi, vt in altera gloriæ illius participes ſimus. 7.

Chriſtus de tot iniurijs & ignominijs quas à Iudæis patiebatur, neque verbo queſtus eſt, neq; re vlla refractarium ſe oſtendit: vt doceret nos, in vindicando honorem Chriſtiani non eſſe, ſed in ferenda patienter, ſi quam accepit, iniuria. 8.

MEDITATIO VIGESIMASEPTIMA.

DE CHRISTI *coronatione.*

EVANGELIVM.

Matth. 27 Marc. 15. Ioan. 19. ET milites Præſidis ſuſcipientes Ieſum in prætorio, congregauerunt ad eum vniuerſam cohortem. Et exuentes eum, chlamydem coccineam circundederunt ei. Et plectentes coronam de ſpinis poſuerunt ſuper caput eius.

FIGVRA.

Gen. 23. ABRAHAM *vidit montem, qui vertice alios montes ſupereminens, ſpinis eſſet obſitus. Hunc cùm aſcendiſſet, eò loci obtulit ſacrificium filij Iſaac.*

PRO-

PROPHETIA.

EGREDIMINI filiæ Sion, videte Regem Salomonem in diademate, quo coronauit illum Mater ſua. Cant. 3.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA ſupplicia, quibus adhuc Dominus affectus eſt, alia ad ignominiam, alia ad cruciatum adhibita: nunc iam inuentum eſt à diabolicis miniſtris, quomodo ſimul ſummam ignominiam cum ſummo dolore coniungerent. Circũijciunt illi veſtem regiam è purpura: caput aſpera & ſenticoſa corona cingunt: huic carnificinæ addunt ludibria, quaſi in regni affectatorem, ſimul ſpinas acutiſſimas per caput illud venerandum imprimendo, acerbiſſimos illi cruciatus afferebant. O manus ſceleratas, ô coronam impiam? quis vnquã hoc ſupplicij genus fando accepit? quis animus tam ferus & furens, qui excogitare potuit tale inuentum, quod ambigas pluſne ignominiæ an doloris habeat? Non ſufficiebat, Domine, omnia vſitata ſupplicia eſſe conſumta in tuo corpore; nouos etiam modos Diabolus ſuis ſatellitibus ſubminiſtrat, quibus ignominiam augeat, & ſummo do- 1. Punct.

lore alium ſuperiorem adijciant.

2. Status Chriſti in tam graui ſupplicio, ſimul erat oui, quæ tondetur: inflexa ceruice, facie in terram pronâ. ferebat omnia, ſine querela aut excuſatione, quæ homines ſua lubido facere impuliſſet. Vide vt acutiſſimę ſpinæ totum illud diuinum caput in orbē tranſadactæ, lacerent, & cruore proluant, qui pluuię inſtar à vertice deſtillans, perque oculos, perque diuiniſſimum os decurrens, obſcuret ſplendorem illum omnem, & eximiam ſpeciem, vt in ſpiritu contemplatus cum olim Propheta, rectiſſimè dixerit. *Non*
Iſaiæ 53. *eſt ſpecies ei neque decor; vidimus eum, & non erat aſpectus.*

3. Non ſatis erant, ô Ieſu benedicte, tot verbera, quæ totum tibi corpus vulneribus cōpleuerant: non claui, quibus ſanctiſſimi pedes manusque vulnerandæ & transfigendę erant: etiam ſpinæ ad tuum cruciatum vocantur, vt ſanguine caput exhauriant? O ſplendor gloriæ, ô ſpeculum ſine macula, quis tibi has tenebras offudit? quis te his maculis ſordidauit? O limpidiſſimum Paradiſi flumen, cuius dulciſſimæ aquæ lętificant ciuitatem Dei, quis ita turbidum, ita amarū te effecit? Ah anima mea, tua ſuperbia, tua excellendi cupido, dedecus hoc coronæ impo-

impoſuit capiti Saluatoris: ſpinæ peccatorum tuorum in verticem illius impactæ ſunt: nimia veſtium cura & mollities hac illum purpura induit & illudit.

Exite iam filiæ Sion: & videte verum regem veſtrum, in crudeli diademate, quo coronauit eum mater ſua, ingrata Synagoga, atque in ipſa noſtra, non iam humana, ſed inhumana natura. Liquefacta eſt dolore anima mea, & tota in lacrymas reſoluta: quia mearum manuum opera ſcelerata, tam crudeliter coronarunt Dominum meum & Deum meum. Intuere anima mea ſponſum tuum in purpurea illa & nuptiali veſte, quæ perſpicuum eſt indicium, quàm ineffabili miſericordia & infinito amore te proſequatur. Vide vt in die deſponſationis tuæ viridem coronam geſtet, intextam rubicundis roſis purpurei ſanguinis: audi, vt pulſet cor tuum dicens: Aperi mihi, Sponſa mea, columba mea, capiat te miſericordia dolorum meorum. *Quia caput meum plenum eſt rore ſanguineo, & cincinni mei guttis noctium, quæ ſunt peccata tua.* 4.

Cant 3.

Cant. 5.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D. N. quoniam ipſe Rex verus cæli & terræ, non recuſauit ludicra illa inſignia fictitij Regis geſtare, & coronam illam dolorificam, qua tam indignè à viliſſimis hominibus deriſus & deluſus eſt: vt infundat cordi tuo gratiam vt penitus ſentias, doleaſque de tanta pœnarum acerbitate, quam tua cauſſa ipſe ſuſcepit. Deinde vt mens tua ſemper compuncta ſit ſpinis admiſſorum peccatorum, quæ tātarum illi pœnarum cauſſam dederunt: vt poſteaquam ea hic digna pœnitentia expiaueris, dignus olim habearis, qui ab ipſius bonitate accipias coronam gloriæ.

DOCVMENTA.

1. *PVRPVRA caritatis operienda eſt multitudo peccatorum, & vulnerum animæ noſtræ: vt Chriſtus texit Sanctiſsimi corporis lacerationem veſte purpurea.*

2. *Per ludibrium regiam Chriſto veſtem inijcimus, cùm actiones in ſpeciem bonas exercemus, ſed quæ coram Deo, quod minus recta intentione fiant, vitioſæ & ſine vllo meritò ſint.*

3. *Non ſatis fuit Chriſto pati toto corpore, ſed etiam capite, vt ſolueret pœnas inobedientiæ, quā admit-*

admittimus non ſolùm in exſequendis mandatis, ſed etiam iudicio & voluntate propria.

Si nullam corporis partem voluit Chriſtus doloris expertem eſſe; æquum eſt, vt nulla ſit in nobis vel animi vis vel corporis pars, quæ non in eius ſeruitio occupetur. 4.

Coronam ſpineam cum Chriſto geſtant, qui patienter ferentes huius vitæ tentationes & moleſtias, incedunt via arcta & ſpinoſa ad ſalutem. 5.

Acrius pungunt, & plus afferunt doloris capiti Chriſti, inanes noſtræ cogitationes, & vagæ diſtractiones animi in laudibus diuinis recitandis, quàm ſpinæ illius aſperæ coronæ. 6.

Qui ſe Chriſtianos profeßi, ne minimum quidẽ moleſtiarum ferre poſſunt, & quauis exigua re turbantur & proſternuntur, contemplentur hoc patientiæ ſpeculum, vt ſub capite ſpinis coronato, pudeat ipſos eſſe membra delicata. 7.

MEDITATIO VIGESIMAOCTAVA.

DE VARIA ILLVSIONE DOmini Ieſu in domo Pilati.

EVANGELIVM.

Matth.27. *Marc.15.* *Ioan.19.* ET dederunt arundinem in dextra eius: & genu flexo ante eum illudebant ei, dicentes: Aue Rex Iudæorũ. Et expuentes in eum acceperunt arundinem, & percutiebant caput eius, & dabant ei alapas.

FIGVRA.

2.Reg.16. DAVID *fugiens Abſalonem, cùm triſtis, diſcalceatus, operto capite incederet, à Semei inimico maledictis, & irriſionibus, ſimul etiam iniurijs & contumelijs affectus eſt.*

PRO-

PROPHETIAE.

F*ACTVS ſum in deriſum tota die, omnes ſubſannant me.* 1. Ierem. 20.

Audiui contumelias multorum, & terrorem in circuitu. 2. Ibidem.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA nullam intermiſſionem aut quietem benedicto IESV, ab impijs illis miniſtris dari, quin nunc ludibrijs, nunc ſupplicijs illum exagitent. Non erat illis ſatis, quod flagellarum & coronę illius crudelitate illum excruciaſſent; addunt nunc etiam illuſiones & contumelias, quæ animæ illi ſanctiſſimæ cruciatum afferant. Veſtiunt igitur illum regia purpura, non honoris, ſed cōtemtus cauſſa: pro ſceptro arundinem porrigunt, ſed ea ipſa caput eius venerandum percutiunt. Adorant coram ipſo poſitis in terra genibus, & regem ſalutant: & continuò ad conſpuendas amabiles eius genas ſubſiliunt, maxillas palmis percutiunt, & honorabile collum exhonorant. 1. Punctū.

O mi dulciſſime Ieſu, ſi his colaphis & indignis illuſionibus culpa mea expianda erat, ſatis iam ante in hoc genere paſ- 2.

ſus

ſus eras: ſi tuo ſanguine abluendæ maculæ erant animæ meæ, iam per tot vulnera & ſpinas, ſatis ſuperque effuderas. Verè ſatis erat redemtioni noſtræ, nōn erat ſatis amori tuo; cuius impulſu ſi plus ſuppliciorum reperiri potuiſſet, plus ſanè ſubire voluiſſes, & ſi plus ſanguinis in corpore tuo fuiſſet, plus etiam pro mea ſalute profudiſſes.

3. Circumſtabat manſuetum Ieſum turba illa impia, quiſque inſtar rabidi canis. alius illum hac, alius illa parte vellicabat: alij rident gaudentes ſua ſcurrilitate, alij ſibilant, alij elata voce clamant, vt tollatur è medio: alij Dominum Maieſtatis more viliſſimi ſerui tractantes, acri irriſione dictabant: Tune omnium bipedum abiectiſſime, miſer, & mendice, Rex eſſe concupiſti? vnde tibi hæc cogitatio? En tibi, iam regium diadema impoſuimus: ecce adoramus te, honorem tibi deferimus, & inſignia regia, illa ipſa quæ meritus es. O fatue, ô inſane, quomodo tibi de tanta ambitione cogitare in mentem venit? ô hominum miſerrime, nec aliter, quā hęc ipſa arūdo, inaniſſime & vaniſſime. vide quàm te ſtoliditas tua deceperit, vide quo te ſuperbia deduxerit. Hæc & talia dum illudentes iactant ſimul dolores vulnerum illius renouant, percutientes caput arun-

arundine, itaque ſpinas altius in caput impingentes. Heu quot conuicia, quàm feroces aſpectus, quot verba minacia, inter tot cruciatus & dolores, pertulit pro nobis ingratis hominibus Dominus Maieſtatis: ille ipſe quem laudant Angeli, adorant dominationes, tremunt Virtutes, & Poteſtates cęleſtes, in cuius femore & ora veſtimenti ſcriptum eſt: *Rex regum & Dominus dominantiũ*, *Apoc 19.* propter peccata noſtra, à nequiſſimis hominibus illuſus, conuitijs appetitus, & verberibus laceratus eſt.

4. Conſidera quam humilitatem & manſuetudinem, inter tot acerbitates & irriſiones Saluator oſtenderit; tacens, & patienter omnia tui amore ſuſtinẽs. Age anima mea, quando in tanta vi populi, nemo eſt qui ſenſum vllum miſericordiæ habeat: tu ſaltem quia tua cauſſa hæc patitur, da operam, vt tuo dolore, aliqua illum doloris parte leues. Aſpice ridiculariam illam purpuram, vide ſpinas crudeles ſacrum caput pungentes, intuere ſceptrum in manu ipſius, ludibrij argumentum. Vide tot vulnera, & plagarum vibices, omni ex parte corpori inflictas, vide ſanguinem, de facie continuò defluentem, vide lacrymas, quas tuus ingratus animus ex oculis amabilibus, copioſè expellit,

pellit, denique contemplare diuinam illam faciem fœdatam, liuentem ſputis & plagis hominum perditiſſimorum. Age, inquam, moueant tibi miſericordiam tantæ pœnæ, & dolens gemensq́ue corde ſupplici, illum quem vides inter tot opprobria contemptũ & deriſum, humiliter adora.

COLLOQVIVM.

ROGA D.N.Ieſum, vt quia ipſe Dominus orbis, cui meritò curuatur omne genu cæleſtium, terreſtrium, & infernorũ, amore tui eò deſcendit, vt ab hominibus impijs ſimulatè adoraretur, & tot indignis ac malitioſè excogitatis ludibrijs & iniurijs afficeretur; tibi etiam gratiam largiatur, vt ipſius imitator verus, penitus aſperneris laudes & gloriam humanam: contra vt amplectaris ingenti deſiderio contemptum tui, omnesq́ue vitæ huius moleſtias: deinde tantum tibi det, vt illi tanquam vero certoq́ue Regi ex animo & cũ fide ſeruias. vt aliquando liceat tibi contemplari æternam eius claritatem, qua tantam ipſius humilitatem Deus Pater remuneratus eſt.

DOCVMENTA.

1. *SIMVLATE Chriſtum adorant, qui Religionem profeſſi, vita nihil à ſecularibus differũt.*

Item

Item qui in animo cogitationibus diſsipati, ſine ſenſu, exterius deuotionem præ ſe ferunt. quíque bonis monitis, quibus alios prudenter inſtituunt, ipſi non obtemperant.

Caput Chriſti arundine verberamus, cùm immoderatis cupiditatibus rerum caducarum, aut alio quouis vanitatis & leuitatis genere, Chriſtū, qui caput noſtrum eſt, offendimus. Item cùm in ipſius obſequio ceſſatores ſumus, vacui actionibus bonis, aut cùm in agendo aliud quicquam, præter ipſius gloriam, ſequimur. 2.

Cùm arundinis in modum, ſentimus nos eſſe flexiles, fragiles, & infirmos, in manus Ieſu debemus nos collocare, ne tentationis ventus nos terræ affligat. 3.

Spuunt in faciem Chriſti, qui quo tempore preces aut Dei laudes recitandæ ſunt, animum per alienas & inanes res vagum eſſe patiuntur. 4.

Erubeſce, humana ſuperbia, cùm vides Dominum tuum et Deum arundinem manu geſtantem, fruſto veſtis ſemiamictum, irriſum, & illuſum ab hominum genere infimo: & tu adhuc, qui te ſequi illum profiteris, non ſine cura quæris bonas & delicatas veſtes, laudes & hominum famam captas. 5.

(·.·)

-MEDI-

MEDITATIO VIGESIMANONA.

DE CHRISTI AD POPVLVM *productione.*

EVANGELIVM.

Ioan. 19. EXIVIT iterum Pilatus foras, & dixit eis: Ecce adduco eum vobis foras, vt cognoſcatis, quia in eo nullam cauſſam inuenio. Exiuit ergo Ieſus portans ſpineam coronam, & purpureum veſtimentũ, & dicit eis Pilatus: ECCE HOMO. Cùm ergo vidiſſent eum Pontifices, & miniſtri clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.

PROPHETIAE.

1. Ierem. 1. *O vos omnes, qui tranſitis per viam, attendite, & videte, ſi eſt dolor ſicut dolor meus.*

2. Iſaiæ 53. *Et vidimus eum, & non erat aſpectus.*

Facta

Facta eſt mihi hæreditas mea, quaſi Leo in 3.
ſylua, dedit contra me vocem. *Ierem.* 12.

CONSIDERATIONES.

IN eam faciem Chriſtus Dominus, per 1. Punctũ.
tot vexationes transformatus erat, vt Pilatus exiſtimaret, ad duros inimicorum animos molliendos, ſolum aſpectum ſufficere. Itaque producens illum foras, vnde aſpici poſſet, diducta purpura, nudatum Ieſu corpus oſtentat, plenum vulneribus, & fluens ſanguine, & dicit: *Ecce homo.* Apparet ergo egrediens Ieſus, portans loco diadematis coronam ſpineam, ligatis manibus, arũdinem in dextra pro ſceptro tenens, facie liuida & deturpata vibicibus, ſputo, ſanguine. Oculi pleni lacrymis, barba & capilli diuulſi. Dicit ergo Pilatus: *Ecce homo* Ecce, quẽ vos dicitis filium Dei ſe facere. Videte, vt nullum in eo ſignum ſit diuinitatis; ſed omnia hominis ignobilis & contemti. Ecce quem vos de affectato regno accuſatis. Aſpicite quam coronam geſtet, nihil iam timendum ab eo ne rex fiat, qui nec ſpeciem humanam retinet.

2. Perpende qua verecundia & rubore, perfuſus ſit humilis Ieſus, in oculis eorũ, quos ſibi infenſiſſimos eſſe nouerat, quantoque

dolore affectus ſit, cùm populi, quem tam eximiè amabat, tamque inſignibus ornauerat beneficijs, tam auerſos à ſe & cõtemptores animos eſſe intelligeret. Bone Ieſu, cui vnquam mortalium tam ferum & ferreũ cor fuit, qui inimicum eo modo malè habitum & deiectum aſpiciens, non aliquam caperet miſericordiæ partem, & iram conceptam remitteret? tu ſolus repertus es, cuius calamitate nemo quiſquam commoueretur aut indoleſceret. Inſatiabilis eſt inimicorum furor, & quanta tibi ad cruciatus, tãta illis ad iram fit acceſſio, nec ſitis illa ſanguinis tui ante reſtingui potuit, quàm te mortuum viderent in Cruce.

3. Conſidera non potuiſſe fieri, quin & ſancta Chriſti mater inter illas turbas verſata ſit, & miſerandum illud ſpectaculum ſit cõtemplata, formam illam dilecti filij membris à nouo inditam, & quantum videbat mutatum illum, ab eo qui fuerat? quàm diuerſum ab eo, quem ipſa toties brachijs ſuis amplexata erat, cui tanto cum amore & veneratione, manibus ſuis officia materna preſtiterat. Audiebat mœſtiſſima parens ſacrilegas illas voces, & impiorum clamores contra Filium ſuum. Crucifige illum, crucifige illum. Heu quantũ intererat inter has

voces,

voces, & eas quas naſcenti Chriſto cecinerant Angeli! Sanè quot erant voces acclamantium, tot gladij ſanctiſſimam illius animam pertranſibant. Tota ergo mœroris & angoris plena, ſuſpiciens dilectum ſuum tacita ſecum dicebat: Caritate tua vulnerata ſum, fili mi, & amore tui morior.

Ades iam anima mea infirma, & miſera. Ecce homo tantoperè exoptatus, qui idcirco venit, vt deijciat te in piſcinam ſanguinis ſui, vbi amiſſam valetudinem recipias. Ecce homo, qui cùm in forma Dei eſſet, amore tui factus eſt homo. qui cùm initiò te ad ſimilitudinem ſuam creaſſet, nunc factus eſt ipſe ſimilis tui, vt faciat te conſortem naturæ diuinæ. Ecce homo, qui venit, vt ſuo exemplo doceat te rectum ad cælum iter, quod eſt in humilitate, contemtu, & patientia. Ecce homo, qui cùm neque reprehendendo, neque puniendo in nobis filijs refractarijs emendandis proficeret, in ſe vertit iram, & diuerberans laceranſque faciem ſuã & capillos, in hac ſpecie ſe nobis oſtendit: vt cùm ipſum tam miſerè deformatum videremus, agnoſceremus grauitatem caſus noſtri. Ecce Homo, quem tibi Pater æternus dono dedit: vt illius precio emas tibi hæreditatem regni cæleſtis. 4. Ioan. 5. Philip. 2.

COLLOQVIVM.

ORA Chriſtum D.N. vt quia ipſe amore tui, voluit tanto cum pudore & contemtu oſtendi inimicis à Pilato: gratiam tibi concedat, vt oculis animi hoc viuum humilitatis & caritatis ſpeculum intuens, ex intimis ſenſibus illius dolore commouearis, vt cùm intellexeris quanta ille tua cauſſa ſit paſſus, ardentius illum ames, atque ex hoc amore deſideres & tu contemni, & nihili fieri in mundo.

DOCVMENTA.

1. *CONTEMPLARE Dominum illa ſpecie, qua fuit à Pilato oſtenſus, id eſt, humilem, nudum flagellatum: & cogita ſi ipſe ſit via, hâc eundum tibi eſſe, ſi quidem ad vitam cupias peruenire.*

2. *Si conſideremus ignominiam regis Angelorũ, non magnopere ſolliciti erimus, quo loco nos habeat mundus. Ne ergo pudeat nos pro Chriſto apud homines eſſe contemtui: quando ille coram inimicis ſuis tanto pudore ſuſtinuit affici.*

3. Ecce homo, *inquit Pilatus. Volebat Dominus oſtendere, talem eſſe hominem per peccatum in animo: plenum ſcilicet vulneribus & doloribus, qualem ille ſe tum in corpore ſuo ſanctiſſimo demonſtrabat.*

Si

Si miſerabilis Saluatoris aſpectus, non potuit inimicorum animos retrahere ab inferenda illi nece: debet ſaltem nos, qui amicorum nomine cenſeri volumus, à continuis ipſius offenſionibus retardare. 4.

Chriſtum flagellatum & contemtum oſtendunt populo, qui vocatione ſua relicta, cum Chriſti contemtu & bonorum ſcandalo ſe mundo oſtendunt. 5.

Si peccatis aut tentationibus occupati ſumus, oſtendamus Saluatoris hanc ſpeciem æterno Patri, quam Pilatus Iudæis oſtendit. Si enim ea erat illius ſpecies, quæ animos hoſtiles mouere poſſet, quanto facilius, viſcera paterna mouebit, vt miſereatur noſtri. 6.

MEDITATIO TRIGESIMA.

DE ITERATA IVDAEORVM *apud Pilatum petitione mortis Chriſti.*

EVANGELIVM.

Ioan. 19. RESPONDIT Pilatus Iudęis: accipite eum vos & crucifigite: ego enim non inuenio in eo cauſſam. Reſponderũt ei Iudæi. Nos legem habemus, & ſecundùm legem debet mori, quia filium Dei ſe fecit. Cùm ergo audiſſet Pilatus hũc ſermonem interrogauit Ieſum, vnde es tu? Ieſus autem reſponſum non dedit ei. Dixit ei Pilatus. Mihi non loqueris? Neſcis quia poteſtatem habeo crucifigere te, & poteſtatem habeo dimittere te? Reſpondit Ieſus: Non haberes poteſtatem aduerſus me vllam niſi tibi eſſet datũ deſuper. Propterea, qui me tradidit tibi, maius peccatum habet. Exinde quęrebat Pilatus dimittere eum.

eum. Iudæi autem clamabant; Si hunc dimittis, non es amicus Cæſaris. Pilatus cùm audiſſet hos ſermones adduxit foras Ieſum, & ſedit pro tribunali, & dixit Iudæis: ecce Rex veſter. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem veſtrum crucifigam? Reſponderunt Pontifices. Non habemus Regem, niſi Cæſarem.

FIGVRA.

CVM Danielem à Satrapis per inuidiam accuſatum, apud ſe Darius Rex cuperet liberare: Satrapæ inſtiterunt, vt neci daretur, denunciantes regi, negligentem illum legum Perſicarum videri, niſi Danielem condemnaret. Dan. 6.

PROPHETIAE.

FILII hominum, dentes eorum arma, & ſagittæ, & lingua eorum gladius acutus. 1. Pſal. 56.

Linguis ſuis doloſè agebãt, venenum aſpidum ſub labijs eorum. Quorum os maledictione & amaritudine plenum eſt: veloces pedes eorum ad effundendum ſanguinem. 2. Pſal. 13.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. VT nihil relinqueretur, quod doloribus exhauſto Saluatori augere poſſet cruciatum, vide vt omnes rationes & modi ad eum liberandum excogitati, in maiores ipſius pœnas & ignominiam verterint. Primùm, quod Pilatus innocentiam Chriſti probaret, hinc factum eſt, vt Iudæi illum plurimis mendacijs & calumnijs infamarent. Deinde, quod cogitatu eſt horribilius, quod Pilatus Barrabam cum Chriſto compoſuerit, vt facilius dimitteretur Chriſtus, cauſſam dedit, vt cum maiori infamia præferrent illi latronem publicum: Chriſtum verò, vt hominem peſtilentiſſimum, de medio tollendum clamarent. Tertia ratio, qua Pilatus condemnationem Chriſti reijcere conatus eſt, cùm eum ad Herodem mitteret, nouam illi infamiam conciliauit, & nouas vexationes, vt illuderetur tanquam ſtultus. Quarta, qua per flagellationem vitam ſaltem illi ſeruaturum ſe ſperabat, maiorum malorum Chriſto fuit initium: Iudæi enim hac à Pilato accepta licentia, plus illi vexationum attulerunt, curantes vt ſpinis coronaretur, alijſque modis variè deluderetur. Quintò, cùm Pilatus ad mitigan-

dam,

dam, vt putabat, Iudæorum iram oſtendit ſic flagris conciſum & malè acceptum: dedecus illi maius coram toto populo attulit, quare & acrius inſtiterunt, vt planè de medio tolleretur. Denique cùm difficilem ſe præberet Pilatus, & abſoluendi cauſſas quęreret, occaſionem Iudæis dedit, vt quando alia nulla via ſuccederet, inuenirent certam quandam, quà facilè Pilatum impellerent, ad obtemperandum voluntati ſuæ: vt nempe obijcerent illi gratiam & honorem Imperatoris. Hæc fuit foſſa, in quam miſer Pilatus incidit; vt pateretur, timore Cæſaris offendendi, ad condemnandum Saluatorem ſe induci.

Dixerunt Iudæi: *Secundùm legem debet mori, quia filium Dei ſe fecit.* Vide quàm verè dicant Iudæi, quamuis malo animo & diuerſo ſenſu, atque ſic fieri conueniebat. Cū enim Chriſtus eſſet verus Dei filius, neceſſe erat illum mori: conuenit enim vt artifex, qui opus aliquod fecit, idem reficiat. Per filium Dei, Verbum æternum, vniuerſi conditi ſumus: *Omnia per ipſum facta ſunt*: ab eodem redimi nos æquum erat. Sic lex tot ſacrificijs nihil aliud indicabat, niſi mortem filij Dei, & tot Prophetarum voces hoc vnum ſonabant. Oportet mori Chriſtum, & 2. *Ioan.* 1. *Zach.* 9.

ſanguine teſtamenti educere captiuum genus humanum, è poteſtate Diaboli.

3. Benedicte Ieſu, nullane tibi alia ratio fuit vulnerum noſtrorum curandorum, quàm vt tantum pœnarum & opprobriorum ſuſtineres? Sanè verò complures, ſed nulla erat, in qua clarius infinita tua bonitas & ſapientia eluceret. Bonitas, quia ſine vlla tui obligatione, ſine vllo noſtro merito, elegiſti eam rationem, quæ difficillima eſſet: vt parturires nos tanquam mater cum tanto tuo dolore & moleſtia. Sapientia, quæ vt in creatione potentia, ſic hæc in redemtione clariſſimè à te oſtenſa eſt, eò quod inuenit modum conuenientiſſimum noſtræ culpæ, artificioſiſſimum ad fallendum dæmonem, ſuauiſſimum ad trahenda corda noſtra ad te, ad amorem ſcilicet, & imitationem tui.

4. Reſponderunt Pontifices: *Non habemus Regem niſi Cæſarem*: Infelices Iudæi, quos vſque eò tenebris inuoluit cæca inuidia, vt abiecta libertate maluerint ſerui eſſe terreni Cæſaris, quàm regnum æternum obtinere cum Chriſto. Prætulerunt intolerabile iugum dæmonis, leui & ſuaui iugo Chriſti. Tum merito ſuo deſijt eſſe populus ille electus Dei, vt inquit Propheta Daniel: Et non

Dan. 9.

erit eius populus, qui eũ negaturus eſt. Tum *lux illa quæ venit in mundum vt illuminaret omnem hominem venientem in hunc mundum,* cũ à Iudæis non reciperetur, conuertit ſe ad gentes, quæ in tenebris ignorantiæ & obſtinationis ſedebant. Tunc ablatum eſt ab illis *Regnum cæleſte, & datum genti facienti maiores fructus.* Tunc in illis locum habere cœpit parabola illa Domini, cùm reuerſus nobilis & potens ille poſt ſubiectum ſibi regnum, animaduertit & occidit omnes, qui dixerant, *Nolumus hunc regnare ſuper nos:* quod idem Iudæis vſu venit, qui cùm Chriſtum regem nollent accipere, paullò poſt à Romanis, quibus traditi erant, omnes ſunt vel trucidati, vel toto orbe diſperſi.

Ioan.1. *Matth.21.* *Luc.19.*

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum Dominum, pro infinita illa ſua humilitate & manſuetudine, qua tribunali Pilati aſtans exſpectabat ſententiam illam iniquam, qua nobis timorem ſeueri & diuini tribunalis ſui adimeret: vt per ipſius gratiam ſeuerè te ipſum diiudicans in hac vita, patienter aduerſa omnia ſuſtineas, quæ ille pro peccatorum tuorum pœna perſoluenda euenire ſinit: vt in ex-

in extremo iudicio, ſecurè poſſis ante oculos Maieſtatis illius conſiſtere, ipſumque, vt verum Regem & Dominum, æterna laude & benedictione proſequi.

DOCVMENTA.

1. *IVDAEI animi perturbatione cæcati, ſcelus ſcelere cumulãt. Caueamus ne vllum peccatum in mentem admittamus, ne per illud excæcati in alia incidamus grauiora, non diſcernentes, quid iuſtum, quid ſaluti noſtræ conducibile ſit.*

2. *Chriſtus à Pilato interrogatus vnde eſſet, non reſpondit: vt diſcamus non eſſe proijciendas margaritas ante porcos, neque de rebus ſublimibus agendum apud homines indignos, & non intelligentes, ne eas contemnant.*

3. *Non debemus, vt Pilatus, potentiæ aut ſapientiæ noſtræ quicquam attribuere: ſed agnoſcere omnia profecta eſſe à Deo, ſine cuius voluntate, nec folium arboris commouetur.*

4. *Si omnis poteſtas eſt deſuper, vt nec homines, nec dæmones quicquã cõtra nos poßint ſine diuino nutu, nemo in tentationibus, periculis, rebus aduerſis timendus eſt, niſi ſolus Deus & ſperandum nihil illum permiſſurum, niſi quod ipſi maiorem gloriam, nobis vtilitatem afferat.*

5. *Auſcultant vocibus mundi dicentis:* Si hoc facis non es amicus Cæſaris: *qui tacita Dei inſpiratio-*

ſpiratione, ad bonum aliquod faciendum excitati; aut ad imperfectionem vel peccatum aliquod deſerendum, reſpectu humano non obtemperant inſpirationi.

6. *Iudæi quod repudiato Chriſto Cæſarem regem ſuum vellent, in tot mala inciderunt, & in perpetuam ſeruitutem. Sic qui relicta ſeruitute Chriſti, ad mundum redeunt, perpetua fiunt mundi mancipia, & cum mundo pereunt.*

7. *Sæculares, qui viuunt ex præſcripto legū mundi & carnis, operibus ſuis clamant: non habere ſe Regem niſi Cæſarem. Religioſi item cum ſuo, non Superiorum iudicio & voluntate regi volunt, Rege cæleſti repudiato, adhærent terreno.*

MEDITATIO
TRIGESIMAPRIMA.
DE CHRISTI D. N. *condemnatione.*
EVANGELIVM.

SEDENTE Pilato pro tribunali, miſit ad eum vxor eius dicens: nihil tibi & iuſto illi. Multa enim paſſa ſum hodie: *Matth. 27.*

die per viſum propter eum. Pilatus autem videns quia nihil proficeret, ſed magis tumultus fieret, accepta aqua lauit manus coram populo, dicens: Innocens ego ſum, à ſanguine iuſti huius, vos videritis. Et reſpondens vniuerſus populus dixit: Sanguis eius ſuper nos,
Marc.15. & ſuper filios noſtros. Tunc Pilatus vo
Luc. 23. lens ſatisfacere populo adiudicauit fieri petitionem illorum, & dimiſſo Barrabba Ieſum flagellatum tradidit voluntati illorum.

FIGVRA.

3.Reg.21. N*ABOTH innocens, à principibus Iezraël, iuſſu impiæ Iezabelis, iniquè damnatus eſt ad mortem.*

PROPHETIAE.

1. *Pſal.88.* E*XALTASTI dexteram deprimentium eum, lætificaſti omnes inimicos eius.*

2. *Pſal 93.* *Captabunt in animam iuſti, & ſanguinem innocentem condemnabunt.*

3. *Sap. 2.* *Morte turpiſsima condemnemus eum.*

CON-

CONSIDERATIONES.

VIDENS Pilatus nullo modo ſe poſſe liberare Chriſtum: ſed quò ipſe magis inſtaret, eò magis væſaniam & furorem Iudæorum creſcere, lauando coram impia multitudine manus, ſe innocentem dicitā ſanguine iuſti. Illi verò horrendis vocibus, *Sanguis eius*, exclamant, *ſuper nos et ſuper filios noſtros.* O inuidiam inauditam, ô maledictum odium. Quanto dolore putamus diſtractum fuiſſe miſericordiſſimū cor Ieſu, cuius natura eſt bonitas, cùm videret tam peruerſum & peſtilentem populi ſui animum: quanta in ſe crudelitate & odio exarſiſſent: quantopère ſanguinem ſuum ſitirēt, vſq; eò vt ſe cū tota poſteritate æternæ ſubijcerent maledictioni, & horribili vindictæ diuinæ iuſtitiæ, tantum vt ſe ad mortem & crucem adigere poſſent. 1. Punctū.

Pilatus ad extremum ſuperatus, tum importunitate Iudæorum, tum multo magis timore, ne apud Cæſarem in calumniā vocatus gratia eius excideret, relicta planè iuſtitia & æquitate, pronunciat ſententiā iniquiſſimam: vti Saluator mundi, quod regiam ſibi poteſtatem vſurpaſſet in crucem ageretur. O iudicium præpoſterum! ô iniuſtam & crudelem ſententiam! ô iudicem 2.

perſi-

perfidum & iniquam. Paullò ante profitebaris, nihil cauſſæ in illo te inuenire; & nūc contra quàm rectum eſſe noſti, illum morte condemnas. Nunc ipſum appellaſti hominem iuſtum, & eadem hora damnas illū ad crucem. Paullo ante ſciebas Iudæos per odium & inuidiam tibi Chriſtū tradidiſſe, & iam crudeliſſimæ illorum voluntati tu eum condonas.

3. Hei mihi. Si inimici Chriſti, adhuc repugnante iudice, neque in mortem ipſius con ſentiente, tantum furoris oſtenderunt, quid putamus futurum, cùm à Præſide traditur voluntati eorum, vt eo quod velint faciant? O Fili æterni Patris, ô Agne manſuetiſſime, quæ ludibria, qui cruciatus te manent? quo modo famelici iſti lupi inuolabunt in carnes tuas, & exugent rabido ore innocentem ſanguinem tuum? Anima mea, anima mea: quantum malorū procrearunt peccata tua!

4. Conſidera, qua humilitate manſuetus Ieſus, abſque vlla contradictione funeſtam illam ſententiam exceperit: non aliter quā ſi omnium criminum, quæ ſibi obiecta erant, manifeſtè compertus & conuictus eſſet. O innocentiſſime Domine, tu te reum facis pro me? Tu meo loco, tanquam non

ego,

ego,ſed tu peccaſſes,ſoluiſti pœnas,quæ cri minibus meis debebantur.O caritas inaudita! quis vnquam vidit regem tanto amore ſerui ſui captum,vt ipſe ſe illius loco reum ſubſtitueret, & ad patibulum duci pateretur,tanquam ſuum,non ſerui eſſet peccatū. O mea anima, noli maioribus oneribus grauare Saluatorem & Deum per tua peccata. Omnia enim ſupplicia & cruces, tā animorum quàm corporum, quæ omnes ſimul mortales ferre poſſunt, nihil ſunt præ ijs, quæ Dominus tuus ad redimendum te ſuſtinet.

Conſidera, ſimul vt lata eſt crudelis ſententia,quomodo Satanici illi ſatellites,non ſine violentia apprehendant manſuetum Ieſum,& intro pertractum,dum cuique ſuæ partes in ſupplicio exſequendo deſcribuntur,non deſinunt alapis, ſputis, & omni genere iniuriarum fatigare.Volat fama,fit ex tota vrbe concurſus ignaræ plebis,ad nouū illud,& miſerandum ſpectaculum. cum omnibus auidis hora vna in annum produci videretur,dum viderent prodeuntem,& baiulantem crucem.Iamque diligentia & alacritate Pontificum prouiſum erat,vt immanes illi claui,vnà cum alijs inſtrumentis feralibus parata eſſent: iam crux conſtituta 5.

erat prope portam, & præferebat ſublime vexillum horribile ſignũ iuſtitię exſequendę, quod Chriſti vitæ iam perniciem minabatur. Quàm acri dolore tum fixa ſtetit amantiſſima & mœſtiſſima parens? quæ diſcipulorum triſtitia, cùm tam crudeli morte damnatum aſpicerent Magiſtrum ſuum? Contra qua lætitia efferebantur inimici eius, quod tandem aliquãdo inflammatum odium, ſanguine manſueti agni poſſent exſtinguere. Iterum vide, quàm grauiter dulcis Ieſus nefario inimicorũ ſcelere ſit offenſus, & quàm ex animo indoluerit amicorum mœroribus, maximæ dilectæ Matris.

COLLOQVIVM.

PETES à Domino Ieſu, vt, ſi ille verus iudex viuorum & mortuorũ, per amorem accepit iniuſti hominis iudicium, idẽque innocentiſſimus cùm eſſet, tanta demiſſione ſententiam excepit mortis, quæ tuo capiti debebatur: ne ſinat te ingratum eſſe tanto beneficio. Deinde ne in nouiſſimo die, cùm veniet iudicare mundum, intret tecum in iudicium, nec meminerit iniquitatum tuarum antiquarum, ſed ex miſericordia tibi locum det ſua ſententia, inter electos: vt cum illis poſſideas Regnũ, quod paratum eſt ipſis à conſtitutione mundi.

DOCV-

DOCVMENTA.

IN rebus aduerſis & tentationibus, ſubijcere nos patienter & humiliter debemus iudicio Dei, vt iniuſtum Pilatum Chriſtus accipere iudicem non recuſauit. 1.

Cùm vel ex profeſsione noſtra, vel officio tenemur malum aliquod prohibere, non decet nos tergiuerſari, ne opus ſit cum Pilato manus lauare, ſed defendere, quibus poſſumus modis honorem Dei & proximi. 2.

Pilatus optabat Chriſtum dimittere, ſed cum bona gratia Iudæorum: itaque ſemper illos audiens non conſtanter reijciebat. Inuitus itaque venit ad condemnationem Chriſti. Sic niſi forti & conſtanti animo auerſemur ea, quæ nos à Deo & virtute abducunt: blanditijs ſine dubio peccati iā corrūptos habemus animos. 3.

Pilatus, quod non præciſè oſtenderet, planè ſe dimiſſurum Chriſtum: occaſionem Iudæis dedit ſperandi bene de ſua cupiditate, & vſque eò vrgendi dum peruincerent: Sic niſi in pugna tentationum, illud ratum & fixum habeamus, nullum peccatum admittere, nunquam ceſſabit infeſtare nos Dæmon dum proſtrauerit: quia nos illi noſtro tepore ſpem damus poſſe nos vinci. 4.

Manus cum Pilato lauamus, & ſimul condemnamus Chriſtum, cùm id quod religioni nobis ducimus, tamen perpetramus, etiam excuſando, 5.

coactos nos ſeu aliqua tentatione ſeu timore humano.

6. *Iniqua hominum de nobis iudicia exēplo Chriſti cui ſeruimus moderatè ferenda ſunt. ille enim iniquiſsimam à Pilato ſententiam amore noſtri patientiſsimè ſuſtinuit*

7. *Quàm ſæpe, vt mundo aut carni gratum aliquid præſtemus, aut propter honores, aliaque bona temporaria, more Pilati iniuſtè aliquid agendo, Chriſtum damnauimus?*

MEDITATIO TRIGESIMA SECVNDA.

DE CHRISTI BAIVLAtione Crucis.

EVANGELIVM.

Matth.27. *Marc.15.* *Ioan.19.* ET apprehendentes Ieſum, poſtquam illuſerunt ei exuerunt eum purpura, & induerunt eum veſtimentis proprijs. Et eduxerunt eum vt crucifigerent. Et baiulans ſibi crucem, exiuit in eum qui dicitur Caluariæ locũ.

FIGV-

FIGVRAE.

ISAAC cum Patre ad montem proficiſcens, in quo ſacrificaretur, ligna ſacrificij geſtabat in humeris. Gen. 22.

Præcepit Deus lege veteri, vt ad peccati expiationem ſumeretur vitulus ſine macula, qui extra caſtra elatus combureretur. Leu. 4.

PROPHETIAE.

DABO clauem domus Dauid ſuper humerum eius. 1. Eſaiæ 22.

Factus eſt principatus ſuper humerum eius. 2. Iſaiæ 9.

Sicut ouis ad occiſionem ducitur, & tanquam agnus coram tondentibus ſe obmuteſcit. 3. Iſaiæ 53.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo improbi illi miniſtri, poſtquam varijs modis illuſerunt Chriſto, exuunt illum veſte purpurea, & ſuis veſtibus induunt. Vide, vt exutus purpura nudus conſtiterit coram tā multis, qui riſum ex ipſo captabant, & ad eum locum, quo flagellatus erat ambulans, colligat veſtes, ſeque non ſine magno pudore ijs induat. Deinde imperioſè iubent, vt humeros 1. Punct.

ros liuidos prorſus & tot verberationibus ſaucios, ſub dura cruce incuruet, & collum ſupponat grauiſſimo oneri: vt idem ipſe & ignominiam, & ſupplicium ſuum ferret. Non recuſauit obediens Ieſus onus acerbũ, in quo erant peccata noſtra omnia; ſed tanquam exoptatum diuque deſideratum amplexus eſt, vt & Patris obedientiæ & noſtræ ſaluti ſatisfaceret.

2\. Vidiſſes ibi verum Iſaac ligna ſua ferentem humeris ad ſacrificij locum, & aſtantē

Gen. 22. Patrem cũ igne & gladio vt ipſum ſacrificet. Hæ erant virtutes illæ duæ, quæ tantam in pectore æterni Patris contentionem excitârunt: ignis amoris, qui humano generi poſtulabat ignoſci, & iuſtitiæ gladius, qui pœnas omnino repoſceret ab homine. Sed inuenit miſericordiſſimus Deus mirabilem hanc rationem, vt Filius Dei pro nobis pœnas ſubiret & moreretur. Qua ratione & amori factum eſt ſatis, quando ipſe abſq; vlla obligatione ex mera caritate ſibi culpas noſtras impoſuit: & iuſtitię, quando ſuis pœnis vel abundè ſoluit, quicquid nos debebamus. Noli, anima mea, ingrata eſſe tanto amori, & ſi aliud non potes, adiunge te Saluatori tuo, qui crucem ferens inuitat etiã te, vt tollas crucem tuã & ſequaris ipſum. Dulce

enim

enim eſt poſt Chriſtũ portare crucẽ,& beati qui eũ ſequũtur. *Qui enim Chriſtum ſequitur, non ambulat in tenebris, ſed habebit lumen vitæ.* *Ioan. 8.*

3. Conſidera,& compatere tuo benedicto Ieſu. Vide vt incedat preſſus graui illo onere, vt miſerandum in modũ ſit toto corpore incuruus,& ad terram inclinatus ſub immodico crucis pondere, in extremis anguſtijs animi, debilitatis & fractis viribus, trementibus genubus, facie cruenta, crudelem illã; in capite coronam retinens. Sed ardentiſſimus amor & deſiderium pro nobis ſatis faciendi, addebãt illi vires, vt omnia pateretur etiam ſupra vires. E contra vide, quomodo à perditis illis feſtinetur ad mortem, bonum Ieſum raptant, impellunt, & immaniter pugnis, calcibus, verberibus, tanquam vile iumentum percutiunt: Ille verò, vt agnus manſuetus, crudelitatem & immanitatem omnem patienter ſuſtinet.

4. O patientiſſime Ieſu, noctem totã & bonam diei partem improbi iſti carnifices, tot te pœnarum generibus exercuerunt: & nũc quaſi laxamenti alicuius aut releuationis gratia, tam graue onus Crucis humeris tuis imponunt. Tu verò etſi ita exhauſtus, vt vix in pedes conſiſtas, tamen amore mei non recuſas laborem hunc; neque reijcis

onus, quod ab inimicis imperatur. O verè humilis humillimi Ieſu obedientia! O pon-
Pſal. 128. dus iniquitatum mearum intolerabile. Pec-
Pſal. 37. cata mea, Domine mi, fabricauerunt ſuper dorſum tuum machinam hanc, & ſicut onus graue grauata ſunt ſuper te.

COLLOQVIVM.

PETE gratiam à Chriſto Domino, quà ſicut ipſe cum alacritate humeris ſuis ligna portauit, quibus ob tua peccata igne caritatis accenſus ſacrificaretur; tu item ipſius imitatione feras patienter, imò promtè & lubenter feras crucem rerum aduerſarũ, quæ in hac vita occurrunt, & laborum quæ in eius obſequio capeſſendi ſunt, vt cùm fueris ſocius tribulationum, poſſis etiam eſſe ſocius cæleſtium conſolationum.

DOCVMENTA.

1. *SI Chriſtus Dominus noſter portauit crucem, debemus & nos portare noſtram, id erit ſi in tentationibus patientiam conſeruemus, lubenter amplectamur mortificationes quaſuis, & occurrentes in ipſius ſeruitio moleſtias. vt eò ſimiliores ſimus capiti noſtro Chriſto quem ſequimur.*

2. *Si ſerui Chriſti eſſe volumus, non fugienda, ſed amplectenda nobis eſt crux & induenda. Crux enim*

enim eſt inſigne quod Chriſtus ſibi militantium veſtibus in hac vita vult eſſe affixum.

Cùm exiret Chriſtus crucem geſtans è domo Pilati ad montem Caluariæ, reliquit ibi veſtes, quas illi Herodis & Pilati ſatellites impoſuerāt. Sic religioſi, cùm egrediuntur è mundo, vt crucē obedientiæ ferant ad montem perfectionis, relinquere debent vitioſos omnes habitus & conſuetudines mūdi; & induere ſe veſtibus Chriſti, quæ ſunt virtutes ipſius. 3.

Pro Chriſto crucem portant ij ſoli, qui Chriſtū ſequuntur. Itaque ſi quis aliud præter Chriſtum perſequitur, ſi quæ crux illi ferenda obueniat, non Chriſto, ſed ſuis eam cupiditatibus portat. 4.

Suam crucem quam à Patre acceperat, Chriſtus tulit, ſic nos debemus tollere crucem noſtram, illam quam Deus imponit, non quæ nobis videtur. Hoc eſt ex ijs tentationibus & rebus, quæ nobis diuinitus obueniunt, profectum quærere debemus, non alias præferre & optare: quando ipſe nouit quod nobis vtiliſ-ſimum ſit. 5.

MEDITATIO TRIGESIMATERTIA.

QVOMODO DOMINVS noſter mulieres ſequentes, & lamentantes ſit allocutus.

EVANGELIVM.

Lucæ 23. SEQVEBATVR autem Ieſum turba multa populi & mulierum; quæ plangebant & lamentabantur eum. Conuerſus autem ad illas Ieſus dixit: Filię Hieruſalem, nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete, & ſuper filios veſtros. Quoniam, ecce, dies venient, in quibus dicẽt: Beatæ ſteriles & ventres qui non genuerunt, & vbera quæ non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus. Cadite ſuper nos, & collibus operite nos. Quia ſi in viridi ligno hoc faciunt, in arido quid fiet? Ducebantur autem & alij duo nequam cum illo, vt interficerentur.

FIGV-

FIGVRA.

DAVID Rex fugiens Abſalonem, aſcendebat montem Oliueti flens, diſcalceatus, operto capite, ſequebatur autē populus illum plangens. 2.Reg.15.

PROPHETIA.

ET plangent eum planctu quaſi ſuper vnigenitum; & dolebunt ſuper eum vt doleri ſolet in morte primogeniti. Zach.12.

CONSIDERATIONES.

DVM benedictus Ieſus ad mortem vadit, ſequebantur eum multi, diuerſis animis & affectionibus: alij accedebant ad cruciandum & neci tradendum, vt lictores & carnifices, qui impiè feſſum raptabant. Alij vt Iudæi inimici, vt illuderent ei, & ex mortis aſpectu caperent voluptatem. Alij, vt nonnulli ex amicis, qui vnicè eum amabant, vt ſatisfacerent officio, miſericordia & lacrymis indignam & innocentem necē proſecuturi. Ducebatur Saluator, vt ne quid ignominiæ extremæ deeſſet, inter duos latrones: atq; vt his non modò ſceleribus par, ſed etiam ſuperior videretur, ſoli Ieſu, vt à non- 1.Punct.

nonnullis traditum eſt crucem ferendã dederunt. Certè, mi Domine, quantum accedebat ad malitiam & crudelitatem inimicorum, tanto clarius eminebat tua humilitas & patientia.

2. In hac turba erant mulieres quædam deuotæ, quę à Galilæa illum ſecutæ erant. Aderat imprimis dilecta illa Domino Magdalena, hæ ſequebantur cum lacrymis & lamentationibus, adiungentes ſe ſocias afflictiſſimæ Matri. quæ cupida videndi Filij, quanquam dolore debilitata, amore tamen & deſiderio vires addente, accedit propius. Vbi longius progreſſa, veſtigia filij ſanguine impreſſa videt; totidem plane in corde vulneribus afficiebatur, & dolor doloris acceſſu creſcebat. Denique vbi locum attigit, ſtetitque vnde & conſpicere poſſet, & à Filio conſpici, ſublatis oculis lacrymis & dolore obſcuratis, proſpectum filij captat. Similiter Filius, vt aliquid ſolatij quantumuis acerbi præberet mærenti & languenti matri, attollit afflictum & debilitatum caput. Ibi inter ſe aſpiciunt duo ſoles ambo deficientes, & per ipſos oculos amplexantur inter ſe, mæſtiſſimi illorum animi.

3. Conſidera quàm triſte & acerbum fuerit Virgini Matri, videre vnicum vitæ ſuæ ſola-

ſolamen tam miſerè derelictum, inter latro-
nes, curuum ſub onere graui crucis incede-
re, & inter clamores furentis populi, verbe-
raque miniſtrorum crudeliter ipſum tra-
hentium, tam immaniter tractari. Ah ma-
ter ſanctiſſima, quis gladius animam tuam
pertranſibat, cùm videres faciem pulcerri-
mã, quem ſæpe olim magna cũ deuotione
ſolita eras aſpicere, nunc tam fœdè eſſe de-
turpatam: & venerandum caput, quod ma-
gna cum reuerẽtia ſæpe pectori tuo appreſ-
ſeras, horribili corona crudeliter confixum
eſſe. item cùm videres tot iniurijs & probris
affici Dominum & Deum tuum: denique
ſuauiſſimum & cariſſimum filium tuum,
quem tãto cum amore brachijs geſtaueras,
& ad pectus tuum dulciter admoueras, ſan-
guine & ſputis fœdatum, atq; à toto popu-
lo contemtui & odio habitum? Planè, niſi
diuina te bonitas conſeruaſſet diſſilijſſet ſi-
ne dubio præ doloris acerbitate cor tuum.
Filius viciſſim non iam occultum ha- 4.
bere poterat dolorem, quem ex dolore Ma-
tris capiebat. Erant igitur ambo præ dolo-
ris grauitate, qua alter alteri compatieba-
tur, quaſi ſine ſenſu & vita: & quando dolor
linguam alligârat, corde mater filio loque-
batur. Dolor tuus & tormenta tua affligũt
vſque

vſque ad mortem animam meam. O propitiator gentis humanæ, quomodo ſolus vadis vt ſacrificium fias pro omnibus? cur
Ioan. 13. abeſt Petrus, qui animam ſe poſiturum pro te promiſerat? quomodo reliquit te Tho-
Ioan. 11. mas, qui dicebat: *Eamus & nos, & moriamur cum illo.* omnes te reliquerunt, & tu ſolus ad mortem duceris. Fili mi, Deus meus, quis mihi det, vt moriar tecum, vt crux quæ plurimis datura eſt vitam, ſimul etiam matri cum filio afferat mortem.

5. Reliquis mulieribus fletum & lamenta ſua proſequentibus, ſuauis Dominus, qui amicos ſuos nouit & lubens aſpicit, relicta omni alia turba, conuerſis oculis & facie ad eas, quę ſui amore flebant iubet, vt ſuper ipſum non flerent, ſed ſuper ſe & ſuper filios ſuos. O Ieſu benedicte, ſi tu in omnes miſericordia moueris, &, vt ſcriptum, ſæpe illacrymaſti malis alienis, præcipuè iis quæ ingratæ illi ciuitati obuentura erant: cur te dum innocens ad mortem vadis, non vis defleri, neq; quemquam doloribus tuis cõpati? Magni eſt profectò caritas tua, & planè paterna: quoniã more indulgentiſſimi patris, qui ſecum vnà videt filios pati, plus illorum, quàm ſuis pœnis affligitur. & mauult illis, quàm ſibi quemquam compati,

ſic &

ſic & tu non reprehendis pium ſanctarum mulierum affectum:ſed quia propter amorem,magis te pungit ingrati populi ſcelus, qui te interficit,quàm tui ipſius dolores: idcirco vis magis etiam defleri ruinam, quæ tantũ crimen inſecutura eſt, quàm tua ſupplicia & innocentem mortem.

COLLOQVIVM.

CONVERTE te ad B. Virginem, & illam roga per intimum illum dolorẽ, qui cor eius penetrauit,cùm filium tam miſerabili ſpecie videret, vt te participẽ faciat ſui doloris.vt ſic cognoſcens, quàm grauiũ malorum cauſſa fuerint tua peccata, dignè ea defleas, ſimul impetret tibi gratiam, qua in poſterum expiata per pœnitentiam culpa,poſſis vitæ & morum emendatione filiũ ipſius recreare, ipſi gaudium, animæ verò tuæ certam ſpem ſalutis afferre.

DOCVMENTA.

QVI religioſum inſtitutum amplexi, recuſant pati,appetitus frangere,aut labores inſtituti ſui ſubire;profitentur quidem ſe cum turba Chriſtum ſequi ,ſed crucem cum Chriſto non ferunt. 1.

Non dolendum,ſed gaudendũ potius,ſi eò quod 2.

ſeruia-

ſeruiamus Chriſto, apud homines in praua ſimus exiſtimatione, & iniqui odioſique iudicemur, neque enim pro nobis recuſauit Chriſtus duci inter latrones.

3. *Mulieribus Chriſtum, non ſe deflentibus, ſimiles ſunt, qui ſuorum defectuum immemores & incurioſi, alienos notant & accuſant. Medeamur primùm noſtris morbis; tum deinde, ſine repræhenſione miſerebimur aliorum.*

4. *Si Filius Dei, cùm eſſet lignum viride, innocens, fructuoſum: itemque homines iuſti et ſancti, ita in hac vita aduſti ſint ignibus rerum aduerſarum: quid fiet aridis lignis, & quantum putamus ardebunt in inferno peccatores?*

5. *Si is, qui venit in mundum ſine peccato, non egreſſus eſt ſine flagello, nobis qui cum peccato ingreſſi, in peccato viuimus cogitandum eſt, non poſſe nos ſine flagellis & moleſtijs vitã peragere.*

6. *Nolebat Dominus ſe fleri à mulieribus, ſed populum à quo ducebatur ad mortem, vt oſtenderet, non tam de illius paſſione dolendum, quàm flendum & plangendum de peccatis noſtris, qui mortis illi fuerunt cauſſa.*

7. *Monebat Chriſtus mulieres ſui amantes, ruinas flere populo illi imminentes, indicans amatores Chriſti dolorem debere concipere ex proximorum ſeu temporalibus, ſeu ſpiritualibus damnis.*

MEDITATIO TRIGESIMAQVARTA.

QVOMODO SIMON CHRIſtum in portanda cruce adiuuerit.

EVANGELIVM.

ET cùm ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenenſem, venientem de villa. Hunc angariauerunt, vt tolleret crucem eius, & impoſuerunt illi crucem portare poſt Ieſum. *Matth.27. Marc.15. Luc.23.*

PROPHETIA.

E*GO quaſi agnus manſuetus, qui portatur ad victimam.* *Ierem.11.*

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA primò, Chriſto Hieroſolymam exeunte, lamentabile illud vaticinium tum in eam conueniſſe. *Egreſſus eſt à filia Sion omnis decor eius.* Itaque meritò Propheta deflens tantę vrbis caſum *1. Punctũ.*

lamentatur. *Quomodo ſedet ſola ciuitas plena populo?* Sola, quia deſtituta eſt illius præſentia, qui ſolus poteſt ciuitatem cuſtodire, & defendere. *Facta eſt quaſi vidua domina gentium,* diſceſſit enim ab ea verus & legitimus ſponſus eius. *Princeps prouinciarum, facta eſt ſub tributo*, cùm videlicet rebellis legitimo Regi & Domino, ſub tributum & ſeruitutem inimicorum redacta eſt. Miſera Hieruſalem, quomodo obſcurata es, cùm diſcederet à te verus ille Sol, qui cæcis tuis lumẽ reddit, vita illa, quæ mortuis reddit vitam. ſalus illa, quæ omnes ægros tuos curabat. Ecce cæleſtem lucernam, à te repudiatam, poſitam hîc in monte, ſuper candelabrum Crucis, vt omnes gentes, te ſola in cæcitate permanente, illuminet.

2. Conſidera manſueti Ieſu egreſſum, & ſpeciem miſerabilem. cinctus eſt lictoribus, quorum præeuntes alij, fune illum protrahunt: alij inſequentes, verberibus & impulſibus ad feſtinandum iter vrgebant. Fit populi concurſatio, virorum fæminarumq́ue cum magno plauſu & clamore, vt innocentem agnum videant ad ſacrificium deportari. Repetebantur de nouo conuitia, contumeliæ, riſus. quidam inſtar vrſorum aut leonum ferocium penetrant ſe quàm pe-

nitiſ-

nitiſſimè in turbas, vt propiores manſueto aliquid vexationis poſſent afferre. alij illum luto, alij ſannis petunt. Ecce, inquiunt, venit rex noſter. Ecce iam affectatum diadema capite geſtas. En ſceptrum regium tuis meritis aptum, ſtipes ſupplicij tui, quem humeris geſtas. Progenies viperarum. hinc amplexus, hic honor, quibus deſideratum vobis Saluatorem excipitis? eum ipſum quem ſuperioribus diebus tantis laudibus & triumpho proſecuti eſtis? Iamne omnem illum honorem & gloriam in ignominiam & dedecus conuertitis? Quis nō doleat, Ieſu dulciſſime, tanta tua iniuria & contemtu, imò cui nō cor diſrumpatur dolore peccatorum ſuorum, quę tantis tuis doloribus & ignominiæ cauſſam prębuerunt.

Conſidera, quomodo inceſſerit Chriſtus 3.
lento gradu, ſuſpirabundus, debilis, non rarò ſub crucis graui onere in terram cadens. at improbi illi vrgentes progreſſum, neque vllum reſpirandi momentum concedentes, non vnam, ſed multas illi mortes afferebant. Ad extremum cùm iam inter ipſorum manus viribus deficeretur, neque iam, quantumuis vndique protractus & protruſus, progredi porrò valeret, metuebant homines impij ne prius moreretur, & minus

crudeli morte, quàm qua ipſi eum mori deſtinârant. Fecerunt ergo vt Simon Cyrenęus ſubleuaret illum in cruce ferenda: exprobrantes Saluatori, quod cùm ſe Filium Dei & omnipotentem iactaret, ſine hominum adiumento tantum oneris ferre non poſſet.

4. Ieſu amantiſſime, crucem tuam non deponis, quod iam pigeat illam ferre; ſed vt cā in Cyrenęi perſona nobis omnibus tradas, vt fructuum ipſius dulciſſimorum omnes participes ſimus. Voluiſti & Cyrenęo homini ethnico eam tradere, vt quoniam indigni erant Iudæi, gloria crucis tranſiret ad gentes. Sed cur non & ego tum aderam? cur non dignus ſum habitus tanto beneficio, vt te in cruce ferenda ſubleuarem? Forſan & ego oculis acerbitatem tuorum ſuppliciorum videns, ſenſiſſem aliquid doloris: forſan & cum ſanctiſſima matre, alijſq; amicis aliquid lacrymarum profudiſſem. Quàm bene mecum eſſet actum, ſi vna tecū prope crucem exſpiraſſem! quàm dulcis & iucunda mors cum Domino ſuo mori! Forte, vt cum latrone egiſti, ſic & mihi veniam aliquam dediſſes.

COL-

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. quoniam ipſe te & exemplo ſuo, & crebris ſanctiſque monitionibus, exſtimulat ad ferendā poſt ſe crucem: quam in perſona quoque Cyrenæi humeris tuis impoſuit: vberi te gratia donet, qua prorſus à temetipſo ex ipſius amore deſciſcens, ſponte feſtines ad viam difficilem & anguſtam ſanctæ Crucis: ſicut ipſe eam pro te amplexus eſt: vtq; amorem ſuum ita cordi tuo imprimat, vt in poſterum nihil deſideres, nihil cogites, nihil velis niſi Ieſum pro te crucifixum.

DOCVMENTA.

CRVCEM coacti & ſine fructu cum Cyrenæo portant, quos non amor, ſed timor cogit bene agere. religioſi item, qui Superiorum mandata exſequuntur inuiti 1.

In portanda Cruce, id eſt, ſeruitio Chriſti laborandum eſt, quantum poſſumus: ſperandumque fore, vt deficientibus Deus ſubmittat auxilia, vt Chriſtum adiuuit Cyrenæus. 2.

Si quando laßitudo & quaſi tædium accidat nobis in obſequio Dei, recordemur laboris & laſſitudinis Chriſti in portanda pro nobis cruce ad montem Caluariæ. 3.

Crucem Chriſti accipiunt, qui ſicut Cyrenæus, 4.

veniunt de villa, id eſt, qui mundum, eiuſque a-ctiones deſerunt, & Hieroſolymam proficiſcuntur, ambulantes ad patriam cæleſtem.

5. *Prius crucem portauit Chriſtus ipſe, quàm Cyrenæo daret: ſic qui alijs præſunt, ſeu poteſtate ſeu doctrina, primùm ipſi crucem geſtare debent, nẽpe vt prius diſcant ſubeſſe:, & perturbationibus repugnare: deinde eandem dare ferendam ſubditis.*

6. *Crux Chriſti non ad exemplum Simonis huius, ſed ad præſcriptum illud ipſius Chriſti ferenda*

Matth. 16. *eſt*: Qui vult venire poſt me, tollat crucem

Marc. 8. ſuam quotidie, & ſequatur me. *Primò vltrò*

Luc. 9. *& libenter, non coactè ſuſcipienda. dicit enim:* Qui vult. *Deinde ſua cuique ferenda eſt, non aliorum: quod indicant illa,* Crucem ſuam. *Tertiò addit,* & ſequatur me, *quia ad Dei gloriam, non ad laudem humanam referri debet. Denique continuò & vſque ad finem vitæ perferenda eſt, additur enim,* Quotidie.

MEDI-

MEDITATIO TRIGESIMAQVINTA.

QVOMODO CHRISTO VINVM *felle mixtum pro potione datum ſit.*

EVANGELIVM.

ET venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod eſt Caluariæ locus. Et dederunt ei bibere vinum myrrhatũ cum felle miſtum; & cùm guſtaſſet, noluit bibere. *Matth.27.* *Marc.15.*

PROPHETIAE.

1. DEDERVNT *in eſcam meam Fel.* *Pſal. 68.*

2. *Recordare paupertatis meæ, abſynthij & fellis.* *Thren.3.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CVM Chriſtus iam exhauſtis viribus, ad funeſtum illum montem perueniſſet, homines immites, quod tot raptationibus iam animo pænè linqui viderent Saluatorem, capta illudendi occaſione, dant illi bibere

bibere vinum felle mixtum, vt animi ſui felleam prorſus acerbitatē in eum oſtenderent: qui nō paterentur vllum eſſe membrū, quod non proprio & ſuo afficeretur dolore. At dulciſſimus Ieſus, quamuis non ignoraret, quis potus ſibi præberetur, tamen vt ſuas augeret pœnas, guſtauit. Nunquam enim recuſauit, potius flagrāti deſiderio appetijt quaſuis occaſiones ſuſcipiendi moleſtias corporis, animique, vt obedientiæ Patris perfectius ſatisfaceret, & copioſior eſſet noſtra redemtio. Itaque voluit pati per mēbra omnia, vt hominem ſanaret omnibus membris infirmum. & ſicut Adam illectus ſuauitate fructus prohibiti, in peccatum cecidit, ſic ipſe amara hac potione culpam illius purgaret

2. In more eſt, vt condemnatis dum ad ſupplicium eunt, aliquid ferè humanitatis & beneuolentiæ oſtendatur, ſolando, excitando vt forti ſint animo: aut præbendo cibi quid delicatioris, & præſtantioris vini, vt confirmentur aliquantulū & recreentur. At tui, ô benedicte Ieſu, nulla vſquam miſericordia, non eſt qui conſoletur, non eſt qui humanitatis minimum ſignum præ ſe ferat. Conſolatores tui erant, hinc impij lictores, qui non ceſſabant probris te, male-

dictis, iniurijs afficere: inde ſuperbi Pontifices, & perfidi Iudæi, qui tuis malis elati gaudio, tota via ſpatiabantur, & ſcurrilibus in te iocis & irriſionibus ſe oblectabant. Ad extremum pro præſtanti vino, & delicatiore cibo, quæ poſt tam difficile iter paratum tibi erat, datur potio amara, felle miſta & myrrha. Heu quàm acerbam conſolationem, & qualem tibi corporis refectionem extremis temporibus tuis, Domine mi, præbuerunt peccata mea.

O pijſſima & deſertiſſima mater, quid doloris & amaritudinis penetrauit animũ tuum, cùm videres, diuinum illud os, quod ex tuo pectore dulciſſimum lac ſuxerat, tantam fellis amaritudinem experiri. quanto amore, ſi licuiſſet, iuiſſes quæſitum aquam, aut ipſa in aquas liquefacta eſſes, qua ſitiens os madefaceres & recreares, vt aliquid ſaltem leuationis cariſſimo & ſuauiſſimo Filio afferres. O anima mea, cur præ compaſſione cor tuum non rumpitur? cur non fontes lacrymarum ex oculis profundis, vt vel hoc, ſi aliter non potes, Domino ac [illegible]o tuo aliquid de ſiti minuas: cùm tot vndiq; prematur anguſtijs.

Vide quid nobis Dominus, quid nos illi viciſſim faciamus. Ille, vt loquitur Propheta, 4.

Pſal.80. *Cibauit populum ſuum ex adipe frumenti, & de petra melle ſaturauit eos.* Nos contra pro pane myrrham acerbam & iniucundam dedimus, pro melle fel amariſſimum. O Dei bonitas ineffabilis, ó hominum extrema malitia. Verè Domine mi, cùm in hunc mundum venires, inueniſti eum redundantem
Gen.6. vino corrupto & acido. Nam, vt ſcriptum
Pſal.13. eſt, non erat qui faceret bonum, non erat vſ-
Deut.32. que ad vnum. Vuæ noſtræ erant vuæ fellis, & vinum noſtrum fel draconum, & venenum aſpidum inſanabile. Sed tu more
Exod 15. Moyſis manſueti, ligno ſanctæ crucis, dul-
4.Reg.4. ces aquas noſtras reddidiſti, & quaſi alter Eliſæus farina qua aſperſus fuit panis ille vi-
Ioan.6. uus, qui de cælo deſcendit, abſtuliſti à nobis omnem amaritudinem mortis. Sed hei mihi, à tua gratia ſanati, reuertimur denuò ad miſcendum fel & myrrham, actionibus in tuum obſequium ſpectantibus: dum eas imperfectè & negligenter agendo, minus iucundas & gratas exhibemus guſtui Maieſtatis tuæ.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. vt quemadmodum ipſe, cùm illi data eſt portāda crux, accepit & tulit, dum in ea ſpiritum redde-

redderet:at cùm præberetur vinum felle mixtum, poſtquam guſtauit, noluit bibere: Sic te dignetur illuminare gratia ſua, vt cognoſcens immenſitatem bonorum in cruce tribulationum latentium; contra acerbitates, quas inani ſpecie tegit mundi voluptas, hãc repudies & refugias, res duras magno amore amplectaris, vt cũ Chriſto in cruce mortuus, eius fructibus dulciſſimis in ipſius gloria gaudeas.

DOCVMENTA.

CHRISTO bibere damus vinum myrrha infectum, cùm quæ propter ipſum ſolum agenda erant, in ijs admiſcemus humanum quendam reſpectum, aut imperfectionem, ob quæ opera illi noſtra minus placeant. 1.

Fel ori Saluatoris inferunt vino mixtum, qui ſpecie veritatis ſpargunt falſa dogmata, quique aut ſermonis aut factorum aſperitate offendunt atque exacuunt ad iram proximos. 2.

Chriſto vinum intelligentiæ myrrhæ mixtum dant, qui alienis cogitationibus inter precandum dant locũ. Itemq; memoriã felle miſtam offerũt, qui obliti beneficiorum, quæ à diuina Maieſtate acceperunt; iniuriarum, quas acceperunt à proximis, meminerunt. Illi verò voluntatem amarore infectã Chriſto præbent, qui affirmantes ſe illũ amare, in corde tamen aliquã ſenſus cupiditatem. 3.

am

aut creaturæ cuiuſque amorem reſidere patiuntur.

4. *Si quando poſt anguſtias tribulationum & tentationum, non ea conſolatione & gaudio fruimur, quod optamus, non dolendum eſt, ſed cogitandum etiam Chriſto poſtquam in ferenda cruce exhauſtus eſſet, pro modica refrigeratione datum eſſe fel bibendum.*

5. *Saluator porrectum ſibi vinum felle miſtum, guſtauit quidem, ſed percepto felle noluit bibere: ſic & nobis non omnia, quæ ſpeciem habent boni continuò amplectenda ſunt; ſed ad libram rationis examinanda: quod ſi quid inuenitur in intentione fellis humani aut peruerſi finis, repudianda: idque conſilio Apoſtoli,* Omnia probate, quod bonum eſt, tenete.

6. *Non conquerendum eſt de cibo ac potione, ſi minus ſapidis et delicatis vtamur, quàm guſtatui placeat: quauis re potius contenti ſimus, memoris fellis & aceti, quæ Chriſto Domino pro cibo & potione data ſunt.*

MEDI-

MEDITATIO TRIGESIMASEXTA.

DE CRVCIFIXIONE *Chriſti.*

EVANGELIVM.

ET ibi crucifixerunt eum. *Marc. 15.*

FIGVRAE. *Luc. 23.* *Ioan. 19.*

*A*BRAHAM *colligauit ligna Iſaac* *Gen. 22.* *in faſciculum, & ſuper ipſa filium impoſuit.*

Iuſſit Dominus Moyſen facere ſerpentem æneum, eumq́ pro ſigno erigere, in *Num. 21.* *quem ſi quis reſpiceret de vulneratis ſerpentum morſu, vitam ſeruaret.*

Præcepit Dominus filijs Iſrael, vt primo *Exod. 12.* *menſe ſumerent agnum ſine macula, quem die decimoquarto eiuſdem menſis ad veſperam, immolaret omnis multitudo filiorum Iſrael.*

PRO-

PROPHETIAE.

1. Pſal 21. *FODERVNT manus meas, & pedes meos, dinumerauerunt omnia oſſa mea.*

2. Zach.13. *Quæ ſunt plagæ iſtæ in medio manuum tuarũ? & dicet his plagatus ſum in domo eorum, qui diligebant me.*

3. Pſal.88. *Minoraſti dies temporis eius, perfudiſti eum confuſione.*

CONSIDERATIONES.

1.Punctũ. VIDE quomodo crudeles illi carnifices, manus in Chriſtum inijciunt, & magno cum impetu & inhumanitate veſtibus detractis, nudum conſtituunt. Cogita quanta cum manſuetudine patiatur ſpoliari ſe manſuetiſſimus Ieſus, imò etiam ipſe lictoribus adiumẽto ſit, ex deſiderio quàm primùm decumbendi in exoptatiſſimo illo lecto. Quia verò veſtes toto corpore ad vulnera adhæſerant, dum impij illi eas impetu quodam detrahunt, ſequebatur videlicet cutis etiam veſtes ipſas, vt ſic cum acerbo dolore vulnera omnium plagarum renouarentur. Itaque cùm eſſet quaſi totus decorticatus, & totus factus vulnus vnum, cepit vndique regius ille ſanguis prorumpere, & ex omnibus membris ad terram vſque defluere.

Inte-

Interim manſuetiſſimus agnus non modò cum patientia perferebat, ſed magno etiam cum deſiderio terribilem hunc cruciatum. O quàm grauiter afficiebatur dulciſſimum cor eius, cùm videret capitale illud odium Iudæorum, & ſitim illam ſanguinis, quomodo properarent in cruce aptanda, inſtantes carnificibus, porrigentes illis clauos, vrgentes, vt quàm primùm abſoluerent: quaſi crux illis eſſet, videre illum coram adſtare adhuc viuum.

Conſidera quis pudor & confuſio fuerit pudiciſſimo Domino, nudum ſtare in oculis tantæ multitudinis. Atque interim dum humilis Ieſus vento & frigori expoſitus, corpore toto tremens expectat dũ crux parata ſit, cogita, quas iniurias, ſcurriles iocos, & probra ſit paſſus, quot conuitijs & maledictis appetitus ſit. Hei mihi quas tum cogitationes illum miſero corde putamus verſaſſe, cùm hinc pudore tanto afficeretur, inde aſpiceret parari ſibi tam anguſtum & aſperum lectum mortis? O mater deſolata, quo dolore hoc miſerandum ſpectaculum videbas? non ad ipſas medullas penetrabat dolor, cùm videres dilectum Filium tuum ſtare tanta cum ignominia nudum, & contremiſcentem in oculis tam im- 2.

pudici

pudici & impuri populi: Quare ſunt qui dicant, tantum fuiſſe amoris impetum, vt propelleret ad ipſum Filium amantiſſimam Matrem: ipſamque ſublato capitis velo cinxiſſe & operuiſſe nuditatem Filij, cumque ſe tenere non poſſet cum magno dolore amplexatam eſſe; ſed mox ereptum ei de manibus Filium.

3. Præparata iam cruce, confeſtim carnifices cum furore apprehenſum manſuetum Ieſum, in eam reſupinum deijciunt: ipſe verò vltro brachia & manus clauis figendas exporrigit. Licet hîc cogitare conuulſionē & mortiferos doloris aculeos, qui inde oriebatur, quòd craſſis & crudelibus clauis pertunderentur partes tenerrimi corporis, quæ maxime ſenſu vigent, & ſacra membra oſſaque, tanta vi in cruce ab impijs illis manibus diſtraherentur, & miſerum in modum diuellerentur. Vide autem, dum illorum crudelitas & immane odium nihil aliud laborat, quàm quomodo acerbo ſupplicio manſuetiſſimum Ieſum excrucient: ipſe totus ipſorum amore ardens, omnes illos dolores & ſanguinem pro peccatis illorum, proque animarum ſalute Patri æterno offerebat. O incomprehenſibilis caritas, ô amor fortiſſimus Saluatoris noſtri, qui nullis in-

iurijs

iurijs & probris,nõ tot cruciatibus,ne mor-
te quidem ipſa minui aut vinci potuit.

Conſidera extremos angores,& tormen 4.
ta, quæ pijſſima Mater ſenſit, cùm videret
quomodo tã indignè ludificaretur Filius,
audiret horribiles carnificum voces, & cru-
deles malleorum ictus,quibus infigebantur
claui:cogita ſingulos ictus ipſi ad cor vſque
penetraſſe,& eo modo ex magnitudine do-
loris in animo eius imaginem impreſſiſſe
crucifixi Filij,vt vnà cum illo pateretur, cũ
illo cruci affigeretur.

Vide vt denique impij illi cum magnis 5.
clamoribus crucem erigentes in altum, vt
maior eſſet crudelitas,in ſcrobem,qui eo fi-
ne effoſſus erat,cum impetu decidere ſinãt.
Quo lapſu cùm concuteretur grauiter,non
ſine intolerabili artuum conuulſione ſa-
crum illud corpus,diductæ ſunt plagæ,cœ-
peruntque quatuor illa ſacra vulnera, quaſi
fontes quatuor largiter in terrã ſanguinem
fundere.Hæc ſunt quatuor flumina Paradi-
ſi, quæ ex horto deliciarum egreſſa, irrigãt
vniuerſam terram. Omnes ſitientes venite Zach.22.
ad has ſuauiſſimas aquas, haurite in lætitia
de fontibus Saluatoris.Venite emite ſine ar
gento, & abſque vllo precio vinum & lac:
ſugite mel de petra,& oleum de ſaxo duriſ- Deut.32.

 ſimo.

ſimo. Hæc enim eſt petra illa firma & ſtabi-
Gen. 35. lis, quam Pater noſter Iacob erexit in ſignū gratiæ, & clementiæ; in titulum pacis, vngens oleo miſericordiæ.

ALTERA PARS.

a. Tanctū. CONTEMPLARE anima mea Dominum & creatorem tuum, affixum ligno ſine vlla re, quæ illum ſuſtentet, præter clauos tres, à quibus, cum extremo ſuo dolore, ſine vllo laxamento miſerabiliter dependet. Si quando vt mitiget vulnerum in pedibus dolorem, brachijs ſe velit ſuſtentare, manus totæ dilacerantur: ſi manibus vult ſuccurrere, pedibus innitens, heu mihi quanto cum ſpaſmo amplificantur & exaſperantur vulnera. Non poſſunt igitur mēbra æquè affecta ſummo dolore inter ſe adiuuare, niſi ſibi eam pœnam alterum aſſumat, quam alteri detrahit. Non eſt qui adiuuet Non eſt qui conſoletur eius lacrymas: non qui ſudorem abſtergat. Omnes amici & noti à longè ſunt: inimici, & qui eum cruciant circumſtant, gaudium & exultationē capientes ex eius ſupplicijs. Hoc modo Ieſus afflictiſſimus lenta morte conſumendus,

dus,protendebat vitam dolore plenam, nõ viuendi,ſed plura patiendi deſiderio.

O bone Ieſu, quomodo te extenſum aſpicio in hac cruce,in illo acerbo & pœnali lecto confixum,& in extremas redactum anguſtias, vt nullum corporis membrum, excepto ſacro capite mouere poſſis.atque illud ipſum ſpinis vndique confixum & horridum,non valens inter matris brachia requieſcere, inter duræ crucis brachia quietẽ inquirit:cumque nec ibi inueniat,miſerabiliter pendet pronum in terram. Hei mihi Domine,quàm in illo tempore pauper eras & deſolatus, quando in illa hora magnitudo cæli & amplitudo terræ tibi defuit,vt in toto mundo non haberes,quo feſſum & exhauſtũ caput reponeres. Quare autem Domino crucem tibi feciſti tam anguſtam, vt vix tibi vnus locus in ea eſſet,cælum autem tam laxum & amplum? Sanè Domine non aliâ cauſſâ,quàm quod ſolus velles pati pro nobis,vt nos tecum vniuerſi gauderemus; parcus & auarus fuiſti in pœnis, largus in gratia & beneficijs. 2.

3. Quid commiſiſti dulciſſime IESV, quæ fuit culpa tua, vt tam acerbè tractari merereris? quod malum commiſerant

hæc membra ſanctiſſima, vt tanta inhumanitate lacerentur, & affigantur ad Crucem? Nihil certè tu peccaſti, neque admiſiſti niſi quod me nimium amaueris. Ego ſolus doloris tui cauſſa. peccatum quod ſeruus admiſit, perſoluit Dominus. O dilecte fili Dei, vſque quò deſcendit humilitas tua? quantum potuit caritas tua? Me concupiſcentia pertraxit ad peccatum, te caritas tua deduxit vſque ad Crucem. Manus meę per inobedientiam arborem vetitam apprehenderũt: tuæ per obedientiam in cruce clauis laceratæ ſunt. Ego dulcedinem pomi, tu amaritudinem fellis guſtaſti. O amantiſſime IESV, video te quidem nudum & frigidum pendere de cruce, ſed video contra etiam te totum circumueſtitum & inflammatum amore. Video te à vertice ad pedes, à ſiniſtra ad dextram, intus foriſque plenum doloribus & pœnis: ſed aquæ omnium ſuppliciorum non potuerunt exſtinguere ardentiſſimam caritatem tuam.

4. Contemplare in cruce hac, anima mea, Saluatorem tuum & Deum tuum. qui cum tui amore tibi ſimilis factus eſſet, veſtem mundiſſimam naturę tuæ humanę induiſſet, fecit ex ea pannum, vt vides, quo vulnera tua abſtergeret, & receptis in ſe ſordibu

dibus,& fæditate peccatorum tuorum, ſtat in duro illo torculari, inſtar hominis vuas calcantis, totus ſordidus & deformis. Vide dilectum ſponſum tuum, qui cupidus videndi tui, prę magnitudine amoris contentus non eſt, per quinque ſolum amplas illas *Cant. 1.* feneſtras vulnerum proſpicere, ſed quaſi cancellis, ita vulneribus infinitis corpus aperuit, vt & te melius videat, & à te ipſe vſque ad cor ipſum adſpici poſſit. Vide bo- *Lucæ 15.* num Paſtorem tuum, qui digreſſus à collibus æternis, & ad quærendum te ingreſſus, in horrido hoc deſerto, totus, vt vides, ſpinis & rabidorum luporum morſibus laceratus eſt. Vide denique Agnum innocentem occiſum pro peccatis tuis à conſtitutione mundi. Vide vt totus cuiſceratus in cruce, ſuo ſanguine conſperſus, & aſſus ſui amoris igne. Vide vt truſus & laceratus impijs manibus non aperiat os ſuum, nec verbum proferat contra eos, à quibus tam crudeliter tractatur; Defige aſpectum in illa vulnera, & mortiferas plagas, & cogita an ſit dolor ſimilis dolori ipſius.

5. Conſidera denique anima mea, ſponſum tuum in duro crucis lecto decumbentem. vide illum clauis affixum, vt te exſpectet: expandentem brachia, vt te amplectatur: in-

clinato capite pendentem vt te oſculo pacis & amoris accipiat: ſanguinem ſuum precioſum fundentem, vt ex eo tibi ſalutiferã potionem ac medicinam conficiat. Audi
Cant. 2. quàm amicis te vocibus inuitet. *Veni ſoror mea, ſponſa mea, columba mea, veni ad foramina petræ*, ad dulces rimas vulnerum meorum. *Iam hiems tranſijt* meæ paſſionis: lectus noſter paratus eſt totus floridus & ornatus rubente ſanguine meo. Et nunc anima mea noli reijcere inuitationem ſponſi tui: ſed amore aſcende lectum hunc Sanctæ Crucis, erige te ad ipſum, & humiliter illum amplexare, & cum deuotione & reuerentia cordi tuo illum admoue, dicens cum ſponſa.
Cant. 1. *Faſciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter vbera mea commorabitur.*

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. per amorem illum intimum, quo voluit tanquam agnus innocens tam crudeliter affigi & lacerari in ligno crucis, idq́ue tui amore: vt & ipſe te ſecum patiatur affigi clauis caritatis, ſic planè, vt ipſius amore perfectè crucifixus mundo, & tibi ipſi, nihil velis, nihil ſcias, nihil deſideres niſi Chriſtũ crucifixum: optans eius exẽplo in hac vita con

temni,

temni, deprimi, & affligi: vt in altera merea ris venire cum ipſo in partem gloriæ reſurrectionis eius.

DOCVMENTA.

PRORSVS exuendus eſt homo vetus cum operibus ſuis, vt omni amore proprio nudi, nudum ſequamur Chriſtum. 1.

Si adſpiciamus rarum hoc paupertatis exemplum, quod Saluator nobis præbuit, moriens nudus in trunco arboris, pudebit nos murmurare, aut conqueri, cùm quid nobis deeſt, aut veſtibus minus bonis aut delicatis vtimur. 2.

Qui conſecrati ſunt ſeruituti Chriſti, crucifigere debent carnem cum vitijs & concupiſcentijs, affigentes ſemetipſos ex amore Ieſu, clauis votorum in Cruce obedientiæ; vt Chriſtus noſtri amore cruci affixus eſt. 3.

Chriſtus noſtri amore omnia membra ſuper crucem extendit: ſic nobis omnes partes corporis & animæ vires, in eius obſequiū impendendæ ſunt. manus in auxilium proximorum, pedes in exercendis ſanctis actionibus, lingua in laudem & benedictionem Dei, *mens in pias preces & meditationes, cor in amorem ipſius.* 4.

Clauis manus Chriſto configūt, qui beneficiorū eius obliuiſcūtur, aut ſuperbiūt gratia et donis ac- 5.

ceptis, aut de ſuis operibus inaniter gloriantur.

6. *Pedes item configunt, qui pigrè ſe mouent ad pietatis & caritatis officia; promti aliâs & celeres ad ſuas recreationes, & res curioſas.*

7. *Voluit pro nobis Chriſtus ſublimis à terra extolli, vt auellamus mentem & deſideria noſtra à rebus terrenis, & erigamus in cælum: vt ibi ſit totus amor & conuerſatio noſtra, vbi eſt theſaurus noſter.*

8. *Si conſideremus grauiſſimos dolores, quos pro nobis in Cruce pertulit Chriſtus, omnis labor videbitur facilis, & omne onus leue, omnis aduerſitas iucunda, quæ in ipſius ſeruitio ſe offerent.*

9. *Pudeat nos cùm conſideramus, quomodo Chriſtus glorioſam Natiuitatem abſconderit, anguſtijs & paupertate ſtabuli, nocturnis tenebris, arbitris mutis animantibus At Crucis ignominiam publicam fecit in vrbe regia, die celeberrimo Paſchæ, coram vniuerſis Iudaicæ nationis populis. Et nos vermiculi adhuc tam anxiè defectus abſcondimus, virtutes oſtentamus?*

MEDI

MEDITATIO TRIGESIMASEPTIMA.

DE DVOBVS LATRONIBVS cum Chriſto crucifixis.

EVANGELIVM.

ET cum ipſo crucifixerunt duos latrones, vnum à dextris, & alium à ſiniſtris. Medium autem Ieſum. *Matth.27.* *Marc.15.* *Luc.23.* *Ioan.19.*

FIGVRA.

IOSEPH Patriarcha inter duos maleſactores in carcerem eſt coniectus. *Gen.39.*

PROPHETIAE.

ET cum ſceleratis deputatus eſt. *1.* *Iſaiæ 53.*

Abiectionem poſuiſti me in medio populi tui. *2.* *Ierem.3.*

CONSIDERATIONES.

VT magis Saluatoris creſceret infamia, inter latrones crucifixus eſt, quaſi ſimilium ſcelerum compertus. Medius autem pendet, tanquam dux & Princeps latronū. *1. Punctū*

Vbi animaduerte, nihil quod pudorem & infamiam apud homines afferat, Chriſto abſuiſſe. omnes enim ille modos in ſe experiri voluit. Primum, mortis genus voluit eſſe tam ſeruile & infame, vt nullum tunc fuerit magis. Paſſus eſt in ciuitate principe totius Iudeæ, quam ſex diebus antè lætiſſimo triumpho inuectus erat. Paſſus eſt die ſolemni Paſchæ, quo vniuerſa Iudæorum natio Hieroſolymam confluebat. Crucifixus ipſo diei meridie, vt omnes adeſſent. Sublatus in ſublimi Crucis ſtipite, vt omnium oculis eſſet expoſitus. collocatus medius duorum latronum, vt videretur ſceleratiſſimus omnium iudicatus. paſſus eſt loco publicè ſupplicijs deſtinato, vt ab omnibus pro improbo haberetur. Denique paſſus loco eminenti, in monte, vt toti mundo ſpectaculum eſſet.

a. Heu execrandam Iudæorum improbitatem! Crucifigunt vt latronem, Redemtorem mundi. at ille caritate impulſus inter peccatores crucifigi vult, vt ſe pro peccatoribus ſupplicia & mortem ferre oſtenderet. Deinde à diuina ſapientia cõſtitutum erat vt Chriſtus inter duos latrones eſſet, vt præſignificaret hoc facto iudicium vniuerſale, quo Chriſtus venturus eſt iudicare mundũ.

Collo-

Collocat' igitur erat Chriſtus in cruce, tanquam Rex in ſede regia, & collocatus latronum medius; quia humana natura, de qua iudicium laturus erat, propter primi parentis furtum, rea erat latrocinij. Melior latro qui ad dextram repręſentabat electos. peior, qui ad ſiniſtram, reprobos, qui in ſua obſtinatione durantes, ex regula diuinæ iuſtitiæ damnandi eſſent.

Conſidera eum, qui in cælo medius eſt inter Perſonas Diuinas; eum in Caluariæ monte, te medium videre inter duos latrones. quē in cælo adorant & venerantur Angelicæ mentes, eum à mortalibus haberi & pœnis latronum affici. qui in monte Tabor cum immenſo ſplendore & gloria, inter duos ſanctiſſimos Prophetas apparuit, cum iam vides in monte Caluariæ vulneribus & ignominijs ſummis affectum inter duos ſceleratos homines. Video Domine, video, te hoc agere, vt in terris, ex Prophetæ oraculo, cum ſceleratis reputeris, vt nos in cælum ſublatos inter choros Angelorū colloces. Tu ſanè es homo ille, quem amor noſter coegit exire, ex illa cæleſti Hieruſalē, vt in hāc inſtabilē Hierico ſęculi noſtri deſcēderes. Incidiſti in manus latronū, & nūc inter latrones nud' & ſemimortu' inueniris. 3. Matth. 17.

neque

neque ſanè alij ſunt latrones, inter quos agis, niſi noſtra peccata, quæ vt certiſſimi latrones Deo honorem, tibi vitam eripiunt.

COLLOQVIVM.

PETES à Deo quandoquidem ipſe ſocios in cruce ſibi eſſe, voluit latrones, quorum ſocietate ipſe iniquus quoque & improbus iudicaretur, pro ſalute tua: det tibi gratiam, vt quia ipſe ſupremus & glorioſus Deus, ſe tua cauſſa tantum depreſſit & abiecit, vt & tu, qui verè malefactor es, & iniquus non erubeſcas, ſed potius gaudeas, haberi pro eo, qui es, & lubenter amore ipſius, & in pœnam peccatorum acceptes, omne dedecus, vt in ipſius gloria tu quoque cœleſti honore afficiaris.

DOCVMENTA.

1. *SICVT Chriſtus crucifigi voluit amore noſtri, inter duos latrones: ſic nos amore ipſius ſpiritum noſtrum debemus crucifigere, inter duos latrones, carnem & mundum.*

2. *Vt Chriſtus in ſua ſocietate tolerauit Iudam; in morte non dedignatus eſt medius eſſe latronū; decet & nos non indignari, ſed tolerare imperfectiones proximorum, neque auerſari humiliorum aut nobis inferiorum hominum conuerſationem.*

Quæ

Quæ ab hominibus contra innocentiam noſtrã, ad opinionem de nobis imminuendam dicũtur, ea patienter ferenda ſunt. Nam & Chriſtus innocentiſsimus, inter latrones crucifigi ſuſtinuit. 3.

Quanquam in medio latronum eſſet, nihil tamen vitij ab illis contraxit, ſed alterius conuerſione, ſuam cum illis ſanctitatem communicauit. Sic nobis inter peccatores vitam agentibus danda eſt opera, vt non illorum nobis vitia, ſed illis noſtra potius virtus adhæreſcat. 4.

Chriſtus naſci voluit inter bruta animalia, viuere cum pauperibus, mori inter latrones. Non ſufficit Chriſti imitationem profeſsis, cepiſſe cum humilitate conuerſionem ſuam, niſi Chriſti exemplo, ad finem vſque vitæ conſtanter refugiant ab omni humana gloria, & amplectantur ſui contemptum & confuſionem. 5.

MEDI-

MEDITATIO TRIGESIMA OCTAVA.

DE TITVLO CRVCI IMPOSITO.

EVANGELIVM.

Matth. 27. SCRIPSIT autem & titulum
Marc. 15. Pilatus cauſsā eius, & poſuit
Luc. 23. ſuper caput eius. Erat autē
Ioan. 19. ſuperſcriptio ſcripta literis Grę̨cis, Latinis, & Hebraicis: Hic eſt Ieſus Nazarenus Rex Iudæorum. Hunc ergo titulum multi Iudæorum legerunt. Dicebant ergo Pilato Pontifices Iudæorum: Noli ſcribere Rex Iudæorum; ſed quia ipſe dixit, Rex ſum Iudæorum. Reſpondit Pilatus; Quod ſcripſi, ſcripſi.

PROPHETIAE.

1. ERIT *altare Domini, in medio terræ Aegypti*, (Iudææ, quæ ob malam vitam altera
Iſaiæ 19. Aegyptus erat) *& titulus Domini iuxta terminum eius.*

2. *Pſal* 95. **Dicite in gētibus quia Domin⁹ regnauit à ligno.*

** S. Iuſtin. Martyr in dial. cont. Tryph. affirmat hanc eſſe antiquā huius Pſalmi lectionem, quæ à Iudæis corrupta ſit.*

CON-

CONSIDERATIONES.

SCRIPSIT titulum crucis Pilatus non 1. Punctũ.
quemadmodum Iudæi volebant; ſed vt
diuina prouidentia in honorem Saluatoris, & gloriam Eccleſiæ ſuæ conſtituerat.
Scripſit ergo: *Ieſus Nazarenus Rex Iudæorum.*
Nomine IESVS, quod Saluatorem ſignificat, indicatur per mortem & crucem eius
ſalutem nobis partam eſſe. Nomine Nazareni, quod eſt floridus, indicatur innocentia & ſanctitas Chriſti, ipſe enim erat flos ille pulcerrimus, ex radice Ieſſe, ſuper quem,
vt Propheta inquit, requieſceret Spiritus *Iſaiæ 11.*
Domini. Nomine Regis, indicatur potentia & dominatus Chriſti, in vniuerſum orbem: quare & titulus pluribus, maximeq́ue celebratis & latè patentibus linguis conſcriptus eſt, quo diuina prouidentia indicabat fore, vt omnis lingua & omnes populi confiterentur, quod Ieſus Chriſtus rex ſit regũ, & Dominus Dominantium. Denique nomine Regis Iudæorum, id eſt confitentium & credentium, indicatur eos qui ipſum negaſſent, non fore populum ipſius, nec Filios regni ipſius; ſed eos ſolùm, qui ſicut veri *Dan. 9.*
filij fideles Abrahę, ipſum confeſſuri, & ſanctam fidem accepturi eſſent.

O cæci

2. O cęci & miſeri Iudæi, videte, vt per hũc titulum triumphalẽ clarè demonſtratur inuidia veſtra, & malitia veſtra cõfunditur. Nã ea ipſa de cauſſa mortis, quæ ibi ſcripta eſt, conuincitur non eſſe dignus morte. Si. n. Ieſus eſt Saluator, nõ debebat morte affici, qui venerat ad prę ſtandũ vobis ſalutem & vitã. Deinde ſi eſt Nazarenus, id eſt, floridus & innocens (ipſe enim eſt flos ille, qui toto orbe ſpargit odorem virtutum: eſt innocẽs, vt Pilatus non ſemel, & Iudas proditor ipſius teſtati ſunt) innocentiæ & virtuti non mors, ſed vita; non ignominia, ſed honor debetur. Tertiò, ſi eſt Rex & Dominus veſter, grande ſcelus eſt, Regem ſuum occidere: cùm prę ſertim omnes populi, vt à multis traditum eſt, viſo rege lætis vocibus acclamare ſoleant: Viuat Rex. Denique ſi Rex eſt Iudæorum, de veſtro eſt ſanguine, impium eſt autem ſine cauſſa ſæuire, & neci dare aliquem cognati ſanguinis. Præterea ſi Rex eſt Iudæorum, id eſt, confitentium, non conuenit, vt eum negetis & condemnetis, ſed confiteamini, & adoretis, vt legitimum Regem & Dominum veſtrum.

3. Alia autem quadã ratione, propter hunc ipſum titulum conueniebat, imò neceſſe erat mori Chriſtum. Dictus eſt enim Ieſus, ſicut

ſicut Angelus dixit,quia ipſe ſaluum factu- *Matth.1.*
rus eſſet populum ſuum à peccatis eorum:
quod non poterat,niſi morte pro illis ſatiſ- *Iſaiæ 53.*
faceret,qui eam meruerant: quia ex lege ſi-
ne ſacrificio & ſanguinis aſperſione, non *Heb.9.*
fit remiſſio peccatorum. Deinde debebat
mori quod eſſet Nazarenus, id eſt,floridus
ſiue innocens:& Ieſus erat flos,de quo Pro-
pheta prædixit, fore vt caderet & exſiccare- *Iſaiæ 40.*
tur. Iam verò,cùm inter omnes homines
ſolus ipſe innocens eſſet & ſanctus, ſolus i-
pſe Patris iram in peccatores ſuo ſacrificio
placare potuit: conueniebat igitur eum ſo-
lum pro peccatoribus mori. Tertiò,quia e-
rat Rex, & boni Regis & Principis eſt,præce
dere populum in bello, & primos hoſtium
impetus in acie excipere,vt filij Iſrael Samu
eli dicebant, *Rex erit ſuper nos, & iudicabit* *1.Reg.8.*
nos, & egredietur ante nos, & pugnabit bella no-
ſtra pro nobis: ſic Saluator noſter vt verus
Rex præceſſit nos,& excepit impetus mor-
tis & Diaboli,qui armati in nos irruebant.
Sua igitur morte,noſtram vincens,& ligno
S.Crucis conterens caput tartarei tyranni,
liberatos nos ex illorū manibus,ſaluti & vi-
tæ reſtituit. Poſtremò,mori debebat, quia
Rex erat Iudæorum. teſtamentum enim,
quod illi populo regni illius factum erat, *Heb.9.*

T non

non poterat vim habere, niſi mors teſtatoris interceſſiſſet. Itaque vt promiſſiones gratiæ & gloriæ, in illo teſtamento factæ, effectum conſequerentur, neceſſe erat Chriſtū teſtatorem mori, vt à Prophetis omnibus prædictum erat.

4. Sed, quæſo te, Domine mi, ſi tu es Rex, vt indicat titulus, vbi diadema regiū, vbi ſceptrū: vbi ſedes regia? niſi fortè horum loco ſunt ſpinę, quibus transfixū eſt caput, claui, & crux de qua miſerabiliter pēdes. Si es Rex, vbi purpura & veſtis ſplendida? vbi turba aulicorum qui comitentur, vbi exercitus qui defendant? Video te, Domine mi, nudum in cruce, pauperem, & ab omnibus relictum & contemtum: ſolus amor, ô dulcis Ieſu, te relinquere non poteſt, ſed manet ſocius, & honorat te in ipſa Cruce. Amor eſt corona, ſceptrum, ſedes regia. amor eſt purpura, & veſtis regia qua indutus es. amor eſt exercitus tuus, quo peccatum deſtruxiſti, viciſti mortem, diripuiſti ſpolia inferorū, & vim faciens, Regnum cælorum pro tuis electis occupaſti.

5. Eamus ergo, & vt veri confitentes, veneremur & adoremus Regem noſtrum: confiteamur quia ipſe eſt Ieſus, id eſt, Saluator & Redemtor mundi; precantes, vt animas

noſtras

noſtras ſanet, & omnibus peccatorum maculis expurget. confiteamur ipſum eſſe Nazarenum, id eſt, floridum, & petamus vt nos florentes omni genere virtutum efficiat: confiteamur & Regem Iudęorum, id eſt credentium, cui Pater omnem poteſtatem dedit in cælo & in terra, & petamus vt defendat nos, ducatque ad cælum, vbi illum tanquam Regem noſtrum confiteamur, & laudemus in æternum.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. vt quoniam non ſolum per ignominiam crucis, ſed etiam per titulũ diuerſis linguis conſcriptum, paſſus eſt ſe pro ſcelerato & ambitioſo haberi, & per omnes populos diffamari; vires tibi gratiæ ſuæ tribuat, quibus fortiter pugnes ſub titulo triumphali: vt illius virtute, victor tentationum diabolicarum, poſſis ad maiorem gloriam ſui Sancti nominis, & animæ tuæ ſalutem, ab omnibus inimicis perfectam referre victoriam.

DOCVMENTA.

CVM in cruce tentationum, & tribulationum ſumus, ſemper in ore & corde ſit nobis auxilium & conſolatio noſtra, titulus triumphalis Crucis Chriſti. 1.

2. *Regem habere Chriſtum recuſant ij, quos pudet videri ſpiritualibus rebus & virtuti ſtudere: ideoque reſpectibus humanis deterrentur ſæpe dicere aut facere aliquid ad gloriam Chriſti.*

3. *Certiſsimum aduerſus omnes tentationes remedium eſt, certum & firmum voluntatis propoſitum. Cùm igitur vrget nos Diabolus, vt vel vocationem, vel cuiuſcunque boni actionem, de qua iam ſtatuimus, omittamus: reſpondeamus cum Pilato:* Quod ſcripſi ſcripſi. *quod feci, infectum nolo. Sic ſubitò Diabolus, inſtar Iudæorum, deſinet moleſtus eſſe.*

4. *Viuens Chriſtus, titulum Regis planè reiecit, quia honorificus illi futurus eſſet; in cruce accepit, quod afferret infamiam. Sic ſeruis Chriſti fugiendi tituli, honores, dignitas, amplitudo: tunc ſolùm admittenda, cùm in illis eſt patiendi materia ſine vllo honore.*

5. *Titulum honoris ſui Chriſtus poſt tergum conſtitui voluit, calumniatores ob oculos ſuos. Serui Chriſti poſt tergum habere debent, & obliuiſci laudes, & virtutes, quæ illos in ſuperbiam poſſunt erigere: contra ſemper ob oculos habere, quid peccare & in quo deficere ſolent, quod humilitatem auget.*

MEDITATIO TRIGESIMANONA.

DE VESTIVM CHRISTI *diuiſione.*

EVANGELIVM.

MILITES cùm crucifixiſſent Ieſum, acceperunt veſtimenta eius, & fecerunt 4. partes, vnicuique militi partem, & tunicam. Erat autem tunica inconſutilis deſuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad inuicem: Non ſcindamus eam, ſed ſortiamur de illa, cuius ſit. Et Milites quidem hæc fecerunt. *Ioan.19. Luc.23. Matth.27.*

FIGVRA.

FRATRES Ioſephi interfecti, atque in ciſternam demiſſi veſtem ſanguine tinctam Patri miſerunt. Gen. 37.

PROPHETIA.

Pſalm.21. DIVISERVNT *ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem.*

CONSIDERATIONES.

1.Punctũ. CONSIDERA Saluatoris liberalitatem, qui in ipſa cruce quamuis laſſus & fractus doloribus mortis, tamẽ obliuiſci non poteſt eſſe beneficus. Cùm ſe totum, vitam & ſanguinem, ſaluti mundi condonaſſet, ne quid reſtaret quod in beneficium peccatorum non ceſſiſſet, vocauit lictores in partem veſtium ſuarum. Rurſum vide vt improbi illi carnifices tanto indigni beneficio, accipiunt quaſi per iocum pauperes veſtes, atque ante oculos ipſius Chriſti, vt creſcat contemtus, dilacerant, mittunt ſuper eas ſortem, in Chriſti paupertatem ioca iacientes. Cogita Chriſti dolorem, cùm videret quanto contemtu tractarent & irriderent veſtimenta ſua: Item matris ipſius, cùm videret ſortem mitti, & prædam fieri viliſſimorum carnificum, veſtem quam cũ tanto amore & deuotione ſuis ipſa confecerat manibus. neq; facere potuit, quin ad Filium lacrymoſos oculos vertens diceret. Heu, cor meum, nihilne dabis Matri tuæ, quæ ſuis te vberibus educauit: quando carnifici-

nificibus,qui te crucifigunt,veſtimenta tua diſpertiris?

In ſupplicijs reorum,non ſolent morte damnati ſpoliari veſtibus, niſi inſigniter ſceleratus & infamis homo ſit. quod hic Chriſto factum eſt,cui tanquam eximiè ſceleratо & infami veſtes ablatæ, ipſe nudus relictus eſt. De latronibus nihil huiuſmodi legitur, neque veſtibus exutos, neque irriſos, vt Chriſtus, quem ſolum tot modis, plus quàm alium quemquam vexarunt, & contemtui habuerunt.O compaſſio!O crudelitas cui nulla ſimilis audita eſt. ad pedem crucis, ſpectante Chriſto, ſub oculis matris,ſtant crudeles lictores,poſtquam laceraſſent corpus Filij,etiam veſtes per ludibrium lacerantes:quodque maiori dignum miſericordia, vnà cum filij veſtibus, non in quatuor, ſed plus quàm mille partes, cor amantiſſimæ Matris diuellunt ac diſtrahunt. 2.

Conſidera hic inſignem Chriſti humilitatem,&vide in quorum manus traditus ſit Rex gloriæ,Dominus Maieſtatis:in manus hominum nouiſſimorum,qui tam eſſent inopes & contemti, vt veſtes Chriſti,quanquam exigui precij,tanta inter ſe cura diuiderent. Quouſque ſe dimiſit altitudo cæli? 3.

ô ineffabilis patientia Saluatoris; qui iſta coram ſe fieri videns, tulit patientiſſimè. neque mirum, cùm ipſe eſſet Agnus ille manſuetiſſimus & innocens, qui ſe pro peccatis mundi offerens, non ſolùm non aperuit os ſuum, contra crudeliſſimos tonſores illos ſuos; verùm etiam benignè veſtiuit, & texit illos lana ſua.

4. Voluit Dominus veſtimēta in quatuor partes diuidi, vt oſtenderet fidem ſuam, in quatuor orbis plagas vbique propagādam. Sic enim omnes populi, per fidem Chriſti participes facti paſſionis eius, ipſo Chriſto induendi erant, quemadmodum Sole veſtitur & ornatur vniuerſus orbis. At inconſutilem Tunicam, quæ figura eſſet Eccleſiæ, noluit diuidi, vt ſignificaret vnitatem eiuſdem Eccleſiæ, quæ per omnes mundi plagas, in omnibus nationibus & populis, vna & indiuiſa futura eſſet, ſicut eſt vna fides, vnum baptiſma, vnus Deus ab omnibus adorandus. Voluiſti etiam, dulcis Ieſu, quemadmodum veſtis diuiſa eſt, ita quatuor facere partes amoris. Primam tribuiſti Angelis, quorum inſtauraſti ruinas. Alteram hominibus, quos tuo ſanguine redemiſti. Tertiam inimicis, pro quibus apud Patrem deprecatus es, excuſans peccatum eorum. Po-

ſtremam ijs qui te crucifixerunt, quos veſtibus tuis induiſti.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. per illum amorem, quo voluit ſanctas veſtes ſuas diuidi inter crudeles carnifices, qui cruci illũ affixerant, vt gratiam tibi concedat, quoniã & tu per peccata & offenſiones contra ipſum, etiam vnus es ex crucifixoribus, vt etiam particeps fias precioſę veſtis incomparabilis ſuæ caritatis, vt hac tuam nuditatem operiens, & peccatorum tuorum turpitudinem, in morte ſecurus ipſi apparere poſſis, neque à cæleſtibus nuptijs excludaris.

DOCVMENTA.

PARATI eſſe debemus, vt bene faciamus ijs, qui nos iniurijs aut damno afficiunt: vt Chriſtus ſuos crucifixores remuneratus eſt, veſtiũ diuiſione. 1.

Si veſtes Chriſti, inter homines infimos diuiſæ ſunt, cur nos volumus omnia noſtra, ab omnibus magni fieri, & in admiratione haberi. 2.

Veſtes Chriſti diuidimus, cùm inter nos non ſatis conuenimus, aut cum alijs diſcordiæ aut diſſenſionis occaſionem præbemus. 3.

Conſeruanda eſt integra veſtis amoris in Deũ; 4.

non alijs rebus amandis diuidenda: vt neq; Chriſtus tunicam voluit diuidi.

5. *Non magnopere commoueri debemus, ſi propter amorem Chriſti mundus laceret veſtes exteriores ſeu famæ ſeu bonorum; modò interiorem veſtem virtutis & innocentiæ integram conſeruemus:*

6. *Religioſus per votum obedientiæ cum Chriſto pendet in cruce abnegationis ſui: per votum paupertatis exuit ſe & diuidit veſtes temporalium bonorum: per votum caſtitatis, veſtem interiorē iuſtitiæ, qua intus anima veſtitur, integram ſeruat.*

7. *Ii qui veſtes Chriſti inter ſe diuiſerunt, erant milites, vt intelligamus, Dominum paſſionis & mortis ſuæ præmia, non diuidere inter delicatos, ſed inter milites, id eſt, eos qui ſtrenuè contra vitia & ſemetipſos pugnant.*

MEDITATIO QVADRAGESIMA.

DE INIVRIIS ET IRRIſione Chriſti in cruce.

EVANGELIVM.

TRANSEVNTES autẽ blaſphemabant eum mouentes capita ſua, & dicentes: Vah, qui deſtruis templum Dei, & in triduo illud reædificas. Saluum fac temetipsũ. Si filius Dei es, deſcende de cruce. Similiter & Principes Sacerdotum deridebant illum, illudentes ad alterutrum cum Scribis, & ſenioribus; & dicebant: alios ſaluos fecit, ſeipſum non poteſt ſaluum facere. Si Rex Iſrael eſt, deſcendat nunc de cruce, & credimus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, ſi vult. Dixit enim: Quia filius Dei ſum. *Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.*

FIGV-

FIGVRA.

Gen.9. NOE, vini hauſtu inebriatus, nudus iacebat dormiens in Tabernaculo, quē videns Cham filius illuſit, oſtendens eum fratribus ſuis.

PROPHETIAE.

1. Pſal.21. OMNES videntes me, deriſerunt me; locuti ſunt labijs, & mouerunt caput. Sperauit in Domino, eripiat eum, ſaluum faciat eum, quoniā vult eum.

2. Pſal.108. Ego factus ſum opprobrium illis, viderunt me, & mouerunt capita ſua.

Planſerūt ſuper me manibus omnes tranſeūtes per viam, ſibilauerunt & mouerunt caput ſuum.

CONSIDERATIONES.

1. Punctū. INAVDITA planè fuit Iudæorum in Saluatorem feritas, vt qui non ſolùm nullo humanitatis affectu mouerentur ad miſericordiam extremæ miſeriæ: ſed feris ipſis crudeliores, non ceſſabant inter ſupremam animam, quando cum acerbiſſimis doloribus agonizās conflictabatur, vexare illum. Quodq; factis iam non poſſunt, lingua efficiunt, vt illum offendant. & quia nullum in ipſo

in ipſo peccatum inueniunt,quod illi obiectent:in faciem ipſa beneficia, quæ ab ipſo receperunt,exprobrant. Spatiabantur ſurſum,deorſum,ante Crucem ſuperbi Pontifices, concutientes capita ſua,& deridentes Chriſtum, vnà cum Principibus Scribarũ, & falsè ridentes, omnia in conuitia vertebant,quæ aliquando Saluator illis inſtruendi cauſſa dixerat,omnia miracula & opera, quibus curauerat ipſorum infirmos. O linguas peſtiferas! ô malitiam diabolicam! Inuiſus eſt hîc tam crudelis ſupplicij modus. Eo tempore, quo omnibus ſceleratiſſimis etiam, aliqua humanitatis & miſericordiæ ſigna exhiberi ſolent: ſoli Chriſto Redemtori,qui aduerſarios ſummis ſibi beneficijs obligârat,negatur omnis humanitas,compaſſio,miſericordia.

Conſidera quã grauiter hæ blaſphemiæ & maledicta, manſuetiſſimi Ieſu cor mite ſauciârint.Nam maledicta coniecta in calamitoſum hominem & miſerum, magis pungunt quàm ipſa calamitas, tantoque penitius perſecant,quod videat Chriſtus ijs ſe factum opprobrium,quibus ſe ipſe dederat & res vniuerſas,quorum vitam ſolus ipſe ſeruabat,quos paſcebat: quibus largiebatur & conſeruabat, ſanitatem, robur, vires, 2.

ampli-

multi deficerent ſub onere paſſionum & tribulationum huius vitæ, niſi tu tam eximiũ conſtantiæ & perſeuerantiæ exemplum reliquiſſes: manſiſti conſtans in cruce, vt nos doceres, nunquam patiendi aut mortificandi nos finem facere, donec vitæ finem faciamus. Manſiſti & conſtans in Cruce, vt eam tua commoratione molliorem, & dulciorem redderes. Cùm enim ſit ſcala cæli, nimium nobis ardua fuiſſet viſa, niſi tu viam præiuiſſes. Manſiſti præterea in Cruce, vt tegeres & defenderes nos, excipiens plagas & verbera iræ paternæ in teipſo, quæ noſtris peccatis debebantur. Denique manſiſti in Cruce, vt omnia traheres ad teipſum, vt traheres corda hominũ ad tui cognitionem, amorem, & obedientiam.

5. Cogita, quomodo miſericordiſſimus Dominus, inter tot dolores & ludibria tacitus ſecum locutus ſit. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contriſtaui te, quod tam crudeli ſis animo in me Creatorẽ tuum & Deum tuũ? Ego tui amore percuſſi AEgyptum, ſiccaui ſub pedibus tuis mare rubrũ, & ſine labore tuo conſumſi inimicos tuos. Tu me tradidiſti in manus Pilati, percuſſiſti me flagellis, & cum tanto ſtudio mortẽ mihi curaſti. Ego te cibaui manna in deſer-

to, &

to,& tu me potaſti felle & aceto: ego te quadraginta annis in deſerto ſicut mater portaui brachijs, conſeruans veſtimenta tua ne conſumerentur: & tu imponens mihi crucem, duxiſti ad montem Caluarium, & ſpolians me veſtibus meis, nudum me ibi crucifixiſti. Ego te honoraui ſceptro & corona regia, & tu me coronaſti ſpinis, & deludens me, ſceptro arũdineo percuſſiſti caput meũ. Popule meus, quid amplius faciam tibi? Ecce triginta tres annos laboraui, clamans & faciens mirabilia, vt conuerterem te ad me, & nunquam voluiſti mihi auſcultare. Ceſſet iam ſaltem malitia tua, & frangatur duritia cordis tui. & quod verba, & miracula apud te non potuerunt efficere, nunc ſaltem acerbiſſima paſſio mea, multitudo vulnerũ meorum, calor ſanguinis & lacrymarum mearum emolliant cor tuum, vt conuertas te ad me Deum tuum.

COLLOQVIVM.

PETES à Chriſto D.N. vt quemadmodũ ipſe pro te verborum cõtumelijs, in cruce voluit irrideri & iniurias ab inimicis ferre: tibi etiam gratiam largiatur, qua firmus, nulla ſuggeſtione aut tentatione diabolica vel humana induci te patiaris, ad deſeren-

non poterat vim habere, niſi mors teſtatoris interceſſiſſet. Itaque vt promiſſiones gratiæ & gloriæ, in illo teſtamento factæ, effectum conſequerentur, neceſſe erat Chriſtũ teſtatorem mori, vt à Prophetis omnibus prædictum erat.

4. Sed, quæſo te, Domine mi, ſi tu es Rex, vt indicat titulus, vbi diadema regiũ, vbi ſceptrũ: vbi ſedes regia? niſi fortè horum loco ſunt ſpinę, quibus transfixũ eſt caput, claui, & crux de qua miſerabiliter pẽdes. Si es Rex, vbi purpura & veſtis ſplendida? vbi turba aulicorum qui comitentur, vbi exercitus qui defendant? Video te, Domine mi, nudum in cruce, pauperem, & ab omnibus relictum & contemtum: ſolus amor, ô dulcis Ieſu, te relinquere non poteſt, ſed manet ſocius, & honorat te in ipſa Cruce. Amor eſt corona, ſceptrum, ſedes regia. amor eſt purpura, & veſtis regia qua indutus es. amor eſt exercitus tuus, quo peccatum deſtruxiſti, viciſti mortem, diripuiſti ſpolia inferorũ, & vim faciens, Regnum cælorum pro tuis electis occupaſti.

5. Eamus ergo, & vt veri confitentes, veneremur & adoremus Regem noſtrum: confiteamur quia ipſe eſt Ieſus, id eſt, Saluator & Redemtor mundi; precantes, vt animas

noſtras

noſtras ſanet, & omnibus peccatorum maculis expurget. confiteamur ipſum eſſe Nazarenum, id eſt, floridum, & petamus vt nos florentes omni genere virtutum efficiat: confiteamur & Regem Iudęorum, id eſt credentium, cui Pater omnem poteſtatem dedit in cælo & in terra, & petamus vt defendat nos, ducatque ad cælum, vbi illum tanquam Regem noſtrum confiteamur, & laudemus in æternum.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. vt quoniam non ſolum per ignominiam crucis, ſed etiam per titulũ diuerſis linguis conſcriptum, paſſus eſt ſe pro ſcelerato & ambitioſo haberi, & per omnes populos diffamari; vires tibi gratiæ ſuæ tribuat, quibus fortiter pugnes ſub titulo triumphali: vt illius virtute, victor tentationum diabolicarum, poſſis ad maiorem gloriam ſui Sancti nominis, & animæ tuæ ſalutem, ab omnibus inimicis perfectam referre victoriam.

DOCVMENTA.

CVM in cruce tentationum, & tribulationum ſumus, ſemper in ore & corde ſit nobis auxilium & conſolatio noſtra, titulus triumphalis Crucis Chriſti. 1.

2. *Regem habere Chriſtum recuſant ij, quos pudet videri ſpiritualibus rebus & virtuti ſtudere: ideoque reſpectibus humanis deterrentur ſæpe dicere aut facere aliquid ad gloriam Chriſti.*

3. *Certiſsimum aduerſus omnes tentationes remedium eſt, certum & firmum voluntatis propoſitum. Cùm igitur vrget nos Diabolus, vt vel vocationem, vel cuiuſcunque boni actionem, de qua iam ſtatuimus, omittamus: reſpondeamus cum Pilato:* Quod ſcripſi ſcripſi. *quod feci, infectum nolo. Sic ſubitò Diabolus, inſtar Iudæorum, deſinet moleſtus eſſe.*

4. *Viuens Chriſtus, titulum Regis planè reiecit, quia honorificus illi futurus eſſet; in cruce accepit, quod afferret infamiam. Sic ſeruis Chriſti fugiendi tituli, honores, dignitas, amplitudo tunc ſolùm admittenda, cùm in illis eſt patiendi materia ſine vllo honore.*

5. *Titulum honoris ſui Chriſtus poſt tergum conſtitui voluit, calumniatores ob oculos ſuos. Serui Chriſti poſt tergum habere debent, & obliuiſci laudes, & virtutes, quæ illos in ſuperbiam poſſunt erigere: contra ſemper ob oculos habere, quid peccare & in quo deficere ſolent, quod humilitatem auget.*

MEDI-

MEDITATIO TRIGESIMANONA.

DE VESTIVM CHRISTI *diuiſione.*

EVANGELIVM.

MILITES cùm crucifixiſſent Ieſum, acceperunt veſtimenta eius, & fecerunt 4. partes, vnicuique militi partem, & tunicam. Erat autem tunica inconſutilis deſuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad inuicem: Non ſcindamus eam, ſed ſortiamur de illa, cuius ſit. Et Milites quidem hæc fecerunt.

Ioan.19. *Luc.23.* *Matth.27.*

FIGVRA.

FRATRES *Ioſephi interfecti, atque in ciſternam demiſſi veſtem ſanguine tinctam Patri miſerunt.* *Gen.37.*

PROPHETIA.

Pſalm.21. DIVISERVNT ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA Saluatoris liberalitatem, qui in ipſa cruce quamuis laſſus & fractus doloribus mortis, tamẽ obliuiſci non poteſt eſſe beneficus. Cùm ſe totum, vitam & ſanguinem, ſaluti mundi condonaſſet, ne quid reſtaret quod in beneficium peccatorum non ceſſiſſet, vocauit lictores in partem veſtium ſuarum. Rurſum vide vt improbi illi carnifices tanto indigni beneficio, accipiunt quaſi per iocum pauperes veſtes, atque ante oculos ipſius Chriſti, vt creſcat contemtus, dilacerant, mittunt ſuper eas ſortem, in Chriſti paupertatem ioca iacientes. Cogita Chriſti dolorem, cùm videret quanto contemtu tractarent & irriderent veſtimenta ſua: Item matris ipſius, cùm videret ſortem mitti, & prædam fieri viliſſimorum carnificum, veſtem quam cũ tanto amore & deuotione ſuis ipſa confecerat manibus. neq; facere potuit, quin ad Filium lacrymoſos oculos vertens diceret. Heu, cor meum, nihilne dabis Matri tuæ, quæ ſuis te vberibus educauit: quando carnifici-

nificibus,qui te crucifigunt,veſtimenta tua diſpertiris?

In ſupplicijs reorum,non ſolent morte damnati ſpoliari veſtibus, niſi inſigniter ſceleratus & infamis homo ſit. quod hic Chriſto factum eſt,cui tanquam eximiè ſce lerato & infami veſtes ablatæ, ipſe nudus re lictus eſt. De latronibus nihil huiuſmodi legitur, neque veſtibus exutos, neque irriſos, vt Chriſtus, quem ſolum tot modis, plus quàm alium quemquam vexarunt, & contemtui habuerunt.O compaſſio!O crudelitas cui nulla ſimilis audita eſt. ad pedem crucis, ſpectante Chriſto, ſub oculis matris,ſtant crudeles lictores,poſtquam laceraſſent corpus Filij,etiam veſtes per ludibrium lacerantes:quodque maiori dignum miſericordia, vnà cum filij veſtibus, non in quatuor, ſed plus quàm mille partes, cor amantiſſimæ Matris diuellunt ac diſtrahunt. 2.

Conſidera hic inſignem Chriſti humilitatem,&vide in quorum manus traditus ſit Rex glorię,Dominus Maieſtatis:in manus hominum nouiſſimorum, qui tam eſſent inopes & contemti, vt veſtes Chriſti,quanquam exigui precij,tanta inter ſe cura diuiderent. Quouſque ſe dimiſit altitudo cæli? 3.

ô ineffabilis patientia Saluatoris; qui iſta coram ſe fieri vidéns, tulit patientiſſimè. neque mirum, cùm ipſe eſſet Agnus ille manſuetiſſimus & innocens, qui ſe pro peccatis mundi offerens, non ſolùm non aperuit os ſuum, contra crudeliſſimos tonſores illos ſuos; verùm etiam benignè veſtiuit, & texit illos lana ſua.

4. Voluit Dominus veſtimēta in quatuor partes diuidi, vt oſtenderet fidem ſuam, in quatuor orbis plagas vbique propagādam. Sic enim omnes populi, per fidem Chriſti participes facti paſſionis eius, ipſo Chriſto induendi erant, quemadmodum Sole veſtitur & ornatur vniuerſus orbis. At inconſutilem Tunicam, quæ figura eſſet Eccleſiæ, noluit diuidi, vt ſignificaret vnitatem eiuſdem Eccleſiæ, quæ per omnes mundi plagas, in omnibus nationibus & populis, vna & indiuiſa futura eſſet, ſicut eſt vna fides, vnum baptiſma, vnus Deus ab omnibus adorandus. Voluiſti etiam, dulcis Ieſu, quemadmodum veſtis diuiſa eſt, ita quatuor facere partes amoris. Primam tribuiſti Angelis, quorum inſtauraſti ruinas. Alteram hominibus, quos tuo ſanguine redemiſti. Tertiam inimicis, pro quibus apud Patrem deprecatus es, excuſans peccatum eorum. Po-

ſtremam ijs qui te crucifixerunt, quos veſtibus tuis induiſti.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. per illum amorem, quo voluit ſanctas veſtes ſuas diuidi inter crudeles carnifices, qui cruci illũ affixerant, vt gratiam tibi concedat, quoniã & tu per peccata & offenſiones contra ipſum, etiam vnus es ex crucifixoribus, vt etiam particeps fias precioſę veſtis incomparabilis ſuæ caritatis, vt hac tuam nuditatem operiens, & peccatorum tuorum turpitudinem, in morte ſecurus ipſi apparere poſſis, neque à cæleſtibus nuptijs excludaris.

DOCVMENTA.

PARATI eſſe debemus, vt bene faciamus ijs, qui nos iniurijs aut damno afficiunt: vt Chriſtus ſuos crucifixores remuneratus eſt, veſtiũ diuiſione. 1.

Si veſtes Chriſti, inter homines infimos diuiſæ ſunt, cur nos volumus omnia noſtra, ab omnibus magni fieri, & in admiratione haberi. 2.

Veſtes Chriſti diuidimus, cùm inter nos non ſatis conuenimus, aut cum alijs diſcordiæ aut diſſenſionis occaſionem præbemus. 3.

Conſeruanda eſt integra veſtis amoris in Deũ; 4.

non alijs rebus amandis diuidenda: vt neq; Chriſtus tunicam voluit diuidi.

5. *Non magnopere commoueri debemus, ſi propter amorem Chriſti mundus laceret veſtes exteriores ſeu famæ ſeu bonorum; modò interiorem veſtem virtutis & innocentiæ integram conſeruemus.*

6. *Religioſus per votum obedientiæ cum Chriſto pendet in cruce abnegationis ſui: per votum paupertatis exuit ſe & diuidit veſtes temporalium bonorum: per votum caſtitatis, veſtem interiorē iuſtitiæ, qua intus anima veſtitur, integram ſeruat.*

7. *Ii qui veſtes Chriſti inter ſe diuiſerunt, erant milites, vt intelligamus, Dominum paſsionis & mortis ſuæ præmia non diuidere inter delicatos, ſed inter milites, id eſt, eos qui ſtrenuè contra vitia & ſemetipſos pugnant.*

MEDI-

MEDITATIO QVADRAGESIMA.

DE INIVRIIS ET IRRIſione Chriſti in cruce.

EVANGELIVM.

TRANSEVNTES autẽ blaſphemabant eum mouentes capita ſua, & dicentes: Vah, qui deſtruis templum Dei, & in triduo illud reædificas. Saluum fac temetipsũ. Si filius Dei es, deſcende de cruce. Similiter & Principes Sacerdotum deridebant illum, illudentes ad alterutrum cum Scribis, & ſenioribus; & dicebant: alios ſaluos fecit, ſeipſum non poteſt ſaluum facere. Si Rex Iſrael eſt, deſcendat nunc de cruce, & credimus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, ſi vult. Dixit enim: Quia filius Dei ſum. *Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.*

FIGV-

FIGVRA.

Gen.9. NOE, vini hauſtu inebriatus, nudus iacebat dormiens in Tabernaculo, quē videns Cham filius illuſit, oſtendens eum fratribus ſuis.

PROPHETIAE.

1\. Pſal.21. OMNES videntes me, deriſerunt me, locuti ſunt labijs, & mouerunt caput. Sperauit in Domino, eripiat eum, ſaluum faciat eum, quoniā vult eum.

2\. Pſal.108. Ego factus ſum opprobrium illis, viderunt me, & mouerunt capita ſua.

Plauſerūt ſuper me manibus omnes tranſeūtes per viam, ſibilauerunt & mouerunt caput ſuum.

CONSIDERATIONES.

1\. Punctū. INAVDITA planè fuit Iudæorum in Saluatorem feritas, vt qui non ſolùm nullo humanitatis affectu mouerentur ad miſericordiam extremæ miſeriæ: ſed feris ipſis crudeliores, non ceſſabant inter ſupremam animam, quando cum acerbiſſimis doloribus agonizās conflictabatur, vexare illum. Quodq; factis iam non poſſunt, lingua efficiunt, vt illum offendant. & quia nullum in ipſo

in ipſo peccatum inueniunt, quod illi obiectent: in faciem ipſa beneficia, quæ ab ipſo receperunt, exprobrant. Spatiabantur ſurſum, deorſum, ante Crucem ſuperbi Pontifices, concutientes capita ſua, & deridentes Chriſtum, vnà cum Principibus Scribarũ, & falsè ridentes, omnia in conuitia vertebant, quæ aliquando Saluator illis inſtruendi cauſſa dixerat, omnia miracula & opera, quibus curauerat ipſorum infirmos. O linguas peſtiferas! ô malitiam diabolicam! Inuiſus eſt hic tam crudelis ſupplicij modus. Eo tempore, quo omnibus ſceleratiſſimis etiam, aliqua humanitatis & miſericordiæ ſigna exhiberi ſolent: ſoli Chriſto Redemtori, qui aduerſarios ſummis ſibi beneficijs obligârat, negatur omnis humanitas, compaſſio, miſericordia.

Conſidera quã grauiter hæ blaſphemiæ & maledicta, manſuetiſſimi Ieſu cor mite ſauciârint. Nam maledicta coniecta in calamitoſum hominem & miſerum, magis pungunt quàm ipſa calamitas, tantoque penitius perſecant, quod videat Chriſtus ijs ſe factum opprobrium, quibus ſe ipſe dederat & res vniuerſas, quorum vitam ſolus ipſe ſeruabat, quos paſcebat: quibus largiebatur & conſeruabat, ſanitatem, robur, vires, ampli- 2.

amplitudinem, atque omnia quæ poſſidebant bona. Ad hos præcipuè redimendos è cælo deſcenderat, ex horum ſtirpe carnem aſſumſerat, horum cauſſa triginta ipſos annos tot labores, fatigationes, ærumnas in mundo pertulerat: horum cauſſa denique tot cruciatus & mortem tum ſubibat, vt illis vitam redderet. Iam, pro tot beneficijs, quæ à Chriſto acceperant, exprobrant illi eadem ipſa; vt planè appareat omnia hæc conſilijs agi Diaboli. qui cùm dubitaret an Chriſtus eſſet is, qui venturus eſſet ad reddendam mundo ſalutem, omnia fecit, vt paſſionem eius impediret, & omni arte adhibita, conatus eſt eum ad impatientiā inducere aut deſperationem, aut certè quoniam tanto ſe deſiderio Iudæos conuertendi teneri oſtenderat, vt hoc ſaltem obtentu perſuaderet, vt de cruce deſcenderet.

3. Alios ſaluos fecit, ſeipſum non poteſt ſaluum facere, dicebant improbi Iudæi. At ſi Chriſtus voluiſſet ſeipſum ſaluum facere, neq; ad finem vſque perſeuerare in Cruce, non potuiſſet ſaluos facere alios. Cùm enim ſcriptum ſit, non poſſe eſſe ſaluum, niſi qui perſeuerauerit vſque in finem; multò minus poterit eſſe Saluator. Tu igitur, bone Ieſu, vt alios poſſes, te ipſum ſaluum facere

cere

cere noluiſti, ſed voluiſti pro nobis pati & mori. Non potes ergo teipſum ſaluum facere, quia non vis. non vis, quia nimium nos amas, & quia animum tuum amor ligatum tenet. Addunt illi improbi: *Si filius Dei es, ſalua temetipſum: deſcende de cruce*. O cæca Iudæorum ſtultitia. imò quia verus eſt filius Dei, non debet relinquere obedientiam Patris, neque de Cruce deſcendere, neque omittere calicem bibere, quem dedit illi Pater. quæ obedientia & zelus paterni honoris, tam erat Chriſto Saluatori curæ, vt ſi omnes Cæli, terræ, & inferorum vires in vnum conflatæ, cum à cruce detrahere conarentur, nec mouere quidem illum ſufficerent. *Si Rex Iſrael eſt*, inquiunt, *deſcendat nunc de cruce, & credimus illi*. Imò ſi Rex Iſrael eſt, ne deſcendat: quia cùm ſcriptum ſit, Dominum à ligno regnaturum, & Pilatus regium in cruce titulum affixerit, optimè conuenit, vt ſi ſit Rex, conſtans maneat in Cruce: neque imperij ſui virgam deſerat, neque titulum regni ſui relinquat.

O mi dulciſſime Domine Ieſu, quid nobis factum fuiſſet, ſi tu ſuaſionibus inimicorum permotus, de cruce deſcendiſſes. Quàm 4

multi deficerent ſub onere paſſionum & tribulationum huius vitæ, niſi tu tam eximiũ conſtantiæ & perſeuerantiæ exemplum reliquiſſes: manſiſti conſtans in cruce, vt nos doceres, nunquam patiendi aut mortificandi nos finem facere, donec vitæ finem faciamus. Manſiſti & conſtans in Cruce, vt eam tua commoratione molliorem, & dulciorem redderes. Cùm enim ſit ſcala cæli, nimium nobis ardua fuiſſet viſa, niſi tu viam præiuiſſes. Manſiſti præterea in Cruce, vt tegeres & defenderes nos, excipiens plagas & verbera iræ paternæ in teipſo, quæ noſtris peccatis debebantur. Denique manſiſti in Cruce, vt omnia traheres ad teipſum, vt traheres corda hominũ ad tui cognitionem, amorem, & obedientiam.

5. Cogita, quomodo miſericordiſſimus Dominus, inter tot dolores & ludibria tacitus ſecum locutus ſit. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contriſtaui te, quod tam crudeli ſis animo in me Creatorẽ tuum & Deum tuũ? Ego tui amore percuſſi AEgyptum, ſiccaui ſub pedibus tuis mare rubrũ, & ſine labore tuo conſumſi inimicos tuos. Tu me tradidiſti in manus Pilati, percuſſiſti me flagellis, & cum tanto ſtudio mortẽ mihi curaſti. Ego te cibaui mânna in deſerto, &

to,& tu me potaſti felle & aceto: ego te quadraginta annis in deſerto ſicut mater porta ui brachijs, conſeruans veſtimenta tua ne conſumerentur: & tu imponens mihi crucem, duxiſti ad montem Caluarium,& ſpolians me veſtibus meis, nudum me ibi crucifixiſti. Ego te honoraui ſceptro & corona regia,& tu me coronaſti ſpinis, & deludens me, ſceptro arūdineo percuſſiſti caput meū. Popule meus, quid amplius faciam tibi? Ecce triginta tres annos laboraui, clamans & faciens mirabilia, vt conuerterem te ad me, & nunquam voluiſti mihi auſcultare. Ceſſet iam ſaltem malitia tua,& frangatur duritia cordis tui.& quod verba,& miracula apud te non potuerunt efficere, nunc ſaltem acerbiſſima paſſio mea, multitudo vulnerū meorum, calor ſanguinis & lacrymarum mearum emolliant cor tuum, vt conuertas te ad me Deum tuum.

COLLOQVIVM.

PETES à Chriſto D.N. vt quemadmodū ipſe pro te verborum cōtumelijs, in cruce voluit irrideri & iniurias ab inimicis ferre: tibi etiam gratiam largiatur, qua firmus, nulla ſuggeſtione aut tentatione diabolica vel humana induci te patiaris, ad deferen-

dam crucem ſeruitutis ſuæ: aut crucem pœnitentiæ in rebus aduerſis, quaſi ipſe tibi mittit pro ſalute tua. Sed vt in obſequio ipſius, & ſancto tuo inſtituto firmus ſemper & cõſtans ad mortem vſque perdures.

DOCVMENTA.

1. *QVANQVAM Diaboli perſuadere nobis laborent, vt de cruce deſcendamus: aut relicto propoſito vitæ ſanctæ, aut omiſſa exercitatione aliqua operis boni cui aſſueuimus: non ſunt tamen audiendi: ſed ad mortem vſque cum Chriſto manendum in Cruce.*

2. *Quia Chriſtus erat Filius Dei, non conueniebat illum de cruce deſcendere, ſed aſcendere ad Patrem: Sic non conuenit ſeruos Dei, vt ad imperfectiones & res humiles mundi deſcendant: verùm aſcendant de virtute in virtutem, vſque ad verticem perfectionis.*

3. *Quod boni ſemel propoſuimus, id conſtanter debemus exequi: neque vllo prætextu boni operis, (quamuis totum mundum lucrari poſſemus) vltro ad imperfectionem vllam deſcendere.* Nam *& Chriſtus ne promittentibus quidem Iudæis ſe credituros ei, voluit de cruce deſcendere.*

4. *Opprobrijs & iocis laceſſitus in cruce Chriſtus tacet: at non tacet latroni, Matrem conſolatur: Patri ſe commendat, vt nos doceret, vbi vel honor*

nor Dei, vel ſalus animarum ageretur, ibi nos prodendi & loquendi tempus eſſe: ſed ſi quid nobis perſecutionis aut iniuriæ adferatur, amore Chriſti tacendum & ferendum.

In tentationibus et anguſtijs quanquam videamur deſtituti ope diuina, nunquam tamen debemus ſpem de Deo planè abijcere, ſuo tempore enim ſine dubio auxilia & ſolatia ſubmittet. 5.

Irridēt Chriſtum in Cruce, qui in peccatis ſuis gloriantur, quibus ipſummet Chriſtum crucifixerunt. 6.

MEDITATIO

QVADRAGESIMAPRIMA.

DE PRIMO VERBO IN cruce prolato à Chriſto: Pater dimitte illis.

EVANGELIVM.

IESVS autem dicebat: Pater, dimitte illis. Non enim ſciunt quid faciunt. *Luc. 23.*

FIGVRA.

DVM filij Iſrael in deſerto ſibi idola conſtituunt, & cōtra ducem Moyſem grauiter murmurant: Moyſes ipſe flexis humi genibus in vertice montis rogabat, vt Deus illis ignoſceret.

PROPHETIAE.

1. Pſal. 108. *PRO eo, vt me diligerent, detrahebant mihi. Ego autem orabam, & poſuerunt aduerſum me mala pro bonis, & odium pro dilectione mea.*

2. Iſaiæ 53. *Et pro tranſgreſſoribus rogauit.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctū. NON ſatis fuit impietati iſtorum, vt blaſphemi eſſent in Filium Dei, niſi etiam impias in Deum, Patrem miſericordiæ linguas exercerent. *Si ſperat*, inquiunt, *in Deum, liberet eum, ſi vult*. Qua blaſphemia ſimul exprobrant Chriſto ſpem in Deū Patrem, ſimul violant potentiam aut bonitatem eiuſdem Patris, quaſi qui vel nollet, vel non poſſet Filium liberare. Heu ſecuris illa doloris, quæ iniecta eſt cordi benigniſſimi Saluatoris, vt ſenſit tam impium conuitium in Patris ignominiam dici. Cōmouebatur intimis viſceribus ad miſericor diam

diam furibundæ illius & cæcæ gentis, cùm horribile iudicium præuideret, quod ſceleratis illis ob hanc blaſphemiam impendebat. Itaque benignos illos oculos ad cælum tollens, exclamat lacrymabili voce primũ hoc verbum miſericordiæ. *Pater dimitte illis, quia neſciunt, quid faciunt.* Conſidera hîc quomodo Chriſtus inter tot ludibria, tot pœnas, tot cruciatus, quibus diſtrahebatur, ſemper inuictam ſeruat caritatem: ſemper reddit bonum pro malo, &, vt ſcriptum eſt, cùm malediceretur, non remaledicebat; cùm torqueretur, non ſe vindicabat, non comminabatur; ſed intimè ſuis inimicis compatiens Patrem orabat. quo ſe verũ Magiſtrum & doctorem illius populi demonſtrabat. Legem enim, quam verbis olim docuerat, de iniurijs inuicem condonandis, iam confirmat exemplo, & in fine vitæ ſanguine ſubſcribit, & obſignat. 1. Pet. 2.

2. O incomprehenſibilis caritas, ô abyſſus miſericordiæ, ô clementia Saluatoris inaudita. Diſtracta ſunt membra eius ſancta in cruce, rumpuntur nerui, artus ſoluuntur, manus & pedes crudeliter ſunt perforati, omni ex parte deluditur, & blaſphematur: & ipſe inter hæc omnia ſupplicia & illuſiones, non murmurat, non iraſcitur, non flã-

mam cælo iubet deſcendere, non terram hiſcere, ad inimicos abſorbendos. Denique non aliịs armis pugnat aut propugnat quã caritatis. Hæc illi iniuriarum adfert obliuionem, hæc dolores ſentiri non patitur. hęc perfecit, vt ſui oblitus, ſolùm miſericordiæ in inimicos memor, piịſſimo hoc verbo paternam iram placaret, ne in eos animaduerteret. Pauca ſanè huius precationis verba fuerunt, ſed abundantes lacrymæ & ſanguis, quæ quia eam comitabantur, exau-
Heb. 5. ditus eſt pro ſua reuerentia.

3. O Ieſu dulciſſime, cùm tu ſis ille in quem peccent, & cui iniurias inferunt, cur non dicis te illis ignoſcere, ſed Patrem pro venia rogas, tanquam ad illum tantùm, non ad te pertinerent iniuriæ, & pluris eſſet apud te honor illius, quàm mors tua? Sanè filius Dei honori Patris vitam ſuam poſthabebat: ſed tamen ſuas iniurias non æſtimabat, neque percuſſores ſuos in loco inimicorum ducebat, ſed amicorum & fratrum. quod magis reſpiceret, quod ex hoc facto boni in vniuerſum orbem profecturum eſſet, quàm quantum ab ipſis mali in ſua cæde committeretur. Itaque hæc verborum ad Patrem eſt ſententia: tu habes quod illis ignoſcas, quia legem tuam

rupe-

rupeꝛunt, doctrinam tuam infamauerunt, Filium tuum occiderunt. ego nihil quod ignoſcam habeo. quod bene collocatos putem labores paſſionis & mortis meæ, quibus vniuerſus mundus recepturus eſt vitam.

Excuſabat Iudæos apud Iudæos Saluator, quia neſcirēt quid facerēt. Sanè neſciebant: ſibi enim mala, Chriſto bene faciebant. Sciebant quidem quid mali ipſi facerent, ſed neſciebant, quid mali ex hac cæde Chriſti ad ſe rediret. Planè vt peccatores cæci, dum peccant, neſciunt quid agant. ſi enim penitus perſpicerent, quanto ſuo cum malo diuinum iudicium parui pendant, quanta impietate Dei æterni bonitatem violent: quanto dedecore defœdant pulcritudinem animæ ſuæ, quæ illis pœnę & ſupplicia æterna ſint parata: quàm grandis ſit iactura æternæ gloriæ, nunquam ſe ad peccatum induci paſſi fuiſſent. quia millies mori quam clementiſſimum Redemtorem offendere maluiſſent. 4.

Reſpice iam Pater æterne in faciem filij tui Ioſeph, iniuſtè venundati, & traditi in manus virorum ſanguinum. Vide an hæc ſit veſtis filij tui, an non? Fera 5. *Gen* 37.

peſſima deuorauit eum, & ſanguis peccatorum noſtrorum imbuit veſtimenta eius, turpeſq́ue honeſtiſſimæ famæ illius maculas aſperſit. Vide ſacra Filij tui membra, vt extendantur in morem fidium ſonos reddentium, in hac cythara Crucis. Audi ſuauem concentum, hactenus in mundo inauditum, quem efficit verus tuus & fidelis Dauid, ſonans in aurem miſericordiæ tuæ, *Pater dimitte illis: quia neſciunt quid faciant.* Attende Pater miſericordiarum, ſuauiſſima hæc carmina, quæ te rogant, vt accipias pœnas & cruciatus Filij: & ignoſcas erroribus & ignorantię ſerui. Vox enim
Gen. 4. ſanguinis innocentis Abel, clamat ad te de cruce, poſtulans pro nobis non vindictam, ſed miſericordiam; non iuſtitiam, ſed gratiam.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D N. per inauditam illam caritatem, qua in cruce circumdatus doloribus mortis, pro ſuis crucifixoribus orauit; largiatur & tibi gratiam, vt eius exēplo ignoſcas omnibus, & ores pro ijs, qui quocunque modo te offenderint. Quando autem tam fuit in ſuos inimicos liberalis; dignetur & in te miſericordiam

ſuam

ſuam oſtendere, vt per merita paſſionis ipſius poſſis à Patre æterno veniam impetrare tot offenſarũm, quas & antehac, & nunc perpetuò aduerſus Maieſtatẽ eius admittis.

DOCVMENTA.

QVEMADMODVM *Chriſtus tanta caritate pro inimicis deprecatus eſt: ſic & nos promtos eſſe conuenit ad veniam omnibus iniurijs dandam, & orare pro perſequentibus & malè de nobis loquentibus.* 1.

Quia tam bonus eſt Dominus, vt ignoſcat crucifixoribus ſuis, ponamus & nos certam ſpem in miſericordia eius, & rogemus vt & nobis ignoſcat, qui peccatis noſtris non minus, quàm Iudæi ipſum crucifiximus. 2.

Si nefarium illud ſcelus inimicorum, Chriſtus apud Patrem excuſauit: quanto nos conuenit magis, ſi quidem caritate præditi ſumus, excuſare, non augere exiguas proximorum offenſiunculas. 3.

Magis Chriſtum peccata Iudæorum quàm ſui dolores angebant, itaque Patrem non pro ſe, ſed pro illis rogauit. Sic & nos, ſi veram pietatem imbiberimus, plus curæ ſuſcipiemus in ſalute alterius ſpirituali, quàm in noſtra temporali. 4.

Si Iudæi excuſatione digni videbantur, quod 5.

neſcirent, quid facerent: nos quibus Chriſtus cognitus, toties tamen iterum per peccata crucifigitur, quam apud Deum inueniemus excuſationem?

6. *Chriſtus à quo tempore in horto captus eſt, ad mortem vſque multa fecit & pauca dixit: vt doceret nos, cũ in res moleſtas & duras incidimus, patientia multa non multis verbis locum eſſe.*

MEDITATIO
QVADRAGESIMA SECVNDA.

DE SECVNDO VERBO, quod alteri latronum dixit Chriſtus.

EVANGELIVM.

Lucæ 23. VNVS ex latronibus qui crucifixi erant cum eo, improperabat ei, dicens: Si tu es Chriſtus, ſaluum fac temet ipſum, & nos. Reſpondens autem alter, increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, quòd in eadem damnatione es? & nos quidem iuſtè, nam digna factis recipimus: hic verò nihil mali geſſit,

geſſit, & dicebat ad Ieſũ: Domine, memento mei cùm veneris in regnum tuum. Et dixit illi Ieſus: Amen dico tibi: hodie mecum eris in Paradiſo.

FIGVRA.

IOSEPHVS in carcerẽ cum duobus maleficis coniectus, alteri prædixit fore vt euaderet, & gratiæ Pharaonis reſtitueretur: alter deinde capitis damnatus eſt. Gen. 40.

PROPHETIA.

ERIT tibi anima tua in ſalutem, quia in me habuiſti fiduciam. Hier. 39.

CONSIDERATIONES.

NIHIL deerat benedicto Ieſu ad ſummum opprobrium, niſi vt alter latronum, Iudæorum procaciam imitatus, etiã ſe ad illius conuitia & blaſphemias conuerteret. Inſignis fuit malignitas Phariſęorũ, qui Saluatori iam cum mortis doloribus confligtanti, non ceſſarunt tamen illum ludibrijs & contumelijs inceſſere: ſed longè eſt admirandum magis, hominem vilem, quem ſua ſcelera in furcam egerant, 1. Punct.

auſum

auſum fuiſſe blaſphemias in autorem vitæ euomere. Sed quanto hic latro ſceleratior, tanto magis pius alter fuit, in agnoſcendo Chriſto, & reprehendendo ſodali. Fuit ſanè inſignis hæc profeſſio. quo enim tempore Apoſtoli de Chriſto non audebant loqui, eo tempore latro publicè illum profitetur Deûm: idq́ue tanta conſtantia, vt illum nõ circumſtantium timor, non conſpiratio totius populi, non Petri negatio, non proditio Iudæ, non fuga diſcipulorum omniũ, non denique carnis infirmitas, quam tunc videbat in Chriſto, potuerint mouere, aut à ſua confeſſione retrahere. quin etiam quæ reprehenſione ſocium compeſcuit; eadem accuſauit & pudore affecit cæteros omnes, qui impiè in Saluatorem loquebantur.

2. Conſidera, quàm multa paucis verbis felix iſte latro oſtendat. Primò, fides magna eſt, quod eum quem ſupplicijs obnoxium iam mori videbat, credidit & profeſſus eſt Dominum & Regem, non terrenum quempiam, ſed cæleſtem. Secundò ſpes firma, quod eũm grauitas peccatorum non deterreret, quo minus demiſſo animo ſe ad Saluatorem conuerteret, petens, vt ſui memineret, id eſt, ſui miſereretur. Tertiò eximia caritas; quod ſua confeſſione defenderet &

prædicaret Saluatorem, ſimul etiam ſociũ argueret & coërceret. O fideliſſimum confeſſorem, ô humilem pœnitentem! Nihil habebat liberum feliciſſimus latro, præter cor, & linguam. manus & pedes hærebant affixi ad crucem, vtrumque ergo conſecrauit Chriſto. Cor dedit per verum de ſuis peccatis dolorem, perque intimum ſenſum, quo Chriſti iniuſtis pœnis compatiebatur. Linguam dedit, confitendo peccatum ſuũ, & prædicando innocentiam & Maieſtatem Redemtoris.

5. Vnde verò latroni huic tam repentina mutatio? cùm hactenus fuiſſet homo ſceleratus, & infidelis, quomodo repentè abundat tanto lumine & caritate? Hæc verè fuit mutatio dexteræ Domini, ad cuius dexteram pendebat. Lumen hoc quod illuminauit, & flamma hæc quæ accendit tenebroſum illud & conglaciatum cor, non aliunde proficiſcitur, quàm à lucente illa lucerna, poſita ſuper candelabrum crucis, vt mũdum illuminet: & ab igne illo, qui de cælo miſſus eſt, vt accendat omnes mortales diuino amore. O felix & fortunate latro, quãdo tu dignus fuiſti, qui primus omnium os tuum ad fontem aquæ viuæ apponeres, & vſque ad ebrietatem biberes muſtum hoc

Pſal. 76.

Luc. 12.

nouum,

nouum,quod ex ſuauiſſimo racemo Chriſto IESV torculari crucis expreſſum eſt,pro ſalutifera potione,& medicina animarum noſtrarum.

4. Sed videamus, quid benigniſſimus Saluator reſponderit, an fortè diſſimulat, an tacet, aut verbo aliquo aſperiore increpat, vt videbatur par eſſe in homine tali? Nequaquam,paratior enim ad dandum erat Dominus,quàm ad accipiendũ latro. Reſpondit igitur. *Hodie mecum eris in Paradiſo*. O vox plena dulcedinis, & conſolationis! O ſuauiſſime Domine,quàm benignus,quàm largus, imò quàm prodigus in hunc latronem fuiſti. Quàm grande reliquiſti nobis clementię tuæ argumentum,quàm certam ſpem veniæ peccatoribus præbuiſti? Quid non ſperemus,&quid tu non largiaris,cùm iam in cælo regnes, ſi tanta largitus es moriens in cruce!

5. Vide vt paullatim magis magiſque Saluator ſinum miſericordiæ expandat. Paullo ante pro crucifixoribus orabat;nunc homini improbo Paradiſum aperit. Facilè apparet te veniſſe in mundum vt peccatores ſaluos faceres. Cùm primùm ingreſſus es adhuc in præſepi iacens, ex oriente vocaſti Magos: nunc egreſſurus ab hac vita latronem

nem à Cruce, vt eum inter primos tecum deducas in cælum. Quàm magna eſt multitudo miſericordiæ tuæ, ſuper eos qui timẽt te, & in te confidunt. Neque aliter fieri poteſt. tu enim nihil es aliud quàm bonitas & miſericordia. imò verò fons omnis bonitatis. vt mirum non ſit nihil à te proficiſci aliud, quàm miſericordiam, veniam, conſolationem.

O felix latro, ſupra quem tam abundè diuina bonitas ſe effudit. Tu ſolus inter omnia Chriſti membra, ſocius Chriſti in cruce eſſe meruiſti: tu ſolus cum B. Virgine cognouiſti & defleſti Ieſum Deum & hominem. tu ſolus diuinitatem & innocentiam eius publicè profeſſus es, & liberè peruerſitatem ſocij tui inſectatus vnà cum Principibus Iudæorum. Benigne Ieſu quem tunc doloris ſenſum habueris, cùm totum illud diſcipulorum Collegium, tot alij, quos tua doctrina, exemplo, miraculis, docueras, & conuerteras omnes ad vnum dilapſi eſſent: nullus inueniretur, qui in te perfectè crederet, nullus qui tuæ gloriæ teſtis eſſet, qui te auderet defendere, niſi hic vnicus latro alienigena, qui nunquam te viderat vel audierat. Hei mihi, Domine, quàm ſterilis & infructuoſa eſt terra noſtra, quam cùm trigin-

triginta tres ipſos annos, multo cum ſudore tuo colueris, toties precioſo ſanguine irrigaris, ad extremum vix iſtum exiguum fructum meſſuiſti, qui te ſolaretur, quemque vt primitias laborum patri cæleſti offerres.

COLLOQVIVM.

O dulciſſime Ieſu, ô fideliſſime amator noſter, in quibus te anguſtijs video pēdentem in cruce! Obſecro te, voca me, vt hunc latronem vocaſti. trahe me in crucem tuam, vt cum latrone euadam ſocius tuus, cum illo te confitear, cum illo per copiam lacrymarum tibi Deo, qui tanta pro me ſuſtines, intimè compatiar. Memento mei Domine in regno tuo: & quia latronem non reieciſti propter magnam clemētiam tuam, dignare me recipere, & cum illo collocare in Paradiſo.

DOCVMENTA.

1. *CVM ab hominibus abiectis aut improbis calumnias ſuſtinemus, patienter ferendum eſt: Chriſtus enim ſe à latrone ſubſannari paſſus eſt.*

2. *Si quid in Deum, ſanctoſque impiè dicatur aut fiat, nequaquam ferendum eſt: ſed vt à bono latrone*

trone impius, ſic blaſphemus ille, quiſquis eſt, à nobis grauiter, ex zelo animorum reprehendendus eſt.

Si Deum volumus miſericordem in nos eſſe, non cælanda aut excuſanda, ſed agnoſcenda eſt culpa, & peccata ſyncerè confitenda, quod bonus latro fecit. 3.

Cùm proximum audimus traduci aut excuſari, debemus eum boni latronis exemplo defendere et excuſare; nos verò ipſos in conſcientia noſtra continuò reprehendere & accuſare. 4.

Cùm propter peccata in pœnas & caſtigationẽ Dei incidimus, cauendum ab impatientia, & maledicentia, quod non cauit malus latrò; imitandus magis bonus latro, vt ad cor redeamus, & humiliemus nos: Sic enim merebimur ſolatium accipere à Domino. 5.

Si latronem, qui totam vitam per grauia ſcelera peregerat, ob vnius horæ obſequium Chriſtus paradiſo remuneratur: quid illis dabit, qui ad mortem vſque fideliter ipſi ſeruiunt? 6.

Chriſtus de duobus latronibus, qui cum ipſo moriebantur, vnum ſaluum fecit, vt nemo deſperet, ſi inſtanti morte, peccatorum ſibi adhuc ſit conſcius: ſed non & alterum ſaluum fecit, vt nemo prætendens miſericordiam Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat. 7.

Bonus latro, vnã actione inſigni præſtita in honorem 8.

rem Chriſti, meruit primus eſſe, qui poſt Chriſtum ingrederetur in Paradiſum. Ne confidant ſerui Dei in multis annis in religione cõſumptis. multi enim in religione tyrones, in regno cælorũ multis antiquioribus præferentur. Pluris eſt enim apud Chriſtum hora vna feruens, quàm multi anni tepentes in ipſius ſeruitio.

9. *Latroni, qui vnũ tantùm dixerat bonum verbum, reſpondit Chriſtus tam conſolatoriè: at Matri, quæ cum tanto amore illi ſeruierat, ita locutus eſt, vt magnus illi dolor accederet Non eſt meritum & ſanctitas, in magna animi lætitia & conſolatione; ſed in tribulationibus pro Chriſto fortiter ſuſtinendis.*

10. *Tam grata eſt Chriſto peccatorum ſalus, vt tẽpore paſſionis, quo nullam neque diuinam neque humanam volebat admittere conſolationem, hoc tamen ſolatij ſibi ſeruarit, vt peccatorem vnum conuerteret, Itaque ſi rem gratam Domino præſtare volumus, omnibus viribus cum ipſo laboremus in reuocandis ad ſalutem peccatoribus.*

MEDI-

MEDITATIO QVADRAGESIMATERTIA.

DE TERTIO CHRISTI verbo ad Matrem.

EVANGELIVM.

STABANT autem iuxta crucem Ieſu, mater eius, & ſoror matris eius, Maria Cleophæ, & Maria Magdalena. Cùm vidiſſet ergo Ieſus matrem, & diſcipulum ſtantem quem diligebat, dicit matri ſuæ: Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit diſcipulo: ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua. *Ioan. 19.*

FIGVRA.

NOEMI *vidua mortuis inter Moabitas filijs ſuis, redijt in patriam Bethleem. Cùm autem ſalutaretur ab alijs mulieribus, reſpondit: Nolite me vocare Noëmi, id eſt pulcram; ſed vocate me Mara, id eſt amaram: quia amaritudine repleuit me vehementer Dominus.* *Ruth. 1.*

PROPHETIAE.

Luc. 2. *ECCE poſitus eſt hic in ruinam & in reſurrectionem multorum in Iſrael, & in ſignũ cui contradicetur, & tuam ipſius animam pertranſibit gladius.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. STABAT deſolata Mater anxia dolore, & perfuſa lacrymis ad crucem illam, è qua pendentem, & inter acerbiſſimos cruciatus morientem videbat cariſſimum filium. Atque interim vehementia doloris, attonitæ inſtar, ſtat mente intenta, oculis defixis nunc in ſacrum illud caput, nunc in manus, nunc in pedes; Cùm videret illum quaſi leproſum tam miſerè deformatum, ex intimo pectoris profundos gemitus & ſuſpiria emittebat. Omnes illæ ſpinę, claui, verbera, ſanguis copioſè è vulneribus defluens, ſinguli erant gladij, qui cor ipſius grauiſſimis vulneribus penetrarent. ſic planè vt non modò ſtaret iuxta crucem ſed in ipſa cruçe cum Filio crucifixa eſſet. Ibi enim erat cor ipſius clauis affixum, coronatum ſpinis, transfixum lancea, probris irriſum, flagellatum, felle & aceto potatum. O Mater benedicta, cur iuiſti ad montem Cal

uariæ,vt pro nobis ibi ſacrificareris? Non tibi forte ſufficiebat paſſio Filij, niſi vnà cũ illo & Mater crucifigeretur? O venter Virginis non beatus, ſed afflictus, qui fructum tàm triſtem protuliſti! ô cor Mariæ, iã non cor, ſed myrrha & fel amariſſimum!

Ah mi dulcis Ieſu, quis verbis explicet, quæ ſagittæ compaſſionis ſimul penetrauerint cor tuum, cùm videres maternum animum, tui amore acerbiſſimis confici doloribus? Hoc tibi nouum fuit ſupplicium, hæc altera crux, quam propter peccata noſtra perferebas. Ideo. n coram adeſſe voluiſti matrem, vt pręſentia & dolore cariſſimę parentis dolor tuus augeretur, & eſſet copioſa magis noſtra redemtio. Deinde voluiſti illam tibi adeſſe, & tuos dolores aſpicere vt quę oculis illa foris conſpiceret, ea interius animum ſauciarent: quodque Filius patiebatur in corpore, illa pateretur in corde; vt quemadmodum particeps eſſet paſſionis filij, fieret etiam particeps, & quaſi cooperatrix noſtræ redemtionis. 2

Conſidera, nullam rem creatam potuiſſe vnquam tantum amare Creatorem & Deum ſuum, neque vllam Matrem filium vnicum, quãtum B. Virgo amauit Filium, quem ſimul nõuerat eſſe Creatorem & 3

Deum ſuum,& à quo certò ſciebat, magis ſe quàm vllam creaturam amari. Itaq; quò maior in illa fuit hic amor, eò grauior fuit & dolor, quem ex illius dolore cōcipiebat. Ab altera parte viciſſim piiſſimus Ieſus, aſpiciens caram genitricem ad crucem adſtare tam afflictam, ex intimis viſceribus, eius miſericordia motus eſt. Emittebat enim ſagittas amoris & compaſſionis Mater in cor Filii, quæ ipſum quaſi lethaliter vulnerarent: illa viciſſim ſagittis amoris & gladio paſſionis filii ſauciabatur & transfigebatur. Matris dolor mirè affligebat Filium,& Filii dolor viciſſim dolorem Matri augebat. neque tamē amor patiebatur, quin inter ſe aſpicerent, etſi aſpectu creſceret dolor,& lacrymarum effuſa copia, oculis pænè videndi facultatem negaret.

4. O benedicte Ieſu, verè explicari non poteſt animi tui moleſtia, quam aſpectus ſanctiſſimæ illius animæ, tantis angoribus exagitatæ tibi afferebat, quam animam noueras tecum eſſe crucifixam. Cùm videres cor illud tenerum diuiſum & transfixum doloris gladio, cùm oculos cruoris effuſione caligantes, conijceres in illam Virgineam faciem colore mortis deformatam. cùm intelligeres animę illius anguſtias lethales, vt quæ

vt quæ continuè propter te moreretur, neque tamen mori poſſet. cùm videres largiter è ſacris luminibus profluentes lacrymarum riuos, & audires dolentes gemitus & lacrymoſa ſuſpiria, quibus cor tuum conuulnerabatur. Hęc ſanè crux grauius animã pijſſimam tibi excruciabat, quàm altera illa corpus affligebat.

5 Tuos verò, ô Martyrum Regina, quis explicare poſſit dolores, & animi tui intimas anguſtias? cùm coram aſpiceres tam barbara crudelitate ſupplicijs vexari, & occidi eum quem tanto cum gaudio conceperas, tanta cum gloria naſci videras: cùm videres eum tam horrendis pœnis affectum pendere de Cruce, blaſphemijs, ſubſannationibus, accuſationibus diuexari ab hominibus, eum, quem olim ab Angelis laudari, à Magis adorari conſpexeras. cùm intuereris brachia illa, quæ tam ſæpe, tam iucundè olim te amplexa fuerant, nunc tam crudeliter diſtracta, cruore & tabo perfuſa: cùm ſacrum illud caput, quod ſæpe materno pectori admoueras, cruentum totum, & ſpinis opertum: cùm denique videres eum qui toties aſſederat, & quieuerat in virgineo tuo gremio, iam non habere, vbi laſſum caput reclinet. Heu! quàm durum fuit tor-

culare illud, quod eo momento cor tuum preſſit? quàm ſæpe ſuſtuliſti oculos, vt diuinam illam ſpeciem videres, quæ animo tuo gaudium perpetuum ſolebat adferre; ſed oculi, qui eam ita deformatam intueri non ſuſtinebant, aliorſum auertebantur. cùm nec alibi inuenirent quicquam ſolatij, nimirum cum magno ſuo dolore, iterum ad te videndum redire cogebantur.

6. Videns igitur Ieſus matrem dixit illi (oſtendens Ioannem) *Mulier ecce filius tuus.* Mulier, inquit, non Mater, quia Filij affectus erga parentem tenerrimus non patiebatur, vt lingua proferret nomen Matris: & dolor acerrimus ex dolore Filij conceptus faciebat, vt maternę aures ſine nouo & mortifero vulnere nomen Matris non acciperent. Heu! quàm penetrauit cor Mariæ hoc filij verbum, quo videbat ſe quodammodo abdicari, & permutationem fieri inæqualem. Fluentes igitur lacrymis oculos, ſurſum tollens ad ipſum, inquit: Quid eſt hoc, quod audio Fili mi? pauca verba loqueris, ſed mihi admodum acerba. Heu me miſeram, quæ eſt iſta commutatio! Diſcipulus cum Magiſtro, ſeruus cum Domino, Filius Dei denique cum Zebedæi filio? Mox tamē cùm intelligeret in ſpiritu, hoc facto Saluatorem

torem velle, ſub Ioannis perſona, conſtitue te illam omnium noſtrûm matrem, & nos illi filios gratiæ, vt eſſet mediatrix & aduocata noſtra: cum magna animi modeſtia in hoc diuino propoſito acquieuit.

Hinc videre eſt, quanto nos amore complexus ſit Chriſtus, qui tot rationes ad ſalutem noſtram prouiderit. cùm imbecillitatem noſtram præuideret, ſimul curauit illi hanc medicinam, id eſt, commendauit nos cariſſimæ parenti, ſic, vt eam de nobis, non minus quàm de filijs curam & propugnationem vellet ſuſcipere. Itaque Ioanni Dominus, *Ecce mater tua*, inquit, per ipſum nos omnes ita alloquens: Ecce mater veſtra. O quàm ſuauis & voluptatis pleniſſima vox hæc peccatoribus & infirmis, habere tam benignam, tam fidelem, tam pio in filios affectu Matrem, quæ ex ijs quæ paſſa eſt, didicit compati aliorũ infirmitatibus. Ecce igitur Mater noſtra, quæ vt facilè te admittat, plena eſt miſericordia; vt adiuuet, eſt potens; vt locupletet, eſt plena gratia; denique MATER noſtra eſt, vt nos alat, & lacte ſuarum conſolationum ſemper confirmet. 7.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. vt ex illa amoris infinitate, qua non ſolùm per mortem crucis, ſeipſum nobis dare voluit; ſed matrem etiam cariſſimam, dedit ſub perſona Ioannis pro Matre & aduocata noſtra: det tibi, vt ita profundam ipſius humilitatem imitari poſſis, & caſtitatis candorem virgineum, vt dignus habearis eiuſmodi parentis filius; vtque in poſterum ſenſu quodam ſingulari pietatis, in ipſam feraris, tamque illi obediens, ne poſſit queri ſe talis Filij matrem. Sit verò ipſa per totam vitam & mortis tempore, fideliſſima tibi apud Filium aduocata.

DOCVMENTA.

1. *MARIA & Ioannes, qui apud Chriſtum primi erant in amore, ſtabant ad pedem crucis, non ſedebant. Saluti nequaquam ſufficit prope crucem Chriſti eſſe, & ocium agere, aut noſtræ negligentiæ ſomnum dormire; ſed neceſſe eſt ſtare erectos, & pugnare aduerſum tentationes, alijs auxilio eſſe, & Chriſtum in rebus aſperis perferendis imitari.*

2. *Si Chriſti caritatem imitari volumus, hominum miſerorum & afflictorum miſereri debemus.*

mus. quodſi aliud non licet, adiuuandi ſaltem ſunt precibus, conſilio, commendatione ad eos, qui ſolatio aut auxilio eſſe poſſint.

Matrem Virginem Ioanni Virgini commendat Chriſtus. Ne ſperemus aſſecuturos nos intimam illam deuotionem erga Dominam noſtram, neque dignos futuros tali Matre, niſi puritatis amantes ſimus. 3.

Si ſub Ioannis nomine, omnes nos filios, dedit Matri ſuæ: par eſt vt eam amemus, eique vt obedientes filij ſeruiamus: ad ipſam vt ad veram matrem confugientes, in tentationibus & anguſtis rebus. 4.

Chriſtus in cruce alloquens Matrem, non Matrem, ſed mulierem vocat. Vt doceret religioſos, qui mundo mortui, cum Chriſto crucifixi ſunt per obedientiam, obliuiſci debere in terra Patrem & Matrem. 5.

Si ſemel conceſſam ad tempus nobis gratiam deinde ſubtrahat Deus, non decet ſe querelis & moroſitati dare, neque ceſſare à ſeruitio & honore ipſius quietos; ſed matrem filio orbatam potius imitari. 6.

Non commendauit matrem ſuam Ioanni Chriſtus, cùm ab illa diſcederet primùm ad mortem, ne quidem in vltima cœna, ſed cùm ambo adſtarent ad crucem. Cùm enim ex amicis ei vellet illam tradere, qui eſſet certiſſimus; tum clarè 7.

cogni-

cognitum eſt, Ioannem eſſe fidelem in amicitia, cùm omnibus turpi fuga lapſis, ſolus repertus eſt Ioannes, qui vnà cùm matre ſub cruce adſtaret. Veros amicos & ſeruos Chriſti crux diſcernit, id eſt, tentationum & tribulationum tempus. tum qui conſtantiam ſeruant, nec à recto diſcedunt, illi demum veri ſunt amici Chriſti, & filij Matris ipſius.

MEDITATIO
QVADRAGESIMAQVARTA.
DE QVARTO VERBO CHRIſti in Cruce: Deus meus, Deus meus, vt quid me dereliquiſti?

EVANGELIVM.

Matth. 27. Marc. 15. Luca 23. ET ab hora ſexta tenebræ factæ ſunt ſuper vniuerſam terram vſque ad horam nonam, & obſcuratus eſt Sol. Et circa horam nonam clamauit Ieſus voce magna dicens: Heli, Heli, Lamaſabactani, quod eſt interpretatũ: Deus meus, Deus meus vt quid dereliquiſti me?

PRO-

PROPHETIAE.

OMNIA luminaria cæli mœrere faciam, & dabo tenebras ſuper terram. 1. *Ezech.* 32.

Deus meus reſpice in me, quare me dereliquiſti. 2. *Pſal.* 21.

Clamo ad te, & non exaudis me; ſto, & non reſpicis me, mutatus es mihi in crudelem. 3. *Iob.* 30.

Dixit Sion; dereliquit me Dominus, & Dominus oblitus eſt mei. 4. *Iſaiæ* 49.

CONSIDERATIONES.

DVM verus iuſtitię Sol deficere incipit, mox etiam corpora cæleſtia, & Sol iſte viſibilis, Lux illa mundi clariſſima, auctori ſuo veluti compatiens, reducit & abſcondit lucis ſuæ radios, nolens ad Creatoris iniuriam cuiquam ſeruire. Cùm enim deficeret & moreretur auctor vniuerſitatis, apparebat etiam res omnes creatas cupere vnà cũ illo deficere, & ſe illi mortis comites adiungere. Quo verò dolore nouo affecta eſt tum triſtis Virgo Mater, cùm res videret ſenſus expertes, triſtitiæ & compaſſionis ſigna edere: Solem obſcuro ſe velo obtegentem, quaſi oculos obligare, ne videret horrendum illud ſpectaculum: homines verò præditos ratione, tã impios & crudeles eſſe in ipſum Deum 1. Punctũ.

Deum & Creatorem ſuum?

2. Conſidera, quomodo benedictus Ieſus, circa horam nonam, cùm iam admodum debilitatus & exhauſtus eſſet, tum intolerabili clauorum dolore, quibus grauiſſimè affligebatur, tum copia ſanguinis effuſi, & ſudoris perpetui, quem extremus ille dolor exprimere ſolet; cùm ſacrum illud corpus, lethali frigore vndiq; diffuſo, ita rigidum eſſet, vt vix regere aut attollere poſſet ſanctum caput: cùm non inueniret neque intus neque foris, qui aliqua in re ſibi auxilio aut ſolatio eſſet: attollit moribundos ad cęlum oculos, & cum multis lacrymis elata

Pſal 21. voce clamat, dicens: *Deus meus, Deus meus vt*
Iob.30. *quid me dereliquiſti? quare*, Pater Sancte, *factus es mihi in crudelem*? Quare tu, qui nunquam deſeris clamantes ad te, & ſperantes in te; nunc me Filium tuum ſic derelinquis, vt mori me ſinas, tamquam non eſſem Filius tuus, ſine vllo auxilio aut ſolatio, in extrema hac lucta?

3. Verbum hoc ideo voluit loqui Chriſtus, quia cùm videret omnes admirari ſingularem illam patientiam & manſuetudinem, quam in tot cruciatibus & iniurijs demonſtrabat, ne putarent ſe carere iam ſenſu; ſed vt intelligerent verè illum parte animi inferio-

feriore ſentire maximos dolores, expreſſit hoc miſerabili clamore intolerabiles ſuas pœnas. Nam Saluator noſter, quod ad ſenſitiuam humanæ naturæ ſuæ partem attinet, nihil auxilij à ſuperiore parte accepit: ſed relicta fuit, vt pateretur, quantum pati poſſet, abſque vlla conſolatione. quæ derelictio grauior illi fuit omnibus reliquis ſupplicijs.

Chriſtus à Patre derelictus eſt, vt eam pœnam ſuſtineret, quam homo peccando meruerat. Cùm enim homo in Paradiſo reliquiſſet Creatorem ſuum, merebatur ſcilicet vt & ipſe ab eo relinqueretur. Conqueritur ergo Chriſtus noſtra, nôn ſua cauſſa. quia enim voluit nobis ſe coniungere, & deſponſare ſibi naturam humanam, relinquitur à Patre. quia voluit amplecti nos, confixit & ſauciauit ſe ſpinis peccatorum noſtrorum. atque ideò clamat, & queritur ſe derelictum, vt omnes intelligamus, ad quàm graues angores & calamitates, peccata illum noſtra, ipſiuſque in nos amor deduxerint. Deinde queritur cum Patre, non quod pœnas ſibi infligat, ſed quod non amplius ſuggerat ſibi vires, neque vitam proroget, vt pro amore noſtro plura maioraque ſuſtineat. Denique conqueritur 4.
de exi-

de exiguo paſſionis ſuæ fructu: cùm enim eo tempore, tam cõpioſam offerret Patri ſatisfactionẽm, quæ vel mille mundis ad ſalutem ſufficeret, non potuit tamen ad illud vſque tempus, quemquam, niſi vnum latronem ſibi adiungere: neque relinquebat in toto orbe quenquam, cui in ſe perfecta eſſet fides, niſi vnicam fideliſſimam parentem.

5. Virgo benedicta, quis tibi ſenſus tũ fuit, quantus ad veterem nouus dolor acceſſit, cùm audires filium tuum ſic derelictum à Patre, cui illum toties commendaueras? Si à ſuo Patre, à quo ſolo expectari ſolatium poterat, derelinquitur, quis illi ſuccurret? Omnes illum perſequũtur, omnes laceſſunt, & quia nihil amplius poſſunt manu, non ceſſant eum mordere & lacerare linguis. omnes amici & noti eius de longè ſtant, diſcipuli fugerunt, & diſperſi ab eo ſunt. Tu ſola fide perfecta & caritate aſtas Filio tuo: at non vt conſoleris, ſed vt dolorem nouum extremis addas doloribus. Non potes illi quicquam opis afferre, ne tangere quidem: vulnerare, & penetrare cor potes dolore prę ſentiæ tuæ.

6. O ingrata anima mea, contẽplare in hac cruce Chriſtum, & auſculta, quàm iuſtam de te querelam inſtituat. O homo, inquiẽs, vide

vide quæ pro te patiar, non eſt dolor, qui comparari poſſit cum dolore meo. Clamo ad te, ego, qui pro te morior. Vide ſupplicia quibus crucior. Vide quibus affixus ſim clauis. Vide lacrymas, quas pro te fundo. Vide ſpinas, quibus compungor. Vide ſputa & probra, quibus me inimici dedecorant. Et cùm tantus ſit dolor, quem foris patior in corpore, grauior eſt fletus & dolor, qui intus me cruciat, cùm te mihi tam ingratum cognoſco.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. per illos angores, quibus afflicta eſt ſanctiſſima eius anima, cùm ad Patrem clamaret, *Deus meus, Deus meus vt quid me dereliquiſti;* efficiat in te per gratiam ſuam, vt in omnibus moleſtijs & anguſtijs, refugium ſemper cũ certa fiducia ad ipſum habeas. neque permittat, vt velut relictus & indignus ſua miſericordia reijciaris; ſed exaudiat de cælo vocem tuam, vt ipſo iuuante fructum poſſis ex tentationibus & rebus aduerſis capere, ad gloriam Maieſtatis ipſius & animæ tuæ ſalutem.

DOCVMENTA.

1. *CVM in periculum, aut difficultatem, aut certamē contra tentationes incidimus, non abijciendus aut demittendus eſt animus: ſed per preces humiliter refugiendum ad Deum. quemadmodum & Chriſtus confugit ad Patrem*

2. *Neq; tum quidem turbari debemus, cùm ſubducta omni conſolatione ſpiritus, aut cum tædio quodam & afflictione in ſeruitio Dei verſantes, videmur ab ipſo planè deſerti. Idem enim Chriſto in cruce pati contigit*

3. *Cùm Chriſtus propius ad mortem accederet obſcuratus eſt Sol; & factæ ſunt tenebræ ſuper terram: Sic quando mentis ardor incipit tepeſcere, & in ea deficere Spiritus CHRISTI, vita ipſius; obſcuratur intelligentia; ipſa verò incurrit in tenebras peccatorum*

4. *Si Filius Dei, in quo tantùm ſibi complacuit æternus Pater, eò quod vnum eſſe nobiſcum vellet, ſic à Patre derelictus eſt; quid nobis erit, qui pleni ſumus peccatis, ſi in morte non reperiamur vniti & coniuncti Chriſto?*

5. *Si amore noſtri Chriſtus, vt vnà nobiſcum eſſet, relinqui à Patre voluit: quidni & nos deſeramus omnes huius mundi res, & nos ipſos, vt coniungamur, & ſemper cum Chriſto ſimus?*

6. *Vt Chriſtus non ceſſauit Patri obedire, quamuis ab*

uis ab eo relictus: ſic non decet nos quærere conſolationes ſenſibiles: ſed paratos eſſe abſque conſolatione illi ſeruire, ſcientes eo tempore actiones noſtras, etſi maiore cum labore & difficultate peragantur, plus mereri, quàm ſi cum dulci animi ſenſu & conſolatione peractæ eſſent.

MEDITATIO

QVADRAGESIMA QVINTA.

DE QVINTO CHRISTI VERbo in cruce: Sitio.

EVANGELIVM.

POSTEA ſciēs Ieſus, quia *Ioan. 19.*
omnia conſūmata ſunt, *Matth. 27.*
vt conſummaretur Scri- *Marc. 15.*
ptura dicit: Sitio. Vas ergo poſitum erat aceto plenum. Et continuò currens vnus ex eis, acceptam ſpongiam impleuit aceto, & impoſuit arundini, & obtulit ori eius vt biberet, dicens: Videamus an veniat Helias liberans eum.

FIGVRA.

Iudic. 15. SAMSON *ſtratis Philiſtæis, cùm ſiti deficeret, conuertit ſe ad Dominum, dicens: Siti morior.*

PROPHETIAE.

1\. Pſal. 68. IN *ſiti mea potauerunt me aceto.*

2\. Pſal. 21. *Aruit tanquam teſta virtus mea, & lingua mea adhæſit faucibus meis, & in puluerem mortis deduxiſti me.*

CONSIDERATIONES.

1\. Punctũ. NATVRALE eſt ijs, qui vicini ſunt ad moriendum, vt acri ſiti laborent. quãta ergo ſiti laborauerit morti vicinus Ieſus benedictus, fons ille exſiccatus, per ſanguinem effuſum, per ſparſas lacrymas, tot fatigatus laboribus, neminem puto mente poſſe concipere: quando nec vlla res creata tantos dolores ſufferre potuiſſet. Quàm grauiter putamus illa voce, *Sitio*, vulneratum cor Virginis; cùm dilectum Dei & ſuum filiũ, in tantis anguſtijs mori videret, cùm audiret eum tam miſerabili ſono petere bibere; ipſi verò in mentem veniret, quanto gaudio & conſolatione animi de ſuo pectore lac præbuerit, cùm modò vel gutta aquæ careat, qua ſitis ardorem reſtinguat. Cogita quo

quo dolore ſe ipſa confecerit, Filium alloquens: O dulcis fructus ventris mei, ô theſaure cariſſime cordi meo, quomodo te mihi ſublatum video, vt te non poſſim tangere, & videns iam te mori in tantis anguſtijs, non poſſum quicquam opis afferre, ne aquæ quidem pauxillum prębere, ad faucium ſiccitatem irrigandam? Fili mi, bibe me ipſam Matrem tuam liquefactam, & diſſolutam dolore tuorum multitudine dolorum: bibe me totam in lacrymas conuerſam, vt viua ſim in corde tuo, & in me ipſa mortua.

Conſidera, quàm patienter tulerit Chriſtus extremo illo tempore pauxillum aquę ſibi, ardenti ſiti leuandæ deeſſe. & ſanè grauis erat moleſtia, tam neceſſaria refrigeratione carere; ſed grauius multò, quod impij milites huius refrigerij loco, porrigerēt id, quod cruciatum & ludibria augeret, vt antea fel, ita nunc acetum. Ah miſeram cænā, quam tibi Domine mi, extremam in cruce pararunt peccata mea? Compatere anima mea Regi cælorum, qui cùm tam largiter prouidiſſet rebus omnibus, tibi maximè in gratiſſimæ, de omnibus ad ſuſtentationem neceſſarijs: ſibi ipſi nihil prouidit, ſed in ſumma egeſtate mori voluit. 2.

3. Quomodo tantam ſitim fers bone IESV? quis te ſiccauit, fons aquæ viuæ? An nõ tu es ille qui clamabas: *Si quis ſitit, veniat ad me & bibat?* Aliorum ſitim exſtinguis, tu ſiti moreris? Non tu es ille, qui Samaritanæ dicebas, habere te aquam viuam, è qua ſi quis biberet, non ſitiret in æternum? Sanè Domine mi; ſed voluiſti boni Pelicani inſtar, teipſum exhaurire, vt filijs opem ferres, & tua ſiti noſtram exſtinguere.

Ioan 7.

Ioan. 4.

4. Conſidera præter ſitim corporis aliam longè vehementiorem fuiſſe in animo Saluatoris noſtri, ardens videlicet deſiderium ſalutis noſtræ. Triginta tribus annis, benigniſſimus Ieſus laborauerat, fugitantes nos inſecutus erat vocans nos, conciones inſtituerat vt reduceret nos ad viam ſalutis, & nunc extremo vitæ pœnè momento feſſus & ſiti aridus, ſitire ſe clamat. Sitiebat vt nos illi auſcultaremus, & relictis peccatis ad ipſum conuerteremur: ſitiebat, vt nos ſitiremus virtutes, bona ſpiritualia, & fontem viuum cæleſtis gratiæ. Ieſu bone, habes ſpinas, quæ tibi caput transfigant, habes clauos, quibus manus pedeſque lacerentur, non dolet tibi Crux, vulnerum obliuiſceris, de ſola ſiti conquereris. Multò ſcilicet vehe-

vehementius cruciabat te ſitis redemtionis noſtræ, quàm crux, quàm omnia corporis ſupplicia. Flamma amoris, Domine, intus accenderat viſcera tua, & fauces ſiccauerat. Hæc effecit, vt dum Iudæi cum Ethnicis, tuum ſanguinem ſitientes, mortem tibi afferunt, tu illorum ſalutem ſitiens tua morte vitam illis largiaris.

Ex hac ſiti ſalutis noſtræ, oriebatur in Chriſto tertia quædam ſitis pœnarum & tormentorum. Cùm enim incredibili arderet deſiderio ſalutis noſtræ, (quod excitabatur, tum ipſius erga nos infinito amore, tum gloria, quæ ex ſalute noſtra ad Patrem reditura erat,) videretque homini per paſſionem, ſalutem reſtitui, per eandem glorificari Patrem: infinita ſiti ardebat patiendi. Itaque cùm exiguas putaret pœnas adhuc toleratas, *Sitio*, clamabat. quaſi diceret: Pater quæ pro ſalute mundi mihi imperaſti, omnia perfeci, & iam me vita deficit. Optarē, ſi fieri poſſet in hac cruce pro tua gloria ſemper pendere. Exiguus eſt calix, quem dediſti mihi, ſi ad ſitim meam ſpectes, omnes aquæ & flumina pœnarum & cruciatuum non poſſunt eam exſtinguere. Itaque Saluator pœnarum auidus & cruciatuum 5. Cant. 8.

in cruce pendens: quemadmodum ſponſa, (vt eſt in Canticis,) teneritudinem amoris
Cant. 2. ſui volens exprimere dicebat: *Fulcite me floribus, ſtipate me malis, quia amore langueo:* Sic ille ſponſus, cupiens explicare vehementiã amoris ſui, erga ſponſam ſuam humanam naturam, & ardens deſiderium pro ipſa patiendi, videbatur dicere: *Fulcite me cruce, ſtipate me ſpinis & clauis, quia amore langueo.*

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D.N. per illum amorem, quo tui amore guſtare voluit in cruce acerbam illam potionem, dignetur in cor tuum immittere ardentem amoris ſui ſitim, qua contemnens humanas omnes conſolationes, ſitias & deſideres ipſum ſolum fontem aquæ viuæ, qui ſolus poſſit ſitim tuam reſtinguere. Preterea vt gratiam tibi concedat, qua cupidè accipias & bibas ipſius amore calicem tribulationum, & rerum in hac vita aduerſarum, ſic planè, vt quæ amara ſunt tibi, fiant dulcia; quæ acerba, ſuauia. Sicut & ipſi dulce & ſuaue viſum eſt, quicquid pro te in cruce perpeſſus eſt.

DOCVMENTA.

1. *DEBEMVS & nos ſitim Chriſti ſitire, ardentes zelo animarum & deſiderio gloriæ Dei.*

Si Chri-

Si Chriſtus cor noſtrum ſitit, curemus vt purũ illud, ſine alterius perturbationis aut amoris terreni admixtione, ei tradamus ne à nobis, quemadmodum à Iudæis, acetum ei præbeatur. 2.

Guſtandi tantùm, id eſt ferendi ſunt mores peruerſi & dogmata falſorum Chriſtianorum: non bibendum, id eſt, imitandum, ſicut Chriſtus cùm guſtaſſet acetum, noluit bibere. 3.

Acetum dant Chriſto, qui egentibus peſſima largiuntur, aut eos verbis aſperè & iniquè excipiunt. 4.

Mundo vinum bonum; Chriſto acetum dant, qui vt ſuas cupiditates ſatient, & hominum voluntates ſibi concilient, aut in honore vel lucro adipiſcendo omnes curas cogitationeſque conſumunt, non tempori, non labori parcentes. At in rebus ad ſalutem ſpectantibus tepidi ſunt & negligentes, neque quicquam pati, neque ſumtus aut damni quicquam ferre ſuſtinent. 5.

Bona opera ſua Chriſto in cuſpide arundinea offert (vt milites ſpongiam aceto plenam obtulerunt) qui in ijs hominum gloriam, & mundi honores ſpectat. 6.

Si quando contingat nos famem & ſitim pati, gaudeamus, quod aliqua ſe nobis imitandi Chriſti offerat occaſio, qui hæc ipſa pro nobis paſſus eſt in cruce. 7.

MEDITATIO QVADRAGESIMASEXTA.

DE SEXTO CHRISTI verbo: Conſummatum eſt.

EVANGELIVM.

Ioan. 19. CVM ergo accepiſſet Ieſus acetum, dixit: Conſummatum eſt.

FIGVRA.

Gen 2. *COMPLEVIT Deus die ſeptimo opus ſuum, quod fecerat.*

PROPHETIAE.

1. Dan 9. *SEPTVAGINTA Hebdomades abbreuiatæ ſunt ſuper populum meum, et ſuper vrbem ſanctam tuam, vt conſummetur præuaricatio*

2. Iſaiæ 10. *Conſummationem & abbreuiationem Dominus exercituum fecit in medio omnis terræ.*

3. Ibid. *Adhuc paululum modicumque, & conſummabitur indignatio, et furor meus ſuper ſcelus eorũ.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. VIDENS Ieſus abſoluta iam omnia ſacræ paſſionis myſteria, neque ſuperesse

eſſe aliud, niſi vt in manus Patris ſpiritum redderet, agens gratias ait: *Conſummatum eſt.* quaſi diceret: Gratias tibi maximas ago, Pater mi, quod tuo auxilio opus hoc redemtionis humanæ, tam arduum & vtile, ad finem vſque perduxerim. Quàm dignum laude eſt verbum hoc! quàm nobis ſalutis & gaudij plenum! Quicquid enim à Prophetis ſcriptum; per figuras teſtamenti veteris præſignificatum; à voluntate æterni Patris præuiſum & decretum; quicquid denique ad redemtionem noſtram opus fuerat, id totum Ieſus Redemtor noſter obedientiâ perfectiſſimâ impleuit, & conſummauit: nec dubium eſt, quin hoc verbum pronuncians Dominus ſimul contrarijs motibus doloris & gaudij ſit affectus. Gaudij quod Patris obedientiā expleuiſſet; quod anxio deſiderio ſatisfeciſſet (à quo tantopere cruciabatur) baptiſmi illius, quo pro nobis in ſanguine ſuo erat baptizandus; quod impleſſet illa ineffabilia deſideria Collium æternorum (antiquorum Patrum) qui ipſius aduentum tam cupidè exſpectabant. Doloris habuit ſenſum, quòd inter hoc verbum animo collegit, quaſi per capita in cōpēdium omnes calamitates & afflictiones, quas per totam vitam, noſtra cauſſa pertulerat, *Luc.12.*

lerat,

lerat, eaſque vniuerſas ſimul pro ſatisfactione peccatorum noſtrorum obtulit. Augebat huius verbi dolorem, quod cùm ſciret iam nunc mortem imminere (quæ omnibus pœnis longè horribilior & acerbior eſt) non exiguos dolores & angores ex præſentia mortis perſenſerit.

2. Verè Domine, mortis tuæ momento *conſummata ſunt omnia.* Neque enim ceſſarunt tantùm antiquæ figuræ & Prophetiæ, ſed in tuo etiam corpore finis fuit vexationum omnium, probrorum, peregrinationum, & laborum. ceſſarunt afflictiones, fames, ſitis, laſſitudo, flagella, ſpinæ, ſputa, lacrymæ, claui, denique dolores omnes externi, internique. Fuerunt & omnia conſummata, quia in ſacro corpore tuo, nullum relictum eſt membrum integrum, quod non ſuo cruciaretur dolore. Caput confixum ſpinis, capilli euulſi, facies deformata colaphis & ſputis, aures infinitis blaſphemijs & calumnijs vexatæ, manus & pedes trāsfoſſi clauis; corpus totum flagellis & verberibus laceratū & diuulſum, lingua amaritudine horribili fellis & aceti infecta; ſanguis denique exhauſtus vniuerſus; vita abſoluta & consūmata.

3. Voluit & Dominus hoc verbo *Conſummatum eſt* docere nos, magnum illud opus

propter

propter quod de cælo in terras venerat, ſe expleuiſſe. Conſummauerat præuaricationem antiquam, finem poſuerat peccato, ſoluerat firmiſſimos laqueos, quibus vincti captique omnes populi tenebantur, diſſoluit rete illud mortis quod ab orbe condito, texi cœperat ſupra omnes nationes, denique præcipitauit mortem, & contriuit caput antiqui & crudeliſſimi aduerſarij noſtri, cùm in illum retorqueret tela omnia, in ſuũ corpus immiſſa. prorſus vt quicquid Chriſtus per ſe pateretur, rediret in damnum & perniciem Diaboli; armaque quibus per miniſtros malitiosè idem vtebatur ad necẽ Chriſti, ea omnia in ſuam ipſius pœnam & exitium verterentur.

Dan. 9. *Iſaiæ 25.* *Ibidem.* *Gen. 3.*

4. Denique hoc etiam Dominus his verbis indicauit, abſolutum à ſe iam, extremamque manum appoſitam, ſpeculo illi clariſſimo & exemplari virtutis; puteo quoque viuentis aquæ, & fontibus illis puriſſimis, vnde cum lætitia haurire poſſemus aquam ſalutis, & omnis generis virtutũ exempla, perfectiones ſcilicet, quæ in ſanctiſſima vita & paſſione Saluatoris mirè elucent: vt ſunt, perfectiſſima obedientia, profunda demiſſio animi, paupertas voluntaria, inexplicabilis caſtitas & puritas, mirabilis patientia, conſtans

Cant. 4. *Iſaiæ 12.*

ſtans perſeuerantia. denique infinita quædam caritas, & quæ nobis erat maximè neceſſaria, inexhauſta benignitas & miſericordia.

5. Conſidera, quantum doloris acceſſerit Matri, cùm dilectum filium ſuum dicere audiret, iam ſe vitæ finem eſſe facturum. Itaque oculis lacrymantibus ad illum conuerſa, & in facie vidēns ſigna imminentis mortis, cum magno animi dolore dicebat: Tibi quidem bene eſt, quod omnia conſummata ſint, cum vita enim ſimul finem accipiét moleſtiæ omnes: at mihi miseræ renouantur, & de integro incipiunt dolores mei. Quàm mihi iucundum eſſet, ſi ita tibi videretur, vt me tecum vnà ex hac vita tolleres; quando etiam nunc ſine me diſcedens, tecū aufers cor meum, & vitā meam! Relinquor enim ſola ſine Filio, qui mihi, mea vita multo eſt carior.

COLLOQVIVM.

ROGABIS Chriſtum D. N. per illum amorem, quo opus redētionis noſtræ, ex obedientia Patris ſuſceptum, tantis laboribus proſecutus, tantis doloribus & vexationibus conſummauit, & ad finem perduxit; det tibi gratiam, qua perfectè obedias diuinis eius mandatis, omniaque quæ vel facere

cere vel pati in hac vita, dum ipſius Maieſtati ſeruis, contigerit; conſtanter feras. Vt cũ mors tibi aduenerit, bene tibi cõſcius poſſis dicere, Conſummaſſe te, & integrè præſtitiſſe quæ Dominus imperauerit: vt dignꝰ ſis videre faciem eius, & tanquam ſeruus fidelis, in gloriam æternam introduci.

DOCVMENTA.

Impendẽda planè ſunt omnia diuino obſequio, in eoque omnia abſoluenda, in hoc vnum, omne tempus, omnes fortunæ conferendæ, immò & noſipſi, & omnia noſtra; non ſecus ac Chriſtus ipſe ſaluti noſtræ procurandæ, ſe totum impendit, omniaque cumulatiſsimè perfecit. 1.

Nemo ſe ſperet ingreſſurum cũ Chriſto in gloriam, niſi ad finem inueniatur perfectè cum ipſo conſummaſſe. Laboremus igitur, vt caritatis igne conſummemus imperfectiones in hac vita: ne pœnarum igne conſummemur in altera. 2.

Chriſtus Dominus manſit in Cruce, donec conſummaſſet omnia. Beata anima, quæ conſtanter in bono propoſito ad finem vſque perſeuerans, cũ B. Paulo in extremis poteſt dicere: Curſum cõſummaui, fidem ſeruaui Domino meo. 3. 2. *Tim.* 4.

Hoc verbo Conſummatum eſt, *Chriſtus indicauit, tantum ſe feciſſe amore noſtri, quantũ facere potuerit. Decet ergo, vt & nos, ſi Chriſtum* 4.

amamus,

amamus, liberaliter nos illi donemus, & integrè, nec quicquam nobis retineamus, quemadmodum & ipſe largus in nos fuit.

5. *Principia & exitus actionum omnium Chriſto ſunt conſecranda, ſicut ipſe amore noſtri cœpit & conſummauit opus redemtionis noſtræ.*

MEDITATIO

QVADRAGESIMA SEPTIMA.

DE MORTE CHRISTI, DEQVE *extremo verbo, quod moriens locutus eſt.*

EVANGELIVM.

Matth.27. ET clamans voce magna Ieſus ait:
Marc.15. Pater in manus tuas commendo
Luc.23. Spiritum meum. Et hæc dicens, in
Ioan.19. clinato capite tradidit ſpiritum.

FIGVRA.

Gen. 4. ABEL *iuſtus innocenter occiſus eſt ex inuidia, à fratre Cain.*

PROPHETIAE.

1. *Pſal.30.* IN *manus tuas commendo ſpiritum meum.*
2. *Iſaiæ 53.* *Tradidit in mortem animam ſuam.*

Poſt

Poſt hebdomadas ſexaginta duas occiditur Chriſtus. 3. Dan. 9.

Abſciſſus eſt de terra viuentium, propter ſcelus populi mei percuſſi eum. 4. Iſaiæ 53.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo Saluator noſter, cùm iam perfeciſſet opus ſibi commiſſum, & obedientiam Patris impleſſet, accedens iam prope ad terminum vitæ, exinanitis venis tanta ſanguinis profuſione, omnibus viribus deficere cœperit. Clariſſima illa oculorum lumina claudebantur, & offuſcabantur: facies illa eximia, nouo & mortis indice pallore exalbeſcebat, denique membra omnia ſigna manifeſta & mortis indicia prodebant. Cogita, eo temporis momento, apertos eſſe cælorum orbes, & legiones Angelorum deſcendiſſe, vt adſiſterent, & comites ſe præberent victrici animæ Chriſti. Par erat enim, vt æternus Pater eximio honore extrema Filij proſequeretur, & exercitus Angelorum illi morienti aſtarent, quem cæleſtis tota Hierarchia veneratur & adorat. Quod ſi res ſenſu carentes, terra, & ſaxa in morte Saluatoris manifeſtiſſima prodiderant doloris indicia; longè credibilius eſt Angelos pacis, ſuo quodam 1. Punct. Iſaiæ 33.

quodam modo, triſtitiam contraxiſſe, & amarè fleuiſſe, cùm viderent Dominum & Deum ſuum, cum extremis mortis angoribus conflictari.

2. Vt igitur momentum illud temporis aduenit, quod ab æterno delectum & præfixum fuerat, benignus Ieſus caput inclinat, verſus triſtem Matrem, quaſi qui illi extremum Salue & vale dicere, ab ipſa viciſſim accipere, atque illi lacerum ſuum corpus commendare vellet. Deinde attollens rurſum caput, & languentes oculos ad Patrem dirigens, elata & clara voce clamat: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum*: quod cùm dixiſſet, inclinato capite emiſit ſpiritum. Clamat Saluator elata voce, adiungens clamori lacrymas, vt exoret Patrem, vti noſtras omnium animas ſibi commendatas eſſe velit, quas ille vnà cum ſuo ſpiritu tradit. Clamat alta voce, vt toto orbe exaudiri poſſit, & corda omnium mortalium ad ſe attraheret. Clamat vt inferos horribili hac voce perterrefaciat, vt aliquando reſtituant eos, quos tot ſæculis habuerunt captiuos. Clamat denique, in ſignum victoriæ, quam crucis ligno, à morte & antiquo aduerſario reportarat.

Submittit Saluator noſter caput, vt indicet quàm graue ſit onus peccatorum noſtrorum, quod ſibi ipſe impoſuit. Demittit caput, vt inſignem ſuam paupertatem oſtendat, vt qui in morte non habens locum, vbi caput reclinaret, pendulum ſinit eſſe in aëre. Demittit item caput, vt nobis exemplum præbeat demiſſionis animi. ſimul vt indicium daret, ſe vt per obedientiam in mundum venerit, per eandem nunc mortem ſponte excipere. Denique caput demiſit, vt oſculum pacis nobis offerret, quod cum tantis ſuis laboribus & miſerijs impetrârat à Patre. 3.

Conſidera, quæ fuerit illa triſtitia, illa anguſtia, quis cruciatus, cùm nobiliſſima anima coacta fuit à iucunda ſocietate ſanctiſſimi corporis diſcedere. cùm pura & innocens columba egreſſa eſt è ſancta illa Arca, & diſſolutus eſt nodus ille pulcerrimus, olim à Spiritu ſancto connexus: Quàm inter ſe inuiti ſeparabantur, inter quos nulla vnquam fuerat diſcordia, nulla contentio, nulla diſſenſio, ſed ſemper pax ſumma, ſummus amor, ſumma coniunctio. Compatere, anima, Domino tuo, in extremis anguſtijs. Vide vt facies illa gratioſiſſima iam tota palleſcat, 4.

vt diuini oculi & lumina, ſtellis firmamenti ſimilia incipiant eclipſin pati; vt deficiāt, & lacrymas ſpargant; vt ſacrum caput ad terram inclinet: denique vt omnia membra vicinam mortem denuncient, & indicent ardentiſſimum illius in te amorem.

Thren 5. Defecit, anima mea, gaudium cordis no-
Cant. 5. ſtri; cecidit corona capitis noſtri; Dilectus tuus abijt & elongatus eſt à te. Bonus paſtor noſter, poſtquam poſuit animam ſuam pro
Luc. 10. ouibus ſuis, abijt. Verus noſter Samaritanus, poſtquam oleo & vino miſericordiæ & caritatis vulnera noſtra curauit, & pro noſtra ſalute precium ſanguinis ſui depoſuit, procul à nobis factus eſt.

5. Age nunc, anima mea, ſi vllum habes ſignum grati animi, aut vllum pietatis veſtigium, dolorem concipe, & defle crudelem Redemtoris tui mortem: defle cædem Agni immaculati, quia pro te occiſus eſt, pro te cruciatus tantos ſuſtinuit. Peccata tua illum in has calamitates & anguſtias redegerunt, vt te confirmaret, ſe infirmum fecit. ex ſuo ſanguine tibi balneum apparauit, quo lauaret & ſanaret inſanabilem lepram. Vide quantum te amauerit, qui vt te honore afficeret, ſeipſum ignominia affecit; vt te conſolaretur, ſeipſum afflixit; vt tibi ignoſceret,

ceret, tua peccata ſibi aſſumſit, & in ſeipſo illa puniuit. O bonitas, quæ animo concipi non poteſt! Quis vnquam audiuit eum qui offenſus erat, ſibi pœnam irrogare, & ſe pro ſacrificio offerre, vt inimico ſuo culpa ignoſcatur?

6. Cogita, quem dolorem ceperit, & quo animo fuerit deſolata Mater, vbi vidit vnicum bonum & ſolatium cordis ſui iam expiraſſe, & mortuum de Cruce pendere. quã profundè clamor & lacrymæ, cum quibus vnigenitus ipſius Patri reddiderat ſpiritum, amantiſſimam illius animam penetrauerant. Videres tum recrudeſcere dolores, & manare ex oculis flumina lacrymarum. Mater ſanè, cùm vehementia dolorũ, voces in verba formare non poſſet; intra ſe frequenter cum maternis gemitibus illa repetebat. Fili mi I E S V, I E S V fili mi, quis mihi det vt moriar tecum. atque hæc dum tacita ſecum loqueretur, aliud dicere non valens, ſtabat amplexans crucis ſtipitem, & ſe totam ſanguine Filij madefaciens. Amore certè & dolore, in eadem cruce cum Filio affixa erat, & in ipſum ita conuerſa, vt iam non ipſa in ſe, ſed in ſolo Chriſto dilecto ſuo viueret, & ipſe viciſſim in illa.

COLLOQVIVM.

PRECABERIS Chriſtum D.N. vt ſicut ipſe moriens, ſpiritum in manus Patris commendauit, tibi quoque gratiam cōcedat, vt in hac vita cum ipſo moriaris ſpiritualiter, mortificans affectus tuos, & abducens amorem ab omnibus creatis rebus: vt mortis tempore pro ſua miſericordia dignetur ſanctiſſimis manibus excipere, & commendatam ſibi habere animam tuam, quam in Cruce vnà cum ſua anima cōmendauit ipſe æterno Patri.

DOCVMENTA.

1. *CHRISTVS D.N. nudus voluit mori in cruce, ſic nobis curandum eſt, vt cùm ad mortem ventum erit, omnium rerum amore nudi reperiamur. item vt optemus, exemplo ipſius cum dolore & cruciatibus mori, atq; adeo illius amore ſanguinem profundere, quod idem ipſe pro nobis præſtitit.*

2. *Si Filius Dei ipſo mortis articulo, tanta orationis inſtantia, tot lacrymis Patri ſe commendauit: nemo, quacunque iuſtitia & ſanctitate præditus, ſine cura eſſe debet: ſed cum timore vitam agens paratus eſſe ad tentationes; confugiens,*

quod

quod Chriſtus fecit, ad diuinum præſidium.

Curemus, vt in vita ſimus Filij ſupremi Patris, id eſt, abnegemus amore ipſius voluntatem omnem noſtram, & in ipſius præceptis abſolutè obſeruandis omnem laborem collocemus, vt morituri fidenter poßimus illum appellare Patrem, & Spiritum noſtrum in manus ipſius commendare. 3.

Chriſtus moriens inclinauit caput, vt ſeruos ſuos doceret, quemadmodum ipſe iubente Patre paßionem & mortem exceperit: ſic & ipſis ex Superiorum mandatis, ſubeundas quaſuis difficultates, & quibuſuis ſe periculis, etiam vitæ exponendum. 4.

Si mortis tempore preces noſtras audiri deſideramus, vt Spiritus noſter in manus Patris æterni perueniat: laboremus ne alium habeamus ſpiritum, quam Chriſtus Filius ipſius, qui cùm eſſet illi gratißimus, non potuit non illum ſuſcipere. 5.

Commendanda eſt anima & ſpiritus in manus Patris Spiritualis, illique amore Chriſti præſtanda obedientia: quemadmodum & ipſe obediens fuit, & Spiritum in manus Patris commendauit. 6.

MEDITATIO
QVADRAGESIMAOCTAVA.
DE REBVS, QVAE POST *mortem Saluatoris ſecuta ſunt.*

EVANGELIVM.

Matth.27. Marc.15. Luc.23.

ET ecce velum templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſũmo vſque deorſum. Et terra mota eſt, & petræ ſciſſæ sũt, & monumenta aperta ſunt, & multa corpora ſanctorum ſurrexerunt. Idcirco Centurio viſis his dixit: Verè hic homo filius Dei erat. Similiter & qui cum eo erant viſo terræ motu, & his quæ fiebant timuerunt valdè dicentes. Verè hic filius Dei erat: & omnis turba eorum qui ſimul aderant ad ſpectaculum iſtud, & videbant quæ fiebant, percutientes pectora ſua, reuertebantur. Stabant autem omnes noti eius à longè, & mulieres quæ ſequutæ eum erant de longè huc adſpicientes. Inter quas

quas erat Maria Magdalena, & Maria Iacobi,& aliæ multę,quæ ſimul aſcenderant Hieroſolymam.

PROPHETIAE.

ET erit in illa die, dicit Dominus, occidet Sol in meridie, & tenebreſcere faciam terram in die luminis. 1. Amos 8.

Et erit in illa die, non erit lux, ſed frigus & gelu, & erit dies vna quæ nota eſt Domino, non dies, neque nox, & in tempore veſperi erit lux. 2. Zach. 14.

Luctum vnigeniti fac tibi, & planctum amarum. 3. Hier. 6.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo Creatori in cruce ſuſpenſo, omnes creaturæ congemiſcunt. Optimè autem conueniebat, vt hoc teſtimonio factorem ſuum agnoſceret mundus, cùm illo vitæ finem faciente, omnes ſimul res deficere velle viderentur. Tum apparuit, quàm vera eſſet ſentẽtia illa Saluatoris, cùm Iudæis petentibus ſilentium turbis indici, ne clamârent, *Benedictus qui venit in nomine Domini*: reſpondit, ijs tacentibus lapides clamaturos. id quod in morte iam euenit. Hominibus enim metu tacentibus, neque illum confiteri audentibus, ſaxa cla- 1. Punctũ. Luc. 19.

clamant, & diruptione ſua teſtimonium perhibent, ipſius humanitati & diuinitati.

2. Vide, homo miſer, quis ſit ille qui pendet in cruce, cuius morte præ triſtitia obſcuratur cælum, tremit horrore terra, ſaxa dolore diſſiliunt, & ſua morte mortuos vitæ remittunt. Heu mihi! omnes creaturæ etiam ſenſu carentes compatiuntur Redemtori; & tu ſolus miſerabilis, cuius cauſſa Chriſtus paſſus eſt, miſericordia inter omnes non moueris? Aſcendit in ſublimem ſtipitem Chriſtus, vt videretur ab omnibus; exclamauit alta voce, vt à toto orbe exaudiretur. addidit clamori lacrymas, vt homines ſibi compaterentur, & compungerentur. Si igitur anima mea his vocibus & lacrymis, dulcis tui Ieſu, non commoueris, neq; animo emolliris, grauior es terra, ſaxis durior, fœdior fętentibus ſepulcris.

3. Non eſt mirum, ſi Domino moriente, tota mundi machina obſcuratur, & obducitur tenebris; clauſi enim clariſſimi oculi, qui cælum illuminant, & obſcuratus eſt Sol iuſtitiæ, qui erat lux mundi. O diuinitatis organũ, ô pſalterium & cythara veri Dauidis, quis tibi tam crudeli morte ſe-

te ſonum abſtulit? O dulciſſimum pectus: armarium ſapientiæ diuinæ, vnde preceſſit olim diuinus & vitalis ille Spiritus, quem tu homini inſpiraſti: at homo viciſſim ſanctiſſimam & viuificam inſpirationem tibi abſtulit. O manus ſanctiſſimæ, quæ totum orbem ſuſtinetis, quæ contactu veſtro lepram purgabatis, infirmitates omnes ſanabatis: quis ille fuit tam ingratus, qui vos in hanc crucem affixit? O pedes ſancti, qui directis paſſibus electis veſtris iter certum demonſtraſtis ad cælum, quis viam veſtram impediuit, & tam crudeliter acerbo hoc confixit patibulo? O Virginea caro, ſpecioſiſſimi præ filijs hominum: quis tam immaniter te lacerauit, & tuomet ſanguine commaculauit. O dulcis Ieruſalem, quæ olim appellata es Ciuitas ſancta, plange amarè quia facta es ciuitas latronum. Plange & tu, anima mea; etſi enim non interfuiſti, cùm crucifigeretur Dominus, tamen peccatorum tuorum cauſſa crucifixus eſt.

O quantum doloris acceſſit piæ Matri quando creaturas omnes dolere vidit, 4.
& contriſtari in morte Filij, tunc profectò cor MARIAE præ ſummo dolore,

fletuque inſtar cerę liquefactum fuit, aliudque nihil in eo impreſſum quàm mortui filij effigies: O quantos doloris ſtimulos in anima ſentiebat, quando pium illum vultum emortuum, & è cruce pendentem contemplata, ex mœrore & afflictione aiebat. O crux in Creatorem tuum crudeliſſima, quo modo mortem inferre auſa fuiſti auctori, & largitori vitæ? & vos claui impij, creaturę iſtius, qui per vulnera veſtra mortuus eſt: quomodo potuiſtis diuiniſſimā illam carnem, virtute Spiritus S. in me cōceptam perforare? O vos acerbæ ſpinæ, non ideo creatæ eſtis, vt caput Creatoris veſtri transfigeretis; quare ergo pro illius reuerentia vt petræ fecerunt, veſtram non mutaſtis naturam? Et tu, ô alta crux, quandoquidem digna fuiſti Regem cælorum ſuſtinere, erga deſolatam hanc matrem miſericordia mouearis, inclina pauliſper altitudinem tuorū brachiorum, demitte te vnà cum membris dilectiſſimi filij mei, vt illū, qui per te à me eſt ablatus, ſaltem nunc ita mortuum tangere & amplecti poſſim.

COLLOQVIVM.

ROGABIS B. Virginem, quam etſi propter mortem benedicti Filij totam afflictam

flictam conſpicias, nihilominus poſtquam Filius ipſe tibi eam in matrem dedit & reliquit, vt in doloribus tui recordari, & apud Filium pro te intercedere velit; vt ſicut in morte ſua petræ ſcindebantur, terra tremore concutiebatur, ita velit emollire & perfringere ſancta contritione duritiem cordis tui, vt pariter cum illa acerbam paſſionē defleas, maximè verò, quod peccata tua illi cauſſam dederint.

DOCVMENTA.

CHRISTO Domino cor noſtrum aperire, eique in amore & veritate ſeruire debemus, vt ſicut ille ſcindens velum timoris & vmbrarum veteris legis, Sanctuarium aperuit; ſic nobis Theſauros ſuos aperiat, & ſecretorum cæleſtium faciat participes. 1.

In morte Chriſti terra tremuit, petræ ſciſſæ, mortui reſuſcitati ſunt. Si nos, qui operibus noſtris Chriſtum crucifiximus, vera contritione de peccatis non dolemus, nec intimo amore acerbiſſimis illius pœnis compatimur, nec tremendum iudicij diem timemus: petris ſumus duriores, terra inſenſibiliores, ipſis mortuis mortui magis. 2.

Tunc cum turbis crucifigentibus Chriſtum, cōfitemur illum Dei filium, & percutientes pectora noſtra Ieroſolymam redimus, quando de commiſſis 3.

miſſis peccatis dolemus, eaſque confitemur, vitamque noſtram emendamus.

4\. *Interim dum omnia proſperè Iudæis ſuccedebant, magis contra Chriſtum ſæuiebant. At quando Sol obſcurabatur, quando terra tremebat, tunc caſum ſuum animaduertebāt, pectoraq; percutientes, confiteri eum incipiebant, quem ante ſpreuerant. O quanto aduerſitas vtilior eſt proſperitate, tribulatio conſolatione: quando à Deo flagellamur, duriterque cum aſperitate tractamur, tunc maiorem nobis exhibet miſericordiam, quā quando tolerat diſſimulatque imperfectiones noſtras.*

5\. *Amici & noti Chriſti, in morte ſtabant à longè: Spernamus mundum, fallacem & deceptorē, appropinquemus Chriſto vero & fideli amico: quandoquidem de mundo legitur, eum in periculis neceſſitatibusque ſuos deſerere, & à longè ſtare: ſed de Chriſto ſcriptum eſt, quod nobiſ-*
Pſal. 90. *cum ſit in tribulatione, nos adiuuet, nos eripiat.*

6\. *Illi ſtant longè à Chriſto, qui mortificationem & aliquid pro Chriſto pati refugiunt, qui ſe à vita aſpera crucíſque via retrahunt, & abducunt.*

MEDITATIO
QVADRAGESIMANONA.
EVANGELIVM.

IVDAEI ergo quoniam paraſceue erat, vt non remanerent in cruce corpora Sabbato, rogauerunt Pilatum, vt frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites, & primi quidem fregerunt crura, & alterius qui crucifixus erat cum eo. Ad Ieſum autem cùm veniſſent, vt viderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura. Sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuò exiuit ſanguis & aqua. *Ioan. 19.*

FIGVRAE.

IN lege præcepit Deus, ne agni Paſchalis oſſa frangerentur. Exod. 12.

Cùm Moyſes virga percuteret ſilicem, egreſſæ ſunt aquæ largiſſimæ. Num. 20.

Cùm obdormiſſet Adam, tulit Deus vnam de coſtis eius, & formauit Euam. Gen. 2.

PRO-

PROPHETIAE.

1\. *Zach. 12.* *ASPICIENT ad me quem confixerunt. Quem percuſſiſti perſecuti ſunt, & ſuper*
2\. *Pſal. 68.* *dolorem vulnerum meorum addiderunt. Circundedit me lanceis ſuis: conuulnerauit lum-*
3\. *Iob. 16.* *bos meos: conſcidit me vulnere ſuper vulnus.*

CONSIDERATIONES.

1\. Punctũ. CONSIDERA, quo modo cùm crudelis illa lancea perfoderet mundiſſimum Saluatoris pectus, crux vehementi ictu concuſſa contremuit, profluxitque ex lato illo vulnere ſanguis & aqua, qua totius mundi peccata abluuntur; ſiquidem ex profundo illo fonte cordis Ieſu Sacramenta emanârunt, qui dignè ſuſcipientibus fiunt venæ aquarum viuentium, perducentes eos ad vitam æternam. O benedicte Ieſu; non ſatis fuit te tantas in vita ſuſtinuiſſe pęnas, & ex immenſo amore tam largiter ex viſceribus omnibus profudiſſe ſanguinẽ; niſi etiam poſt mortẽ lancea pectus perfoderet, intima cordis penetraret, & tantillũ quod adhuc reſtabat ſanguinis, inde educeret: idque vt amor tuus erga nos fieret manifeſtior, & redemtio eſſet copioſior. Voluiſti quoque cor tuum vulnerari, vt quia nos in

in omnibus corporis noſtri partibus, exterioribus & interioribus Creatorē offenderamus, tu redemptor noſter, per omnia, & in omnibus patiens, diuinæ iuſtitiæ pro nobis ſatisfaceres. Latus quoque aperiri voluiſti, vt vulnere illo viſibili, amoris vulnus oſtenderes inuiſibile, quo cor ſaucium habebas. Et quomodo aliter amorem iſtum erga nos potuiſti demonſtrare, quàm cùm permiſiſti vt lancea illa non corpus tantū perfoderet, ſed & cor ipſum vulneraret.

2. Addebant impij illi perſecutores Saluatori vulnera vulneribus. Addebant afflictæ matri dolorem dolori; nam præter ſupplicium, quod in paſſione Filij tolerauerat; præter luctum fletumque, quem produxerat in morte; præter anxietates anguſtiasque, quas ſuſtinuerat, quod ab omnibus fuiſſet derelicta & deſolata, ac ſi hæc omnia tormenta & pęnæ exigui momēti fuiſſent: ecce apparatus nouus, & præcedētibus calamitatibus non minor, qui & Filio nouæ iniuriæ, & piæ matri fuit cauſſa noui doloris. Sed ô benedicta Virgo claude pios tuos oculos, crudelem iſtam ne conſpicias lanceam, quæ ad transfigendum Filij tui latus eſt præparata, imò quæ venit vt tibi vulnus crudele infligat: nam ictus ille iam mortuū

non ferit, ſed cor tuum, quod in mortuo viuebat.

3. O Maria regina Martyrum, paulo ante ſpinas, clauos, crucem illius deſiderabas, at tibi nō debebantur iſta, tametſi Filij tui corpus excarnificarent, ſola hæc lancea tibi reſeruata eſt. O truculenti miniſtri, ô ſæua, & crudelia corda, adeò exigua viſa fuêre illa tormenta, quæ viuum Ieſu corpus ſuſtinuit, vt non parceretis illi, etiā poſt mortem. Non ſatis vobis fuit confixiſſe Filiū, etiam configere vultis & Matrem. Voluit benedictus Ieſus hunc ictum ſibi matrique eſſe communem, ſuſcipiendo nimirum iniuriam transfixionis in perſonam propriam, dolorē verò vulneris in Matrem transferendo, fuit quippe lancea hæc iniurioſa, gladius ille, de quo olim Simeon vaticinatus eſt, qui animam Virginis erat pertranſiturus. Nam cùm transfigeretur emortui Filij pectus, cor Matris pariter transfigebatur, quod in mortui Filij pectore viuum reperiebatur; ſiquidem cor animaque Mariæ, magis erat in Filio, quem ardentiſſimè diligebat, quàm in ſeipſa.

4. Conſidera ſcripturam non dicere, latus Saluatoris fuiſſe lancea vulneratum: ſed apertum, vt intelligeremus Saluatorē nobis aperuiſſe

aperuiſſe vitæ portam, quare etiam exiuit ſanguis & aqua, ſanguis quidem in redemtionis pretium, aqua in figuram baptiſmi, quo ablueremur à macula peccati originalis. Hic eſt ille fons, de quo ait Propheta. *Zach.* 13. *In die illa erit patens fons Dauid, & habitantibus Hieruſalem in ablutione peccatoris, & menſtruatæ.* Erit in diebus illis fōs, non ſicut antiquis diebus, fons ſignatus & clauſus, ſed fons apertus, ex quo fluent non ſolùm aquæ, quæ immunditiem noſtram abluant, ſed & ſanguis in medicinam & remedium infirmitatis noſtræ. O mi dulcis Ieſu, quid potuiſti dare amplius? aut quid amplius nobis præſtare, quod non præſtitiſti? Theſaurum diuinitatis nobis dediſti per incarnationis myſterium, dediſti nobis corpus per acerbam paſſionem, dediſti nobis ſanguinem per tot plagas & vulnera, dediſti nobis animam tuam ſanctam per mortem; deniq; dediſti etiam, & aperuiſti nobis cor, vt in illo, tanquam in thalamo nuptiali, inſtar ſponſæ electæ, & tibi plurimum dilectæ, ſuauiter dormiremus & quieſceremus.

Conſidera, quomodo Saluator voluerit aperiri cor ſuū, vt nobis in eo eſſet refrigerij locus in tētationib⁹, ſolatiū in afflictionib⁹ 5.

ſecutitas in aduerſitatibus, refugium in periculis, & ſuis amatoribus dulciſſima & ſuauiſſima quies. O precioſiſſimum lateris vulnus non ferrea lancea, ſed telo amoris, quo erga animas noſtras ferebaris, transfixum.
Cant. 2. O porta cæli, fons paradiſi. O cauerna diuinæ illius maceriæ, in qua puræ illæ ſimpliceſque columbæ, animæ ſcilicet electorum
Hier. 49. nidificant, & dulciter quieſcunt. O oſtium
Ioan. 12. ouilis Domini, per quod qui ingreditur ſaluatur, &, ingrediendo & egrediendo paſcua fertiliſſima inuenit. Aperi, ô dulcis Ieſu, etiam animæ meæ, ſanctam iſtam portam, & per iſtam concede mihi tranſitum, in cellam iſtam vinariam, ad amoris tui viſcera, vt etiam ex dulciſſimo illo fonte bibam, & inebriatus precioſiſſimo illo liquore, ibidē obdormiat anima mea, dicendo cum Pro-
Pſal. 131. pheta, *Hæc requies mea in ſæculum ſæculi; Hic habitabo, quoniam elegi eam.*

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D. N. per ardentiſſimam caritatem, qua, ad amorem ſuū in nos oſtendendum, voluit cor ſuum aperiri, indeq́ue ſanguinem in pretium ſalutis noſtræ profluere: vt dignetur transfigere & inflāmare cor tuum, ſanctiſſimo ſuo amore, &

re,& ſuſcipere te intus in pectus omni amo re plenum, vt in eo melius quàm in arca Noe,poſſis tranſire diluuium periculoſum huius mundi.

DOCVMENTA.

POSTEAQVAM cum Chriſto, mundo ſumus mortui, deſideremus habere cor vulneratum diuino amore ipſius, & vera in proximum caritate, quemadmodum ille amore noſtri vulnerari voluit. 1.

Tunc cum Lõgino, iniuriam lateri Chriſti inferimus, quando indignè ad Sacramenta accedimus, quæ ex latere ipſius habuêre principium. 2.

Illi cor Chriſti vulnerant, qui aut verbis aut malo exemplo, cauſſam præbent peccati illis, pro quorum amore Chriſtus mortuus eſt. 3.

Chriſtus amore noſtri, non tantùm vulnerari voluit in manibus, pedibus, & toto corpore, ſed etiam in ipſis præcordijs. Ita nos amore ipſius debemus non ſolùm operibus exterioribus, ſed corde etiam, id eſt, bona voluntate & recta intentione, illi ſeruire. 4.

Tunc Religioſi homines, integra conſeruant & oſſa Chriſti non frangunt, quando integram ſuis ſuperioribus præſtant obedientiam, non tantùm executione externa, verùm etiam voluntate & iudicio. 5.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, quomodo afflicta mater, ſimul cũ alijs deuotis mulieribus, amiciſque Saluatoris, apud crucem permãſerit, tã propter dolorẽ acerbæ paſſionis, & mortis, quàm quod iam nox ingrueret, nec videret modum, quomodo deponere & ſepulturę mandare poſſet, Sanctiſsimum corpus: Verùm Dominus, qui deeſſe non poteſt illis, qui ſui cauſſa affliguntur; inſpirauit Ioſepho, homini iuſto, & verè bono, (quia dignus fuit, cui Dominus talem faceret gratiam,) hic etſi propter metum Iudæorum occultus eſſet diſcipulus, nihilominus virtute ſanguinis Christi confortatus, omni humano timore depoſito, audacter ad Pilatũ ingreſſus eſt: & poſtquã dono obtinuiſſet theſaurum iſtum inæſtimabilem, venit, & magna cum pietate, vnà cum Nicodemo, de cruce illum depoſuit. 1. Punctũ.

Conſidera admirabilem obedientiam Saluatoris etiam poſt mortẽ, nam ſicut ex obedientia Patris crucem adiuit, ita poſtea noluit deponi abſque licentia Pilati. Hic etiã conſidera in quantum ſeipſum pro nobis exinaniuerit, & humiliauerit Dominus 2.

vniuerſorum, ſiquidem non ſolùm tanquã malefactor iudicari voluit, & in crucem affigi, ſed poſt mortem etiam voluit, vt corpus ſuum ex gratia poſtularetur tanquam malefactoris, vt terrę mandaretur. Denique vide quomodo Dominus noſter omnia ſua, & ſeipſum in commodum noſtrum impenderit, non alicuius vtilitatis aut pretij reſpectu, ſed ſolius amoris impulſu. Hinc poſtquam dedit ſanguinem, ſpiritum & vitam, voluit etiam pro conſolatione noſtra vt Ioſepho, & in perſona illius, omnibus nobis corpus ſuum donaretur.

3. Conſidera, quomodo verus & æternus ille ſacerdos poſtquam ad finem perduxiſſet ſolemniſſimum illud ſacrificium, quod in totius mũdi ſatisfactionem oblatum erat, ex cruento illo & ſanguineo crucis altari, deſcendit veſtibus ſanguine tinctis & conſperſis. Hic perpende, quomodo in depoſitione ſanctiſſimi corporis interim cùm ſancti illi diſcipuli, magno pietatis affectu, humeris ſuis illum ſuſtentabant; ab alia parte dulciſſimus Ieſus, amoris ſui brachijs eoſdẽ complectebatur, animaſque proprio ſanguine redemptas ſibi intimè coniungebat. O felices diſcipuli, quia digni fuiſtis tãgere, & inter brachia ſuſcipere diuiniſſimam

illam humanitatem Filij Dei. O ſi vel ſemel tantùm mihi conceſſum eſſet, ô bone Ieſu, te recipere, & te dulciter brachijs meis ſtringere & complecti, cum quanta animi conſolatione, in hæc dilectæ ſponſæ verba prorumperem: *Faſciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter vbera mea commorabitur.* Cant. 1.
Sanctus ille ſenex Simeon te in vlnas ſuas accipiens dulcia oſcula fixit, benedicens te, in pace quieuit. O ſi te ſemper tenere poſſem, dulciſſime Ieſu, ſicut ſignaculum ſuper cor meum, ſicut ſignaculum ſuper brachia mea, quantam perciperem conſolationem, & in quanta pace quieſceret anima mea? Cant. 8.

Conſidera, interim dũ ſancti iſti viri occupantur in extrahendis clauis, è ſanctiſſimis manibus & pedibus, pia mater ſtans infra crucem, gemebat & ſuſpirabat, oculos eleuabat, manuſque ad Filium extẽdebat, & cùm non poſſet patienter expectare, donec Filius deponeretur: ſe erigebat quantum poterat, vt illum contingeret, & illa ipſa adiuuabat vt deponeretur. Denique quando illum iam in brachijs habebat, quis poterit explicare doloris illius magnitudinem? Ibi gemitus, ibi planctus, & querelæ renouabãtur: plorabant Angeli pacis amarè vnà cum

afflicta Matre: Plangebant cæli ſtellæ & omnes creaturæ. Complectebatur Mater lacerum Filij corpus, & illum arctè ad pectus ſtringendo, ſanguine ſe inficiebat, & humectabat, & lauabat ſuis lacrymis, & interim maternis & pijs oculis aſpiciebat hinc & hinc cum magna cordis afflictione, os ſuum admouebat ad plagas impiè inflictas, & ad vulnera crudelia ſacratiſſimi illius capitis, manuum, pedum, & lateris: ob immenſam Filij compaſſionem, tot mortes ſuſtinebat, eò quod mori cum illo non poſſet, quot erant cruciatus & plagæ quas videbat, & tangebat in ipſius corpore.

9\. Ex alia parte conſidera acerbum planctum, quo dilectus ille diſcipulus Ioannes aſſociabat ſe derelictæ Matri. O cum quanto dolore & amaritudine cordis, videns carum ſuum Magiſtrum, à quo tantopere fuerat amatus, ita miſerè laceratum & mortuum amplectebatur & exoſculabatur ſacrum iſtud pectus, ſupra quod paulo ante ſuauiter recubuerat, & conabatur implere aquis lacrymarum fontem illum, cuius ſalutari aqua ipſe iam antea erat potatus & inebriatus, alta contemplatione & ſapientia. Similiter faciebant omnes illæ mulieres & amici Domini, & præcipuè

exani-

exanimata Magdalena, quæ neſciens diſcedere à Sanctis illis pedibus, à quibus tot miſericordias acceperat, interim cum dolore intolerabili illos complectens, non ſatiabatur eoſdem deoſculando, & flumine lacrymarum abluendo, confringebat non ſemel, ſed millies cordis ſui alabaſtrum ſupra ipſos, vngens pretioſo vnguento lacrymarum ſuarum.

COLLOQVIVM.

ROgabis Beatiſſ. Matrem Saluatoris, per amorem doloremque illum, quo recipiebat in brachia ſua & plãgebat mortuum Filium, vt tibi impetret gratiam, poſtquam tua peccata fuerint cauſſa mortis ipſius, vt emendatione vitæ tuæ, poſſis eſſe auxilio depoſitioni illius de cruce, & vt te faciat dignum ad recipiendum illum in cor tuum, & ad retinendum ſemper intra brachia animæ tuæ, & quoniã ille pro tua ſalute & exemplo, non voluit niſi poſt mortem, de cruce deponi: tu viciſſim, nunquam à ſuaui crucis iugo ipſius te ſubducas aut retrahas, quouſque ab ipſo deponaris, & ad meliorem vitam voceris.

DOCV-

DOCVMENTA.

1. DVOBVS Ioſephis Dominus commendauit ſuam perſonam. Vni in principio vitæ, vt ipſum gubernaret: Alteri in fine, vt ipſũ ſepeliret; Ioſephus interpretatur accreſcens & proficiens, vt intelligatur, quod Ieſus non ſe illis communicet, qui in via ſpirituali conſiſtunt, aut retro reſpiciunt: verùm illis qui indies creſcunt, & in virtute proficiunt.

2. Ioſephus occultus erat Chriſti diſcipulus, verũ ne perderet illum theſaurum voluit manifeſtari, nihili faciens quid alij dicerent aut facerent: Ita non cogitemus nos vnquã obtenturos Ieſum, ſi non ſimus parati contemnere omnes reſpectus & timores humanos, & multa perpeti: quandoquidẽ non poteſt colligi iſta roſa, ſine ſpinarum pũcturis.

3. Cum patientia debemus Ieſum de cruce deponere, in quam noſtris peccatis illum affiximus, idque voluntariè fateri debemus, cordis dolore, vt fecerunt ſancti illi diſcipuli.

4. Imitemur bonitatem viri illius ſancti, viuendo hoc modo, vt rogantes cum fide, & deſiderantes cum amore, corpus Ieſu in Sanctiſſimo Sacramento, ſimus digni habere illud à Deo, ſicut Ioſeph illud obtinuit à Pilato.

5. Tunc fatigamur in deponendo Ieſu de Cruce, quando occupamur in iuuandis proximis, vt illos

ex peccatis extrahamus: quandoquidem conuertere peccatorē, qui ſuis malis operibus crucifigit Chriſtum, non eſt aliud, quàm deponere Chriſtum de cruce.

MEDITATIO

QVINQVAGESIMAPRIMA.

EVANGELIVM.

VENIT & Nicodemus, ferēs mixturam myrrhę & aloes, quaſi libras centum. Acceperunt ergo corpus Ieſu, & ligauerunt illud linteis cum aromatibus. Erat autem in loco, vbi crucifixus eſt Ieſus, hortus, & in horto monumentum nouum exciſum in petra, in quo nondum quiſquam poſitus fuerat. Ibi ergo poſuerunt Ieſum. Et aduoluit Ioſeph ſaxum magnum ad oſtium monumenti. *Ioan. 19.*

FIGVRAE.

Ionæ 2. IONAS Prophetа in mare deiectus, quem deglutiuit magnus piſcis, in cuius ventre fuit tribus diebus & tribus noctibus.

Gen. 50. Ioſeph in AEgypto mortuus, magno cum honore & aromatibus ſepultus eſt.

PROPHETIAE.

1. Iſaiæ 11. ERIT ſepulchrum eius glorioſum.

2. Pſal. 87. Poſuerunt me in lacu inferiori, in tenebroſis, & in vmbra mortis.

3. Threu. 3. Lapſa eſt in lacum vita mea, & poſuerunt lapidem ſuper me.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA interim cùm quieſceret corpus Filij in maternis brachijs, & cor matris in anima Filij, cùm adeſſet tempus vt vngeretur & portaretur ad ſepulturam; magnam compaſſionem quam habebant ſancti diſcipuli, in ſeparatione Filij à Matre. Vnde, ex vna parte neceſſitas cogebat ad illum adorandum: ex altera parte inuitabat pietas, vt plangerent vnà cum Matre. Denique ſupplicibus verbis rogabant

Matrem, vt permitteret illum vngi vnguento, & ſepeliri. Verùm ipſa cum magna anguſtia reſpondebat, Vnguentum myrrhæ dilectus meus eſt mihi, ille inter vbera mea commorabitur: Atque vbi melius poterit quieſcere, dulcis meus Filius, quàm in ſuæ matris viſceribus: Aut ſi alio in loco eum ſepeliri velitis, ſepelite me vnà cum ipſo. Igitur cùm omnes lacrymis corpus Saluatoris irrigabant, pretioſiſq́ue vnguentis vngebant, afflicta Mater ſinu tenebat caput, atque dum intueretur diuinam illam faciem, cicatrices, ſignaq́ue plagarum, ſanguinolentos oculos, ſpinarum dilacerationes, os illud dulciſſimum felle & amaritudine plenum, tot in eodem temporis puncto, anima illius perfodiebatur gladijs, q̃uot pœnas, vulnera, plagaſq́ue tunc in lacerato Filij corpore cernebat.

Conſidera quanta cum pietate lacrymiſq́ue ſancti illi viri, & deuotæ mulieres, in iſto pietatis obſequio occuparentur, & attende, interim dum illi ſacrum corpus vngunt, lauantq́ue, pias Redemptor è contra illorum animas proprio ſanguine lauabat, & pretioſo caritatis liquore vngebat. O quàm beata fuiſſet anima mea, ſi tunc temporis fuiſſet digna inuenta, quæ 2.

cum

cum ipſis potuiſſet vngere & ſepelire corpus filij Dei! Verùm heu mihi quoties Dominus meus, non mortuus, ſed viuus; non paſſibilis, ſed glorioſus, ſe in manus meas demittit, vt à me in cor ſuſcipiatur: Et ego infelix non cognoſco hoc ipſum, nec magnifacio, nec reputo pro beneficio verè ſingulari.

3. Compatiare alia ex parte deſolatæ Matri, quando ſeparari debebat à caro theſauro ſuo, & videre ſibi tolli ex brachijs, & ſub lapide abſcondi dilectum animæ ſuæ. Cogita quanta hæc fuerit pœna quam ſentiebat. & quemadmodum ſancti iſti viri myrrha & vnguento vnxerant, & ſepulturę mādauerant corpus Filij, ita Mater liquore oculorum ſuorum & extremi doloris amaritudine vngebat, & eum in afflictiſſimū ſuum cor recondebat.

4. Contemplare hic quomodo cor B. Matris, ne in minimo quidem diſſimile erat ſepulchro illi, in quo fuerat Filius recluſus, nam ſicut ſepulchrum illud lapideum, acutis ferramentis exciſum & excauatum erat, ita cor B. Virginis infinitis dolorum puncturis erat transfixum & conſciſſum. Et ſicut monumētum in horto poſitum erat: ita Virgo illa erat hortus ille, concluſus omni ex par-

ex parte, quem intrare nunquam potuit inuidioſus ille ſerpens, multo minus veneno ſuo inficere. Erat hic hortus Mariæ refertus herbis odoriferis, ſanctis cæleſtibuſque deſiderijs: in hoc inueniebatur pulcerrimus ille flos campi, candidiſſima lilia conuallium, & iucundiſſimæ roſæ Iericho. Ibi pariter erat regius ille flos radicis Ieſſe, ſupra quem requieuit Spiritus Domini. Habebat etiam mater illa ſanctiſſima mundiſſimũ illud linteum ſuæ innocentiæ, & virginalis integritatis, vt in eo corpus Domini inuolueret, neque deerat illi myrrhæ amaritudo & aloe innumerabilium dolorum anguſtiarumque; habebat ſimiliter pretioſum balſamum, odoriferaque aromata virtutum omnium, quibus condiebat, & recondebat corpus dilecti Filij ſui in ſepulcrum animæ ſuæ. *Can. 2.* *Eccl. 24.* *Iſaiæ 11.*

5. Contemplare iam anima mea, quomodo dilectus tuus iaceat in hoc horto, floribus circundatus, vnguentiſque inuolutus. Vide quomodo amore tui languens dicat: *Fulcite me floribus, ſtipate me malis: quia amore langueo.* Verè dulciſſime Domine, amore mei langues, quia amor tuus in me, te ad mortem adduxit, & lapidi ſuppoſuit: bene quidem potuit mors terminare tuã vitam, *Cant. 2.*

verùm intimo tuo amori finem ponere non potuit. In vita fortiter me amaſti, poſt mortem verò dulciter me amaſti. Nam in vita, in dolore & pœna me peperiſti, cùm amor tuus te deſiderare fecit ſpinas, clauos, opprobria & crucem ad redimendam animam meam, verùm poſt mortem poſteaquam redemiſti animam meam, dulciter me amas, quia deſideras flores odoreſque virtutum pro amoris tui refrigerio. Anima mea adporta flores, adporta odorifera dilecto tuo, vt amore tui langueat, adporta charitatis roſas, violas humilitatis, lilia puritatis, & odores virtutum omnium: quia in
Cant. 2. his quieſcit, his paſcitur, his nutritur dulciſſimi dilecti tui amor.

COLLOQVIVM.

ROGA B. V. vt pauxillum myrrhæ illius tibi impetret, à Filio ſuo benedicto, quo ſanctiſſimũ illius corpus fuit conditum, vt poſſis cum cordis amaritudine deflere vnà cum illa, doloroſam ſuam mortem & paſſionem; & poſtquam cognoueris, quanta pro te tuus redemptor ſuſtinuit, vt tu ſimiliter poſſis carnem tuam, & inordinatos affectus animi tui mortificare, cum
que ſi-

que ſimiliter ornare virtutum aromatibus, perfectionib⁹ Chriſtianis, vt Ieſu ſuo Filio placeat venire, & requieſcere in illo, ſicut in horto odorifero.

DOCVMENTA.

QVANDO accedimus ad ſanctiſſ. Sacramentũ pura confeſſione mũdemus cor noſtrum, candidamque reddamus ſindonẽ conſcientiæ noſtræ, in quam inuoluamus ſacratiſſimum Chriſti corpus. 1.

Imitemur paupertatem Chriſti, vt non deſideremus nec quæramus huius mundi diuitias, nec rerum proprietatem vllam, poſteaquam quemadmodum natus eſt pauper & vixit pauper, ſic moriens etiam voluit ſepeliri in alieno ſepulchro. 2.

Curemus vt Chriſtus dignetur habitare in nobis, ita vt cor noſtrum ſit nouum ſepulchrum per nouam vitam, ſit ex petra per firmitatem voluntatis in bono, ſit concauum per humilitatem, mundum ab omni putredine malarum cogitationum & ſenſualium deſideriorum. 3.

Quando pretioſum Chriſti corpus ſuſcipimus, vngamus compunctionis aloe, & myrrha intimi doloris amariſſimæ ſuæ paſſionis, & odore laudis & gratiarum actionis diuinæ Maieſtatis. 4.

5. *Chriſtus voluit ſepeliri cum aromatibus in ſepulcro Ioſephi hominis iuſti: non quieſcit Ieſus in fœtidis cordibus peccatorũ, ſed in iuſtorum cordibus, qui ſuauiſſimum emittunt odorem virtutis.*

6. *Quando beneficio Dei gratiam eius accipimus, per quam Ieſus in cordibus noſtris habitat, occludere eam in nobis debemus, petra firmi conſtantisque propoſiti, nunquam eum offendendi, nec amplius cor noſtrum patere debet mundo, ſed perſeuerare debemus in ſancto illius ſeruitio.*

MEDITATIO

QVINQVAGESIMASECVNDA.

DE CVSTODIA SEPVLchri Dominici.

EVANGELIVM.

Marc.15. Matth.27. Luc.23. ERANT autem Maria Magdalena & Maria Ioſeph ſedentes contra ſepulchrum, & aſpiciebant vbi poneretur corpus Ieſu. Similiter mulieres, quæ cum eò venerant de Galilæa, viderunt

derunt monumentum, & quemadmodum poſitum erat corpus eius. Et reuertentes, parauerunt aromata & vnguenta. Et ſabbatho quidem ſiluerunt ſecundùm mandatum. Altera autem die conuenerunt Principes Sacerdotum & Phariſæi ad Pilatum dicentes. Domine, recordati ſumus quia ſeductor ille dixit adhuc viuens, poſt tres dies reſurgam. Iube ergo cuſtodiri ſepulcrum vſque in diem tertium, ne fortè veniant diſcipuli eius & furentur eum, & dicant plebi: ſurrexit à mortuis, & erit nouiſſimus error peior priori. Ait illis Pilatus: Habetis cuſtodiam, ite cuſtodite ſicut ſcitis. Illi autem abeuntes munierunt ſepulcrũ, ſignantes lapidem cum cuſtodibus.

FIGVRA.

CVM audiſſent Philiſthijm Samſon intraſſe vrbem Gazam, ibiq; dormire, circumdederunt eum poſitis in porta ciuitatis cuſtodibus. Iud. 16.

PROPHETIAE.

1\. *SCRVTATI ſunt iniquitates, defecerunt*
Pſal. 63. *ſcrutantes ſcrutinio.*
2\. *Foderunt ante faciem meam foueam, & inci-*
Pſal. 56. *derunt in eam.*
3\. *In laqueo iſto quem abſconderunt, comprehen-*
Pſal. 9. *ſus eſt pes eorum.*
4\. *Requieſcens accubuiſti vt Leo, & quaſi leana,*
Gen. 49. *quis ſuſcitabit eum?*

CONSIDERATIONES.

1\. Punctũ. CONSIDERA, cùm iam adeſſet nox, deſolata mater ſimul cum dilecto ſuo Ioanne magno dolore, cordiſque afflictione, deſerebat ſepulcrum, & adorato ſancto crucis ligno, in quo vita reclinata fuerat, tota afflicta & mœſta caro ſuo theſauro intra duos lapides relicto, Ieroſolymam regreſſa eſt, ibique in pane doloris & aqua lacrymarum in tenebris & luctu latebat, expectans donec illi reſtitueretur lætitia, ex deſiderata præſentia ſui vnici filij.

2\. Vide, quomodo ſanctæ illæ Mariæ, quę non erant adhuc ita confirmatæ in fide reſurrectionis, neſcientes diſcedere ex loco, in quo iacebat dilectus eorum, ſtabant quaſi in exſtaſi cum magna compaſſione & amore plangentes, & aſpicientes ſepulchrũ.

Et quo-

Et quomodo potuiſſet vnquam diſcedere illa inflammata Magdalena, poſtquã quando occludebant ſaxo os ſepulcri, fuit ibi ſimul incluſus illius ſpiritus. Vnde non habens in ſe amplius vitã, in illo ſolo viuebat, & in ipſo reſpirabat, deniq; iam appropinquante nocte coacta diſcedere, vt comitaretur ſanctam Matrẽ, cogita cum quanto dolore lacrymiſq; receſſerit, quantaq; cum triſtitia illud iter confecerint gementes & ſuſpirantes. Mater ſine filio, Diſcipuli ſine ſuo magiſtro, & ſinguli ſine proprio corde, quia ibi erat relictum vbi reliquerant ſuum cariſſimum theſaurum.

Conſidera, quod etiam poſtquã corpus Saluatoris eſſet incluſũ ſepulchro, non ceſſauerint maligni Iudæi perſequi & calũniari illũ tanquã ſeductorẽ, perſuadentes præſidi, vt iubeat cuſtodiri ſepulchrũ, putãtes quod hoc modo poſſent impedire & obſcurare gloriam illius reſurrectionis. O ſtulta ſapientia hominum! quàm bene dixit Propheta: *Defecerunt ſcrutantes ſcrutinio.* ô miſeri, quò plures cuſtodias, ſigilla, & plus diligentiæ ponitis in cuſtodiendo ſepulchro Saluatoris, tanto plus redditis certam illius reſurrectionem: tanto plus ſe manifeſtat ipſius virtus & potentia, & magis fides 3.

noſtra fundatur: fecerunt foueam Saluatori, & ipſi inciderunt in illam, nam interim dum volunt abſcondere veritatem, illi ipſi teſtimonium veritatis fiunt: & interim dũ quærunt tollere gloriam Chriſti, ſua confuſione illuſtriorem efficiũt.

4. Conſidera quomodo alio cum affectu, deuotæ mulieres aſtiterint ſepulchro, alio ſcelerati iſti Iudæi, qui illum cuſtodiebant. nam iſtę ex amore & deſiderio Ieſu intendebant: hi verò ex odio, vt ſe ſepararent à Ieſu: Verùm quoniam Saluator noſter ipſiſſima bonitas eſt & amor, nec ſeipſum negare poteſt illis, qui vera cum pietate illum quærunt, accidit, vt hi timore repleti & confuſione reiecti fuerint, iſtę verò ineffabili conſolatione repletę, meruerint reſuſcitatum videre, & ſanctiſſimos pedes amplecti.

5. Conſidera quomodo ſub modicum terræ ſe recluſerit ille, quem comprehendere non poteſt vniuerſus orbis: Magnus ille Deus, amore noſtri ita abbreuiatus & paruus factus eſt, vt nos faceret magnos, & habitatores immenſi cæli. Vide vt Saluator noſter quieſcat in iſto ſepulcro tanquam mortuus Leo, in apparentia & aſpectu erat humilis & infirmus propter formam noſtræ mortalitatis, verùm fortis & terribilis pro-

ropter formam diuinitatis. Hinc cùm ita
iortuus iaceret, terrorem attulit inimicis,
orrorem morti, atque ipſum infernum
oliauit. Heu me ſi cùm adhuc eſſet in ſe-
ulchro ita erat formidabilis, quid erit quã-
o cum omnipotentia & maieſtate ſua ve-
iet ad iudicium, vt ſumat de inimicis ſuis
ndictam!

COLLOQVIVM.

R OGABIS Beatam Dei Matrem, vt ti-
bi à benedicto ſuo Filio impetret, quã-
oquidem ille pro tuo amore ſe humilia-
it, ita vt deſcenderet in ima terrę viſcera,
hoc exemplo tantæ humilitatis, taliter
onfundat tuam ſuperbiam, vt in æternum
extollere, aut vlli creaturæ præferre non
æſumas. Et ſimiliter tibi impetret, vt gra-
am, quam ſemel per interceſſionem ſuam
merita à Filio recepiſti, eandem firmo
onſtantique propoſito, & diligenti cuſto-
a in teipſo cuſtodire, & conſeruare ad fi-
em poſſis.

DOCVMENTA.

POST ſuſceptionem corporis Domini in ſan- 1.
ctiſſimo Sacramento, à diſtractione mentis
bis caueamus, ſed ſedeamus cum Marijs perſe-

uerantes in oratione, & contemplatione Ieſu, qui poſitus eſt in ſepulchro noſtri cordis.

2. *Non erant contentæ iſtæ ſanctæ mulieres, quod Dominus ſemel fuiſſet vnctus, ſed ibant vt procurarent alia aromata vt denuo vngerent. Ita nos, ſi verè amamus Ieſum, non erimus contenti illo, quod præſtitimus in ipſius ſeruitio, virtutibus huc vſque acquiſitis, verùm conabimur progredi ſemper vlterius de virtute in virtutem.*

3. *Si volumus cuſtodiri Ieſum, ita vt non tollatur ex anima noſtra, ponamus cuſtodiam ad portas noſtrorum ſenſuum, ne per illos mors ingrediatur, & egrediatur ex nobis Chriſtus vita noſtra.*

4. *Imitemur in benefaciendo diligentiam hominum mundanorum in malefaciendo: Non ſimus contenti vt præſeruemus nos à peccatis operum, cuſtodiendo ſenſus exteriores; verùm etiam obſignemus & cuſtodiamus cor noſtrum à malis cogitationibus & deſiderijs, ſicut Iudæis non ſatis erat apponere cuſtodiam, ſed adiungebant ſigillū ad ſepulchrum Chriſti.*

5. *Rogemus continuò Chriſtum Dominum noſtrum, vt ſicut ipſe fuit cuſtoditus & obſignatus in ſepulchro, ita, poſtquam nos ſanctiſſimi ſui nominis impreſſione ſignauit, velit vt hoc ſacrum ſigillum cuſtodiat & conſeruet in nobis ſemper diuinum*

num amorem, et ſimiliter conſeruet nos, in ſuo rpetuo ſeruitio. Amen.

MEDITATIO
QVINQVAGESIMATERTIA.
DE CHRISTI DESCENSV ad Limbum, ad liberandos Patres.

SCRIPTVRA.

QVOD autẽ aſcendit, quid eſt, niſi qui deſcendit primùm in inferiores partes terræ? *Epheſ. 4.*

Et exſpolians principatus, & poteſtates traduxit confiden r palam triumphans illos in ſemetſo. *Coloſſ. 2.*

FIGVRA.

MOYSES educens populum Iſraeliticum ex terra Aegypti, diuiſit vir ſua mare rubrum. Sicq́; vniuerſus po lus ſicco veſtigio mare pertransiјt; Pha o verò, & omnes inimici eorum aquis bmerſi perierunt. *Exod. 14.*

PRO-

1. *Pſal.* 106. *EDuxit eos de tenebris, & vmbra mortis, & vincula eorum diſrupit, quia contriuit portas æreas, & vectes ferreos confregit.*

2. *Zach.* 9. *Tu quoque in ſanguine teſtamenti tui emiſiſti vinctos tuos de lacu, in quo non eſt aqua.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. CONSIDERA ſanctum illum chorum Patrum, in iſto tenebroſo carcere, gementem & ſuſpirantem, præ deſiderio fęlicis iſti' diei, quomodo ſæpius repetierint querulas illas voces. (*Pſal.* 41.) Quãdo veniem' & apparebimus læti, ô dulciſſime Domine, ante tuũ conſpectum! (*Ibid.*) Oſtende nobis faciem tuã, & ſalui erimus. Ecce vt deſiderat ceruus ad fontem aquarũ, ita animæ noſtræ deſiderãt te Domine: fuerunt nobis lacrymæ oculorum noſtrorum panes die ac nocte, dum exprobrant nobis inimici noſtri dicentes, Vbi eſt Deus veſter! Excita, ô Domine, potentiam tuam, & ſaluos nos fac.

2. Conſidera, quomodo cùm Saluator noſter finiuiſſet glorioſum opus noſtræ redemtionis, & draco infernalis manſuetum agnum occidiſſet, credebat ſe ille ſecurum

eſſe

ſe iam de victoria, & ecce in momento,
m benedicta illa anima, inſtar fortiſſimi
eonis cum magna potentia ad partes in-
riores deſcenderet, incipit in ipſo reſplen-
re magnitudo diuinitatis, & poſtquam
opria virtute diſrupiſſet & conieciſſet in
ram portas illas æternales, intrabat ad
nctas illas animas, quæ ab impio latrone
rincipio mundi, vſque in illam horam
nebantur incarceratæ. Vbi conſidera be-
gnitatem & ineffabilem charitatem re-
mptoris, qui poſtquam poſſet per Ange-
s liberare Sanctos illos, & per illos ad ſe ad
cere, voluit Dominus vniuerſorum in
opria perſona, non tanquam ſeruos, ſed
riſſimos amicos viſitare & conſolari.
Ex alia parte conſidera, quomodo ſanctæ 3.
e animæ cognoſcentes appropinquaſſe
us ſuæ liberationis, plenę ineffabili lęti-
dicebant vna ad alterã. Eleuate capita ve
, & reſpicite quia appropinquat redem-
o noſtra. Atque dum hæc dicerent, vidẽ-
venire ſuum pium liberatorem, omnes
occurrebant, atque infinito gaudiõ re-
entiaque eum adorabant. Et poſtquam
pſo hilari vultu fuiſſent receptæ, eaſque
t tenerrimè complexus, dicebant voce
ymabili & lęta, Veniſti tandem, ô vnice
noſter.

noſter propitiator, ô deſiderate omnibus gentibus, & à nobis tanto tempore in his obſcuris tenebris expectate! ad te continuò clamabamus in noſtris ſuſpirijs, & te quærebant noſtra longa lamenta; Veniſti tandem, & impleuiſti verbum tuum: non es oblitus eorum qui ſperabant in te; difficultas itineris ſuperata eſt à tua pietate, & magnitudo amoris tui ſuperauit labores, & dolores duræ Crucis.

4. Conſidera quod in deſcenſu, quem fecit Chriſtus in iſtas partes, reſplenduerit totus ille tenebroſus locus, & ſubitò veſtiebantur claritate illi, qui ſedebant in iſta vmbra mortis, & ſimul incuſſit tantum terrorem turbæ iſti infernali, vt conturbatæ, & trementes ad ipſius præſentiã, inciperent conqueri, dicentes intra ſe: Quis eſt iſte potens & terribilis, qui auſus fuit diſrumpere portas noſtras, & ſpoliare nos noſtro dominio! Si eſt homo, vnde illi tanta audacia & potentia? ſi eſt Deus, quomodo fuit mortuus & ſepulcro incluſus? pugnaturus nobiſcũ, non à nobis puniẽdus aduenit. O crux, quæ ita eluſiſti ſpem noſtram, & fuiſti cauſa tanti damni & ruinæ noſtræ. In ligno acquiſiuimus mundum, & omnes noſtras diuitias,

ns,& per lignum ſumus ſpoliati omnibus
bus.

Non poteſt exprimi lingua ineffabile 5.
udium, quod habebant ſanctæ iſtæ ani-
æ,quando videbant ſe liberari ex æterno
o carcere,&dura Aegypti illius ſeruitute,
quãdo videbant ſuos aduerſarios omnes
bmerſos,& mortuos in mari rubro, tunc
cipiebant cum magno iubilo cantare,di-
ntes: *Cantemus Domino,glorioſè enim magni-* Exod. 15.
atus eſt, equum & aſcenſorẽ proiecit in mare.
t multo maior immò infinita erat lętitia
luatoris, videns tantã animarum multi-
dinem ſua paſſione redemptam:tũc ſum-
ã animi percipiebat conſolationem volu-
atemq;,ex præteritis cruciatib⁹ moleſtijſ-
ie,cùm cerneret fructum inde prouenien
n: tunc cor illius replebatur ineffabili
titia, cùm conſpiceret ſe circundatum
tot filijs,cùm videret finem martyrij,
opprobriorum, ignominia-
rum & amaritudinum
crucis.

COL

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum noſtrum redemptorem, quãdoquidem ille dignatus fuit, tanta cum caritate viſitare & liberare ſanctas illas animas, è manibus Principis tenebrarum, & adducere ſecum in gloriam ſuã, vt per eandem benignitatem dignetur viſitare animam tuam, eamque è peccatorum ſuorum & imperfectionũ tenebris eripiendo, impleat omnibus virtutibus, & cæleſtibus donis, vt de manibus inimicorum tuorum liberatus dignè illi ſeruire, & ſimul cũ ſanctis animis illum videre & laudare poſſis in cælo.

DOCVMENTA.

1. *CHRISTVS primò deſcendit è cælo in partes inferioris terræ, poſtea aſcendit in altum: Ita nos, ſi volumus cum illo exaltari, neceſſarium eſt, vt nos humiliemus & ſubmittamus infra omnes.*

2. *Si Chriſtus Dominus noſter non dedignatus fuit deſcendere ad partes inferiores, vt liberaret ſanctos iſtos Patres: neque nos debemus dedignari pro auxilio & conſolatione proximorum viſitare carceres, hoſpitalia, & agere cum omnibus, etſi ſint perſonæ humiles, pauperes, & viles.*

3. *Si Chriſtus triumphum retulit de dæmone aduerſario noſtro, quanto vituperio dignus erit Chriſtianus,*

anus, & multo magis religioſus, qui cùm à ſsionibus proprijs vincitur, permittit, vt ille de triumphet, de quo Chriſtus caput noſtrum trinphauit.

Tunc ad imitationem Chriſti de ſpolijs inimirum noſtrorum triumphamus, quando ſenſus noos mortificamus, ſubijciendo carnem ſpiritui, ſimiliter religioſi, qui abnegant voluntatem iudicium, ſubmittendo illud ſuis ſuperioribus. 4.

Latebant ſancti Patres in tenebris, ſed cum ſpe ſiderioque Saluatoris, idcirco promeruerunt, viſitarentur & liberarentur. Ita nos cùm vernur in tenebris tentationum, aut deſolatione rituali, non amittamus confidentiam, verùm m deſiderio recurramus ad Chriſtum, & ſine bio ab ipſo viſitabimur & conſolabimur. 5.

Supportemus in patientia omnes moleſtias & iſerias, quantumuis magnas in ſeruitio Dei, ſeinantes in lachrymis opera noſtra: cùm ſimus rti, quod in alia vita metemus cum exultatio-, & colligemus fructum copioſum, ſicut Chriſtus recollegit ex paſsione ſua, liberando tot animas cum magna conſolatione. 6.

MEDITATIO QVINQVAGESIMA QVARTA.

DE GLORIOSA RESVRRE-ctione Chriſti Domini noſtri.

EVANGELIVM.

*Marc.*16. *Luc.*24. *Ioan.* 20. *Matth.*28.

ET cùm trãſiſſet ſabbathum, Maria Magdalene, & Maria Iacobi, & Salome emerunt aromata, vt venientes vngerent Ieſum: Et valdè manè vna Sabbathorum, cùm adhuc tenebræ eſſent, venerunt ad monumentum, portantes, quæ parauerant aromata. Et ecce terræmotus factus eſt magnus. Angelus enim Domini deſcendit de cœlo, & accedens reuoluit lapidem, & ſedebat ſuper eum; Erat autem aſpectus eius ſicut fulgur, & veſtimenta eius ſicut nix. Præ timore autem eius exterriti ſunt cuſtodes, & facti ſunt velut mortui. Et dicebant ad inuicem: Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumenti? Et reſpicientes viderunt lapidem

em reuolutum à monumento (erat quip-
e magnus valdè) & introeuntes in monu-
entum, viderunt iuuenem ſedentem à de-
tris in ſtola candida, & obſtupuerunt. Re-
ondens autem Angelus dixit mulieribus:
Nolite expaueſcere vos: Scio enim quod Ie-
m Nazarenũ, qui crucifixus eſt, quæritis.
on eſt hic: ſurrexit, ſicut dixit, Venite & vi
ete locum, vbi poſitus erat Dominus.

FIGVRAE.

Poſtquã fuiſſet Ionas in vẽtre piſcis tribus die-bus et trib noctibus, proiectꝰ eſt in aridã. etc. Ion. 2.
Dormiuit Samſon in ciuitate Gaza, & ab ini-micis circundatus; inde conſurgens apprehendit ambas portas, & exiuit. Iud. 16.

PROPHETIAE.

1.
EGO dormiui, & ſoporatus ſum, & exurrexi, quia Dominus ſuſcepit me. Pſal. 3.
2.
Quoniam non derelinques animam meam in inferno, &c. Pſal. 15.
3.
Conuertiſti planctum meum in gaudium, &c. Pſal. 29.
4.
Exurge gloria mea, exurge pſalterium, &c.
Quantas oſtendiſti mihi tribulationes, multas et malas, & conuerſus viuificaſti me, &c. Pſal 56.
5.
Viuificabit nos poſt duos dies, in die tertia ſuſ-citabit nos. Pſal. 70.
6.
Ne læteris inimica mea ſuper me, quia tecum conſurgam cùm ſedero in tenebris. Oſeæ 6.
7.
Mich. 7.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. ADERAT iam tertius dies, à quo mortuum Saluatoris corpus iacebat ſub frigido iſto lapide, omnino lacerum, & deforme, cum ſudario in facie, ligatum & conſtrictum in vili iſto linteo. At æterna ſapientia cùm ſuperaſſet dæmonem, mortis inuentorem, velletque etiam ipſam mortem deſtruere, & electis vitam æternam aperire, venit victrix illa anima ex vna parte ſtipata venerabili illo ſanctorum Patrum choro, ex alia parte innumerabilibus angelorum turbis, rurſumque vnita potentia diuinitatis ſuæ cum ſacro iſto corpore, magno triumpho & gloria à morte reſurrexit ad vitam.

2. Conuenienter admodum voluit redemtor noſter matutino tempore ex ſepulcro reſurgere, in quod veſpertino tēpore magno cum fletu incluſus erat, vt adimpleretur quod per Prophetam dictum erat. Ad veſperum demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia; voluit etiam reſuſcitari matutino tempore, vt demonſtraret, quod eſſet verus iuſtitiæ ſol, qui impoſito fine poteſtatibus tenebrarum, & ſuperata infeſtiſſima paſſionis nocte, magno cum ſplēdore & claritate

Pſal. 19.

oriretur

oriretur ad illuminandum hos,qui in tene- *Luc.1.*
bris & vmbra mortis ſedebant. Denique vo-
luit matutino tempore maturè admodum
reſurgere,propter charitatem nimiam, quę
non permittebat vt cara mater,& dilecti di-
ſcipuli diutius propter mortem ſuam affli-
gerentur. Hinc,cùm debuiſſet ſecundùm
Scripturam tribus diebus manere in viſceri
bus terræ: ita abbreuiauit hoc tempus,vt &
ſatisfaceret veritati ſcripturę,& non deeſſet
deſiderio eorum qui illum amabant O be-
nigne Ieſu,ô dulcis amator hominū,quan-
to tu es paratior ad amicos tuos conſolan-
dos,quàm ad caſtigandum inimicos: nam
vt punires ingratam iſtam ciuitatē, & hor-
rendum iſtud peccatum Iudæorum, qui te
crucifixerunt, 40. annos expectaſti; verùm
vt conſolareris illos, qui pro amore tuo e-
rant in afflictione, vix potuiſti expectare
40. horas.

3. Cogita quomodo cùm benedicta illa a-
nima ſacrum illud corpus ingrederetur,
quàm primùm communicauerit illi glo-
rioſas ſuas dotes, reddidit corpus ipſum
multo clarius, multoque ſplendidius ipſo
Sole. Hinc hoc ipſum corpus, quod paulò
ante erat deforme,& omnino obſcurū, om
nium poſtea corporum ſuperauit pulchri-

tudinem. Tenebræ illius vertebantur in lucem clariſſimam, plagarum deformitas in incomparabilem ſpeciem pulchritudinis. Voluit nihilominus in teſtimonium redẽptionis noſtræ, & ad permouenda diuina erga nos viſcera miſericordiæ, retinere ſacras illas manuũ, pedum, & lateris, plagas, quę inſtar ſplendidiſſimarum gẽmarum & limpidiſſimorum fontium ſuo aſpectu exhilarant totam Dei ciuitatem. O quanto gaudio ſacra iſta vulnera repleuerunt turbatorum diſcipulorum corda; propter certitudinem reſurrectionis Magiſtri ſui quã oſtendebant: & quantam vſque modò conſolationem dulcedinemq́; omnibus Chriſti amatoribus ſubminiſtrant! Beati oculi qui digni fuerunt vulnera illa intueri, & felicia illa labra, quibus fuit conceſſum vt ex illis ſugerent dulciſſimum illud mel, quod ex diuina illa petra ſcaturit.

4. Contemplare anima mea gloriam ſanctiſſimi corporis tui Redemptoris, vide quomodo pulcherrimus ille flos radicis Ieſſe, qui in Incarnatione floruit, in paſſione expalluit, in morte decidit, & propemodum exaruit, iam in reſurrectione denuo

inci-

ıcipit florere, recipiendo priſtinam pul-
ıritudinem, & totum mundum ſuauitate
doris replet, imò maiore pulchritudine
ſplendore veſtitur: nam ſi corpora ele-
orum in reſurrectione, ſecundum con-
ɔrmitatem claritatis corporis Saluatoris, *Matt'. 17.*
ılgebunt in regno Patris ſicut ſol, quan-
ı, cogitemus, gloria & claritate fulgebit
ic ſol iuſtitiæ, candor ille æternæ lucis, *Sap 7.*
Chriſtus IESVS? O verè beata nox,
uæ poſtquam illuſtrata fuiſti ab autho-
lucis, ſuperas claritate omnes ſerenos
arosque dies! Hæc eſt nox, de qua ſcrip-
ım eſt per Prophetam: *Nox ſicut dies illu* *Pſal. 138.*
ıinabitur: In hac nocte lætatur terra, quia
roduxit fructum ita ſublimem; lætan-
ır cæli, quia ornantur nouo & clario-
ſole: lætantur Angeli, quia iuſtifi-
antur peccatores: Denique lætantur
reaturæ omnes, quia ſicut in morte Crea-
ɔris omnes dederunt doloris ſignum &
riſtitiæ, & cum ipſo in defectionem
enerunt: ita in reſurrectione glorioſa,
mnes ſimul cum ipſo reſuſcitantur.
Vnde meritò hodierna die Eccleſia

Pſal. 117. cum exultatione cantat, *Hæc eſt dies quam fecit Dominus, exultemus & lætemur in ea*. Et Angeli in cælo cum iubilo reſonant: *Alleluia, Alleluia, Alleluia.*

5. *Gen.* 41. Vide iam, magnum illum Patriarcham Ioſephum quomodo exeat è tenebroſo illo carcere, in quem propter innocentiam & bonitatem erat conicctus, & mortalitatis capillis detonſis, veſtiatur veſtibus immortalitatis, Dominuſque totius AEgypti conſtituatur.

6. Vide ſanctum illum Regem Dauid, qui ſuperbo illo Philiſteo ſuperato cum triumpho regreditur, & gloria, ex ſanguineo illo campo, circundatus ſanctis animis, cum
1. *Reg.* 17. gaudio cantantibus, Saul percuſſit mille, & Dauid noſter decem millia.

7. *Gen.* 49. Vide Leonem fortiſſimum de tribu Iuda, qui poſtquam requieuiſſet in cauerna, neque auſus quiſquam eſſet reſuſcitare illum, ſeipſum ſuſcitat, foras egreditur, totuſque terribilis, proſternit glorioſo ſuo clamore infernum, & tremore concutit terram.

8. Denique anima mea vide tuum ſponsũ, qui ab vmbra, ſub qua in meridie requieuerat, rediens te vocat, & dulcibus verbis inuitat: Surge, propera amica mea, columba mea.

mea, & veni, iam hiems antiquæ præuaricationis tranſijt, imber perſecutionis & tribulationis receſſit: flores cæleſtium gratiarum apparuerunt in terra noſtra, vox turturis, cantus videlicet & laudes animarum iuſtificatarum, audita eſt in terra noſtra, vineæ ſimiliter electorum meorum floruerunt, produxeruntque flores bonarum ſanctarumque operationum, reddentes omnibus gratum & ſuauiſſimum odorem virtutum.

SECVNDA PARS.

QVOMODO DOMINVS *Matri apparuerit.*

VERVM quid facis, dulcis Ieſu, vt tanti gaudij conſolationiſque participem 1. Punctū.
on reddas afflictā & deſolatam Matrem,
ùm, id ratio poſtulet, vt quę tibi fidelis fuit
n paſſione ſocia, ſit & tibi in conſolatione
ocia; & ſi ex nimio cordis dolore & com-
aſſione tui, in ipſa tua cruce, tecum eſt affi-
a & mortua: æquum ſanè eſt, vt etiam tecū
ſurgat & lætetur. Et cùm ſit præceptum
uum, de quo in ſcriptura, *Honora Patrem* Eccli. 7.
um, & non obliuiſcaris gemituum matris

tuæ, quomodo tu obedientiſſime & amabiliſſime fili, poteris obliuiſci matris tuæ? quæ in tantum te amat, tot gemitus, ſuſpiria & lacrymas pro te effudit? Diſſipa idcirco, benigniſſime Domine, nubes, quæ obnubilant afflictam animam eius, & poſt hyemem tantarum lachrymarum & doloris, reducas ver nouum, lætum, & floridum.

2. Latebat Virgo in obſcuro illo cubiculo, ac ſi etiam ſepulta eſſet cum Filio; quadam mortali triſtitia; continuò ante oculos illius verſabantur crudeles illi cruciatus, dira iſta vulnera, & deformata figura mortui Filij, virginale illius pectus concutiebatur continuis ieiunijs, vigilijs, lachrymis omnino conſumebatur; atque interim dum maternis & pijs gemitibus inuocaret Filiū, vt tandem veniret, & lætitiam deſiderata ſua præſentia reſtitueret, & vt tanquam verus ſol illuminaret & illuſtraret obnubilatum & obſcuratum ſuum cor: ecce de repente in tenebroſo illo loco cernit oriri nouam quandam & diuinam lucem, audiebat nouam illam ſalutē, & ante ſe vidit comparere viuum, glorioſum, & deſideratum illum animæ ſuæ.

3. Hic poteris contemplari magnitudinem gaudij, quod hoc momento temporis occupauit

cupauit pectus Virginis, & quo modo ſubitò, depulſa omni triſtitia, ſerenata fuerit ſãcta illa anima, & lachrimæ doloris conuerſæ in lacrymas lætitiæ. Nam ſi magnus ille Patriarcha Iacob tantum lætatus eſt, poſtq̃ intellexit, filium ſuum, quem vt mortuum luxerat, viuere & imperare in tota terra Aegypti; quantum putamus fuiſſe gaudium benedictæ Matris, quando vidit vnicum ſuum, quem paulò ante defunctum brachijs ſuis cõplexa fuerat, reuixiſſe, deuiciſſe mortem, triumphaſſe de inferno, & factum eſſe cœli & terræ Dominum? Quando vidit reſtitutum eſſe priſtino candori & pulchritudini, gratioſiſſimum illum vultum, & diuinos illos oculos, quibus adeò ſuauiter ab ipſo aſpiciebatur. Quando audiuit ſuauiſſimam illam vocem, & dulcem ſalutationẽ, qua non iam amplius mulier, ſed mater nominabatur: neque amplius monſtrabat diſcipulum, ſed oſtendẽs ſeipſum, dicebat: Mater, ecce filius tuus. Quando denique ſe ſenſit amplexari ſacratis illis brachijs, & tanto amore ac pietate diuinis illis manib. abſtergi lacrymas vultus ſui. Exiſtimo, quod præ magnitudine lætitiæ cordis ſui, aliquo tempore verbũ profari nequiuerit. at tandem rediens ad ſeipſam, adorato Filio & Deo ſuo dixe-

Gen. 45.

Pſal 93. dixerit. Iam ſecundùm multitudinem dolorum meorum, ô Fili mi, conſolationes tuæ lætificauerunt animam meam; atque hæc proloquens non ſatiabatur aſpiciendo & exoſculando, maxima cum ſuauitate ſacra illa vulnera, manuum, pedum, & lateris, quæ olim tantum dolorem, modò verò tantam adferebant conſolationem.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum Saluatorem noſtrũ, vt, quemadmodum ruptis vinculis mortis, ipſe ſe reſuſcitauit ad nouam vitã, ita anima tua virtute reſurrectionis ipſius, ruptis mortiferis laqueis peccatorum, quibus ligatur, reſuſcitetur vnà cum ipſo ad vitam gratię, vt in poſterum ambulans in nouitate vitæ, efflorescat in omni virtute, ſolũ quærat & deſideret res æternas & cæleſtes, non autem eas quæ ſunt ſuper terram, atq; ita tandem dignetur in die vniuerſalis reſurrectionis, reformare carnem tuam, & configurare claritati corporis ſui, vt ita totus innouatus poſſis cum redemptore tuo viuere & regnare in perpetuum.

DOCV-

DOCVMENTA.

TRES illæ ſanctæ mulieres, licet plurimum dilexerint Dominum, & vngere illius ſanctiſsimum corpus, fuerit opus ſummæ charitatis: 1.
nihilominus propter obedientiam legis, abſtinuerunt à tali opere, die ſabbathi. Ita nos abſtinere debemus non ſolùm ab operibus malis, ſed ſæpe ab his quæ nobis apparent bona & ſancta, ſi obedientia ob bonum aliquem finem ita iubeat.

Si terra ad præſentiam Angeli intremuit, qui venerat annunciare hominibus noua tantæ consolationis: quantum putamus tremet ad præſentiam Christi, quando totus terribilis venerit iudicare & punire peccatores? 2.

Sanctæ mulieres ſummo mane ibant cum aromatibus ad ſepulcrũ; beati illi ſunt qui conſecrant principium vitæ ſuæ Christo Domino: incipientes deſeruire à iuuentute ſua. Nam dubio procul tales ipſum inueniẽt, iuxta illud quod dicitur. Qui mane vigilant ad me, inuenient me. 3. Prou. 8.

Sanctæ mulieres, interim dum pergerent ad vngendum corpus Domini, inceperunt dubitare, nũ poſſent reuoluere lapidem ab oſtio monumenti, ſed nihilo ſecius pergentes inueuerunt reuolutum ab Angelo. Lapis iſte, grauitas & difficultas pœnitentiæ eſt, quam conſiderantes illi, qui nouiter relinquentes mundum, ſequuntur Chriſtũ, timent 4.

ne non

ne non poſſint perſeuerare. Sed non debemus diffidere, nec retrocedere: ſi enim perſeuerauerimus, vt hæ mulieres, Deus ſubmittet gratiam Spiritus ſancti de cælo, quæ reddet iter planum, & faciet ſuauem & facilem omnem difficultatem.

5\. *Mulieres euntes ad præſtandum hoc ſanctum opus, etſi noſſent quantus eſſet lapis, qui occludebat ſepulchrum, & quàm exiguas ipſæ haberent vires, nihilominus confidentes Deo, commiſerunt ſe itineri, & appropinquantes cognouerunt lapidem eſſe reuolutum, & Chriſtum reſurrexiſſe: Ita nos in operibus diuini ſeruitij, & auxilio proximis impendendo, quamuis maximæ occurrant aduerſitates & impedimenta, non debemus absterreri, ſed confidentes diuinæ gratiæ, pergere: Deus enim ſua ope, dabit noſtris conatibus felicem ſucceſſum, ſiquidem ad laudem ſui nominis ſuerint ſuſcepti.*

6\. *Sepulchrum, in quo iacebat corpus Chriſti, deſignabat altare Domini, in quo myſterium corporis et ſanguinis conficitur. Vnde qui dignè ad hoc accedere deſiderant, debent, vt illæ tres ſanctæ fœminæ, habere ſecum aromata odorifera virtutis, & ſuaue vnguentum orationis.*

7\. *Angelus cuſtos ſepulcri, ſuo terribili aſpectu exterruit miniſtros Iudæorum, & blandis verbis ſanctas mulieres, quæ quærebant Saluatorem,*

eſt

eſt conſolatus: Ita boni prælati & ſacerdotes, qui ſunt Angeli Dei, debent ſeueritate incutere terrorem obſtinatis, & exſtinguere peccati venenū, honeſta verò & ſuaui conuerſatione, amanter animare pœnitentes, & confirmare bonos in virtute.

Interim dum mortuus iaceret in ſepulcro Chriſtus Dominus, lapide monumentum erat occluſum, poſtquam verò reſuſcitatus eſt, acceſſit Angelus & reuoluens lapidem, ſedebat ſupra eum Oremus Deum, vt poſtquam exiuimus è ſepulchro peccati, ipſius ſancta gratia ſedeat & contineat ſub ſe petram repugnantis noſtræ carnis, quæ dum nos mortui iaceremus in ſepulchro; ſupprimebat & ſub ſe continebat ſpiritum noſtrum. 8.

Chriſtus poſtquam reſuſcitatus eſt, reliquit ſepulchrum, nec diutius hæſit ibi, vt Angelus dixit mulieribus: Si nos poſtquam reſuſcitati fuerimus ad vitam gratiæ, adhuc quæſierimus ſolatium ſensuum, neque vitauerimus occaſiones peccati, nondum plenè reliquimus fœtorem ſepulchri, nec vere cum Chriſto reſurreximus. 9.

Dominus non peruenit ad gloriam reſurrectionis ſuæ, niſi per aſperitatem flagellorum, & amaritudinem fellis, & per ignominiam crucis: Ita non exiſtimemus nos peruenturos 10.

ad glo-

ad gloriam cœleſtis patriæ, niſi per huius vitæ tribulationes, & moleſtias tentationum.

11\. *Chriſtus reſurgens ex mortuis vnà cum ſepulcro reliquit conditiones corporis terreni, & ſe veſtijt dotibus corporis glorioſi, nempe claritate, impaßibilitate, agilitate, & ſubtilitate. Ita nobis ſi verè cum Chriſto velimus reſurgere, non ſufficit reliquiſſe mundum, & quod ſimus exuti operibus hominis antiqui, ſed debemus veſtiri de nouo, nempe Chriſto Domino, & ipſius glorioſis dotibus, ac primò debemus habere claritatem, hoc eſt, prælucere proximis exemplo humilis & ſanctæ conuerſationis Secundò debemus eſſe impaßibiles, per mortificationem ſenſuum & affectuum noſtrorum Tertiò debemus eſſe agiles, id eſt prōpti & ſolliciti in operibus diuini ſeruitij. Vltimò neceſſaria nobis eſt ſubtilitas, imitando puritatem angelicam, per munditiam cordis & corporis, & eleuando continuò mentem ad Deum in oratione.*

MEDI-

MEDITATIO
QVINQVAGESIMAQVINTA.

VOMODO CHRISTVS DOminus apparuerit Mariæ Magdalenæ.

EVANGELIVM.

MARIA autem ſtabat ad monumentum foris plorans. Cùm ergo fleret, inclinauit ſe, & proſpexit in monumentũ, & vidit os Angelos in albis ſedentes, vnum caput, & vnum ad pedes, vbi poſitũ erat corpus Ieſu. Dicunt ei illi: Mur quid ploras? Dicit eis: Quia tulerũt ominum meum, & neſcio vbi poſue nt eum. Hæc cùm dixiſſet, conuerſa retrorſum, & vidit Ieſum ſtantem, non ſciebat quia Ieſus eſſet. Dicit ei ſus: quid ploras? quem quæris? Illa iſtimans quia hortulanus eſſet, dicit Domine, ſi tu ſuſtuliſti eum, dicito Marc. 16. Ioan. 20.

mihi vbi poſuiſti eum, & ego eum tollam. Dicit ei Ieſus: Maria. Conuerſa illa dicit ei: Rabboni, quod dicitur, magiſter. Dicit illi Ieſus: Noli me tangere; nondum enim aſcendi ad Patrem meũ. Vade autem ad fratres meos, & dic eis. Aſcendo ad Patrem meum, & Patrem veſtrum; Deum meum, & Deum veſtrum.

PROPHETIAE.

1. Thren 1. *IDCIRCO ego plorans, & oculus meus deducẽs aquas, quia longè factus eſt à me conſolator, conuertens animam meam.*

2. Cant. 3. *Surgam, & circuibo ciuitatem, per vicos & plateas quæram quem diligit anima mea; quæſiui illum, & non inueni: inuenerunt me vigiles, qui cuſtodiunt ciuitatem. Num quem diligit anima mea vidiſtis? Paululum cùm pertranſiſſem eos, inueni quem diligit anima mea, tenui eum, nec dimittam.*

3. Prou. 8. *Ego diligentes me diligo, & qui mane vigilãt ad me inuenient me.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. STABAT Maria foris ad monumentũ, & plorabat, quia videns ſe priuatam Magiſtro, & ignorans vbi quæreret illum, neque etiam valens viuere ſine illo, neſciebat

ecquid

quid faceret aliud, quàm ſtaret ibi,& plo-
ret.amoris vehementia detinebat illam &
gebat ſtare;dolor verò faciebat, vt plange
:. Doluerat quidem prius quando Magi-
r ſibi ablatus fuit per mortem, ſed dolor
: inuenit aliquam conſolationem,quan-
quidē potuit illū ad manus habere mor-
um; ſed iam cùm nec mortuum quidem
ſſit habere aut inuenire,dolet ſecluſa om
omnino conſolatione. Venerat Maria
ſepulcrum, vt vngeret Ieſum, ſed corp⁹
n inueniens,non habuit occaſionem vn
ndi,habuit tamē plangendi,&ipſum pro
quendi lacrymis. Petrus & Ioannes vene
nt vnà cum Maria ad monumentum,ſed
i occupati timore, abierunt; Maria verò
anſit impauida.cùm enim Magiſtrum il-
m ſuum perdidiſſet,ſupra omnia dilectū;
n putabat ſibi quicquā ſupereſſe in hoc
undo,quod vltra perderet, quandoquidē
m ipſo & vitā,& animam,& omnem ſuā
ē perdiderat. Vnde ſtābat mortua potius,
àm viua; quia ſentiens non ſentiebat, &
dendo non videbat,imò nec erat vbi erat,
ia ibi tota erat, vbi Magiſter erat, etiamſi
ſciret vbinam eſſet.
O Maria,ec quæ eſt illa ſpes tua?quod cō- 2.
lium? quod cor tuum, quæ ſola vis ma-
 nere,

nere iuxta monumentum, quod diſcipuli deſeruerunt? Anne tu aut ſcientia inſtructior? aut amore in Ieſum ardentior? aut cõſtantia denique & animi excelſi firmitate ceteris diſcipulis es robuſtior? Verè Maria nõ erat diſcipulis doctior in vllo, extra hoc vnum, quod amare vehementius ceteris, didiciſſet, & plus dolere propter eum quem tantopere diligebat, quod illi neſciebant. Neque etiam erat illis fortior, niſi quod cũ doloris magnitudine eſſet ſui oblita, obliuiſcebatur etiam timoris, & lætitiæ, & omnium aliarum rerum. Imò ita erat extra ſe, vt nec cognoſceret eum, in quem tanto amore ferebatur. Nam ſi illum cognouiſſet, non quæreret in ſepulcro, ſed memor verborum ipſius, quibus ſignificârat ſe crucifigendum, & tertio die reſurrecturum, non doleret de morte ipſius, ſed de eius reſurrectione lætaretur.

3\. Magdalena interea dum plangeret, inclinauit ſe, & proſpexit in monumentũ; prius viderat monumentum eſſe vacuum, nihilominus magnitudo amoris faciebat, vt ſæpius introſpiceret: Vidit ergo duos Angelos, qui ei dicebant: *Mulier quid ploras*: ſed ipſa ob vehementiam doloris, abſtracta quaſi à ſenſibus, nec recipiens ex Angelorum viſio-

iſione ſolatium,intra ſe dicebat:Hei mihi
quæ conſolatio eſt iſta? Omnes conſolato-
res mihi graues & noxij accidunt extra
num:non quæro creaturas,ſed creatorem:
non Angelos, ſed eum qui & me & Ange-
los fecit;tulerunt Dominum meum,ipſum
ſolum quæro,ipſius cauſſa plango, ipſe ſo-
lus me poteſt conſolari. Sed eheu neſcio v-
bi poſuerunt eum, quid faciam,aut quò i-
bo? Non dabo ſomnum oculis meis,nec re-
quiem pedibus meis, quouſque inueniam
illum,quem diligit anima mea. Hei miſerā
me,vbi eſt gaudium meum? vbi abſcondi-
tus eſt amor meus? Sine ipſo quid faciam?
diſcedere à monumento eſt mihi mors:ma
nere verò ibidem dolor eſt nullo modo cō-
ſolabilis; ſed melius mihi eſt manere & hîc
mori, vt ſaltem ſepeliar iuxta ſepulcrum
Domini mei. O quàm beatum erit corpus
meum, ſi fuerit ſepultum ad latus Magiſtri
mei! & quàm felix anima mea,ſi exiens ex fra
gili corpore, potuerit ſtatim intrare glorio
ſum monumentum Domini mei!
Sed tu,dulciſſime Ieſu,quare modò erga 4.
tuam diſcipulam tuam,quam olim te adeò
amare demonſtraſti, factus es ita crudelis?
Tu illam defendiſti contra Phariſæum;tu es
qui excuſaſti illam apud ſororem, & tantū

commendaſti in præſentia tuorum A-
poſtolorum; tu etiam illeipſe es, qui vi-
dens illam plangere, vnà cum ipſa fleui
ſti, & illius gratia & amore reſuſcitaſti
fratrem ipſius Lazarum: Iam poſt hæc o-
mnia in quo offendit dulcedinem cor-
dis tui, quod ita te ab ipſa elonges? Cer-
tè poſt conuerſionem ſuam, nihil de ipſa
eſt auditum, niſi quod, poſtquam fuiſti
poſitus in ſepulcro, ipſa primò om-
nium mane venerit ad ſepulcrum, vt
vngeret corpus tuum, & cùm non in-
ueniret, ſumma feſtinatione cucurre-
rit, vt hoc indicaret diſcipulis tuis, qui
venientes ad ſepulcrum, & cernentes
te non adeſſe, abierunt; & hæc ſola re-
manſit ibidem plorans. Iam ſi hoc pecca-
tum eſt; non poteſt negari ab ipſa commiſ-
ſum: ſin verò eſt ſignum vehementis amo-
ris erga te, quare te illi abſcondis? Nonne tu
etiam dixiſti, quod amantes te diligas & in-
Pr. 8. ueniaris ab ijs qui mane vigilant vt te inue-
niant? Cur ergo, illa, quæ ita tempeſtiuè ex-
citata eſt, vt veniret ad quærendum te, te nō
inuenit? Et ſi dixiſti olim de illa ad ſoro-
Luc. 10. rem ſuam, quod meliorem partem elege-
rit, quæ non auferetur ab ea, & certè elegit
melio-

meliorem partem,quia te elegit;quomodo
go verum eſt, quod non auferetur ab ea,
am te, quem vnum elegit, à ſe ablatum
onſpiciat: Quod ſi non eſt verum,eam par
m quam elegit eſſe ſublatam, vt quid er-
o plangit,& adeò quærit?

Interim dum Maria tali modo dole- 5.
t; conuertens ſe, vidit Ieſum ſtantem,
ſed non cognoſcebat eum) & dicentem
: *Mulier quid ploras, & quid quæris*? O bone
ſu cur interrogas ex Maria quamobrem
loret? Paulò ante ſummo cum dolore,vi-
it te ſuſpenſum in cruce,& iam dicis,quid
oras?Iam ſunt tres dies,cùm vidit manus
ias, quibus ei ſæpe benedixiſti, & pedes
ios,quos tanto amore exoſculata eſt,quos
gauit lachrymis, eſſe confixos duriſſimis
auis in cruce, & tu dicis,quid ploras? Po-
remò videt nunc ſe etiam eſſe ſpolia-
m corpore tuo, quod vt haberet ali-
uod ſolatium, venit vngere, & tu dicis;
uid ploras? & quid quæris? Optimè
oſti, quod te ſolùm quærat, & prop-
er te plangat. Dulcis Magiſter, noli
ltra affligere animam huius mulie-
is, putaſne, quod ipſa debeat tibi re-
pondere, ploro propter te, & te quæro,

 ſi tu

ſi tu nō prius loquaris ad cor illius, & dicas; Ego ſum ille, quem quæris? O bone Domine, ſi in nocte paſſionis tuæ, quando veniebant infernales iſti miniſtri, vt te apprehenderent, poſtquam rogaſſes quem quærerēt, te illis adeò promtè obtuliſti, dicēdo: Ego ſum, quare iā, rogando ex hac tua diſcipula, quæ adeò te amat, quem quærat, non dicis, Ego ſum iſte? præſertim, cùm illi te quærerent, vt vitam tollerent; hæc vt det, ſi poſſet: illi vt te affligerent flagellis, & plagis conciderent; hæc, vt vngat plagas tuas.

Ioan. 18.

6\. Magdalena exiſtimans quod Ieſus eſſet hortulanus, dixit ei: Domine ſi tu ſuſtuliſti eum, dic mihi, vbi poſuiſti eum, & ego eū tollam. O miſerabilis dolor! O inenarrabilis amor! hæc mulier ob vehementiam amoris & doloris habebat oculos cordis ita obſcuratos, vt non videret id, quod videbat, quia videndo Ieſum, non cognoſcebat Ieſum; & fortè cauſſa, cur non cognoſceret viuum, erat, quia quærebat mortuū; dicit itaque, ſi tu ſuſtuliſti eum, dic mihi vbi poſuiſti eum, & ego eum tollam. Quid eſt hoc, quod tu dicis ô Maria? Ioſephus timebat, & non audebat tollere corpus Ieſu, niſi noctu, & cum licentia Pilati, & tu non expectando noctem, neque curando Præſidem,

audes

udes dicere, Ego eum tollam? O Maria, ſi
ortè corpus Ieſu poſitum ſit in atrio prin-
ipis ſacerdotum, in quo princeps Apoſto-
orum ſtabat calefaciens ſe ad ignem, quid
geres? Ego (dicit ipſa) eum tollam. O mira
udacia mulieris! O mulier non mulier! Sed
ic mihi, ô Maria, ſi ancilla oſtiaria, quæ in-
rrogabat Petrum, roget ex te, quid facies?
go nihilominus (inquit) eum tollam. O a-
nor ineffabilis! O audacia mirabilis in mu
ere, quæ nullum excipit locum, nullam
ſpicit perſonam, ſed abſolutè dicit, dic mi
i vbi poſuiſti eum, & ego eum tollam.
Sed tu ô bone Ieſu, quomodo es oblitus 7.
cere, id quod olim dicebas mulieri Cana-
æ, *Vade, & fiat tibi ſicut vis.* Anne oblitus *Matth.* 15.
miſereri? Cur ei non indicas, vbi te ipſum
oſueris, vt illa te tollat ſupra cor ſuum, &
t, vt ferat hũc bonum nuncium tuis diſci
ulis? olim quando tu rogabas ex hac tua fa
ula de fratre ſuo Lazaro, vbinam poſuiſ- *Ioan.* 11.
nt eum, illa ſubitò te ducebat ad locum:
are iam ipſa rogãte vt dicas, vbi te ipſum
oſueris, te illi abſcondis, & non te manife-
ſ? Quæſo dulcis Magiſter ne ſuſpendas
tra deſiderium eius. tres enim iã ſunt dies,
m te expectat, & vlterius nequit ſuſtine-
. Vnde corpus hoc ſuum diutius viuum

conſeruare nequit, niſi tu citò illi præbeas panem corporis tui, cùm tu ſis panis vi-
Ioan. 6. uus, qui dat vitam mundo, & continet in ſe
Sap. 16. omnem ſaporem ſuauitatis.
8. Ieſus ergo dixit illi: Maria. Ad quam vocem ſubitò ſe conuertens, reſpondit: Magiſter. Et Dominus ſubiunxit: Noli me tangere. O mutatio dextræ excelſi! Quam primùm Maria audiuit vocem, qua ſolebat compellari à Domino, ſenſit intra ſe miram dulcedinem, ex qua cognouit, illum eſſe Magiſtrum, quem tanto deſiderio quærebat. O quanta fuit lætitia quam ſenſit intra pectus ſuum, & quomodo lique-
Cant. 8. facta eſt anima eius, vt ſenſit ſponſum loquentem & dicentem: Maria! Iam magnus ille dolor qui occupauerat animum, citiſſimè in gaudium vertit; & lacrymæ doloris, in lacrymas amoris. Iam reuiuiſcit ſpiritus eius, & redeunt ſenſus, quos perdiderat; Et interim dum Ieſus vellet proſequi ſermonem, non poterat Maria patienter expectare, ſed eum interrupit, dicendo: Magiſter: exiſtimabat enim non amplius eſſe opus verbis, poſtquam inueniſſet verum verbum quod quærebat, vnde ſibi melius ducebat tangere illud diuinum verbum,
quàm

ıàm auſcultare verbis. O amor fortis &
ıpatiens. non ſufficit Mariæ videre Ie-
m, & loqui cum Ieſu, ſi etiam non tan-
t Ieſum, quia bene nouerat, à Ieſu exire *Luc.* 6.
tutem quæ ſanaret omnes.

9. Iam, ô anima mea, tu etiam ſequere af-
ctum piæ huius mulieris, plange præ de-
erio Ieſu, quære fideliter Ieſum, quære il-
n in caligine & nocte miſeræ huius vi-
, vt faciebat ſponſa cùm diceret. *In lectulo* *Cant.* 3.
o quæſiui per noctem quem diligit anima mea.
ıære illum continuis ſuſpirijs & gemiti-
s, vt faciebat ſanctus ille Rex cùm dice-
. *Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die ac no-* *Pſal.* 41.
, dum dicitur mihi quotidie vbi eſt Deus tuus?
ıis te ſuſtulit Deus meus? Et vbi te poſue-
nt? Imò quare mihi ſublatus es? Cur me
uaſti dulci tua præſentia? Cur abſcon- *Pſal* 43.
faciem tuam, & obliuiſceris inopiæ &
bulationis meæ? Væ mihi, ego ille ſum,
i te perdidit; ego te expuli à me. *Iniquita-*
veſtræ, dicit Propheta, *diuiſerunt inter vos* *Iſaiæ* 59.
Deum veſtrũ, & peccata veſtra abſconderunt
iem eius à vobis. Ergo peccata mea tule-
ıt Dominum meum: Et vbi poſue-
ıt eum? In cruce. O crudelia peccata!
æ ſuſtuliſtis mihi Dominum meum;
ſed

ſed magis crudelia & impia, quæ affixiſtis in ignominioſiſſimo ligno. Vade anima mea, & proſterne te cum Maria Magdalena ad ſepulcrum Domini tui, ibique conſiderando quantum pro te paſſus ſit, plora compatiendo illi, & tibi ipſi, pro qua voluit mori, vt moueatur ipſe ad compatiendum tibi, & dignetur tibi apparere, & vocare te nomine tuo (vt fecit Mariæ) & cum ipſa te pariter conſolari.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. vt, quoniam ipſe ita bonus & dulcis eſt illis, qui ipſum diligenter inquirunt, & nunquam eos ſpernit qui in ipſo ſpem ſuam collocant; tibi concedat gratiam, qua poſſis ad exemplar huius diſcipulæ, ipſum toto corde amare, omnibus viribus quærere, & ex tota anima tua in ipſo ſperare, vt merearis viciſſim ab illo redamari, quæri, & inueniri, & vt in omnibus neceſſitatibus tuis nunquam ab illo repellaris.

DOCVMENTA.

1. *DISCIPVLI venerunt videre ſepulchrum, verùm non permanſerunt, idcirco id temporis non meruerunt videre Chriſtum, ſed Magdalena,*

na, abeuntibus diſcipulis, perſeuerauit. vnde di- a fuit præ reliquis omnibus primò videre Do- num Deus non remunerat noſtras actiones, ſi ipſis non perſeueremus, quia perfectio boni ope- perſeuerantia eſt.

Maria Magdalena, lacrymis obtinuit omnia, e voluit. nam flendo impetrauit remiſsionem catorum, fratris reſuſcitationem, & conſola- nem, vt videret Chriſtum glorioſum. Ita & ſi cupimus obtinere peccatorum remiſsionē, rgamus cum Magdalena compunctionis lacry- s: ſi volumus impetrare auxilium & conuer- nem proximorum, ſpargamus compaſsionis la- mas. Denique ſi cupimus inueniri digni di- a viſitatione & conſolatione, profundamus la- mas deuotionis. 2.

Maria interim dum ſederet iuxta monumen- , non vidit Dominum, ſed quando ſe inclina- & introſpexit vidit Angelos, & paulo ipſum Dominum. Ita nos quando ſedemus in tione & conſideratione vitæ Chriſti, ſi non ſen mus conſolationem, vt deſideraremus, incline- s nos, & proſpiciamus in ſepulcrum, videli- conſiderando noſtras imperfectiones, humili- us nos, & cognoſcamus nos eſſe indignos tali tia, & Dominus non deerit, ſed illicò conſola- r nos. 3.

mò cùm in oratione non inuenimus Chriſtum, 4.

hoc eſt,

hoc eſt, conſolationem ſpiritualem, non debemus deſperare aut deſiſtere, ſed perſeuerare cum compunctione & deſiderio, & recurrere ad auxilium ſanctorum, vt fecit Magdalena, quæ Chriſtum non inueniens, non diſceßit, ſed perſeuerauit plangendo, deſiderando, & rogando, vſque dum illum inueniret.

5. *Magdalena videns ſe priuatam Chriſto, plorabat, ſedebat, & proſpiciebat in monumentum: ita nos cùm ſumus priuati gratia Dei, ſi volumus eam recuperare, debemus plangere peccata noſtra, ſedere, humiliter conſiderantes nos ipſos: & ſæpius introſpicere in ſepulcrum conſiderando illum, qui pro nobis paſſus eſt.*

6. *Maria interea dum Chriſtus ipſi loqueretur, illum videbat (quia amabat) ſed quia non erat perfecta in fide, ipſum nõ cognoſcebat. Ita nos, dum ſumus abſque peccato mortali, habemus intra nos gratiam Dei, ſed multæ imperfectiones, quas cum illius amore commiſcemus, ſæpe non ſinunt nos cognoſcere, nec ſentire. quò fit vt ſimus aridi & frigidi in Dei ſeruitio, abſque vllo guſtu ſpirituali.*

7. *Magdalena quando cognouit Dominum, accurrit inconſideratè, vt illum amplecteretur: ſed ipſe eam repulit hiſ verbis: Noli me tangere, & ſubiungens præcepit vt annunciaret Apoſtolis re-*

reſurrectionem ſuam, vt hinc intelligamus Do
inum nobis non dare conſolationem, vt in ea
diſcretè quæramus nos ipſos, ſed vt nos per
m adiuti, ſtudeamus etiam iuuare & conſolari
os.

Maria ſtabat iuxta ſepulcrum & plangebat; 8.
ita animæ ſanctæ in hac miſera peregrinatione
, ſemper ſtare iuxta ſepulcrum Chriſti, con-
ſiderando illius amariſſimam paſſionem, & de-
flendo continuò propria peccata, propter quæ
Saluator mortuus eſt, & tu priua-
tus es eius dulciſſima præ-
ſentia.

MEDI-

MEDITATIO QVINQVAGESIMASEXTA.

QVOMODO DOMINVS apparuerit diſcipulis euntibus in Emaus.

EVANGELIVM.

Luc.24. ECCE duo ex illis ibant ipſa die in caſtellum, quod erat in ſpatio ſtadiorũ ſexaginta ab Hieruſalem, nomine Emaus: & ipſi loquebantur ad inuicem de his omnibus quæ acciderant. Et factum eſt dum fabularentur, & ſecum quærerent, & ipſe Ieſus appropinquãs ibat cum illis; oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoſcerent. Et ait ad illos: Qui ſunt hi ſermones quos cõfertis ad inuicem, ambulantes, & eſtis triſtes? Et reſpondens vnus, cui nomen Cleophas, dixit illi: Tu ſolus peregrinus es in Ieruſalem, & non cognouiſti quæ facta ſunt in illa, his diebus? Quib' ille

le dixit,quæ?& dixerunt:De Ieſu Na
ɪreno,qui fuit vir Propheta,potens
ı opere & ſermone coram Deo & o-
ıni populo:& quomodo eum tradide
ınt ſummi Sacerdotes,& Principes
oſtri in damnationem mortis,& cru-
ıfixerũt eum.Nos autem ſperabamus,
uia ipſe eſſet redemturus Iſrael, &
unc ſuper hæc omnia, tertia dies eſt
odie, quod hæc facta ſunt.Sed & mu-
eres quædam ex noſtris terruerunt
os,quæ ante lucem fuerunt ad monu-
entum,& non inuento corpore eius,
enerunt, dicentes ſe etiam viſionem
ngelorum vidiſſe,qui dicunt eum vi
ere.Et ipſe dixit ad eos:O ſtulti & tar
corde ad credendũ in omnibus quæ
ocuti ſunt Prophetę!Nonne hæc opor
uit pati Chriſtum,& ita intrare in glo
am ſuam?Et incipiens à Moyſe & om
ibus Prophetis interpretabatur illis
ı omnibus ſcripturis quæ de ipſo e-
ınt. & appropinquauerunt caſtello
uò ibant,& ipſe finxit ſe longius ire,
illi cogebant eum dicentes: Mane

 nobiſ-

nobiſcum Domine, quoniam aduesperaſcit, & inclinata eſt iam dies. Et intrauit cum illis. Et factum eſt, dum recumberet cum illis, accepit panem & benedixit ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti ſunt oculi eorum, & cognouerũt eum, & ipſe euanuit ex oculis illorum, & dixerunt ad inuicem: Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis ſcripturas? Et ſurgentes eadem hora regreſſi ſunt in Hieruſalem.

FIGVRAE.

Tobiæ 12. *IVNIOR Tobias ibat peregrè comitatus Angelo Raphaele, quem non cognoſcebat. tandem cùm Angelus ipſi & ſuis dediſſet multa bona documenta, diſparuit ex oculis eorum.*

1. Reg. 14. *Ionathæ filio Regis Saul, poſtquam guſtaſſet de fauo mellis, fuerunt oculi illuminati.*

PROPHETIAE.

1. Ezech. 34. *DISPERSAE ſunt oues meæ, eo quod non eſſet paſtor.*

Viſi-

Viſitabo oues meas, & liberabo eas de omnibus 2.
ocis, in quibus diſperſæ fuerant in die nubis & *Ibidem.*
aliginis.

Vacillantes confirmauerunt ſermones tui, & 3.
enua trementia confortaſti. *Iob.4.*

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA quomodo iſti duo 1. Punctū.
diſcipuli iuerint inſtar ouium erranti-
um, dolentes, afflicti, & dubij in fide; & hoc
non eſt mirum, poſtquam euntes è Ieruſa-
em, id eſt, viſione pacis, erant ſpoliati pace
nimæ ſuæ. Vnde volebant ſe conſolari
mutuo colloquio; ſed illorum dolor plus
augebatur. quærebant, qui illis daret conſi-
lium aliquod, & roboraret, & non inuenie-
bant. Ex altera parte vide benigniſſimum
Ieſum, quomodo motus pietate, erga ſuos
chariſſimos diſcipulos, venerit ſenſim inſtar
boni paſtoris poſt illos, vt reduceret ad oui-
le, & adhuc longius ab illis abſens, inceperit
inſtar orientis ſolis immittere ſuos radios in
illorum corda, quandoquidem aliud nihil
mouebat hos diſcipulos loqui de Ieſu,
quàm amor & deſiderium Ieſu. Vnde
etiam antequam illis appropinquaret, iam

tenebant illum in corde ſuo, iam Ieſus per caritatem ſtabat in medio illorum. O quoties dum ſumus oppreſſi tentatione & tribulatione, nec inuenientes in nobis, nec foris aliquã conſolationẽ, & propterea nobis videmur longè à Chriſto remoti, quaſi nec ipſi ſit curæ de nobis, nec nos amet; & tamen non perſpicimus, quod inſtar ſolliciti patris, ſequatur nos pedetentim numerando noſtros paſſus, & conſiderando minutiſſimos labores, quos pro ipſius amore perferimus, vt pro illis poſtea det nobis tot coronas, & duplicatum præmium in cœlo.

2. Ieſus appropinquans ibat cum illis. Propter quatuor cauſas aſſociauit ſe his duob' diſcipulis. Prima, Quia erant afflicti, & de Domino ſcriptum eſt, quod ſit cum illis,
Pſal. 90. qui tribulato ſunt corde. Secunda, Quia loquebantur de ipſo; dixerat autem quod vbi
Matth. 18. fuerint duo vel tres congregati in nomine ſuo, ſit futurus in medio eorum. Tertia, Vt reduceret illos tanquam oues errantes, ad ouile ſuum, nempe Eccleſiam. Quarta, Vt demonſtraret ſe eſſe verum & fidelem amicum, qui non deſit in tempore neceſſitatis;
Pſal 9. ſicut de illo ſcriptum eſt, Quod ſit refugiũ pauperi, & adiutor in tribulationibus. Amicus profectò fidelis, amicus verus,

nicus dulcis, qui non ſolùm ſuccurrit
conſolatur amicos, verùm etiam ini-
icos. O quoties ſuauiſſime Domine,
terim dum abſcederem lõgè à te, interim
m peccarem & offenderem tuam bonita
n, ibas continuò iuxta me, velut bonus a-
icus, ex vna parte blandè me exhortans,
altera adiuuans, iam auferendo occaſio-
s, iam timore retrahendo à malo, iam a-
ore inuitando ad bonum, donec tandem
pta duritia cordis mei, me traxiſti ad te,
lciſſimis funiculis caritatis tuæ. Beati il
cum quibus ambulat Ieſus, cum quibus
oficiſcitur veritas & vita. Nam ambulan-
cum luce, nunquam poterunt errare aut
rire.
Qui ſunt ſermones iſti, dicit Domin⁹, *quos cõ* 3.
tis ad inuicem? O dulcis Ieſu, forſitan igno
bas, de qua re colloquerentur hi diſcipuli,
cauſam cur incederent adeò triſtes? For-
an expectas, vt reſpondeant tibi, ſe loqui
te, & triſtari tua cauſa, ſi tu non prius te il
manifeſtes, eoſque tua deſiderata præſen
conſoleris: Quod ſi tibi minus ſit propo
um, cur ergo benigne Ieſu, iſta interroga
ne tua, addis triſtitiam mœrori illorum?
gendo illos vt dicant id, quod nec dicere
ſſunt, nec ſine magno ſuo dolore recor-

dari? Sed in hoc Dominus fecit inſtar experientis medici, qui prius ex infirmo vult cognoſcere morbum & morbi cauſam, vt ipſi deinceps poſſit facere aptam & conuenientem medicinam. Voluit Chriſtus hac interrogatione dare occaſionem diſcipulis, vt manifeſtarent ſuam ſpiritualem infirmitatem, quæ non erat alia, quàm ignorantia ſcripturarum, & defectus fidei. Et præterea etiam vt quanto plus creſceret dolôr ex commemoratione cauſæ ſui mœroris, tanto maiori deinde replerentur gaudio & conſolatione, ipſo cognito.

4. *O ſtulti & tardi corde ad credendum.* Hæc reprehenſio amabilis Magiſtri, non procedebat ex indignatione, ſed ex magno amore. non volebat duris his verbis pudore afficere dolentes diſcipulos, ſed vt intrarent in ſeipſos, & cognoſcendo ſuum errorem, & infidelitatem, eſſent dein magis diſpoſiti ad intelligendam veritatem, & doctrinam, quam illis erat traditurus. Stulti profectò erant Iudæi credentes, quod ſine paſſione & ſanguine eſſent redimendi à Chriſto; præſertim cùm lex tot ſacrificijs nihil aliud indicauerit, nec prophetæ aliud prædicauerint, quàm mortem Saluatoris; Sed magis

ſtulti

ſtulti ſunt illi qui videntes quod fuerit neceſſarium, Chriſtum intrare per portam anguſtiæ & tribulationis in gloriam ſuam, exiſtimant quod poſſint eam adipiſci ſine tribulatione. Ingens eſſet ſtultitia ſeruo, qui nollet ingredi per viam, qua incedit Dominus ſuus. Hæreditas ſolet deuolui ad hæredes cũ ſuis oneribus, & grauaminibus: ita etiam hæreditati gloriæ cæleſtis eſt annexum hoc onus, videlicet pati. Cum hoc onere eam primò habuit Chriſtus, & ideo fuit neceſſarium vt pateretur. Cum eo habuerunt pariter Apoſtoli, quibus prædixit Dominus, quod in hoc mundo eſſent paſſuri perſecutiones &c. Et cum eo habuerunt omnes fideles, de quibus ait Apoſtolus: *Omnes qui piè volunt viuere in Chriſto perſecutiones patiuntur*. Illi ergo qui abſque tribulatione volunt conſequi beatitudinem, videntur ſibi digniores Chriſto, ſanctiores Apoſtolis, & meliores omnibus alijs fidelibus. *Ioan.* 16. *2. Tim* 3.

5. Et ordiendo à Moyſe & Prophetis interpretabatur illis ſcripturas. Cõſidera cũ quanto amore, Magiſter magiſtrorũ fuerit inter duos illos diſcipulos, declarans illis ſcripturas, & ſimul donans illis internũ lumẽ, quo poſsẽt intelligere. O S. diſcipuli, ſi cognouiſ-

 ſetis

ſetis eum, qui ambulabat & loquebãtur vobiſcum, qui nec erat Propheta, nec Angelus, nec purus homo, ſed verbũ illud quod loquitur per Prophetas, Dominus Angelorum, & ipſe Deus, quomodo præ nimio ſtupore & dulcedine fuiſſent liquefacta veſtra corda? O quot ſancti Reges & Prophetæ deſiderarunt videre & audire ea, quæ vos iam audiſtis & vidiſtis, & non fuerũt digni! *Bea-*
3. Reg. 10. *ti ſerui tui*, dicebat Regina Saba ad Salomonem, *qui ſtant in conſpectu tuo, & audiunt ſapientiam tuam*; ſed multo magis beati vos, ô ſancti diſcipuli, qui meruiſtis habere Magiſtrum, non quempiam ex mundi ſapientibus, ſed ipſam ſapientiam increatam. O quàm felix fuiſſet anima mea, ſi potuiſſet audire dulce illud colloquium, ſi vidiſſet flammas accenſas quæ exibant de ore Domini, & corda quæ in pectoribus iſtorum diſcipulorum, ardebant amore!

6. *Et finxit ſe longius ire.* Quid hoc ſibi vult ô benedicte Ieſu? Quando iſti tui diſcipuli tibi exhibebant exiguum amorem remoti à te, oſtendiſti te adeò deſiderare eſſe cum illis, & iam cùm ipſi toti ardent tuo amore, & deſiderant vt maneas pro conſolatione illorum, tu vis vlterius ire, & ſeparari ab ipſis? Certè nõ volebat nec poterat benigniſ-

ſimus

ſmus Dominus deſerere illos;imò plus de-
iderabat manere cum ipſis quàm illi met
eterent : non ergo ipſius ſimulatio erat
nendacium. Nam cùm eſſet Magiſter veri-
atis, nullo modo poterat vti falſitate, ſed
alem ſe demonſtrabat illis foris, qualem i-
ſi interius in corde ſuo ipſum eſſe crede-
ant. Nā quia exiſtimant eſſe peregrinum,
qui aliò proficiſceretur, Dominus oſtendit,
e velle vlterius proficiſci. Quare hæc ipſius
ictio non erat duplicitas aut falſitas, ſed
mbra & figura veritatis. Ex altera parte o-
tendit Dominus, ſe velle eos deſerere, vt
lus accenderet illorum deſiderium, & ad
robandum eorum amorem; quia opera ex
erna, amoris interni ſunt indicia. Finxit,
t illum inuitarent, vt illum vrgerent, & da-
ent hoſpitium, vt per hanc caritatem mere
entur ab ipſo illuminari & conſolationē
ccipere. Ardebat cor iſtorum duorum diſ-
ipulorum dum Dominus ipſis loqueretur
n via, ſed ignis iſte erat occultus, & inclu-
us in illorum pectoribus. Dominus autem
ua fictione voluit ſufflare in ignem, vnde
orta eſt maxima flamma, quæ non ſolùm
rdebat interius, ſed etiam oſtendit ſe exte-
ius ſuo incendio, quia non tantùm roga-
ant, ſed etiam cogebāt, vt maneret cū ipſis.

Sed quis eſt iſte, ô potentiſſime Domine,
7. qui te poteſt vrgere & cogere, cùm tu ſis il-
Rom 9. le, cuius voluntati, vt ſcriptum eſt, nullus
poteſt reſiſtere? Certè nullo modo iſti diſci-
puli potuerunt te cogere ad manendum,
ſed tua pietas, & tuus amor ſingularis fuit,
qui tibi intulit hanc violentiam: Hic amor
te traxit è cælo in terram, ille te duxit ad cru
cem, & mortem. Ille tandem te cogit, vt ſis
ita prodigus in danda tua gratia, tua glo-
ria, & dando te ipſo ijs, qui te diligunt. A-
mor te coegit manere, quando hi diſcipuli
dicebant, *mane nobiſcum Domine*, quia tantus
Prou 4. eſt amor tuus erga homines, vt ſint delitiæ
tuæ eſſe cum filijs hominum. Secandò pie-
tas te ſtringebat, quando dicebant, quia ad-
ueſperaſcit, iam nobis deficit lux, & ſine te
erimus in tenebris. Vnde non poteras ſuf-
ferre, vt tui cari diſcipuli ambularent erran-
tes in tenebris ignorantiæ & infidelitatis.
Ioan. 1. Tibi, qui es vera *lux, quæ illuminat omnem ho-
minem venientem in hunc mundum*, pla-
cuit manere cum ipſis, &
manifeſtare te
illis.

COLLO-

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N.vt propter iſtum amorem quo voluit illuminare & conſolari iſtos diſcipulos, dignetur illuſtrare cor tuum, vt cognoſcens in quantis ſis tenebris, & quam tibi ſit neceſſaria pro ſalute animæ tuæ, ipſius præſentia, ſcias ad exemplar horum diſcipulorum, illum, ſancta quadam violentia, retinere in anima tua, vt refectus ipſius ſanctis manibus pane vitæ, in virtute huius cibi poſſis recedere à vijs ſeculi, & aſcendere ad montem cæleſtis Hieruſalem.

DOCVMENTA.

ISTI duo diſcipuli priuati Domino, diſceſſerunt Hieroſolyma, quæ interpretatur viſio pacis, & toti dubij et mœſti deſcenderũt in Emaus, quod interpretatur populus abiectus. Væ illi animæ quæ ſua culpa perdit Chriſtum, & priuatur ipſius gratia, quia ſubitò perdit interiorem pacem, & tota plena tenebris & inquietudine, ex anima electa, fit reproba & abiecta. 1.

Non legitur in ſcriptura quod Dominus apparuerit Matri ſuæ, ſed ſolùm illis qui adbuc erant imper- 2.

imperfecti, & dubij in fide, quales fuerunt Apoſtoli, & particulariter Petrus, Thomas, Magdalena, & illi duo diſcipuli; vt daret exemplum Prælatis & paſtoribus animarum, qui debent peculiariter vigilare & attendere iſtis ouibus, quæ magis ſunt expoſitæ periculo perditionis & infernali lupo, vnde has peculiari ſollicitudine debent viſitare, adiuuare, & conſolari.

3. *Chriſtus vniuerſorum Dominus, non dedignatur ambulare in habitu peregrini, vt inueniat & conſoletur hos diſcipulos, etiamſi eſſent inferiores, & minores reliquis, vt pudorem nobis incutiat, qui erubeſcimus agere cum perſonis humilibus & abiectis, ſed volumus videri agere cum honoratis.*

4. *Quando præoccupamur ab aliqua triſtitia & ſpirituali tædio, aut animo perplexi ſumus ſpiritualiter, optimum remedium eſt, loqui, aut legere, aut cogitare, aliquid de Deo, inſtar iſtorum diſcipulorum, qui cùm eſſent dolentes, & dubij ob mortem Chriſti, loquendo de ipſo, ſunt illuminati, & receperunt conſolationem.*

5. *Iſti duo diſcipuli, etiamſi eſſent adhuc carnales, & vacillarent in fide, nihilominus cùm de Chriſto loquerentur, meruerunt illum habere ſocium: Adeò res bona & vtilis eſt, cogitare & loqui de Deo, vt etiamſi ſimus imperfecti, non dedignetur venire & ſtare in medio noſtri,*

ſtri, ſecundũ promiſſionẽ factam: vbi cũq; fuerint duo, vel tres congregati in nomine ſuo, ſe in medio eorum futurum.

Si fuit neceſſarium Chriſtum pati, & per portam anguſtam paſſionis intrare in gloriam ſuam, quomodo cogitamus nos intraturos, onuſtos peccatis, ſi in hoc mundo nihil volumus pati? Stulti igitur ſunt illi, qui abſque tribulatione & multa patientia putãt, ſe intraturos gloriam alienam, cùm Chriſtus ſine paſſione nequiuerit intrare in propriam. 6.

Appropinquantes Caſtello ad quod ibant, finxit Chriſtus ſe longius ire, & velle deſerere diſcipulos. Aliquando Dominus fingit, quando ſumus oppreſſi aliqua tribulatione aut tentatione, quaſi ſe à nobis ſubducat & deſerat, non quod verè velit nos deſerere, ſed vt probet noſtram conſtantiam, & vt plus accendat in nobis deſiderium, vt videlicet ad imitationem iſtorum diſcipulorum, noſtris precibus ipſum cogamus ad præſtandum nobis auxilium & conſolationem. 7.

Diſcipuli cogebant Dominum, quem exiſtimabant peregrinum, vt maneret & cœnaret cum illis: Ita nobis non eſt expectandum, donec rogemur à pauperibus & peregrinis, ſed debemus illos orare & cogere, vt recipiant à nobis caritatem, quia maius beneficium recipit, qui facit opus 8. *Act. 19.*

cari-

caritatis, quàm is cui impenditur.

9\. *Diſcipuli interea dum audirent Dominum explicantem Scripturas, non fuerunt illuminati, ſed quàm primùm fecerunt illum diſcumbere, & dederunt illi cœnam, aperti ſunt ipſis oculi, & eum cognouerunt: Quia non illi qui audiunt legem ſed qui opere exequuntur, iuſtificantur, & multo maiorem Dei cognitionem aſſequimur in exercitio operum caritatis, quàm multa auſcultatione, lectione, aut diſputatione diuinarum ſcripturarum.*

10\. *Chriſtus non ſolùm vult deſiderari & rogari à nobis, ſed cogi; non exiſtimemus nos vnquã conſecuturos aliquam virtutem aut perfectionem ſolùm deſiderando aut petendo illam à Deo, ſi non coniungamus etiam coactionem, pugnando viriliter contra difficultates, quæ occurrunt, quia ſcri-*
Matth. 11. *ptum eſt, quod regnũ Dei vim patiatur, & quod violenti illud rapiant.*

11\. *Chriſtus etiamſi ſecundùm carnem aſcendiſſet ad altiorem & glorioſum ſtatum, retinuit tamen primam humilitatem, & manſuetudinem, non dedignans agere & inſtruere iſtos duos diſcipulos, etſi alijs eſſent inferiores: Ita illi qui euehuntur ad dignitates, & ſtatum altum, non debent dedignari agere cum pauperibus & humilibus in ipſorum neceſſitatibus. Similiter concionatores*

on debent intermittere, quin inſtruant ſua do-
ctrina auditores,etſi ſint pauci et viliscōditionis.

MEDITATIO
QVINQVAGESIMASEPTIMA.

QVOMODO DOMINVS AP-
paruerit omnibus diſcipulis ſi-
mul congregatis.

EVANGELIVM.

CVM ſerò eſſet die illo vna *Lucæ 24.*
ſabbathorum,& fores eſ- *Ioan. 20.*
ſent clauſæ,vbi erant diſ-
cipuli congregati prop-
ter metum Iudęorum,ve-
it Ieſus, & ſtetit in medio eorum, &
ixit eis:Pax vobis,ego ſum, nolite ti-
ere. Conturbati verò & perterriti
ſtimabant ſe ſpiritum videre,& di-
t eis:Quid turbati eſtis,& cogitatio-
es aſcendunt in corda veſtra? Videte
anus meas & pedes, quia ego ipſe
m, palpate & videte, quia Spiritus
rnem & oſſa non habet, ſicut me
detis habere, & cùm hoc dixiſſet,
oſten-

oſtendit ijs manus & pedes & latus. Gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo Domino. Adhuc autem illis non credentibus, & mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hic aliquid quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piſcis aſſi, & fauum mellis. Et cùm manducaſſet corã illis, ſumens reliquias dedit eis, & dixit eis: Hæc ſunt verba quæ locutus ſum ad vos, cùm adhuc eſſem vobiſcũ, quoniam neceſſe eſt impleri omnia, quæ ſcripta ſunt in lege Moyſis, & Prophetis, & Pſalmis de me. Tunc aperuit illis ſenſum, vt intelligerent ſcripturas, & dixit eis: quoniã ſcriptũ eſt, & ſic oportebat Chriſtum pati, & reſurgere à mortuis tertia die, & prædicari in nomine eius pœnitentiam & remiſſioné peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Ieruſalem. Gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo Domino, & dixit eis iterum: Pax vobis. Sicut miſit me Pater, & ego mitto vos. Hoc cùm dixiſſet inſufflauit, & dixit eis: Accipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata, remit-

remittuntur eis, & quorũ retinueritis, retenta ſunt.

FIGVRAE.

IOSEPHVS Patriarcha manifeſtãs ſe fratribus ſuis in Aegypto, cùm illi ſtarent attoniti, & perculſi timore, dixit: Ego ſum frater veſter Ioſeph, nolite timere; & amplexatus ac exoſculatus eſt eos magno amore. Gen. 45.

Angelus Raphael aperiens ſe Tobiæ & filio eius, cùm ipſi eſſent omnino perturbati, dixit: Pax ſit vobis, nolite timere. Tob. 12.

PROPHETIA.

EGO ipſe requiram oues meas, & viſitabo eas, ſicut viſitat paſtor gregem ſuum in die, quando fuerit in medio ouium ſuarum diſsipatarum. Ezech. 34.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA quomodo iam aduenerit nox, & inceperit obſcurari lumẽ fidei, & infrigidari calor caritatis in pectoribus Apoſtolorum. Vnde ex vna parte attoniti ob mortem ſui paſtoris: ex altera parte pleni timore propter metum Iudęorum, 1. Punctũ.

erant velut oues errantes, incluſi & congregati in cœnaculo. Hîc immenſum horum dolorem potes cogitare; quod cùm ipſi recordarentur, quomodo in eodem loco, ante tres dies adfuiſſet Magiſter, & tanta cum humilitate lauiſſet eorum pedes; vbi etiam tanto amore cibaſſet illos proprio corpore & ſanguine, & conſolatus eſſet dulciſſimo quodam ſermone, duplicatus fuerit ipſorũ dolor; & cognoſcentes ex vna parte propriam ingratitudinem, eò quod in maxima neceſſitate, eum adeò turpiter deſeruiſſent, toti erubeſcebant, ex altera verò audientes modò ex mulieribus, modò à Petro, & modò à duobus diſcipulis, noua de reſurrectione & apparitione Domini ſui, hærebant fluctuantes, inter ſpem & metum, dubij ecquid facerent, aut crederent.

2. Ex altera parte intuere magnum illum paſtorem Chriſtum Ieſum, quomodo circumiens & magna ſolicitudine & amore colligens reliquias ſui gregis diſperſi, voluerit etiam ſuis dilectis Apoſtolis, qui propter ipſum dolebant, impertirĩ ſuam conſolationem; Ecce quomodo inter lacrymas & ſuſpiria comparet, cum noua luce, & candidiſſimis veſtibus indutus in medio eorum, dicens: *Pax vobis*. Stetit Dominus in

medio

medio Apoſtolorũ, vt ſol iuſtitię in medio *Malac 4.*
ſtellarũ, vt eas illuminaret; ſtetit pulcerrim⁹ *Cant. 2.*
ille flos campi in medio liliorum, vt ea adornaret; ſtetit princeps pãcis in medio ſuo- *Iſaiæ 9.*
rum militũ, vt ijs adderet animũ & robur.
Stetit vt Magiſter gentiũ inter ſuos diſcipu *Iſaiæ 55.*
los, vt eos erudiret. Stetit vt pater futuri ſecu *Iſaiæ 9.*
li, inter ſuos filios, vt eos pacificaret & conſolaretur. Stetit vt caput corporis myſtici *Coloſſ. 1.*
Eccleſię, inter ſua membra, vt ea viuificaret.
Stetit tãdẽ velut paſtor inter oues ſuas diſſi- *Ezech 34.*
patas, vt eas colligeret & reduceret ad ouile.

Et dixit illis, *Pax vobis*. Hìc conſidera ma
gnum zelum Saluatoris, & quantum ſtudij 3.
poſuerit in conſolandis diſcipulis, viſitando omnes amore & familiaritate multo maiori quã amicus amico ſoleat exhibere. Nõ mutauit naturam mutato ſtatu, non indignabatur Petro, eò quod ipſum negaſſet, nec alijs eò quod ipſum deſeruiſſent, neque repræhendit aſperè eorum infidelitatem, ſed illa eadẽ affabilitate, qua pri⁹, eos ſalutabat, & imprecabatur pacem. Et quid aliud poterat dare Deus pacis & dilectionis, quàm pacem & amorẽ: & quid aliud præter pacẽ poterat dare ille, qui eſt ipſa pax noſtra, q ſanguine ſuo in cruce pacificauit omnia, q̃ in *Coloſſ. 1.*
cęlo & in terra? Sed q̃ pax eſt iſta, ô Domine,

quam das tuis diſcipulis, atque adeò nobis omnibus in perſona ipſorum? Non eſt illa quam mundus dat ſuis amatoribus, quandoquidem illa eſt grauis pœna, non verò pax, ſed nobis das illam pacem, quam voluiſti annunciari per Angelos tuos hominibus bonæ voluntatis, videlicet pacem hominum inter ſe in vinculo caritatis, pacem animæ cum ſeipſa in quiete & bona conſcientia, & denique pacem animæ cum Deo, quam tu inſtar columbæ illius, quæ portabat ramum virentis oliuę, ſignum pacis, ad arcam, nobis attuliſti è cœlo, reconcilians nos morte & paſſione tua æterno Patri.

Luc 2. *Gen 8.*

4. *Videte manus meas, & pedes, quia ego ipſe ſum*. Conſidera etiam beneuolentiam Domini, quantum laboret vt reddat diſcipulos certos de ſua reſurrectione. non eſt contentus, quod proprijs oculis ſe vidiſsēt, & quod audientes ipſius verba, cognouiſſent ſuam vocem: ſed voluit etiam, vt ſe attingerent; & quamuis corpus glorioſum ob ſuam ſubtilitatem non poſſit tangi, nihilominus operabatur Dominus in eo mirabiliter, ex vna parte oſtendens ſe palpabilem vt confirmaret diſcipulos in fide; & ex altera oſtendens ſe impaſſibilem & immortalem, vt inuitaret.

uitaret eos ad præmium immortalitatis. Retinuit etiam Dominus in corpore cicatrices vulnerum ſuorum, vt tolleret ex eorum mentibus omnem dubitationem, & ſanaret in ijs plagas infidelitatis. Mōſtrabat igitur ijs *manus, pedes, & latus*; oſtendebat manus vt incitaret ad pugnam; ac ſi dixiſſet, Videte manus quibus ego fideliter pugnaui pro vobis, vos etiam libenter ſuſtinete moleſtiam in meo ſeruitio. Monſtrabat illis latus, vt prouocaret ad ſe amandū, ac ſi dixiſſet: Videte latus apertum, & cor meum vulneratum, & cognoſcetis quantū vos amauerim, vt & vos diligatis me. Monſtrabat deniq; ipſis pedes, vt ſtabiliret in perſeuerantia, vt ſicut perſeuerauit vſq; ad finē redemptionis eorum: ita & ipſi perſeuerarent in obedientia diuinorum ſuorum mādatorum vſque ad mortem.

Voluit etiam Dominus retinere cicatrices vulnerum ſuorum, & cum ijſdem conſcendere cælos, vt oſtenderet nobis, ſe continuò velle noſtri meminiſſe, quandoquidē vt dicit per Prophetā: *Nos ſcriptos habet in proprijs ſuis manibus*. Ita tu etiam anima mea non debes vnquam obliuiſci quantū pientiſſimus redemptor tuus fecerit, & paſſus ſit pro tua ſalute, cùm, ne tui obliuiſceretur, 5. *Eſai.c* 49.

voluerit retinere ſigna in corpore ſuo glorioſo, in teſtimonium maximi amoris erga te. O beati diſcipuli, quibus conceſſum fuit, tangere diuinam illam perſonam, & admouere os ſacris illis cicatricibus, dulcioribus ſuper mel & fauum! O anima mea, quandoquidem non fuiſti digna eſſe illo tempore, nec inueniri in illo felici choro, in cuius medio ſtetit Saluator, ad minus mente cogitando te illos videre tuis oculis, audire auribus, tangere manibus, & poſſe amplecti ſanctos illos pedes, & exoſculari amabiles illas cicatrices, deberes præ dulcedine liqueſcere, & deficere animo.

6. *Habetis hic aliquid ad manducandum? & ipſi appoſuerunt ei partem piſcis aſſi, & fauum mellis.* Conſidera quouſque pertingat beneuolentia Saluatoris. Cogita ſi eſſet Monarcha quiſpiā totius orbis, qui ex amore quo afficeretur erga hominem aliquem abiectiſſimum & ruſticum, veniret vt inuiſeret illum in ſua caſa ruſticana, ibique familiariter cum illo ageret, apprehenderet manu, faceret ſibi aſſidere, & manducaret cum eo, illos ipſos cibos, quos ille ruſticus pro ſe parauiſſet: certè eſſet ingens amor & gratia. Iam quod Rex cæli & terræ, ſuprema illa maieſtas, cuius vultum timent intueri Seraphini,

raphini, & cuius vocem audiens quondam
populus iſrael, rogabat Moyſen dicens: *Non* *Exod. 20.*
loquatur nobis Dominus, ne forte moriemur: iſte
DEVS tam terribilis, cuius arcam teſta-
mēti cùm quadam vice intuiti eſſent Beth-
ſamitæ, eorum pluſquam quinquaginta
milia obierunt, & Oza Sacerdos cùm ean- 1. *Reg.* 6.
dem voluiſſet attingere cecidit mortuus.
Iam quod noſtri cauſa tantum ſit humilia-
tus, vt veniat in propria perſona viſitatum
pauperes quoſdam piſcatores, conuerſetur
cum ijs familiariter, velit contrectari ab il-
lis, & ſumere familiariter cibum, illa eſt hu-
militas & beneuolentia talis, qualem nun-
quam princeps aliquis huius mundi vlli ex
hibuit, ſed eam ſolus Deus voluit homini-
bus exhibere.

Conſidera ex alia parte cibum, quo Do- 7.
minus voluit veſci: vſus eſt videlicet cibo
conuenienti ſuæ naturæ, qui erat piſcis aſ-
ſus, & fauus mellis. Nam ipſius ſacta
humanitas fuit ille piſcis, quæ noſtra
cauſa igne paſſionis aſſata eſt in ligno
crucis; & ipſius diuinitas erat dulciſſi-
mus ille fauus mellis, qui interna ſatieta-
te paſcit animas electorum. De hoc ipſo
poſtquam Dominus comediſſet, dedit et-
iam ſuis Apoſtolis, & in perſona ipſorum

reliquit omnibus nobis, cibans nos pretioſiſſimo corpore & ſanguine ſuo, in ſanctiſſimo Sacramento, in quo inuenitur piſcis ſanctæ ipſius humanitatis, & mel duciſſimum diuinitatis: Hic cibus primò videbatur durus, cùm eum apponeret ſuis diſcipulis, vnde multi diſcedebant ab ipſo, dicentes: *Durus eſt hic ſermo, quis poteſt eum audire?* Quare benignus Dominus, vt eum redderet gratiorem guſtui animæ noſtræ, aſſauit illum igne caritatis ſuæ, & reddidit dulcem melle diuinæ ſuæ dulcedinis. O cibum verè dulciſſimum, cibum ſuauiſſimum, qui (vt ſcriptum,) *continet in ſe omnem ſaporem ſuauitatis!*

Ioan. 6.

Sap. 16.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D. N. vt ſicut ipſe inſtar boni paſtoris voluit viſitare & dare pacem ſuis diſcipulis, qui tanquam oues errantes erant incluſi in illa domo: dignetur ſuo ſancto timore claudere & cuſtodire portas ſenſuum tuorum, & ſimul vinculo caritatis ſuæ, tali modo cor tuum vnire Deo, & proximo tuo, vt mereatur ex ipſius læta præſentia conſolationem accipere, & poſſit in hac vita, & in alia inuenire & gaudere ſancta illa pace, quam dedit Apoſtolis ſuis

in terra, & qua electi Dei in cælo perfruuntur.

DOCVMENTA.

CVM Apoſtoli eſſent ſimul congregati, ob ti- 1.
morem ianuis & feneſtris clauſis, venit Chriſtus, & ſtetit in medio illorum Si volumus, vt Dominus ſua gratia ſit inter nos, debemus primò habere ipſius ſanctum timorem, de quo eſt ſcriptum, quod timor Domini expellat peccatum. Secundò debemus eſſe vniti vinculo caritatis cum noſtris proximis. Nam *Apoſtolus ait,* Habete pacem adinuicem, vt Deus pacis ſit vobiſcum. *Tertiò debemus eſſe collecti, & obſerare portas ſenſuum noſtrorum. Nam ſcriptum eſt, quod mors intret per feneſtras.*

Dominus apparuit Apoſtolis veſperi; per veſpe 2.
ram intelligitur finis & perfectio operis, vt intelligamus quod ſe non oſtendat perfectè animæ in principio quando incipit bene agere, ſed in fine, quando perſeuerauerit vſque ad extremum, tunc illam reddit dignam beatifica viſione.

Dominus dedit pacẽ ſuis diſcipulis. Quando in 3.
nobis ſentimus aliquem remorſum, nec habemus illam pacem conſcientiæ quam deſideraremus, eſt ſignum quod non ſeruiamus Chriſto ea fidelitate & puritate, quà conuenit; ſimus ergo veri diſcipuli Chriſti, & pax eius erit nobiſcum.

4. *Cùm Chriſtus vellet vt diſcipuli cognoſcerent, quod ipſe verè eſſet Dominus, monſtrauit illis manus, pedes, & latus. Ex quo intelligimus quod ſit efficaciſſimum medium, ad imprimendum in animam aliquam cognitionem, & amorem Chriſti, ſi conſideremus quantum egerit & paſſus ſit pro nobis.*

5. *Cùm diſcipuli adhuc eſſent timidi, & tardi ad credendam veritatem reſurrectionis, Dominus priuſquã illis loqueretur de alijs rebus, familiariter cum illis ſumpſit cibum, dans nobis in hoc exemplũ, vt quando volumus adiuuare peccatores, curemus prius, vt eos attrahamus beneuola & benigna conuerſatione, condeſcendendo illis in nonnullis, quibus licet, ob eorum infirmitatem, & (vt ſolet dici) debemus intrare cum eo quod eſt illorum; exire autem cum noſtro.*

6. *Apoſtoli offerebant Chriſto piſcem aſſum & fauum mellis: ſi volumus eſſe inſtar grati cibi ori Chriſti Domini noſtri ſimus aſſi piſces per mortificationem carnis, & fauus mellis per deuotionẽ mentis.*

7. *Poſtquam Apoſtoli vnà cum Chriſto cibum ſumpſiſſent, aperuit illis ſenſum, & declarauit ſcripturas, quæ erant de ipſo. vnde illi dubio procul magna voluptate repleti ſunt: Tunc anima eſt perfectè illuminata, & capax diuinorum ſecretorum effecta, quinimmò repleta ſpirituali conſo-*

latione

latione, quando dignè accedens ad menſam Chriſti, paſcitur ab ipſo pretioſo corpore & ſanguine ſponſi ſui.

Sicut miſit me viuens Pater, ita ego mitto vos, *dicebat Dominus ad Apoſtolos; Pater non miſit Filium in hunc mundum vt regnaret, ſed vt pateretur & portaret crucem pro nobis: Ita Chriſtianus, & multo magis Religioſus, non exiſtimet ſe vocatum ad quietem & gaudia huius mundi; ſed ad magnos labores, & dura quælibet pro Chriſto perpetienda.* 8.

Chriſtus dedit Apoſtolis poteſtatem remittendi peccata, dicens fore, vt quorum peccata ipſi remiſiſſent in terra, in cælo remiſſa eſſent: O quàm bonus & ſuauis eſt Dominus, quandoquidem non vult inſtituere de nobis aliud iudicium in cælo, quàm illud ipſum quod nos ipſi inſtituimus in terra! Si igitur peccata noſtra horremus, & cupimus fugere iudicium Dei, non debemus reformidare iudicium illorum, qui ſunt æquè infirmi & peccatores, vt noſipſi. 9.

MEDI-

MEDITATIO QVINQVAGESIMA OCTAVA.

QVOMODO DOMINVS *apparuerit Diſcipulis, præſente Thoma.*

EVANGELIVM.

Ioan. 20. THOMAS vnus de duodecim qui cognominatur Didymus, non erat cum eis, quando venit Ieſus: Dixerunt ergo illi alij diſcipuli. Vidimus Dominum. Ille autẽ dixit eis: Niſi videro in manibus eius fixurã clauorum, & mittam digitum meum in locũ clauorũ, & manum in latus eius, non credã. Et poſt dies octo iterum erant diſcipuli eius intus, & Thomas cum eis. Venit Ieſus ianuis clauſis, & ſtetit in medio, & dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus, ſed

lius, ſed fidelis. Reſpondit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus. Dicit ei Ieſus: Quia vidiſti me Thoma, credidiſti: Beati qui non viderunt & crediderunt.

PROPHETIAE.

IN die tribulationis meæ Deum exquiſiui manibus meis, & non ſum deceptus. 1. Pſal. 76.

Vias eius vidi & ſanaui eum; & reduxi, & reddidi conſolationes ipſi, & lugentibus eius. 2. Iſaiæ 57.

Cùm ceciderit, non collidetur, quia Dominus ſupponit manum ſuam. 3. Pſal. 36.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA mirabilem prouidentiam Domini, vt cui non ſatis fuerit, facere certiores Apoſtolos, & fideles illius temporis, de ſua reſurrectione, ſed prouiderit inſuper, ne ſupereſſet etiam vllum dubium apud poſteros de hac veritate, quia articulus huius myſterij erat tanti momenti, vt ſupra ipſum eſſet fundanda tota noſtra fides & religio. In quem ſenſum illud ab Apoſtolo dictum: *Si Chriſtus non reſurrexit, inanis eſt fides noſtra.* Vnde nec caſu eueniſſe putandum eſt, quod Thomas præſens non fuerit, immò nec quod dubitauerit: ſed erat pecu-

(margin: 1. Punct. — 1. Cor. 15.)

peculiaris Dei prouidentia. Nam tarditas Thomæ in credendo, plus iuuit Eccleſiam, quam mulierum promptitudo; nam hæc il las ſolas iuuit: At dubitatio Thomæ & obfirmata incredulitas, niſi prius Chriſtum tetigiſſet, reddidit hoc myſterium certum ac euidens, & ſuſtulit è pectoribus noſtris omnem ambiguitatem, & dubitandi occaſionem.

2. Conſidera deinde magnam afflictionẽ, quam percepit hic diſcipulus; hinc quidem cognoſcens aliorum Apoſtolorum verba, & gaudium quo fruebantur ex eo, quod viderant Dominum; inde verò videns ſe non fuiſſe dignum habitum, vt reliquis adeſſet, vt vnà lætaretur ex viſione ſui deſiderati Magiſtri: Quia (vt credibile eſt) incredulitas hæc Thomæ non tam fuit ex defectu fidei, quàm ex magnitudine amoris & deſiderij erga Saluatorem; vt contingit illi, qui vehementer aliquid deſiderat, ſi ipſi concedatur, vix poteſt induci vt idipſum credat, donec oculis videat, & manibus contrectet. Nam ſi Thomas verè non credidiſſet, non permanſiſſet cum reliquis Apoſtolis, nec niſi vehementer Dominum amaſſet, non ita pridem dixiſſet tanto animo, cùm reliqui omnes timerent ire cum Chriſto. *Ea-*

Ioan.11.

mus & nos, & moriamur cum eo.

At quid facturus es dulciſſime Domine, fortè propter vnum ſolum vis redire, vt te oſtendas & denuò contrecteris, vt de integro tot argumentis demonſtres tuam reſurrectionem? non decet gloriam & magnitudinem tuam tanta ſubmiſſio; ſufficit quod te viderit Petrus, princeps Apoſtolorum, & quod te viderint omnes alij Apoſtoli ſimul collecti: poterit Thomas his eſſe contentus, & credere perſonis tantæ authoritatis. Sed ô quàm bonus & ſuauis eſt Dominus, & quàm promptus ad impertiendum ſe illis qui ipſum deſiderant! Nam quantumcunque laboris ac ſtudij impendit, vt reliquos Apoſtolos redderet certos de ſua reſurrectione, tantundem voluit adhibere etiam propter vnicũ Thomam; nec mirum. Ipſe enim erat bonus ille paſtor, qui relinquens nonaginta nouem oues, deſcendit in hoc noſtrum deſertum, vt vnam ſolam quæreret. 3. *Luc. 15.*

Conſidera præterea mirabilem ſapientiam Saluatoris, cùm enim poſſet adiuuare Thomam apparendo illi priuatim (vt fecit Magdalenæ & Petro) voluit facere in præſentia omnium Apoſtolorum, vt ſua apparitio, non ſolùm eſſet vni adiumento, ſed 4.

etiam

etiam ad maiorem confirmationem aliorum cederet, vt quò plura teſtimonia, eaque magis firmiora eſſent comprobandæ veritati: eò certior, & magis ſtabilis eſſet fides noſtra; & poſtremò denique, vt quò pluribus argumentis, & euidentioribus ſignis eoſdẽ in ſuæ veræ reſurrectionis fide cõfirmaſſet, eò etiam maiorem in illorum cordibus flammam ſui amoris accenderet.

5. Et dixit Thomæ: *Infer digitum tuum huc, & vide manus meas: & affer manum tuam, & mitte in latus meum.* Veriſimile eſt quod B. Thomas, quàm primùm vidit Dominum, audiuitque repeti ab eo illa verba, quæ dixerat, dum adhuc eſſet obſtinatus in ſua incredulitate, ſtatim ſe ad eius pedes abiecerit, non volens eum tangere; ſed Chriſtus qui aliter pro noſtra vtilitate, & fructu diſpoſuerat; apprehendit manum eius, volens omnino ab ipſo contrectari, vt & ipſe ad confirmationem aliorum poſſet aliquando dicere; quod dixit S. Ioannes: *Quod audiuimus, quod vidimus oculis noſtris, & manus noſtræ contrectauerunt de verbo vitæ, annunciamus vobis* O quàm eſt bonus Deus! quantum facit, vt adiuuet vnam animam, & quàm facilè condonat ijs, qui ad ipſum redeunt; & denique quanto promptior eſt ad conſolandum,

1. Ioan. 1.

dum,& benemerendum,quàm ad caſtigandum.

O Thoma quàm beatæ fuerunt tuæ manus! & quanta fuit gratia, potuiſſe mittere manus in illud dulciſſimum & ſalutiferum latus Redemptoris; in illud latus per quod ſumus liberati ab ira,ſanati à culpa & ad gloriam euecti. Quomodo putandum eſt continuò arſiſſe cor B.Thomæ,cùm cogitaret ſe miſiſſe manus in illas amabiles ſeneſtras,in illam ardentem fornacem amoris Ieſu? Vnde quid mirum fuit, ſi ſubitò vt tetigit ſacrum corpus, ex quo exibat virtus quæ ſanabat omnes, ipſe etiã curatus à ſua infidelitate, & cognoſcens lumine fidei diuinitatem Chriſti exclamârit dicens:*Dominus meus,& Deus meus*? 6. *Luc 6.*

7. Dixit Dominus Thomæ,*Quia vidiſti me, credidiſti;beati qui me non viderunt & crediderunt.* Magnæ conſolationis ſunt hæc verba omnibus nobis,qui etiamſi non viderimus Dominum Saluatorem noſtrum in carne, nihilominus ſumus illius ore non minus beati appellati ijs, qui ipſum viderunt & tetigerũt,ſi tamẽ verè crediderimus in illum, quod tunc faciemus, ſi id opere exercuerimus,quod fide credimus,& non ſimus illis ſimiles,de quibus dixit Apoſtolus: *Confiten* *Tit.1.*

tur ſe noſſe Deum, factis autem negant. Certè reſpectu tot Regum & Prophetarum, qui deſiderabant videre Chriſtum, & non potuerunt videre, beati poterant appellari Apoſtoli, ſed in hac parte nos ſumus illis beatiores, ſi credentes in illum non viſum, toto corde ipſum amemus, & ei ſeruiamus.

8\. Sed quis mihi dabit hunc amorem, & dulcem affectum erga Dominum meum, vt cùm non fuerim dignus videre illum in carne, illum ſaltem viua fide & caritate videam, & tangam ſpiritu, inſtar mulieris illius ſanctæ, quæ in tanta turba comprimente benedictum Ieſum, illum ſola ſua fide tetigit, & fuit ab ipſo ſanata? O ſi dignareris, mi Domine, vocare me, vt alium quendam incredulum Thomam, vt poſſem extendere aliquantulum manum meam ad ardentem illam fornacē tui ſacri pectoris, ô quomodo inflammaretur & arderet amore anima mea! Quis dabit mihi pennas columbæ, vt poſſim volare, & requieſcere in cauerna huius diuinæ maceriæ, in dulcibus fiſſuris huius viuæ petræ?

Matth. 9. Marc. 6. Pſal. 54. Cant. 2.

COLLO-

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. vt quemadmodum voluit ipſe incredulo diſcipulo monſtrare vulnera manuum ac lateris, & tactu ſui ſacri corporis liberare illum ab errore mentis; ita velit per virtutem iſtarum ſacrarum plagarum, illuminare intellectũ tuum, & inflammare voluntatem, vt cognoſcendo quantum ipſe fecerit & paſſus ſit pro te, tu etiam impendas omnes tuas potentias, & operationes ad ſeruitium Maieſtatis ipſius, agnoſcendo illum cum fideli Thoma, vt Dominum, qui proprio ſanguine te emit; illum vt Deum, qui tanto amore te creauit, vt poſſes aſſequi illam beatitudinem, quam iјs promiſit, qui in ipſum perfectè credunt, eique fideliter deſeruiunt.

DOCVMENTA.

THOMAS quia abfuit ab ea domo, in qua erant Apoſtoli, non potuit videre Chriſtum rediuiuum. Deus ſolet multas conſolationes & ſpiritualia dona impertiri iјs, qui vnà viuunt in domo ſanctæ religionis, quibus priuantur illi, qui foris ſunt. 1.

2. *Illi nolunt credere ad exemplum Thomæ, niſi videant & tangant, qui tamdiu bene viuunt, & Deo ſeruiunt, quamdiu illis concedit proſperitatem, & bona huius vitæ. Similiter religioſi, qui in operibus diuini ſeruitij tamdiu ſe fatigant, & ſunt diligentes, dum Dominus illis dat guſtum & dulcedinem ſpiritualem, quæ ſi deficiat, etiã ipſi fatigantur & tepeſcunt.*

3. *Chriſtus primò apparuit omnibus diſcipulis ſimul, ſed quia Thomas non erat cum illis, apparuit denuò propter ipſum ſolum; Idipſum paſtoribus animarum & prædicatoribus agendum, ne exiſtiment laborem ſuum eſſe malè poſitum, etiamſi nõ adiuuent niſi vnicam animam, cùm Dominus ita ſit mortuus pro vno, ſicut pro omnibus, & eundem laborem ſuſceperit vt iuuaret vnum Apoſtolum, quàm anteà pro omnibus, ſubijſſet.*

4. *Thomas interim dum eſſet foris, ſeparatus ab alijs Apoſtolis, fuit afflictus tentatione: ſed rediens et manens cum illis, in eadem domo clauſis oſtijs meruit viſitari à Chriſto: Ita quando obruimur aliqua tentatione, interim dum vagamur per occaſiones, & non cuſtodimus cor ac ſenſus noſtros, nec ad illos, qui nobis poſſunt dare conſilium, confugimus, non cogitemus nos vnquam adiuuandos, aut conſolationem percepturos à Domino.*

5. *Tunc Thomas factus eſt fidelis, & confeſſus*

eſt Chri-

eſt Chriſtum, quando miſit manum & tetigit latus eius: Ita *nunquam fides erit perfecta, ſi non opere compleamus, id quod mente credimus.*

Quia me vidiſti, *dicit Chriſtus Thomæ,* credidiſti, beati illi qui non viderunt, & crediderunt. *Illi facilè ſeruiunt Chriſto, quibus ipſe dat conſolationes ſpirituales; at ſeruire ei ſine cõſolatione, vt eſt res maioris difficultatis, ita etiam eſt maioris meriti, & beatitudinis in cælo amplioris.* 6.

In vitæ exordio, Chriſtus veniens in mundum pacem attulit, ſicut dixit Angelus paſtoribus; in exitu item, iam, iamque à nobis abiturus nobis pacem reliquit, vt intelligeremus totam vitam & perfectionem hominis Chriſtiani, in pace & caritate conſiſtere. 7. Luc. 2.

MEDITATIO QVINQVAGESIMANONA.

QVOMODO DOMINVS AP-paruerit diſcipulis dum piſcarentur.

EVANGELIVM.

Ioan. 21. POSTEA manifeſtauit ſe iterum Ieſus ad mare Tiberiadis. Manifeſtauit autem ſic. Erant ſimul Simō Petrus, & Thomas, & Nathanael, & filij Zebedæi, & alij ex diſcipulis eius duo. Dicit eis Simō Petrus: Vado piſcari. Dicũt ei: Venimus & nos tecum. Et exierunt & aſcenderunt in nauim, & illa nocte nihil prendiderunt. Mane autem iam facto, ſtetit Ieſus in littore, non tamen cognouerunt diſcipuli quia Ieſus eſt. Dicit ergo eis Ieſus: Pueri, nunquid pulmentarium habetis? Reſponderunt ei: non. Dicit eis: mittite in dexterā nauigij rete, & inuenietis. Miſerunt ergo, & iam non valebant illud trahere præ multitudine piſcium. Dicit ergo diſcipulus ille

qué diligebat Ieſus, Petro: Domin' eſt. Simon Petrus cùm audiſſet q̃a Domin' eſt, tunica ſuccinxit ſe (erat .n. nudus) & miſit ſe in mare. Alij aũt diſcipuli nauigio venerunt (non .n. longè erant à terra, ſed quaſi cubitis ducẽtis) trahẽtes rete piſciũ. Vt ergo deſcenderũt in terram, viderũt prunas poſitas, & piſcem ſuperpoſitum, & panem. Dicit eis Ieſus: afferte de piſcibus quos prendidiſtis nunc. Aſcendit Simon Petrus, & traxit rete in terram, plenum magnis piſcibus, centum quinquaginta tribus: & cùm tanti eſſent, non eſt ſciſſum rete. Dicit illis Ieſus: Venite, prandete. Et nemo audebat diſcumbentium interrogare eum: Tu quis es? ſciẽtes quia Dominus eſt. Et accepit Ieſus panem, & dabat eis, & piſcem ſimiliter.

PROPHETIA.

AQVAE autem deſcendebant in latus templi dextrum ad meridiem altaris, (de quibus aquis paullò inferius ſubiungit,) *& erunt piſces multi ſatis poſtquam venerint illuc aquæ iſtæ, & ſanabuntur: & viuent omnia, ad quæ venerit torrẽs. Et ſtabũt ſuper illa piſcatores:* Ezech 47.

ab Engaddi vſque Engallim ſiccatio ſagenarum erit: plurimæ ſpecies erunt piſcium eius ſicut piſces maris magni, multitudinis nimiæ.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ DISCIPVLI *tota nocte piſcantes nihil ceperant*, ſed non eſt mirum, cùm illi qui laborant ſine Chriſto (qui eſt vera lux noſtra) laborent in tenebris & in nocte. vnde etiam laborant abſque fructu, cùm ipſe di-
*Ioan.*15. xerit: *ſine me nihil poteſtis facere*. Hoc modo populus Hebræus antequam naſceretur mundo ſol iuſtitiæ, laborabat noctu, ſub vmbra legis, & ideo nihil cepit, cùm non potuerit vnquam conuertere vllam aliam nationem ad cultum veri Dei. Mundus verò iſte, ante aduentum Saluatoris erat velut mare Sodomorum mortuum, amariſſimũ & omnino ſterile abſque piſcibus; ſed poſtquam ſalutaris ille torrens deſcriptus à Pro
*Ezech.*47. pheta Ezechiele, fons ille vitæ, Chriſtus Ieſus, deſcendens ex dextra Patris, exijt ex templo cæleſtis Hieruſalem, & intrauit hoc mare, ſubitò aquæ illius ſunt ſanatæ, & redditæ dulces & fœcundæ, ita vt miſſis poſtea piſcatoribus ſuis, (qui fuerunt ſancti Apoſtoli), piſcarentur hinc inde in iſto mari, & mittentes retia prædicationis euangelicæ,

non

non amplius in ſiniſtram, ſub authoritate legis, ſed ad dexteram in verbo Chriſti ceperint piſcium multitudinem copioſam, & mundum ipſum ſancta fide repleuerint.

Conſidera quomodo diſcipuli, poſt multam defatigationem recordantes ſui Magiſtri, qui illis ſolebat conſulere, & adiuuare in laboribus, & videntes ſe iam illius præſentia priuatos, dolentes dixerint intra ſe: Vbi nunc eſt Magiſter noſter? ſed benignus Ieſus, de quo ſcriptum eſt, quod exaudiat deſiderium pauperũ, & quod ſit proximus illis qui illum inuocant in veritate, ſubitò ſe illis oſtendit, ſtans in littore. Sed quare ô dulcis Domine, rogas ex illis pauperibus & afflictis diſcipulis, an habeant aliquid ad comedendum? tu qui non indiges noſtris bonis, ſed es panis ille ſuperſubſtantialis, qui in cælo paſcis Angelos, & das eſcam omni creaturæ? fames tua verè non requirebat iſtum cibum, ſed animas & corda tuorum diſcipulorum, ſicut olim quando poſtulaſti ad bibendum à Samaritana, nón tã feciſti ob ſitim illius aquæ, quam ſitim ſalutis ipſius, & quia volebas illi dare aliam aquam viuam, ſalientem in vitam æternam. 2. *Pſal 9.* *Pſal. 135.* *Ioan. 4.*

O quoties ſolet contingere, vt nos inſtar 3.

iſtorum diſcipulorum ſtantes in mari huius mundi,& mittentes rete in ſiniſtram ad res temporales,piſcando honores, diuitias, & alia bona huius mundi, nihil omnino capimus, cùm res terrenæ nihil ſint compa ratione cæleſtium; nihil etiam ſunt, quia non ſatiant cor noſtrum, & ſitim deſiderij noſtri. Tandem nihil ſunt,quia nullam iſtarum rerum poſſumus nobiſcum auferre, quando hinc abimus: Quod ſi ex altera parte accidat,vt auſcultemus internis inſpirationibus Domini,& cognoſcamus vanum noſtrum errorem,inuocemus diuinum auxilium & dicamus cum S. Paulo: *Domine, quid me vis facere?* tunc ſubitò Dominus ſe nobis oſtendit noua conſolatione cordis, & conſulit nobis,vt fecit diſcipulis, vt non amplius iaciamus rete in ſiniſtram huius mundi, ſed ad dextram æternorum bonorum; Si tunc obediamus cum Apoſtolis, ô quantum fructum reportabimus! & quomodo implebuntur retia cordis noſtri, pace,conſolatione, & omnibus bonis! cum certa fiducia & ſpe, perueniendi tandem ad æternam illam vitam, vbi Dominus, vt promiſit, nobis dabit & regnum, & ſeipſum.

Act. 9.

4 Conſidera diſcrimen inter hanc piſcationem

tionem & illam, quam fecit idem Petrus ante paſſionem Domini. Nam in illa non dicitur qua parte piſcaretur, an in dextra, an verò in ſiniſtra, ſed tantum quod in Chriſti verbo mittens rete in mare, conclu- *Luc. 5.* ſerit tantam multitudinem piſcium, vt rete pæne rumperetur, & implerentur duæ nauiculæ: ſed in hac piſcatione, Petrus (vt Dominus mandauerat) miſit rete ſolum ad dextram, & cepit certum & definitum numerum piſcium: eoſque omnes magnos, neque rete fuit ruptum. Per primam piſcationem ſignificabatur fructus verborum Chriſti, quæ ab Apoſtolis per totum mundum prædicata, hoc ipſo reti, & vnica captura implerent duas nauiculas, eò ſcilicet, quod duos populos Hebræum & gentilem in vna veritate, & ſub vna auctoritate Petri aggregarent; In hac eadem erant piſces omnis generis, & rumpebatur rete: nam in Eccleſia militante, ſunt boni cum malis permiſti, perfecti cum imperfectis; ac mali quidem facientes ſciſſuras in Eccleſia, aut ſcindentes vinculum caritatis, rumpunt rete, & exeunt foras. Secunda piſcatio præſens ſignificat vltimam collectionem, quæ fiet poſt vniuerſalem reſurrectionem, in qua rete ſolùm iacietur ad dexteram, quia

ſolũ colligentur boni, qui ſtant ad dexterã, & sũt in certo & definito numero,& pauci in comparatione aliorum. Et hi item omnes erunt magni piſces,quia ad cælum non conſcendunt niſi perfecti & magni virtute. Tunc inſuper non rumpetur rete, quia boni omnes erunt inter ſe & cum Deo vniti in caritate. Vltimò,in hac piſcatione piſces ſunt tracti ad littus vbi ſtabat Dominus,videlicet ad terram illam ſtabilem & firmam, *terram viuentium*, in qua recepti ad felicem illam cœnam nuptiarum agni ,gaudebunt cum Christo in ſempiternum.

5. Appellentes diſcipuli inuenerunt cibum paratum,*piſcem aſſum & panem*. Vbi conſidera quàm ſit bonus & beneuolus Dominus, & quàm promptus ad remunerandũ illos, qui in diuino ſeruitio fatigantur. Nam dũ diſcipuli occuparentur in mari piſcatione, vt ipſe ijs præceperat, erat Ieſus in terra coquens piſcem,& apparans prandium: ita & nunc dum nos in hoc mundo occupamur in miniſterio Ieſu Christi, ipſe eſt in cælis parans conuiuium,quo nos excipiat, & coronas quibus nos remuneret.O felices labores, quibus Deus ſua illa manu, quã fabricatus eſt cęlos,diſponit & ꝑparat præmiũ & coronas?

Dixit

Dixit ergo diſcipulis, *Venite & prandete.* 6.
Conſidera pauliſper anima mea, hoc iucundum conuiuiū, vide vt Dominus, nec in minimo obliuiſcens ſuæ conſuetæ humilitatis & beneuolentiæ, accipiat ſua manu panem, & poſtquam benedixiſſet; illum ipſis diſtribuat & ſimiliter piſcem; ac deinde comedat cum illis, vt ante conſueuerat. Circa ipſum ſtabant diſcipuli, velut oues circa paſtorem, aut potius velut filij circa benigniſſimum patrem, magna reuerentia & gaudio, cum ipſo capientes cibum, & aſpicientes magna voluptate animi ſui, amabiliſſimam ipſius faciem; & interea dum ex ipſius ſacratis manibus acciperent deſideratiſſimam eſcam, non minus ſpiritu, quàm corpore ſuauiter paſcebantur.

7 O quàm felix erat hoc prandium, & quã ſuauis ille cibus, qui à diuinis illis manibus erat contrectatus; & vos ſancti Apoſtoli, quomodo in præſentia tanti ignis, qui diffundebat ad vos tantas flammas caritatis, non toti exarſiſtis velut Seraphini Spiritus, aut quomodo non in ſingulorum pectoribus vel corda ipſa liquefacta ſunt? Bene dicit Scriptura, quod nullus veſtrum auſus *Ioan. 21.* fuerit loqui, & rogare quis eſſet, ſcientes quod eſſet Dominus; ſed exiſtimo, quod quam-

quamuis certò cognouiſſetis Dominum, etiamſi voluiſſetis, nihilominus non potuiſſetis formare verba, propter nimium ſtuporem,& immẽſam teneritudinem cordis veſtri.

COLLOQVIVM.

ORA Chriſtum Dominum noſtrum,vt ſicut mandâuit diſcipulis vt piſcarentur aliquid,quò poſſet veſci, ita velit ſua diuina gratia præparare animam tuam, vt ſit cibus dignus & ſuauis diuinæ Maieſtati, & ſimul tibi concedat,vt poſſis fructuosè ipſi ſeruire,& laborare in adiuuandis proximis: præterea vt poſſis eſſe particeps illius conuiuij,in quo ſeruos ſuos paſcit ſeipſo , piſce aſſo,& afflicto pro nobis,dans tibi occaſionem in hac vita patiendi aliquid amore ipſius,vt deinde in altera te valeat perfectè ſatiare,pane vero & viuo inter ſuos electos in cælo conſtitutum.

DOCVMENTA.

1. *PEtrus poſtquam fuiſſet vocatus ad Apoſtolatum redijt ad artem piſcandi: ſed non &*

Mat-

Matthæus ad telonium. Ex quo diſcamus licet eas artes, quæ in mundo non poſſunt exerceri abſque peccato, poſt conuerſionem, à nemine exercendas: illas verò, quas licitè exercet quiſpiam in ſæculo, poteſt etiam in religione licitè et cum meritò exercere.

Diſcipuli piſcantes noctu, nihil ceperunt. Illi nocte piſcantur, & nihil capiunt, qui opera bona exercent in ſtatu peccati mortalis. nam illa opera quantacunque ſint, non merentur præmium vitæ æternæ. Præterea illi nocte piſcantur, & ſine fructu, qui impendunt ſuos labores, & totam vitam in famulatu mundi. 2

Chriſto roganti an haberent aliquem piſcem quē comederet, reſponderūt Apoſtoli: non. cibus, quem Dominus à nobis petit, eſt obedientia ſuorū mandatorum, quibus omnes obligamur; quem cibum non habent, nec Chriſto dare poſſunt, qui piſcantur in nocte peccati, ſed illi ſoli qui piſcantur in luce gratiæ. 3

Cùm Apoſtoli laboraſſent tota nocte fruſtra, tandem mittentes rete in eam partem, quam Chriſtus indicabat, ceperunt magnam multitudinē piſciū. Mirabilis eſt obedientiæ vis, quippè quæ efficiat, vt opera, quæ à nobis facta ſunt propria voluntate, parum aut nihil mereantur: quæ verò ex obedientia, ſint inæſtimabilis meriti. 4

5. *Per Apoſtolos piſcantes ſignificantur Prædicatores: rete eſt verbum Dei, piſces ſunt peccatores: dextrum latus, eſt pars ſpiritualis, ſiniſtrum autem temporalis. Illi ergo, qui prædicant verbū Dei, vt placeant hominibus, & qui quærunt propriam gloriam & aliquod commodum temporale, piſcantur ad latus ſiniſtrum, & ideo nullum faciunt fructum: ſed illi qui ſuis concionibus & laboribus propoſitam ſolam habent gloriam Dei, & ſalutem animarum, reportant fructum copioſum.*

6. *Ioannes primus omnium cognouit Chriſtum, et dixit Petro:* Dominus eſt. *Illi habent maius lumen, & ſunt capaciores cognitionis Diuinæ, & rerum ſpiritualium, qui ſunt ſimiles Ioanni, corde ſcilicet puri, & corpore caſti, & incorrupti.*

7. *Petrus, ſubitò vt cognouit quia Dominus eſt, miſit ſe in mare: Anima quando non cognoſcit aut ſapit Deum, amat ſeipſam, & fugit paſſionem; ſed quàm primùm aduertit, & guſtat quàm ſuauis ſit Dominus, in mare tribulationis ſe conijcit, & deſiderat pati & multum laborare ob amorem Dei.*

8. *Chriſtus non inuitauit Apoſtolos ad prandium, poſtquam noctu, ſine vllo fructu fuiſſent fatigati; ſed cùm ipſius dicto obedientes cepiſſent multos piſces: Dominus non remunerat omnes labores, quos ſubimus in hoc mundo, ſed illos ſolùm, quos ex ipſius*

ex ipſius obedientia & amore ſuſcipimus.

Dominus poſtquam hi ſeptem diſcipuli eſſent piſcati, ſecundùm ipſius præſcriptum, vocat eos ad prandium quod ipſe parauerat, vt ſignificaret, quod poſt reſurrectionem, illi ſint vocandi, & recipiendi ad cæleſte conuiuium, qui pleni ſeptiformi gratia Spiritus ſancti, fuerint ſæpius in diuino ſeruitio fatigati. 9.

MEDITATIO SEXAGESIMA.

QVOMODO DOMINVS *apparuerit diſcipulis ſupra montem Galileæ.*

EVANGELIVM.

VNDECIM autem diſcipuli abierunt in Galilæam, in montem vbi conſtituerat illis Ieſus, & videntes eum adorauerunt, quidam autem dubitauerunt. Et accedens Ieſus locutus eſt eis dicens: Data eſt mihi omnis poteſtas in cælo & in terra. Euntes ergo in mun- *Matth. 28. Marc. 16.*

dum vniuerſum, docete omnes gentes, & prædicate Euangelium omni creaturę, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. docentes eos ſeruare omnia quæcunque mandaui vobis. Qui crediderit & baptizatus fuerit, ſaluus erit; qui verò non crediderit, cōdemnabitur. Signa autem eos qui crediderint, hæc ſequentur: In nomine meo dæmonia eijcient, linguis loquentur nouis, ſerpentes tollent, & ſi mortiferum quid biberint, non eis nocebit. Super ęgros manus imponent, & bene habebunt. Et ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſeculi. Et ego mittam promiſſum Patris mei in vos. Vos autem ſedete in ciuitate, quoaduſq; induamini virtute ex alto.

FIGVRAE.

Exod. 24. & 25. *CVM Moyſes aſcendiſſet in montem, prout Deus illi præſcripſerat, vidit ibi, & locutus eſt cum Deo, qui illi præcepit, vt fabricaretur ſanctuarium, in quo promi-*

promiſit ſe habitaturum in medio populi ſui, & dedit illi multa præcepta, quæ Moyſes ipſe Dei iuſſu populo ſeruanda proponeret.

Præcipiens Dominus Ioſue, vt iret ad occupandam terram promiſsionis, confortauit illum dicens: Se cum eo in omnibus rebus futurum. Ioſue 1.

PROPHETIAE.

ET poteſtas eius à mari vſq; ad mare, & à fluminibus vſque ad fines terræ. 1. Zach. 9.

Dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & poſſeſsionem tuam terminos terræ. 2. Pſal. 2.

Ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus terris, ad quas eiecero eos, & conuertam eos ad rura ſua, & creſcent, & multiplicabuntur, & ſuſcitabo ſuper eos paſtores, & paſcent eos. 3. Ierem. 23.

Et poſt hæc mittam eis venatores, & venabuntur eos de omni monte, & de omni colle, & de cauernis petrarum. 4. Ier. 16.

Mittam ex eis qui ſaluati fuerint ad gentes in mare, in Africam, & Lydiam tenentes ſagittam: in Italiam & Græciam, ad inſulas longè, & annunciabunt gloriam meam gentibus. 5. Iſaiæ 66.

Et dabo vobis paſtores iuxta cor meum, & paſcent vos ſcientia & doctrina. 6. Ier. 3.

Conſidera quomodo non ſolum Apo- 2.
ſtoli,ſed multi alij fideles,ſcientes quod Do
minus promiſiſſet ſe appariturum in mon-
te Galileæ, eodem conuenerint, & manſe-
rint ibi congregati, expectantes magno cũ
deſiderio ipſius aduentum. Vbi tandem
cùm apparuiſſet,cogita quanto gaudio fue
rint repleta illorum corda,quod ipſum gau
dium eò fuit maius, quò fuerat maior do-
lor,cùm viderant illum in ſua paſſione ita
deformatum, abiectum & humiliatum.
Iam contemplare cum quanto iubilo in-
tuiti fuerint deſideratam illam & gratio-
ſam faciem, quanta dulcedine ipſius ami-
ciſſimas voces exceperint. O beati oculi,
qui fuiſtis digni ea videre, quæ tunc vidi-
ſtis!& beatæ aures,quæ meruiſtis audire ea,
quæ audiſtis! & multis partibus beatiores
manus quæ Diuinam illam perſonam (ſi
modò id vlli conceſsũ fuit)potuerunt con-
tingere!O aſcende tu etiam anima mea iſtũ
montem;auelle cor tuum à rebus iſtis terre-
nis, quia in imo huius terræ non videtur
Dominus, ſed eleua te deſiderio & amore
ad res cæleſtes,vt tu etiam aliquando digna
tam dulci & felici viſione inueniaris.

Mihi data eſt omnis poteſtas in cælo & in ter- 3.
ra. Chriſtus, quia erat caput hominum &

Angelorum, habebat poteſtatem faciendi in cælo & terra quicquid vellet: Nam in terra poterat eligere quos vellet, & in cælo coronare illos, qui ipſi placerent: habebat omnem poteſtatem, quia ratione ſuæ humanitatis fuit exaltatus ſupra omnem creaturam, fuit collocatus ad dexteram Patris, & ipſi fuit datum nomen quod eſt ſupra omne nomen, *vt in nomine eius flecteretur omne genu, cæleſtium, terreſtrium, & infernorum*. Et quamuis Chriſtus ratione diuinitatis ſuæ, poteſtatem iſtam ab æterno habuerit; ratione verò humanitatis illi data ſit in inſtanti ſuæ conceptionis; nihilominus noluit illam exequi, niſi poſt reſurrectionem. Sed ô benedicte Ieſu, ſi hæc poteſtas eſt tua, tibique vt vero Deo propria, quomodo tibi eam eſſe datam, & non potius te illam habere, aut habuiſſe profiteris? Vide ſuperbe homo, quàm demiſsè & humiliter de ſe loquatur Dominus vniuerſi, vt tibi præbeat exemplum humilitatis? Nam etiamſi eſſet æqualis Patri, ita vt quicquid eſſet Patris, eſſet etiam ipſius proprium, nihilominus in omnibus ſuis operibus ſemper voluit dare honorem Patri, & nunquam quæſiuit ſuam gloriam, ſed ſolùm eius, qui ipſum miſerat, Patris.

Phil 2.

Conſi-

Conſidera quàm lætus hic nuntius, & quàm plenus ſolatij acciderit afflictis & mœrentibus diſcipulis; cùm intelligerent Magiſtrum ſuum eſſe iam magnum illum principē, in cuius femore & veſtimento ſcriptum eſt: REX REGVM, *& Dominus dominantiū*, cui data eſſet omnis *poteſtas in cælo & in terra*: Quod ſi olim fratres Ioſeph ita lętabantur cùm intellexiſſent fratrē ſuū dominari in tota terra AEgypti, quanto credibilius eſt, diſcipulos longè animoſiores factos fuiſſe, & immēſam percepiſſe conſolationem, cùm audirent, Chriſtū Ieſum verum ſuum, & maximum natu fratrem, eſſe dominatorem non vnius paruæ portionis terræ, ſed cæli & terræ vniuerſæ. Iam, ô anima mea, lætare etiam tu cum his ſanctis diſcipulis, de tam felici nuncio, quia habes Dominum potentiſſimum, qui te non ſolùm poteſt adiuuare & defendere in terris, ſed etiam qui tibi vult dare regnū æternū in cælis: habes præterea fratrem amabiliſſimum, qui non ſolū potēs eſt te defendere & paſcere in hac vita, (quod vnū Ioſeph ſuis fratribus pręſtare potuit) ſed etiā poteſt & vult te facere participē ſuæ cæleſtis hæreditatis. 4. *Apoc. 19.* *Gen. 45.*

Conſidera ſalutiferā illam inſtructionē, quam benedictus Ieſus dedit ſuis diſcipulis. 5.

Vide quomodo iam inceperit deducere in opus poteſtatem illam ſibi datam in cælo & in terra; & implere illud officium propter quod miſſus fuerat à Patre, cùm incipiat tanquam Saluator & verus medicus præſcribere remedia ad noſtram ſalutem præſentiſſima. Non enim alia de cauſa mandauit Apoſtolis, vt obirent mundum & prędicarent euangelium, niſi vt lumine fidei ſanaretur noſtra ignorantia. Præſcripſit ſimiliter vt baptizarent omnes, vt ablueren-tur maculæ peccatorum noſtrorum, & reſtitueretur vita gratiæ. Demum vt inſtruerent fideles in Diuinorum obſeruatione mandatorum, vt nos ſciremus noſmetipſos in gratia accepta ſemel conſeruare; quouſque peruenire valeamus ad brauium gloriæ nobis propoſitum. O Deus meus, quàm magnus eſt amor tuus erga mę, quandoquidem tot annis ante præuidens meas infirmitates, ad inſtar medici ſapientis & vero amore ægrum diligentis, præparaſti remedia & ordinaſti medicinam qua curarer; ſed quid aliud ſunt medicinæ iſtæ, mi Domine, quā balnea pretioſi ſanguinis tui, in quorum virtute, diuinis illis remedijs adiuuantibus ſumus illuminati, mundati, & tandem ſaluati? O quàm tibi fuit cordi, & quanto tibi

ſtetit

ſtetit ſalus animę noſtrę quam nos ſępe ita paruī facimus, & ita leuiter perdimus!

6. Cùm Dominus magna quædam & difficilia ſuis diſcipulis demandaſſet, vt eos deinceps confirmaret, & ijs animum adderet, dixit: *Ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus, vſque ad conſummationem ſæculi.* Quæ verba non tantum locutus eſt ad eos, qui erant præſentes, ſed in illis, dixit Eccleſiæ ſuæ, & omnibus ſuis fidelibus, & illis præcipuè, qui vſque ad finem mundi ſeſe mancipaturi eſſent ipſius obſequio, & in procuranda animarum ſalute occupandi, quaſi diceret: Ecce diſcipuli mei, ego vos mitto ad magna & ardua negotia, ad laborem & paſſionem, ſed eſte impauidi, *ego vobiſcum ſum,* laboro vobiſcum, pugno pro vobis, ego vos defendo, ite ſecurè, & nolite timere. O verè magna & amica promiſſa! O promiſſa nobis omnibus maximæ conſolationi futura! Nā ſi Deus ſit pro nobis, quis contra nos? *Rom. 8.*
& ſi ipſius gratia ſit in nobis, quæ tribulatio, *Ibid.*
quæ anguſtiæ, quæ pericula, quæ perſecutiones, & qui gladij poterunt nos ſeparare ab ipſius caritate? Verè in virtute illius, *Philip. 4.*
qui nos confortat, poterimus omnia, & o- *Pſal. 59.*
mnia ſuperabimus, vt dicit Propheta: *In* *& 107.*
Deo faciemus virtutem, & ad nihilum deducet

tribulantes nos & inimicos noſtros.

7\. Conſidera quomodo Dominus adſit Eccleſiæ ſuæ, & aderit vſque ad finem mundi, velut fidelis nauclerus, qui à ſua naui nunquam recedit, donec illam deduxerit in portum. Ita Chriſtus nunquam reliquit, nec vnquam relinquet Eccleſiam, quouſque illam deduxerit in ſecurum portum beatitudinis: Etiã aſſiſtit ſuis fidelibus ſua gratia & protectione, & per influxum diuinorum ſuorum donorum. Sed non fuiſti contentus benigniſſime & dulciſſime Domine, manere nobiſcum per præſentiam tuæ Diuinitatis, ſed voluiſti etiam nobis adeſſe tua ſacra humanitate, in SS. Sacramento Euchariſtiæ, & hoc ad maiorem noſtram conſolationem, in ſignum maximi tui amoris erga nos, & loco arrhabonis futuræ beatitudinis. Nam vt promiſiſti quod adfuturus eſſes nobis in hoc mundo, in auxilium & protectionem: ita etiam aderis nobis in cælo, in remunerationem, & vt ſaties nos tua diuina præſentia,

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D. N. vt ſicut ipſe apparens in monte corda diſcipulorum mœrentium ante & afflictorum ob mortem ipſius, impleuit incredibili conſolatione; det

det etiam tibi gratiam, vt ſub pedibus tuis omnia deſideria terrena calcando, poſſis aſcendere ad altitudinem perfectionis Chriſtianæ, vt merearis tandem in cælo intueri deſideratam eius faciem; adhæc tibi concedat, vt poſſis perfectè obſeruare omnia quæcunque tibi mandauit, ſupplicando illi, vt ſicut promiſit, ita ſemper velit tibi adeſſe in hac vita, quò te ſemper tuaque cuſtodiat ac diſponat, & poſtmodum in futura, quò te felici ſua præſentia, beatum ac glorioſum efficiat.

DOCVMENTA.

1. *CHRISTVS, Apoſtolis dum ad montem ab ipſo præſcriptum veniſſent, apparuit, ibique eos in ſacroſanctis fidei myſterijs inſtruxit: Dominus etiamſi multis alijs ſoleat impertiri cõſolationes ſpirituales, nihilominus illos, qui aſcendunt in montem perfectionis, & illi ſeruiunt in ſtatu religioſo, magis viſitat, & quaſi amicos intimos, magis efficit cæleſtium ſuorum ſecretorũ participes.*

2. *Illi data eſt omnis poteſtas in cælo & in terra, qui eòvſq; ſe humiliârat, vt ſe omnibus non hominibus tantùm, ſed ipſis etiam poteſtatibus tenebrarum ſubijceret. Itaq; nos quanto plus nos ipſos humiliauerimus & ſubmiſerimus omnibus; tanto ampliori à Chriſto Domino, gloria & dignitate præ cæteris euchemur.* Man-

3. *Mandauit Chriſtus Apoſtolis, vt non ſolùm baptizarent eos, qui in ipſum erant credituri, ſed etiam vt docerent eos obſeruare omnia illa, quæ ipſe ijs præceperat. Non ſufficit ad ſalutem tantum in Chriſtum credere & baptizari: ſed opus eſt, vt fidei coniungamus opera, obſeruando omnia illa mandata, quæ per Apoſtolos nobis reliquit.*

4. Qui crediderit & baptizatus fuerit, *dicit Saluator,* ſaluus erit. *Tunc credendo ſaluabimur, cùm ea obſeruauerimus, quæ in baptiſmo promiſimus, & noſtris operibus non contradixerimus illis, quæ credimus, cùm illi non verè credere putandi ſint, qui factis contraria oſtendunt, ijs quæ credunt; de quibus dicit Apoſtolus,* Qui confitentur ſe noſſe Deum, factis autē negant.

Tit. 3.

5. *Dicit Chriſtus:* ſigna eos qui crediderint, hæc ſequentur: In nomine meo dæmonia eijcient, linguis loquentur nouis, &c. *Illud demum verum eſt veri amoris & perfectæ in Chriſtum fidei argumentum, ſi zelum proximos noſtros iuuandi habeamus; ſi Sacerdotes remittendo peccata eijciant dæmonia, quæ animas inhabitabant: ſi noſtræ linguæ relinquentes verba mundana, loquantur noua ad laudem Dei, ac in bonū proximi exemplum; ſi noſtris monitionibus tollamus malitiā & inimicitias è cordibus alio-*

rum;

rum;ſi videntes proximos noſtros infirmos, & vacillantes in via virtutis, monitis, & bono exemplo eos confirmemus, & ad eandem colendam excitemus.

Chriſtus promiſit, ſeſe nobiſcum ſemper manſurum, vſque ad conſummationem ſæculi. *Erigendus itaque nobis eſt animus, & fiducia in Deum obfirmandus aduerſus omnes tentationes, vexationes & labores hac præcipuè cogitatione, quod is, cuius amore omnia ſuſcipimus, ac toleramus, & auxilio & præſentia nobis aſſiſtat.* 6.

Fidem eorum qui in ipſum eſſent credituri, Chriſtus miraculis demonſtrandam confirmauit: nos itaque & ſi miracula exteriora non operemur (vt primis illis Chriſtianis contigit) non eſt magnopere curandum, quia iſta poſſunt quidem aliquando eſſe ſigna ſanctitatis; ſed eam tamen homini non conferunt. Studeamus potius facere miracula ſpiritualia pietatis & caritatis, quæ eò magis ſunt ſecura, & maioris meriti apud Deum, quò occultiora ſunt & ab oculis hominum magis remota. 7.

MEDI-

MEDITATIO SEXAGESIMA PRIMA.

DE GLORIOSA ASCENSIONE Chriſti Domini.

EVANGELIVM.

Marc.16 *Luc.24.* HAEC poſtquam locutus eſt Ieſus, eduxit eos foras in Bethaniam, & eleuatis manibus ſuis benedixit eis, & factum eſt, dum benediceret illis, receſſit ab ijs, & ferebatur in cælum, & ſedit à dextris Dei. Et ipſi adorantes regreſſi ſunt in Ieruſalem cum gaudio magno. Et cùm hęc dixiſſet, videntibus *Act.1.* illis eleuatus eſt: & nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum. Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo viri aſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis, qui & dixerũt: Viri Galilæi, quid ſtatis aſpicientes in cælum? Hic Ieſus, qui aſſumptus eſt à vobis in cælum, ſic veniet, quemadmodum vidiſtis eum euntem in cælum. Tunc reuerſi ſunt Hieroſolymam à monte qui vocatur Oliueti.

FIGV-

FIGVRAE.

ENOCH homo iuſtus, fuit à Deo trãs Gen. 5.
latus, nec amplius apparuit ſuper
terram.

Elias dum loqueretur cum ſuo diſci- 4.Reg 2.
pulo Eliſeo, in curru igneo aſſumptus eſt.

Arca fœderis fuit in templum Domi- 3 Reg. 8.
ni, à Salomone, magna pompa & ſolemni
tate, vniuerſoq; populo comitante intro-
ducta.

PROPHETIAE.

SICVT aquila prouocans ad volandum pullos 1.
ſuos, & ſuper eos volitans expandit alas ſuas. Deut 32.
Aſcendet enim pandens iter ante eos. 2.

Quis eſt iſte qui venit de Edom, tinctis veſti Mich.2.
bus de Boſra, iſte formoſus in ſtola ſua, gradiens 3.
in multitudine fortitudinis ſuæ? Iſaiæ 63.

Attollite portas principes veſtras, & eleuami- 4.
ni portæ æternales; & introibit rex gloriæ. Pſal.23.

Aſcendit Deus in iubilo, & Dominus in voce 5.
tubæ. Pſal 46.

Aſcendit ſuper Cherubin, & volauit ſuper pen 6.
nas ventorum. Pſal.17.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captiuitatem. 7.
Pſal- Pſal, 67.

8. *Pſallite Deo, qui aſcendit ſuper cælum cæli, ad*
Ibidem. *Orientem.*

9. *A ſummo cælo egreßio eius, & occurſus eius*
Pſalm 18. *vſque ad ſummum.*

10. *Aſpiciebam ego in viſione noctis, & ecce in nu*
Dan. 7. *bibus cæli quaſi filius hominis veniebat, & vſque ad antiquum dierum peruenit; & in conſpectu eius obtulerunt eum, & dedit ei poteſtatem, & honorem, & regnum.*

CONSIDERATIONES.

1. Punctū. CONSIDERA, quomodo vertente iam eorum dierum numero, quibus benigniſſimus Ieſus Apoſtolos ſuos, & naſcentem primùm Eccleſiam confirmare decreuerat, quadrageſimo poſt reſurrectionē
Ioan. 14. die, ſciens *veniſſe horam, qua ex hoc mundo tranſiret ad Patrem, cùm ſemper dilexiſſet ſuos diſcipulos, in finem dilexit eos*; cū ſcilicet in hoc digreſſu voluit illis maiora amoris ſigna exhibere. Vnde apparens illis in cœnaculo, in monte Sion, vbi cum Sanctiſſima eius Matre & multis alijs erant ſimul congregati; poſtquam magna cum caritate, & familiaritate ſumſiſſet cum illis cibum, & inſtruxiſſet de ijs, quæ facturi eſſent poſt aſcenſionem,

em,præcepit vt irent in montem Olıueti,
t ibidem viderent in cælos aſcendentem.
Quē in locum cū cōueniſſent,|apparuit de-
uò Dominus, volens illis dicere extremū
ale. Cogita hinc,quanta cum ſuauitate &
fabilitate fuerit ſingulos allocutus,oſten-
ns eis neceſſitatem ſui diſceſſus, pater-
amque curam, quam ſemper eſſet erga
ſos habiturus,promittens ſe miſſurum a-
im conſolatorem,qui eſſet perpetuò mā-
rus cum ipſis. Inde verò,quomodo om-
s diſcipuli proſtrati in terram,non valen
s ob nimium gaudium dolore mixtum
ntinere lacrymas,incipiant magna dile-
one exoſculari ipſius ſacroſanctas ma-
s & pedes; at ipſe tenerè ſingulos amplex-
ns, modò hunc, modò illum, ſuauiter
s conſolabatur & benedicebat.
Sed conſidera ſeparatim, ecquid in ani- 2.
o ſenſerit B. Virgo,quæ ipſum ardentius
eris omnibus amabat. Et quid debuit fa-
e obſequentiſſimus Ieſus ei Matri,quam
eò diligebat,quæ iuſtiori nomine,quàm
eri merebatur & magis affligebatur ob
ius diſceſſum? deſiderabat illa vehemen-
comitari filium,ſine quo illi erat vita a-
ba futura: Hinc potes cogitare, quod in-
im dum illam amplexaretur, tota lique-

facta & commota materno amore, reclinauerit caput ſuum, eo modo quo fecerat Ioannes, ſupra pectus filij, dicens illi: Fili mi, ſi vis abire, transfer me tecum; ſed deinde ſeipsã ſolabatur, intelligens eſſe filij voluntatem, vt aliquanto adhuc tempore remaneret in hoc mundo, ad conſolationem & cuſtodiam illius gregis, quem adeò mœſtum relinquebat, vt ne vno, eodemque die, penitus fierent orphani, priuati tali patre, & tali matre.

3. Conſidera, cùm iam adueniſſet hora, vt abiret, eleuans benedictus Ieſus diuinas ſuas manus, omnibus bene dixit, & ipſis aſpectãtibus incepit eleuari à terra, aſcendens paullatim eleuatis manibus diſcipulis benedicendo, & oculis in ipſos defixis, ſuauiter intuendo. Ferebatur Dominus in altum facie ſerena & hilari (triumphatoris inſtar) corona ſplendida & regali redimitus, & ſtipatus felici illo choro SS. Patrum; qui decantantes ſui liberatoris ac vindicis laudes, ſequebantur ipſum ouantes. Et ecce dũ Princeps cæleſtis militiæ in cælo annunciaret aduentum Regis gloriæ, aperti ſunt cæli: & beati illi ſpiritus turmatim deſcenderũt obuiã Domino ſuo; cũq; ipſum magna reuerentia & ſubmiſſione adoraſſent, hymnis & ineffa-

ineffabi libus canticis ipſum deduxerunt in cælos. Quis vnquam poterit explicare magnitudinem iſtius gaudij? & quanta fuerit exultatio, & quod ſpectaculum inter beatiſſimos ſpiritus & ſanctas illas animas, quando ſibi mutuo occurrerunt? quis poterit cōmemorare amplexus illos, & laudes, ac gratias, quas oēs victori Domino decātarunt?

O glorioſa & iucunda ſolemnitas! O triumphus digniſſimus! *Ita honoratur is, quem Rex cæli voluerit honorare*; ita eſt exaltatus, quia ſe adeò profundè humiliauit. Ecce benedicte Ieſu exaltatio tua; Ecce *nomen ſupra omne nomen, quod tibi datum eſt*, eò quod *teipſum exinanieris, factus obediens vſque ad mortem*. Ecce fructum tot animarum, quem collegiſti, eo quod *propter peccata noſtra poſueris animam tuam*. Ecce glorioſam coronam quam obtinuiſti, eò quod tanta fortitudine, adeò difficile iter ſuperaueris. I nunc, ô Domine, & nobilis triumphator in requiē tuam, deferens tecum *arcam ſanctificationis tuæ*, nempe tuā ſacratiſſimā humanitatem; exaltare ſuper omnes cælos, & gloria tua ſit ſuper omnem terrā; tibi omnes angeli, tibi cęli, & vniuerſę poteſtates, tibi Cherubini & Seraphin incesſabili voce proclamet: *Sanctus, Sāctus, Sāctus Dominus Deus exercituū*,

4. *Eſter 6.*
Phil. 2.
Iſaiæ 53.
Pſal. 138.
Pſal. 107.

pleni ſunt cæli & terra, maieſtatis gloriæ tuæ.

5. *Deut.* 32. Vide iam magnam illam aquilam, quæ volens prouocare generoſos ſuos filios, vt eleuent ſe à terra, & collocent ſpem & deſiderium ſuum in ſupernis, vbi ſunt vera gaudia, hodie extendit alas ſuas ſupra ipſos, & aſcendens ipſis præſentibus in altum, eos reliquit corpore quidem in terra; corda tamẽ eorum abſtulit ſecum in cælum. *Gen* 32. Vide magnum illum Patriarcham Iacob, qui diſcedens ab æterno Patre, & peregrè veniens in hanc noſtram terram, cùm in ſolo baculo crucis tranſijſſet torrentem paſſionis & mortis, modò rediens ad domum paternam, intrat gloriosè cælos, ſtipatus duobus nobiliſſimis agminibus, angelorum & animarum ſanctarum. *Luc.* 15. *Matth.* 18. Vide bonum paſtorem, qui deſcendens ex cæleſti illo monte, poſtquam inueniſſet perditam ouiculam, & aſſumſiſſet in humeros ſuos, redit magna lætitia ad domum propriam, vbi conuocans omnes ſuos amicos & vicinos, eos inuitauit ad ſibi congratulandum, cùm ouem illam, quam tanto ſuo labore quæſierat, inueniſſet, & valore ſui pretioſi ſanguinis recuperaſſet. *Ibidem.* Vide tandem ô anima mea dilectum tuum, qui inuitatus à ſpōſa,

ſugit velut leuis caprea, & velox hinnulus *Cant.8.*
ſupra montes aromatum, ſupra angelicas Hierarchias, aſcendens ſupra Cherubin & Seraphin, vſque ad ſublimem thronum Diuinitatis, vt quieſcat in ſinu æterni Patris, à quo exierat.

6. Conſidera quomodo Saluator, cùm ſublatus eſſet ex conſpectu diſcipulorum, momento temporis fuerit in cælo empyreo; ibique aperiens portas æternales, (quæ *Pſal.23.*
ad eum vſque diem fuerant generi humano occluſæ) intrauerit more triumphantis, cum illa multitudine in paradiſum. Hîc contempleris licet, quanta exultatione & iubilo ſit in cælo exceptus triumphator mortis & inferni, quibus canticis & laudibus, qua reuerentia & honore ſit à cæleſtib⁹ illis Hierarchijs exceptus. Quomodo pręgaudio pſallebãt Angeli! quomodo admirabãtur Archãgeli! quomodo ardebant amore Seraphini! quomodo interrogabant inferiores ex ſuperioribus id, quod Prophetico ſpiritu prædixerat Iſaias: *Quis eſt iſte, qui* *Iſaiæ 63.*
venit de Edom? quis iſte formoſus in ſtola ſua, gradiens in multitudine fortitudinis ſuæ? Tandem cùm peruentum eſſet ad thronum paternæ gloriæ, ibi humillimus Dominus, qui quoad humanitatem ſolam erat mi-

nor Patre) ſe inclinauit & dixit illa ipſa verba, quæ protulerat iam antè in mundo: *Pa-*
Ioan. 17. *ter ego manifeſtaui nomen tuum hominibus, te glorificaui ſupra terram, conſummaui opus, quod impoſuiſti mihi vt adimplerem, iam Pater clarifica Filium tuum, ea claritate quam habui apud te, antequam mundus fieret* Tunc æternus Pater eleuans & amplectens Filium, repoſuit in illo ſublimi throno, & iuſſit ſedere ad dexteram ſuam.

7. Poſtremò oculos reflecte, & vide quomodo manſerit beatiſſima Mater cum Magdalena & diſcipulis, ſupra montem obſtupefacti & attoniti, aſpicientes Dominum aſcendentem in altum quàm diutiſſimè poterant oculis proſecuti; at cùm non poſſent vltrà intueri oculis corporeis, ſupplebant mente & cogitatione. O quantum gaudiũ erat, videre Dominum vniuerſorum adeò glorioſè aſcendere! O ſi quis potuiſſet videre beatiſſimos illos ſpiritus, & ſanctas animas, quæ vnà cum ipſo aſcendebant, & audire diuinas illas & lætas voces! Eius ego animam exiſtimo, præ voluptatis magnitudine & ſuauitate emigraturam fuiſſe è corpore, & vnà cum ipſo in cælum conſcenſuram. Interim dum ibi hærerent, Dominus gloriæ, qui non obliuiſcitur eorum, quos

amat,

amat, miſit confeſtim duos Angelos in terram, qui nunciarent ipſius aduētum in cælos, dilectam Matrem cum alijs ſolarentur, qui omnes Deum laudantes, & agentes gratias, lætiſſimi in vrbem Hieroſolymitanam ſe receperunt.

COLLOQVIVM.

ROGA Chriſtum D.N. vt ſicut ipſe ſuſcitans ſe à morte, aſcendit ad dexterā Patris: ita velit ad ſe trahere cor & mentem tuam, vt abſtracta ab omni terreno deſiderio, illum ſolum ardenti ſtudio quærat, & deſideret: & eodem quo ipſum firmiter credis aſcendiſſe, tu etiam omni conatu ſtudeas aſcendere; ita, vt etiamſi corpus te retineat in hoc exilio longè diſiunctum à tuo dilecto, animo ſaltem & cogitatione, poſſis ſemper cum illo, in iſta felici patria verſari & permanere.

DOCVMENTA.

CHriſtus ſe vi propria in altum eleuans, aſcēdit in cælum in præſentia ſuorum diſcipulorum. Ita qui alijs præſunt, vt Superiores & paſtores, ſe ipſos attollere, in præſentia ſubditorum bona vita, & cœleſti conuerſatione debent, eoſque excitare bono exemplo, ad auocandum 1.

animum à rebus terrenis, & eleuandum ad acquirendam virtutem.

2. *Si Chriſtus caput noſtrum aſcendit in cælos, & vbi fuerit caput, ibidem & membra ipſa adeſſe conueniat; debemus item & nos ſperare tandem aliquando aſcenſuros in cælum, vbi eſt caput noſtrum ſi tamen ad ipſius vitam conformantes noſtram, digna & viua huius capitis membra inueniamur.*

3. *Chriſtus primò euocauit diſcipulos ex ciuitate, deinde deduxit in Bethaniam, poſt hæc illis benedixit, & nouiſſimè conſcendit in cælum: Ita in conuerſione peccatoris, Dominus primò omnium extrahit illum ex peccato. Secundò ducit illum in Bethaniam, id eſt, in domum obedientiæ, vt obediat præceptis eius. Tertiò illi bene dicit, implendo eum ſua gratia. Quartò aſcendit, hoc eſt, facit eum conſcendere apicem virtutis & perfectionis Chriſtianæ.*

4. *Chriſtus, quia in ſua natiuitate exinaniuit ſemetipſum, & ſe fecit inferiorem non ſolùm Angelis, ſed etiam hominibus,* formam ſerui accipiens, *meruit in ſua aſcenſione euehi ſupra omnem creaturam humanam & Angelicam: ita nos, ſi cum voluptate deſideremus exaltari cum Chriſto, non ſubterfugiamus humiliari in hoc mundo, & deprimi eius exemplo infra omnes.*

Philip. 2.

5. *Dixerunt Angeli, quod,* ſicut Ieſus aſcendit, ita

ita veniet. *Dominus aſcendit, beneuolus; ſed veniet terribilis, & illius, quod in ſuo abitu nobis benignè commendauit, in reditu cum ſeueritate, rationem exiget. Quare non negligamus tempus nobis conceſſum ad pœnitentiam, quandoquidem eò maiori auſteritate redibit ad iudicandum, quò diutius & patientius expectârit.*

Apoſtoli, poſtquam ab ijs diſceßiſſet Chriſtus, non ſolùm triſtiores non ſunt redditi, ſed etiam pleni gaudio redierunt Hieroſolymam: Qui nimium turbantur, cùm Dominus ſe paululum illis ſubtrahit, auferendo ſpirituales conſolationes, ſeipſos veriùs quàm Chriſtum amare demonſtrãt. Verus amator eſt fortis & conſtans, neque conſolationibus extollitur, neque deſolatione deprimitur, ſciens nec fieri merito ſuo, cùm viſitatur à Domino: nec ſe reijci, cùm ſeſe Dominus paululum ab eo ſubtraxerit. 6.

Poſtquam redemtor noſter aſcenderit in cælum ſequamur ipſum deſiderio, & eò ſcandamus corde, quò credimus ipſum corpore conſcendiſſe. Fugiamus omnia mundana deſideria, neque nos quicquam afficiat amplius ſuper terram, cùm habeamus Patrem in cælis. 7.

MEDITATIO

SEXAGESIMA SECVNDA.

DE MISSIONE SPIRITVS S.

SCRIPTVRA.

Act. 2. ET cùm complerentur dies Pentecoſtes, erant omnes pariter in eodem loco. Et factus eſt repentè de cælo ſonus, tanquam aduenientis ſpiritus vehementis. Et repleuit totam domum, vbi erant ſedentes. Et apparuerũt illis diſpartitæ linguę tanquam ignis, seditque ſupra ſingulos eorum. Et repleti ſunt omnes Spiritu ſancto, & cœperũt loqui varijs linguis, prout Spiritus S. dabat eloqui illis.

FIGVRAE.

Exod. 19. *ELAPSIS quinquaginta diebus à liberatione populi Iſrael ex AEgypti ſeruitute, Deus dedit legem in monte Sinai, cum fulgure, tonitru, & flammis igneis.*

Gen. 45. *Cùm Ioſeph Patriarcha eſſet eleuatus à Pha-*

à Pharaone,& conſtitutus Dominus totius AEgypti, dedit multa dona & diuitias fratribus ſuis.

Cũ Helias propheta aſſumtus eſſet curru igneo in cælum, permiſit pallium ſuũ ſupra diſcipulum ſuum Heliſæum ex alto decidere, ſuper quem etiam ſpiritus illius requieuit. 4. Reg. 2.

PROPHETIAE.

AScendiſti in altum, cepiſti captiuitatem, accepiſti dona in hominibus 1. Pſal. 67.

Et erit poſt hæc effundam ſpiritum meum ſuper omnem carnem, & prophetabunt filij veſtri & filiæ veſtræ. 2. Ioel 2.

Sed & ſuper ſeruos meos & ancillas in diebus illis effundam ſpiritum meum. 3. Ibidem.

Effundam ſpiritum meum ſuper ſemen tuum, & benedictionem meam ſuper ſtirpem tuam. 4. Iſaiæ 44.

Auferam cor lapideum de carne veſtra, & dabo vobis cor carneum, & ſpiritum meum ponam in medio veſtri. 5. Ezech. 36.

Filij Sion exultate & lætamini in Domino Deo veſtro: quia dedit vobis doctorẽ iuſtitiæ, & deſcendere faciẽt ad vos imbrem matutinum & ſerotinum. 6. Ioel 2.

7. *Poſt dies illos, dicit Dominus, dabo legem meã*
Hier. 31. *in viſceribus eorum, & in corde eorum ſcribam*
eam.

8. *In die illa effundam ſuper domum Dauid, &*
Zach. 12. *ſuper habitatores Hieruſalem ſpiritum gratiæ &*
precum.

CONSIDERATIONES.

1. Punctũ. INTERIM dum beata Virgo, & apoſtolicum illud collegium, eſſet ſimul cõgregatum in Cœnaculo in monte Sion, benedictus Ieſus, qui in tanta ſua gloria non obliuiſcebatur ſuæ benedictæ Matris, & carorum Diſcipulorum, die quinquageſimo
Act. 1. poſt ſuam reſurrectionem, miſit in illos *virtutem illam ex alto*, Spiritum illum conſolatorem, quem toties promiſerat; nec ſine ratione hoc die factum, ſed vt quemadmodũ populus Hebræus quinquageſimo die, poſt quam liberati eſſent per ſanguinem agni paſchalis, ex ſeruitute Pharaonis, receperũt in monte Sinai legem timoris: ita populus fidelis poſt quinquageſimum diem ſuæ liberationis, per ſanguinem veri Agni, ex ſeruitute Dæmonis, reciperet in monte Sion legem amoris. Vt Iudæis quinquageſimo die mane, deſcendens Deus in flamma ignis, dedit legem in tabulis lapideis: ita quinquage-

quageſimo die veniens Spiritus S. manè, hora tertia, in figura ignis, ſcriberet ſuam legem in cordibus Apoſtolorum. Vbi quidem hinc conſidera, quàm verè dixerit Dominus, ſe non veniſſe vt ſolueret legem, ſed adimpleret. Nam volens mundo dare nouam legem ſpiritus, non ſolùm adimpleuit quoad locum, tēpus, & modū, quicquid in Veteri tanquā figuris fuerat leuiter adūbratum; ſed etiam quoad illam ipſam horā, in qua vetus lex fuit data: Inde verò conſidera differentiam, quæ eſt inter has leges. Nam antiqua fuit data in lapideis tabulis; tum ad ipſius Legis duritiam & grauitatem indicandam; (vnde eam D. Petrus appellauit iugum intolerabile) tum etiam ad duritiam eius populi, cui eſt data, ſignificandam: erat enim populus terrenus, & *duræ ceruicis*, qui ſolùm ſeruiebat ex timore: At lex noua fuit ſcripta in cordibus hominum flammis igneis, vt ſignificaretur, eam non eſſe grauem, ſed leuem & ſuauem, cùm tota in amore conſiſtat. Præterea vt indicaretur, hāc legem ab illis, quibus eſt data, ex ſolo amore perfectiſſimè obſeruandam. Neque hoc mirum. Nam Deus qui illam dedit, non fuit Deus ille *terribilis & zelotes*, ſed Spiritus ſanctus, qui aliud nihil eſt, quàm ipſe

Act. 15.

Exod. 33.
Deut 9.

Exod. 20.

ipſe amor & bonitas.

2. Conſidera quanta humilitate & deuotione, ſancti Apoſtoli aſtiterint Matri Dei, conferentes cum illa de rebus omnibus dubijs, & præteritis, maximè quod ſcirent illã plenam Spiritu ſancto, eique omnia ſecreta patefacta à Filio, qui ideo eam ipſis vt matrem & Magiſtram reliquerit. Adhæc quanto ipſa amore conſolata ſit eos, & confirmarit ad ſperandum in Domino, & deprecandum vnà ſecum ardentibus precibus, pro illo cæleſti dono, quod expectabant. Vbi perpende quos gemitus, quæ ſuſpiria, quas lacrymas fuderint, & quàm feruentes & ſeduli fuerint in oratione, vt optatiſſimũ à Deo conſolatorem impetrarẽt, qui cùm aduentum differret, vt hac ſua mora vehementius diſcipulorum deſideria ſuccenderet, inceperunt maiori ſtudio rogare dicentes: Veni ſancte Spiritus, creator & conſolator animarum noſtrarum, viſita mentes tuorum fidelium, & reple eas ſuperna gratia, & ineffabili dulcedine tui amoris.

3. Inde verò cogita ſingillatim, quàm deuotę & ardentes fuerint orationes ſanctiſſimę Matris, quæ tantò maiori feruore & affectu orabat, quantò melius intelligebat, quanti momẽti eſſet & dignitatis ſpiritus, pro quo obtinendo deprecabantur; quamq; eminẽs

finis,propter quem,eundẽ impetrare cupiebant,qui erat ſalus totius mundi. Cõſidera igitur quomodo pia illa Mater defixis humi genibus,oculis verò & manibus in cælũ eleuatis,tota diuino amore incenſa, lacrymas ardentiſſimæ pietatis effundens, vehementer & feruidè aduentum & præſentiã cæleſtis illius cõſolatoris efflagitarit: Mitte (dicebat) Fili mi,& Domine mi Spiritũ tuũ, qui creet in his tuis ſeruis nouũ affectũ,nouas voces,nouã fortitudinem, prout deſiderant,& rogant,& ſic renouetur facies terræ.

Et hæc quidẽ ſunt preces, quas tranſmittebat ad cæleſtẽ Patrem ſacrũ hoc collegium. 4.
Iam verò conſidera quid egerit in cælo piẽtiſſimus noſter Mediator,qui ſe promiſerat *Ioan 17.*
rogaturũ Patrẽ, vt mitteret ijs aliũ paraclectũ, id eſt conſolatorẽ.quę fuerunt preces,& q̃ oratio illius benedicti Ieſu? (de natura humana eius hîc sẽper intelligo) q̃ efficax,qũa grata,& accepta ęterno Patri? maximè cùm reprę ſentaret ſimul,eiq; ob oculos poneret, ſacratiſſima illa vulnera,quę ad obedientiã eius explendã, & ſalutẽ mũdi recuperandã, ipſi fuerant inflicta. Iã,quid poterat Pater miſericors Filio (cum quo ſe communicârat) aut fidelibus ſuis denegare? nam cùm dediſſet illis vnigenitum ſuum Filiũ,quomodo non omnia ſimul cum ipſo donauerat?

Denique quid poterat amantiſſimus ſibi ipſi quodammodo, & ſuis viſceribus denegare? Orabant enim non diſcipuli ſolùm, non ſolùm vnigeniti Filij Mater, non ſolùm ipſemet Filius orabat; ſed ipſe etiã Spiritus, (qui nihil eſt aliud quàm bonitas & amor) deſiderans diffundere, & communicare ſe cum hominibus, inſpirabat cordi-
Rom. 8. bus omnium; vt ſuum aduentum *gemitibus inenarrabilibus poſtularent.*

5. Poſt tot itaque orationes, tot deſideria, tot gemitus & lacrymas, hoc ſacro die, hora diei tertia, diuina bonitas tandem aperuit ſinum miſericordiæ ſuæ, & demiſit è
Ioel 2. cælo pluuiam illam matutinam, quam tan to tempore ante promiſerat per Prophetã.
Pſal. 67. Iam ſtillare cœperunt cæli à facie Dei Iſrael, pluuiam illam voluntariam, illud manna dulciſſimum ſuper hæreditatem Domini in deſerto. Iam apertæ ſunt cataractę
Gen 7. cæli, & emiſerunt aquas abundantiſſimas, quibus lota & renouata fuit omnis terra. Iam denique deſcendit de cælo illa puriſſima columba, & nobis attulit, in ſignum pa-
Gen 8. cis inter Deum & hominem conſtitutæ, ramum oliuæ, ſpiritualem ſcilicet ſeptiformis ſuæ gratiæ vnctionem.

6. Conſidera quibus circunſtantijs Spiritus S. adue-

S. aduenerit, cum ſonitu videlicet, vento, igne, & linguis. Sonus ſignificabat prædicationem Euangelij, quod in omnem terram exiturus eſſet ſonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Ventus qui implebat totam domum, ſignificabat abundantiam donorum & gratiarum ſpiritualium, quibus primò repleti Apoſtoli, eaſdem deinde, inſtar canalium diffunderent in omnes gentes Ignis ſignificabat mirabiles effectus illius cæleſtis Spiritus. nam ſicut ignis purgat, illuminat, & inflammat, ita hic diuinus ignis, purgat animas ab omni rubigine peccati, & affectu carnali; illuminat mentem dono ſapientiæ, & cognitione veri Dei; hic idem inflammat cor diuino amore. Immò hic eſt verus ille ignis, de quo ait Saluator, *quod cum veniſſet mittere in terram*, quò primò ſuccenſi Apoſtoli, eodem deinde per ſuam prædicationem omnium hominum corda inflammarunt. Linguæ ſignificabant donum illud eximium, quod Spiritus ſanctus dedit Apoſtolis, quo loquebantur linguis omnium gentium, præterea donũ quod etiamnum infundit mentibus fidelium, reddens eos promptos, ad diuinas laudes prædicandas, ad exhortandos alios, ad loquendum de rebus pijs: Vltimò cùm hic

Pſal. 18.

Luc. 12.

Spiritus nō ſit aliud quàm caritas & amor, qua ratione melius potuit ſe oſtendere, quàm in figura ignis? præterea cùm mitteretur vt ſanctum illum Apoſtolorum cœtum cæleſti lumine colluſtraret, & accenderet, quò ipſi vera *Lux mundi, lucernæ ardentes,*
Matth.5. *& ciuitas ſupra montem poſita* eſſe poſſent, ecq d aliud ab his ſacer ille & cæleſtis ignis ſignificaſſet, ad hos ipſos effectus producēdos?

7. Euigila nunc, anima mea, & hoc ſono vehementi excitare. Ingredere pauliſper ſacrum hunc locum, in eoq; ante omnia perſonas præſentes diligentius intuere. Aſpice Matrem Sanctiſſimā, quomodo illa in Deū quodammodo abſorpta & defixa; vide Beatos illos Apoſtolos intimis animi medullis æſtuantes, & præ gaudio inexplicabili geſtientes, quaſi vix ſibi, præ voluptatis magnitudine mentis compotes eſſent, tanquā homines non iam amplius terreſtres, ſed cæleſtes potius, non animo minus, quàm oculis ipſis in cælos intenti & defixi. Attende deinde voces illas, laudationis, gratiarum actionis, & diuinę prędicationis pleniſſimas, q̄ à linguis illis non carneis amplius, ſed igneis dimanabant. Refer demū oculos ad ea, quęcunq; hîc fieri conſpicies. Ecce tibi ignē illum diuinum, externa quidem ſpecie clariſſimè relucentem, ſed multò vehementius

internos Apoſtolorum ſenſus occupantē, ad eum planè modum, vt cū ingentem hāc flammam, ſinu abditam tenere diutius nō poſſent, ſumtis animis ianuas præ metu ha ctenus obſeratas ſubitò aperuerint, domo exierint, palamq; de SS IESV nomine prædicauerint, & ſepoſito omni penitus timore, ac reſpectu Principū, Phariſæorū, & vniuerſę Synagogæ Iudæorū fidentiſſimè pronuntiarint: *Obedire oportet Deo magis, quā hominibus.* O ſacras Eccleſiæ primitias! O mirā *dextræ Excelſi mutationem*! Reſpice nunc, quā ſubitò Spiritus S. ex Apoſtolis antea frigidis, timidis, incredulis, rudib⁹ & ignaris homuncionibus; nunc ardētes, intrepidos, fortes, omniſq; ſapientię pleniſſimos effecerit. Vnde nec magnopere mirandum, ſi hunc eorum inuſitatum anteà, & inuiſum ardorē linguarūq; diuerſitatē conſpicati Iudæi, eos ſtatī ebrios, & muſto plenos iudicarint. Verè ebrij erant, ſed vino nouo, eo nempè, quo ſponſus *in cellam vinariam ſponſam intro ducens*, eos inebriauerat.

Act. 5.

Pſal. 76.

Cant. 2.

8\. Eia anima mea, ſi tibi ex vino hoc dulciſſimo, & acceptiſſimo, vel pauxillulū guſtare licuiſſet, quàm tibi res omnes huius mundi, (q̄ te etiamnum, ita ſuo quaſi ſapore titillant & capiunt) in amaritudinē vertiſſent!

O ſi digna fuiſſes habita, cuius ſinum leniſſimus hic ſpiritus ventilaſſet, vt te ſimul rapuiſſet, & refrigeraſſet, quantò tum ſecurius ad portum illum ſalutis optatiſſimum
Cant. 4. perueniſſes! *Veni Auſter* (dicebat Sponſa, ſalutarem hunc ventum intelligens) *perfla hortum meum, & fluent aromata illius.* Veni S. Spiritus, & emitte cælitus lucis tuæ radium. Veni pater pauperum, veni dator munerũ, veni lumen cordium: veni, mi Deus, mi conſolator, mi hoſpes, & vnicum animæ meæ ſolatium. Effunde in pauperem & inopem donorum tuorum ac miſericordiæ
Eccl. 15. opes & Theſauros. *Pota* & inebria me dono *Sapientiæ ſalutaris*; illumina me dono intellectus; dono conſilij me dirige; dono fortitudinis confirma; dono ſcientiæ inſtrue; dono pietatis cor meum lenias & mollias;
Pſal. 118. & dono deniquè timoris tui confige carnes meas. O verè puri & mundi cordis amator, inflamma igne gratiſſimi amoris tui medullas, & intima viſcera mea, vt hoc ipſo igne in te ſuauiſſimè raptus, & in tuam quodammodo formam tranſlatus, viuam, & anima mea in te vno finem extremum ſibi propoſitum inueniens, tanquam in pace, & quiete ſua, immò omnis boni fonte, & abyſſo, placidiſſimè conquieſcat.

COL-

COLLOQVIVM.

PRECABERIS Chriſtum D.N. vt ipſe, non aliter ac olim mittens B. Apoſtolis ſub ignis forma Spiritum S. eos omnes donis, & gratia ſpirituali copioſiſſimè repleuit: ſic modò intimos animi tui ſinus & angulos perpurgare, veramq; integritatem, puritatẽ, & ſpiritus fortitudinem ac robur largiri dignetur, vt, ſi gratam acceptamq́; in anima tua Spiritus S. habitationem inuenerit, eandem copioſis gratiæ ſuæ donis impleat, & exornet, quò ille vnus tibi ſit, qui in miſera hac, & periculis pleniſſima peregrinatione, animos addat, confirmet, & dirigat, ac demum ille ipſe in ſempiternum tempus te teneat, ac poſſideat.

DOCVMENTA.

QVAMVIS Chriſtus Dominus, ſe Spiritũ S miſſurum poſt ſuam in Cælos aſcenſionem Apoſtolis promiſiſſet, ipſique tantum donum ſtudioſiſſimè et ardentiſſimè expectarent; nihilo tamen minus decem ipſos dies diſtulit, antequam mitteret. Idipſum non rarò etiamnum euenit, vt quamuis Dominus ſe nobis in neceſſitatibus noſtris affuturum promiſerit, noſque ipſi magno ſtu- 1. Pſal. 90.

dio & precibus efflagitemus; ille tamen differre auxilium paullò diutius ſoleat, non quod adeſſe nolit, ſed vt hæc mora deſiderium augeat, noſque ipſi in oratione perſiſtentes, tantò paratiores ad recipienda tantæ maieſtatis chariſmata inueniamur

2, *Spiritus S. in Apoſtolos, ex Chriſti præcepto, Hieroſolymis congregatos deſcendit Nobis item, ſi Spiritum S. recipere deſideramus, in vna Eccleſia Catholica & Apoſtolica permanendum eſt, extra quam nec Spiritus S datur, & verò, ſi quis illum in hac acceperit, ab eadem ſeparatus protinus amittit*

3. *Spiritus S. venit inſtar venti repentini & vehementis in Diſcipulos deſcendens. Solet ventus omnia ſubitò, & vehementer impellere, in quamcunque partem ſe dederit. Hinc fit, vt ſi in officijs virtutum, et caritatis præcipuè, ſegnes ſimus, & languidi; tanquam ſigno certiſſimo poſſimus colligere, Spiritum S nondum ſibi in anima noſtra fixiſſe hoſpitium. Quoniam, vt rectè inquit D. Ambroſius:* Neſcit tarda molimina Spiritus S. gratia.

4. Sedit ſuper ſingulos Apoſtolos Spiritus S. in linguis igneis. *Tum demum Mundus Spiritum Dei in nobis habitare cognoſcet, ſi linguæ noſtræ verba ignea, amorem in Deum & caritatem aduerſus proximum ſpirantia pronuncient.*

Accepto

Accepto Spiritu S Apoſtoli cœperũt loqui, 5.
prout Spiritus dabat eloqui illis. *Ex Sermone & colloquijs cuiuſque, quis in eo Spiritus ſit, cognoſcitur. Quoniã ſi Ieſu Chriſti Spiritum habeamus, quæ caſta ſunt, quæ ſancta ſunt, quæ Chriſtiana ſunt, proloquemur; dicente Domino; quod* Bonus homo de Theſauro cordis ſui bono profcrat bona; malus autem de malo Theſauro proferat mala: *Et quod*, Ex abundantia cordis os loquatur. *Nos itaque ſi quicquam loqui, præter vana, aut mala neſciamus; ex hoc velut certiſſimo ſigno diſcamus, Nihil in animo noſtro boni ineſſe; nec à bono & ſalutari Spiritu vitam noſtram duci ac gubernari, colligamus.*

Matth 12. Luc. 6. ibid.

6. *Duobus diuerſis temporibus Spiritum ſuum Dominus Apoſtolis impertiuit; idque factum, vt Mundum in duobus caritatis præceptis inſtrueret. Primùm dedit illum adhuc in terris agens, vt proximum diligeremus: Eundem iterum poſt ſuum in cœlos aſcenſum dedit, vt DEVM amaremus. Prius verò ad amorem proximi nos informauit, eò quòd per illum ad amorem Dei conſcendamus; ſiquidem, iuxta dictum Apoſtoli:* Qui non diligit Fratrem ſuum, quem videt; DEVM, quem non videt, quomodo poterit diligere?

1. Ioan. 4.

7. *Repleti Spiritu Sancto Apoſtoli non iam*

 amplius

amplius ſe, domeſticis parietibus, clauſis ianuis tenuerunt; ſed foras prodeuntes, tanquam fidi & imperterriti Euangelij præcones Chriſtum annunciare, & viam ſalutis populo oſtendere cœperunt. Nobis pariter Dominus ſua dona non eò impertitur, vt ea abdita & otioſa teneamus, aut ijſipſis ad animi delectationem & voluptatem perfruamur; ſed vt ea in auxilium & ſalutem proximorum cum fœnore impendamus.

8. *Spiritus S. Apoſtolos largiſſimè repleuit, quòd eos ab omni alia re vacuos inuenerit. Tum demū humanus animus Dei capax eſt, ſi à ſeipſo, id eſt, amore & iudicio proprio vacuus & deſpoliatus fuerit. Quamdiu enim in nobis ipſis aliquid noſtri supereſt, tamdiu ad Deum recipiendum iudicamur indigni.*

FINIS MEDITATIONVM.

BIBLIOTECA VITTORIO EMANUELE IN ROMA

INDEX

INDEX SINGVLARVM MEDITATIONVM EO ORDINE, QVO IN hoc libello continentur diſpoſitus.

MEDITATIO I.

DE ingreſſu Chriſti D. N. in Hieruſalem pag. 1
2. *De conſilio à Iudæis contra Chriſtum habito* 10
3. *Quomodo Chriſtus duos Diſcipulos miſerit ad parandam cœnam: & Matri extremum vale-dixerit* 18
4. *De vltima cœna, quam Chriſtus cũ Diſcipulis inſtituit* 30
5. *De lotione pedum* 39
6. *De inſtitutione SS. Sacramenti* 50
7. *Vt Chriſtus inter cœnam proditionem ſui aperuerit* 61
8. *Vt inter cœnam de ſcandalo Diſcipulorum, & Petri negatione prædixerit* 69

INDEX.

9. De Chriſti itinere ad hortum Gethſe-
ſemani 78
10. De oratione Chriſti in horto 86
11. De Chriſti agonia in horto 94
12. De proditione Chriſti per Iudam 100
13. De captiuitate Chriſti 107
14. De Chriſti ad Annam deductione 116
15. Quomodo Chriſtus ab Anna miſſus ſit
ad Caipham 124
16. Quomodo Chriſtum Caiphas adiura-
uerit, vt diceret: An ipſe eſſet Chriſtus
132
17. De ijs, quæ Chriſtus in domo Caiphæ
paſſus eſt 138
18. Quomodo Petrus ter Chriſtum nega-
uerit 144
19. De compaßione, & dolore, quem Piißi-
ma Ieſu Mater, nocte, qua captus eſt,
ſenſit 152
20. Quomodo Chriſtus mortis reus pro-
nunciatus, Pilato ſit traditus 158
21. De Chriſti apud Pilatũ accuſatione 167
22. Quomodo Pilatus Chriſtum interro-
gauerit 174 23. Quo-

23. Quomodo Chriſtum Pilatus Herodi tranſmiſerit 182
24. Quomodo Chriſtus ab Herode irriſus ſit. 188
25. Quomodo Barrabbam Chriſto Iudæi prætulerint 195
26. De flagellatione Chriſti 204
27. De Chriſti coronatione 212
28 De varia illuſione apud Pilatum 218
29. De Chriſti ad populũ productione 224
30. De iterata petitiõe mortis Chriſti 230
31. De Chriſti condemnatione 237
32. De Chriſti baiulatione crucis 244
33. Quomodo Dominus mulieres lamentantes ſit allocutus 250
34. Quomodo Simon Chriſtum in portanda cruce adiuuerit 257
35. Quomodo Chriſto vinum felle mixtũ pro potione datum ſit 263
36. De Crucifixione Chriſti 269
37. De duobus latronibus cum Chriſto crucifixis 281
38. De Titulo cruci impoſito 286

39. De veſtium Chriſti diuiſione 293
40. De iniurijs & irriſione Chriſti in cruce 299
41. De primo verbo in cruce prolato à Chriſto: Pater dimitte illis 307
42. De ſecundo verbo, quod alteri latroni num dixit Chriſtus 314
43. De tertio Chriſti verbo ad Matrem 323
44. De quarto verbo Chriſti in cruce: Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquiſti me? 332
45. De quinto Chriſti verbo in cruce: Sitio 339
46. De ſexto Chriſti verbo in cruce: Conſummatum eſt 346
47. De morte Chriſti, deq; extremo verbo, quod moriens locutus eſt 352
48. De rebus, quæ poſt mortem Saluatoris ſecutæ ſunt 360
49. De ictu Lãceæ Chriſto Domino poſt mortem inflicto 367
50. De Chriſti à cruce depoſitione 384

51. De ſepultura Chriſti D. N. 391
52. De cuſtodia ſepulcri Dominici 398
53. De Chriſti deſcenſu ad limbum, ad liberandos SS. Patres 405
54. De glorioſa reſurrectione Chriſti D.N. 412
2. pars eiuſdem meditationis, quomodo Dominus ſanctiſſimæ Matri apparuerit 419
55. Quomodo Chriſtus Dominus Mariæ Magdalenæ apparuerit 427
56. Quomodo Chriſtus apparuerit duobus Diſcipulis euntibus in Emaus 442
57. Quomodo Chriſtus apparuerit omnibus Diſcipulis ſimul cōgregatis. 457
58. Quomodo Chriſtus apparuerit Diſcipulis præſente B.Thoma 470
59. Quomodo Dominus apparuerit Diſcipulis dum piſcarentur 480
60. Quomodo Dominus apparuerit Diſcipulis in monte Galilea 491
61. De glorioſa Chriſti Domini Aſcēſ. 504
62. De miſsione Spiritus ſancti 516

Laus Deo, Virginique Matri.

ERRATA.

PAg. 190. lin. 9. in marg. omiſſum Coloſſ. 2. p. 203. lin. 22. exiguæ. p. 254. lin. 3. ſimilis. p. 254. lin 24. magna. p. 256. li. 22 quæ. pa. 268. l. 19. memores p. 279. l. 18 Chriſtus. p. 300. l. 13 in marg. omiſſum: Thren. 2. p. 308. l. 2. in marg. omiſſum: Exod 32. p. 311. l. 17. defœdent. p. 316. l. 14. qua. ibid. l. 27. meminerit. p. 353. l. 1. occidetur p. 360 l. v't. erant, de longè hæc aſpicient. p. 362. li. 7. & qui ſua morte &c. remittit. p. 365. l. 5. ſua, lege, filij. p. 368. l 15. quæ. p 396. l. 19. Filio. p. 402. l. 11. vt ſe, lege, vt eas. p 405. li. 10. quia. pa. 406. li. 7. Prophetia vna omiſſa, ſic addenda: Oſee 13. De manu mortis liberabo eos, de morte redimam eos: Ero mors tua, ô mors, morſus tuus ero inferne. p. 409. l. 13. videntis. pa. 410. l. 17. inferiores. pa. 414. li. 22. in marg. Pſal. 29.

9
8-1